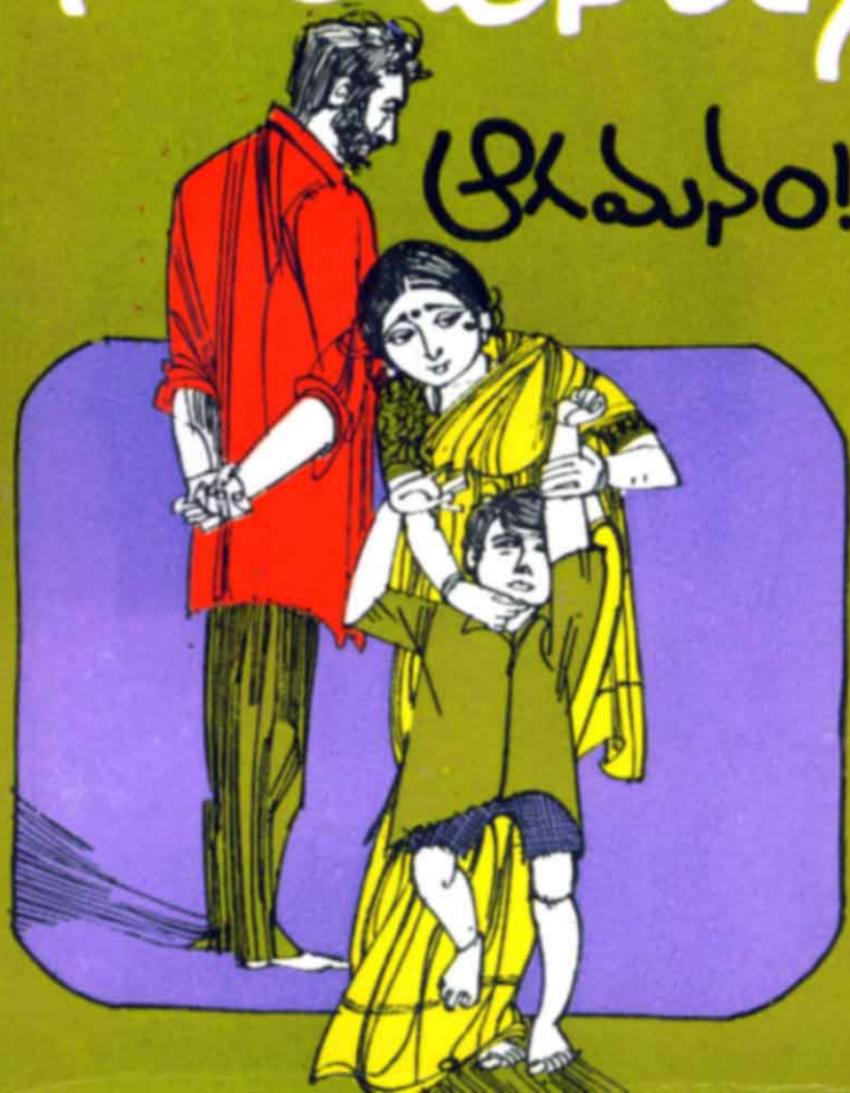

యుద్ధాల్పర్వ మహాభారతమ్

ప్రాముఖ!

అగునుం

సమయం మద్యహృం మూడు గంటలు
కావస్తోంది !

ఆ రోజు శలవరోజు కావటంవల్ల వీధులో జనసం
చారం అంతగా లేదు.

రోడ్లు బాలావరకూ నిర్మానుష్యంగా వున్నాయి. పొపులు
మూసి వుండటం వల్ల, ఆ బజారు నిద్రపోతోండా అన్నంత నిర్మా
చ్ఛంగా ఉంది. పొడుగాటి ముక్కకి మెరిసే ఎర్రరాయి ముక్క
పుడకలా, ఆ వీధి చివరన పోష్టు బాక్సు ఎండకి మెరుస్తోంది.

ఇంకా ఎండాకాలం బాగా రాలేదు, ఇప్పుడిప్పుడే ఎండతో
కూడుకుంటున్న వెళ్ళదనం, నడిచేవారి శరీరాలకి తాకుతూ,
త్వరలో గ్రిమ్మ బుతువు రాకని తెలియచేస్తున్నట్టుగా ఉంది.
వుండి. వుండి చల్లటిగాలి వీస్తోంది. ఆ గాలికి రోడ్లుమిాద
అక్కడక్కడా పడివున్న ఎండుటూకులు అటు యటూ పరుగులు
దీస్తున్నాయి.

వీధికి ఆ చివరమంచి నడిచి వచ్చిన యివతి, సరానరిపోష్టు
బాక్సు దగ్గరికి వచ్చి ఆగింది. భాగ్లోనుంచి ఒక ఉత్తరం
తీసింది, దానిని బాక్కులో వేసేమందు, అంతలోనే ఆగి, సరిగ్గా
వ్రాసానా లేదా అన్నట్టు మళ్ళీ ఒకసారి శ్రధ్గగా, కవరుమిాద
అడ్డన్న పరిశీలించి చూసింది ఆ అడ్డన్ మిాద 'సిద్ధార్థ' అని పేరు
ఉన్న వోట పెనవులతో నున్నితంగా తాకింది. తర్వాత అ

యద్దనపూడి సులోబనారాణి

ఉత్తరాన్ని పదిలంగా, అత్యంత జాగ్రత్తగా పోస్తు బాక్కులోకి పదిలింది. చెయి యివతలకి తీసిన తర్వాత మళ్ళీ చెయి పోస్తు బాక్కులోకి పెట్టే ఉత్తరం మర్యాద ఆగిపోకుండా, లోపలికి వెగ్గింది, లేనిది చూసింది. అ యివతి కళ్ళలో లీలగా తడి కని పెలిచింది.

పోస్తు బాక్కు మిాదకి ఎద్రటి తంగేడు పూలకొమ్మ విరగ బూసి వంగిపుంది. అ యివతి, అ పూలని క్షణంసేను తదేకంగా చూసింది. అమె గుండెలని చీల్చుకుని వచ్చినట్టుగా, బదువుగా శ్యాస వదిలింది. అ పూలని తదేకంగా చూస్తున్న అ కళ్ళలో, కమ్మటి కలలాంటి అశ తెరబాప ఎత్తిన పడవలు పయనం చేసింది మళ్ళీ బుతువు వచ్చి ఈ చెట్టు యిలా పూలు పూనేసరికి. తన చాలా అనందంగా ఉంటుంది. పన్నెండు నెలలు! ఎంతలో గడుస్తాయి! అమె కళ్ళలో అచంచలమైన విశ్వాసం కనిపొంది!

ఆ యివతి పయను ఘమారు ముప్పుయి నంపత్తురాలు ఉండవచ్చు! మెడమిర్కి ముడి వేసుకుంది. గ్రిన్ కలర్కి పింక్ బార్క్ వున్న చీర కట్టుకుంది. కాస్ట హిడ్సు చేతులున్నవి పేప్ జాక్టో వేసుకుంది. చేతులకి రెండేసి ఎద్రటి మత్తీగాజలు మినహా యింకే నగలూ లేవు. అమె ధరించిన బట్టలు సామాన్యంగా ఉన్నా, అమె ముఖంలో ఉన్న అనిర్యచనీయమైన వర్గమ్మ చూపరులని యిట్టే ఆక్రమింది. అది అమెలో తన్న చదువో, నంస్కారమో, మంచితనమో, అమె బాగా పరిచయం అయితే తన్న తెలియదు.

అమె పోస్తుబాక్కులో ఉత్తరంవేసి వెనక్కు తిరిగి వసోంది. తన అలోచనల్లో తాను వున్నట్టుగా, పరధ్యానగా నడుస్తోంది.

ఇంతలో అమె కెదురుగా, ఇద్దరు శ్రీలు వచ్చారు. వారిలో అరపై నంపత్తురాలు పెబడి, తల నెరిసినావిడ ఈ యివతిని చూడగా నే కళ్ళబోడు నరిచేసుకుంటూ.

"జమునా! ఇటు ఎక్కుడనుంచి వస్తున్నావు?" అంటూ పలక రింవింది.

అ గమనం

జమున ఉలిక్కిపడినట్టుగా తలె తీంది. అవిడని చూడగానే చిరునవ్వుతో నమస్కరించి, "ఉత్తరం పోస్తువేసి వస్తున్నాను" అంది.

"ఉత్తరమా? మిా వారికేనా?"

"అవును."

"ఎప్పుడూ చెప్పటమే తప్ప ఒక్కసారి కూడా చూపించవ కదా." అవిడ కంఠం నిష్టారంగా పలికింది.

ఈ మాట వినగానే జమున చూపులు నేలకి వాలినాయి.

"రాగానే తప్పక చూపిస్తాను."

"నాకు మిా అయని చూడాలని చాలా కుతూహలంగా వుంది. ఎందుకో తెలుసా? ఇంత అందమైన, మంచి అమ్మాయివి అయిన నీకు భర్గగా అయిన ఆ అద్విత్వవంతుడు ఎవరా ఆని."

అవిడ ప్రక్కనున్న అమె యా మాటలు వినగానే ఎలో చూడసాగింది. అ ముసలావిడ పక్కకు తిరిగి "ఏం కాంతం! ఏమంటావు?" అంది.

కాంతం అనే అవిడ తల పూపింది.

"దీపు ఎలా వున్నాడు?" అవిడ మళ్ళీ అడిగింది.

"బాగానే వున్నాడు." అంది జమున.

అవిడ మళ్ళీ పక్కకు తిరిగి కాంతంతో, "కాంతం! జమున కొడుకుని ఎంత బాగా పెంచిందనుకొన్నావు. దీపు దగదుండే క్రమిక్కుణ, బదువులో తెలివి మనం చాలా తక్కువమందిలో చూస్తాం. గారాబం చేస్తే పిల్లలు చెడిపోతారు అంటావు నువ్వు. టీళ్ళ దీపుని చూస్తే అది పూరి అబద్ధం అనిపిసుంది. జమున కొడుకుని ఎంత గారాబం చేస్తుందో తెలుసా! మళ్ళీతడిసిప్పిన్ "

కాంతం అనే అవిడ విసుగ్గా చూడసాగింది.

"వస్తువండి" అంది జమున.

"అయ్యా చెప్పటం మర్చిపోయాను. పూనాముంచి నా మనురాలు ఉత్తరం ప్రాసింది, మొన్న నేను నీ దగ్గర కొని

వంపిన వీరెలు బాలా బాగున్నాయట. యింకా నాలుగు కావాలని ప్రాసింది. సరిగ్గా అదేరంగు. అవే బార్ధర్లు కావాలిల నేనే నీ దగ్గరకి వద్దామని అనుకుంటున్నాను."

"అలాగే.."

"ఎన్నీ రోజుల్లో యివ్వగలవు."

"బారం రోజుల్లో పంపిసామ."

"సరే. నేను డై ర్చవర్తి రేపు అడ్యాన్న పంపిస్తాను."

"ఫర్మ్యూలేడు! నేను వీరెలు డెలివరీ యచ్చి డబు తీసుకుంటాను. వస్తాను" జమున చెప్పి వెళ్లింది.

పెద్దవాళ్ళప్రరూ నడక సాగించారు. "కాంతం! జమునని భూసే నాకు ముచ్చబేస్తుంది. భర దగర లేకపోయినా, కొడుకుని పెట్టుకుని. ఎంత గౌరవంగా బ్రతుకుతోందని."

"గౌరవము! తెగించిన ఛై ర్యం అను." అంది కాంతం.

"అదేమిటి కాంతం."

"ఆ జమునకి నేను తెలియను కాని, నాకు ఆ జమున భాగానే తెలుసు. ఈవిడగారికి అనలు మొగుడు లేదు. మొగుడు వున్నాడని అందరికి బెప్పటం, ఆ ఈ తరాలు ప్రాయటం అదంతా ఒక నటన! లోకం కశ్చ కప్పటానికి అడే నాటకం! నీకు తెలియదు సుందరం. మూ అడబడుసు మరిదికి యావిడ భాగా తెలుసు. మహా గ్రంథసాంగురాలులే! అతన్నీ పెళ్ళిలోకి లాగాలని బాలా చేసింది. కానీ పాపం! కుదరలేదు."

"ఆ నిజంగానా!" సుందరమ్మగారు ఆళ్ళర్యంగా భూసింది.

"అయ్యా! నీకేం తెలుసు! ఈవిడగారి చరిత్ర! నువ్వు ఒక బోధా మనిషివి. కాన్న భాగా మాట్లాడితే బాలు, వాళ్ళంత మంచి వాళ్ళు లేరంటావు."

"అలాగా! ఏమిటి! జమున బాలా మంచివిలే అనుకున్నాను. ఏమిటో ఈ రోజుల్లో అందరూ నాటకరాయి జ్ఞా. ఎవరినీ నమ్మి లేక పోతున్నాం కదా." అంది నిరాశగ.

జమున ఆ ఫీథి దాటి పట్టంబే, నలుగురు కుర్రాళ్ళు ఎదురు

య్యారు. వాళ్ళ క్రికెట్ బాటు పట్టుకుని మైదానం వైపు అడుగునికి వెట్టన్నారు.

జమునని భూడగానే వాళ్ళ "అరుగో! జమునగారు. వరేయ, అడిగేద్దాం రండిరా," అని ఒకతను అవగానే, మిగతా వాళ్ళ అనుసరించారు.

నలుగురూ జమున దగ్గరకి వచ్చారు.

"నమసే మేడం!"

"నమసే రపీ!"

"మేడమ్! మేం మీ దగ్గరకు రావాలని అనుకుంటున్నాం."

"ఏమిటి పని, చెప్పండి" జమున అగి వాళ్ళని కలియ చూసింది.

"మా అసోసియేషన్ హారి కోత్సం దగ్గరకి వస్తోంది. మా సావనీర్కి ఎద్దుర్ధయిచ్చేంట్లు యిప్పించటానికి మీరు సాయ చేయాలి. మీరు మీ అద్దకం వీరెలు నప్పయి చేసే భాత్తాదారుల్లో ఉన్న వాళ్ళ బాలామంది ఉన్నారుగా, వాళ్ళకి పరిచయం చేయిండి మేడమ్!"

"అలాగే" జమున నవ్వుతూ చూపుడు వేలు భూపిస్తూ అంది. "రపీ! ముందే చెబుతున్నా. నేను పరిచయం చేస్తాను, అడ్యార్చుఱ్జుఱ్జు మెంట్ రాబట్టుకునే బాధ్యత మాత్రం మిాది."

"అలాగే మేడమ్! మీరు పరిచయం చేసారంటేనే చాలు. మమ్మల్ని వాళ్ళ గౌరవిస్తారు. ఎప్పాడు రమ్ముంటారు మేడమ్."

"రేపు సాయంత్రం నాలుగంటలకి."

"వోళం మేడమ్, దీపూ ఎలా ఉన్నాడు?"

"బాగున్నాడు."

"ఇంకా స్త పెద్ద అయితే. క్రికెట్ నేరేస్తాం. మా అసోసియేషన్ లో యూస్ట్రీ వర్సుర్ని చేసేస్తాం."

"అలాగే" జమున నవ్వుంది.

వాళ్ళ నమస్కారం చేసి వెళ్ళిపోయారు. జమున ఒక నిమ్మ

వము వారివై పే చూస్తూ నిలబడింది. దీపూ వాళ్గంత అవాలంతే ఇంకా పన్నెండు సంవత్సరాలు పడ్డంది.”

జమున ముఖంలో కొడుకు ప్రస్తకి రాగానే అనిర్వచనియ మైన అనందం, గర్వం కన్నిస్తున్నాయి.

కొంతదూరం వచ్చేనరికి, వేరుళనగకాయలు అమ్మే అతను ఎదురయ్యాడు. అతను జమునను చూడగానే “అమృగారూ” అని కెక్కి పెట్టాడు. గబగబా బండిలో వన్న వేరుళనగకాయలు పొట్టం కట్టి తెచ్చి జమునకి అందిస్తూ. “అమృగారూ! దీపూకి యివ్వండి. నిన్న బిక్కయ్య కూరలుతెస్తా అడిగాడు. అప్పటికి నా దగ్గర అయిపోయినాయి. ఈరోజు రమ్యంటే రాలేదు. సూక్తలు దగ్గర చూసే ఎవ్వరూ లేదు” అన్నాడు.

“ఈరోజు సూక్తలులేదు లింగయ్య” అంది జమున.

“అదే కాబోలు, ఇందూక తమ ఇంటికూడా వెళ్లాను, ఇంట్లో బాబు లేదు.”

“బిక్కయ్య పారుక్కి తీసుకువెళ్లాడు.”

“అట్టాగా, బాబుకి యివ్వండమ్మా! దఱ్ఱం అమృగారూ....” అంటూ చేతులు జోడించి దఱ్ఱంపెట్టాడు. అనమన్నరింపటంలో ఏపో కృతిజ్ఞత కనిపీస్తోంది. జమున వేరుళనగకాయల పొట్టం తీసుకు కొండి. ఇంటివేతు నడక సాగించింది. అమె ముఖంలో చెద తెస్తున్నాయి.

2

జమున యింటికి వచ్చేనరికి వాకీటో అటో అగి వుంది. “ఎవరు వచ్చారు?” అనుకుంటూ గేటు తీసుకుని లోపలికి వచ్చే నరికి, ఎదురుగా వరండాలో బాబ్బి పోయింతో, బంగారుఫైమ్ కళ్ళోము పెట్టుకుని. ఎత్తుమడమల జోళ్ళు వేసుకునిశ్శన్న ఒక భయిషత్తు

అ గమనం

11

ఏడెనిపుది సంవత్సరాల అమ్మాయిని యెత్తుకుని, గోడకి తన్న పోటో చూపిస్తా ఏదో చెబుతోంది.

ఆ యువతిని చూడగానే, జమున కశ్య అనందంతో మెరి పాయి. అడుగుల వేగం హెచ్చుకాగా గబగబా వరండా దగ్గరికి వచ్చింది. పాదాలనవ్వుడి వినగానే, ఆ కళ్ళజోడు అమ్మాయి ఇటు తిరిగి చూసింది.

జమున వరండాలోకి వస్తా అనందంగా “మాధవీ! ఎప్పుడు వచ్చావు?” అంది.

“ఈరోజు ఉదయమే వచ్చాను.”

“వస్తున్నట్టు నాకు ఉత్తరం ప్రాయలేదేం?”

“బైలుదేరేవకూ నాకు తెలిసేగా, అనుకోకుండా ఫ్లూయింగ్ విజిట్!”

“ఎంతసేపయింది వచ్చి?”

“ఎప్పుడే! అఫనూ!” మాధవి జమునని ఎగాదిగా చూస్తా, “సువ్వు ఇంకా, ఈ పోస్టాఫీసు చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు మానలేదన్న మాట” అంది నిలదీస్తున్నట్టుగా.

జమున సమాధానం చెప్పులేవట్టుగా తల దించుకుంది.

“క్రిందటి జన్మలో పట్టువదలని విక్రమార్కుడివి సువ్వే అయి ఉంటావు. పెట్టివాళ్ళు హస్పిటల్లోనే కాదు యివతలకూడా ఉంటాని నిన్ను చూసే తెలుస్తోంది.”

జమున నవ్వింది. “మొదలు పెట్టావా ఉపన్యాసం. అరే! ఆశ ఎంత పెద్దది అయింది” మాధవి చేతుల్లోంచి కూతుర్చి తీసుకుని ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకుంటూ అంది.

“నీ కొడుకు పెద్ద అవలేదా? ఫీళ్ళదరికి రెండు నెలలేగా లేదా?”

“అవును, దీపూకూడా పెద్దవాడు అయాడు” అంది జమున పరథాపగా. ఆశని చూసేగానీ దీపూ పెద్దవాడు అయాడు అనే సంగతి గుర్తుకు రావటంలేదు.

“దీపూ ఎక్కడ?” అంది మాధవి.

యద్దనబూడి సులోబనారాణీ

"లేదు, శలవురోజులుగా, బక్కయ్య పారుగ్కి తీసుకు ఎర్కాడు" అంది జమున.

"ఈ బక్కయ్య ఇంకా ఉన్నాడూ! అట్టు, వాడి మూగ తనం, చెత్తడు, ఆ ఖయ్యాళీతనం భరించటం- అది కూడా నీకే చెల్లింది సుమా! నీకు ఓఫికలీ అని చిరుదు యివ్వాలి."

"ఇబ్బందుల్లోనుంచి యాదుకు రావాలంటే అదొక్కడే అధారం. ఉండు నీకు కాఫీ తెస్తాను" అంది జమున.

"మోరుక్కమ్మకి చెప్పి నువ్వురా! నేను యొక్కవనేపు ఉండు, వెళ్లిపోవాలి" మాధవి కేకపెట్టింది.

జమున, మాధవి వచ్చి అక్కడ వరండా దిగువున ఉన్న షైట్లో కూర్చున్నారు. అక్కడ తేవిల్, కుర్చిలు ఉన్నాయి. టెవెల్ మాద షైల్స్ ల్నున్నాయి. అక్కడ కూర్చునిచూస్తూ దూరంగా రాళ్చిమాద ఆరేసిన రకరకాల అద్దకం చీరెలు గాలికి యెగురుతూ కనిపెస్తున్నాయి. అక్కడ అద్దకం రంగులు, దీక్కెనల చెక్కలు పడి

మాధవి ఆ ప్రదేశం అంతా కలియ చూస్తూ "బంగారం లాటి నీ జీవితం అంతా, యిలా వృథా చేసుకుంటున్నావు కదూ!" అంది.

"నా కలా అనిపించటం లేదు" అంది జమున. ఆ ప్రదేశం కలియ చూస్తుంటే అ కళ్ళలో గర్వం, అనందం తొణికిన లాడినాయి.

"మాధవి! ఈ పనిలో కష్టం ఎంత ఉందో అనందం కూడా అంతవుంది. నేను పనిమనిపిలా రోజుా చాకిరీచేస్తున్నట్టు మోలాటి కెవరికి తెలియదు. ఇది నా ప్రపంచం! ఈ ప్రపంచానికి మహా లేకపోతే లేదు. త్రైమంతా నాదే. ఒకరికి తలవంచనవనరం లేదు. న్నేహాతురాలిక అందిస్తూ.

ఆ గమనం

"ఏమిలో, జమున! నీ ధోరణే నాకు అర్థంగాదు. గాడిద వాకీరీ చేస్తూ, అదే అనందం అనుకుంటావు. రోజుా యింత కష్ట వడ్డావు. నీ దగ్గర అవసరం వన్నే పట్టుమని పది రూపాయలు ఉంటాయా! ఎవరినో ఒకరిని ముప్పి ఎత్తాల్చిందేగా! ఆడవాళ్ళగా పుట్టిన మనం సుఖపడాలి! ఈ కష్టం అంతా మగవాడిది. జమున! నన్నుగింతే అడవాళ్ళ డబ్బుకోసం కష్టపడకూడదు. డబ్బు నంపాయించే మగాడిని చేసుకోవాలి. నువ్వు నేను చెప్పినట్టు ఆ శ్రీహరిని చేసుకొని వుంటే—"

"మధురా! పీట్—" జమున వారింపుగా చూసింది, ఆ కళ్ళలో అగ్రహం ఖస్పున కనిపించింది.

"సరే. సరే-ఉ.కే, నువ్వేమైనా మను మార్చుకున్నావేమానని—" మాధవి నసిగింది.

"ఎంకేమైనా కబుర్లు చెప్పు. అనందరావుగారు ఎలా ఉన్నారు." అడిగింది జమున.

"అయినకేం! బ్రిహ్మండంగా ఉన్నారు. వూలరంగా జీవితం. కాకపోతే నిముషానికోసారి, రెండో పెళ్ళి చేసుకుంటానని నస్తు చెదిరిస్తూ ఉంటారు, అంతే."

"నిన్ను ఎండిపించటానికి అలా అంటూ ఉంటారు. అయినకి నువ్వుంటే బాలా యిష్టం."

"యిష్టం లేకపోయినా, నేనేం బాధపడను. అయిన భార్యగా నాకు రావాల్చిన సుఖాలు నౌకిస్తే చాలు, అయిన జవితానికి నేను అడ్డరాను."

"మాధవి! ఆ మాట అనటానికి నీకు సిగులేదు? పెళ్ళి అయిన శ్రీ మాట్లాడాల్చిన మాటలేనా యివి?"

"పెళ్ళి!! పీట్! ఈ రోజుల్లో పెళ్ళిని గురించి సీరియన్సిగా తీసుకున్న ఏ ఆడపిల్లా సుఖపడడు. ఇది పెళ్ళి అనుకునే కంటే, శ్రీ పురుషులమధ్య ఒక ఎగ్రిమెంట్ అనుకుండే హాయిగా వుం

యద్దనపూడి సులోచనారాణీ

టుంది." మాధవి కాఫీ తాగటం పూర్తిచేసి కప్పు లేచిల్ మిాద పెట్టి లేచింది.

"జమునా! నువ్వు కొన్న అ పొత్త భావాలని వదిలేసుకుండే సుఖపడ్డావు, నువ్వు నీ జీవితాన్ని అనవనరంగా వేస్తు చేసుకుంటున్నావని నేనెప్పటినుంచో మొత్తుకుంటున్నాను. నువ్వు నామాత వినటంలేదు."

జమున రెండుచేతులూ జోడించి దణ్ణం పెట్టింది.

"మధు! నీకు దణ్ణం. నేను సుఖంగా తన్నట్టు నీకు కనిపించక పోవచ్చు. సుఖానికి నువ్వు చెప్పే భాష్యం వేరు. నేను బాలా హాయిగా ఉన్నాను, సరేనా?

"నిజమే నంటావా?" అంది మాధవి, అటు యిటూతిరుగుతూ. "నిజమే."

"నువ్వు ఒట్టి మొద్దుచి! పిరికిదానిచి." మాధవి కోపంగా అంది.

"ఎంకా? యింకేం పేర్లు పెడ్డావో చెప్పు," బుగ్గన చేయ అనించుకుంటూ అడిగింది జమున.

మాధవి ఒక్కశం అగి జమున కళ్ళలోకి సూటిగా చూస్తూ "ఒట్టీ, సెంటిమెంటల్ ఘాల్ చి? నీ అందం. నీ తెలివి తెటలు జీవితంలో నిన్ను ఎంత పైకి తీసుకువెళ్లయో తెలుసుకోలేని ఇడియట్చి." మాధవి పక్కకు తిరిగి, దూరంగా కుక్కపిల్లలో అడుతున్న కూతురిని "అశా! వెళ్లం రా!" అంటూ పిలిచింది.

"అప్పుడే వెళ్లిపోతావా?"

ఇంతసేపు తున్నాను. కాఫీ తాగాను. నంతోషించు. అవ తల నా కోసం ఎంతమంది ఉన్నారో తెలుసా? ఈ పూత నీ దగ్గరికి రాకపోతే యిక నిన్ను చూడటం పడదు. ఆందుకే కారు వేరే నినిమిాద వెళ్లిందని డాడీ చెప్పినా, కారుకోసం ఆగుండా అటోలో వచ్చేశాను."

"ధ్యాంకయూ!" అంది జమున.

"అదొక్కటేగా నువ్వు నా మొహన పారేసేది. జమునా!

అ గమనం

నేనటలు నీ దగ్గరికి రాకూడదు. నిన్ను చూడకూడదు అనుకుంటాను. కానీ ఈ ఊరు రాగానే, నిన్ను చూసేవరకూ నాప్రాణం గిలగిల లాడుతుంది, నువ్వు ఈ తర్వాత ప్రాయవని. ఎన్నిసార్లు చెప్పినా థిల్లీ రావని నీమిాద వన్ను కోపం నాకు, గుర్తేవుండదు." వెళ్ళబోయిన మాధవి అగి ఒక అడుగువేసి జమున దగ్గరకి వచ్చింది. ఆమె మెడ చుట్టూ చేయి పెనవేసి "జమి! టలవేయ, ఈ ప్రవంపంలో నువ్వే నాకు నిజమైన స్నేహాతురాలివి అన్ని స్మంది. వస్తాను, వై" అంది.

"ఒక్క నిముషం వండు," అంది జమున.

"ఏమితి?"

"ఇప్పుడే వస్తాను." అంటూనే గభాల్ప లోపలికి పరుగెతీంది. మరునిముషంలో ఒక పాకెట్ తో తరిగివస్తూ "మధు! నిన్ను నే తయారయినాయి. నీకు నవ్విన చిలక అకుపవచ్చరంగుకి, నలుపు భార్టర్ ప్రింట్ చీర తీసుకువెళ్లు." అంది.

మాధవి ఒక్కనిముషం తటపట్టాయించింది.

"నేను డబ్బిస్తాను." అంది.

"సిగ్గులేదూ!" అంది జమున.

"నరే! నీకు డబ్బుయిచ్చి సిగ్గు పదేకంతే, ఇది తీసుకుని సిగ్గుపడటమే నయంలే, ఇటివ్వు" అంది. మాధవి వై లుదేరింది. జమున ఆశని ఎత్తుకుని అటో వరకూ వచ్చింది.

"దీపుని మాడటం పడనేలేదు, అంది మాధవి.

"తణరికి రావాల్సిందే." అంది జమున ఆశని మొద్దు పెట్టుకుని మాధవికి అందించింది,

"వస్తాను" మాధవి చెప్పింది.

"ఏలుంటే మళ్ళీ రా."

"అ మాట నువ్వు నాకు చెప్పునవసరం లేదు. నేనే వస్తాను. ఓండుకంటే. నీకు వెళ్ళబోసుకోవాల్సిన రహస్యాలు బాలా తున్నాయి నాతు" అంది మాధవి.

ఆటో కదిలింది.

జమున వేయి పూపింది, అటో వెళ్లిపోయింది.

జమున యింట్లోకి తిరిగి వచ్చింది.

రుక్కమ్మ అద్దకంవేసి ఆరేసిన వీరెలు తెచ్చి మడతపెడుతోంది
జమున రాగానే "హారినారాయణగారి భార్య వీరెల కోసం
మనిషిని పంపిందమ్మా." అంది

"అలాగా! అవిడ చెప్పిన ఇండిగోరంగు అ బార్కర్కి నేగా
మేవ అవలేదు, నేను ఆవిడకి కబురు చేస్తానే." అంటూ డ్రాయరు
తెరిచి, ఖాతాదారుల పు స్తకంలో మాసి కాగితంమిద నోర్ వేసు
కోసాగింది.

ఇంతలో అడుగుల సవ్యడి అయింది.

"అడుగోనమ్మా! బక్కయ్య వచ్చాడు." అంది రుక్కమ్మ.

బక్కయ్య మెల్లిగా, పిల్లిలా లోపలిక వచ్చాడు. అతని
రూపం, అతని పేరుక పూర్తిగా విరుద్ధంగా ఉంటుంది, అతను
పేరుక బక్కయ్య అయినా నల్గా, పొట్టిగా, బాలా లార్గా
ఉంటాడు. ఆ నలుపులో, తెల్లటి కనుగుడు. నవ్వితే కనిపించే
పెద్ద పశ్చ యింకా తెలుగా ఉంటాయి. కుడిచెవికి పోగు, ఎడమ
కాల్కి కడియం, పాళ్ళమ్మ అతనికి ముద్దుగా చిన్నప్పుడు
బక్కయ్య అని పెట్టిందిట. అదే స్థిరం అయిపోయింది. అతనికి
మూగతసం, పుట్టెదు చెతుడు, అతనితో ఎవ్వరూ వేగలేదు. జమున
అతనితో మాట్లాడటానికి నోంజుల భావ ఒకటి తయారుచేసుకుంది
దానివల అతనికి, జమున చేస్తేది నులభంగా అర్థం అవుతుంది.
మనిషికి ఎంత చెముడో. అంత కయ్యాళీతనం కూడా పుంది.
బట్టి చిన్న పిల్లబాడి మన సత్యం, జమునకి అతని మను బాగా
తెలును. అతనిలోని అచ్చితనానికి అతనిమిద అతనికి కోపం,
అ తిక్క వచ్చినప్పుడు అన్నం తినడు. మనిషి ఖన్సుబుమ్మ
మంటాడు. ఆది లేనప్పుడు భీముడిలా వనిచేసారు. అలనట
ఇనేచే శృందడు, చిరాగు ఫడుడు, జమున అతని ఎవ్వుడూ

కోవగించుకోదు. దీపుతోపాటు ఒక పసిపిల్లాడిని చూసినట్టు
చూసుంది! బక్కసారి రుక్కమ్మతో పోట్టాడి, అలిగి పని మానేసి
వెళ్లిపోతాడు. మర్మాడో. ఆ తర్వాత సాయంత్రమో, మళ్ళీ
ఏమీ ఎరగినివాడిలావచ్చి, దీపుతో కూర్చుంటాడు. జమున నవ్వు
కుంటుంది.

బక్కయ్య వచ్చాడని రుక్కమ్మ చెప్పగానే, జమున తిరిగి
చూసింది. బక్కయ్య ఎందుకో బెదురు మాపులు చూస్తూన్నాడు.
ముఖాన చెముటలుపట్టి ఉన్నాయి.

జమున లేవి వచ్చింది.

"దీపు ఎడి?"

"బాబు ఇంటికి రాలేదా?" బక్కయ్య సైగలతో అడిగాడు.

"ఇంటికా? ఎలా వస్తాడు? నువ్వు యొక్కచెక వెర్మాపు?"
అంది జమున.

బక్కయ్య ముఖం వెలవెలాపోయింది.

"చెప్పు, ఎక్కడ వదిలివచ్చాపు! పీకటి కూడా పడుతోంది"
గద్దించినట్టుగా అంది.

బక్కయ్య సౌంజలతో, "పార్కుసుండి వసుండగా రోడు
మిద ఇదురం కోతి సర్కైన చూసుండగా, ఇంతలో పెళ్ళి మేళం
వచ్చింది. ఆ జనంలో దీపు తప్పిపోయాడు. ఎంత వెతికినా కని
పించలేదు. ఇంటికి వచ్చాడేమోనని -"

ఈ మాటలు వినగా నే జమున దిగ్గ్రాంతి చెందింది.

"వాడిని అలా భాడకుండా ఎలా వదిలేకావు! అనలువాడిని
తీసుకువెళ్ళవద్దని చెప్పావు!" జమున అంటూనే గఱగబా చేతిలో
కాగితాలు డ్రాయరులోకి తోనేసింది.

"రుక్కమ్మా, తలుపులువేయి" అంటూ ఆజ్ఞా పించింది

ఇంటికి తాళం వేస్తుంటే, జమున చేతులు వణకసాగాయి,
సుదుట చిరుచెముటలు అలముకున్నాయి.

దీపు మళ్ళీ కటికి కనిప్పాడా?

ఆరోజు సిథార వెళ్లినరోజు గుర్తుకువచ్చింది.

క్షణంలో "యిప్పడే వస్తాను" అని చెప్పి వెళ్లినవాడు ఎలా మాయమయ్యాడు?

భగవంతుడా! తను పదిన కష్టాలు ఇప్పటిక బాలాలేదా! తన ముఖాన ఇంకా ఏం ఖ్రాసిపెట్టి ఉంది?

ఇలు తాళంవేసి రుక్కమ్మ, జమున, బక్కయ్య గబ గబ పార్కువైపు వెళ్లారు అక్కడనుంచి కోతి సర్కువు అడిన చోటు నుంచి యెరుప్రక్కలా చీలిన వీధులవెంట గాలించారు. ఎంత వెత్తి కీనా దీపు జాడ కనిపించలేదు.

జమున వీధి చివరవన్న పోతీసు సేవనక వెళ్లి రిపోర్టు యివ్వింది. వాళ్లు ప్రయత్నం చేసామని హమీరా యిప్పారు. పొతో కాహాలని అన్నారు. జమున బక్కయ్యసి, రుక్కమ్మని తీసుకుని ఇంటికి వచ్చింది. అప్పటిక దీపు కనిపించక దాబావు నాలుగు గంటలు అవుతుంది. జమున చెతులో పోచులూంటేది మొదలు కొళ్లాలో పడుకు మొదలైంది. జమునలో యెప్పుడూ కనిపించే. అత్మనంయమనక రూపులేకుండా పోయింది. పెదవులపిరాద నా విరినే మనోహరమైన చిదునప్పు మటుమాయం అయింది.

జమున తాళంతీసి ఇంట్లోకి వచ్చింది. లైటువేసి, బీదువా సేవనలో ఇవ్వి రమ్మనమని వంపింది.

జమున ఇంట్లో బోనులో పులిలా అటూ, ఇటూ తిరుగు తుంది! దీపు ఏమయ్యాడు. ఎక్కడ ఉన్నాడు! ఎదురింటో పని చేసే నరస్యుకొడుకు దీపు యాడువాడే! తప్పిపోయి నంవత్పరం అయింది. అ జాడ తెలియనేలేదు. నరస్య యిప్పటికీ వాడిని తలుచుకుని ఏడునూనే ఉంది! దీపు తనక దూరం అయితే ఇంకే మైనా ఉండా? తను బ్రతకగలదా?

జమున మను అలకట్లోలంగా వుంది,

కొడుకుని ఒక్కక్కణం వదిలి ఉండలేదు తను! వాడు మూడులునుంచి ఇంటికి రావడం అలస్యా అయితే, బోనులో పులిలా అటు యిటూ తిరుగుతూ యొదురు మాస్తా గడుపుతుంది. మళ్ళీ వాడిని మాసేవరకు యే పని తోచదు. చెవికి యే మాటా ఎక్కడు.

భగవంతుడా! దీపు నా కంటిక మళ్ళీ కన్నిస్తాడా! జమున మను 'దీపు' అంటూ లోలోపల ఆక్రోశిస్తోంది. ఇంకో గంట ఇలాగే గడిసే, ఈ అందోళన తట్టుకోలేక తనకి పిచ్చెక్కపోతుం దేమో అనిస్తోంది.

అటు యిటు అశాంతిగా తిరుగుతున్న జమున గేటు చప్పడు అయేపరికి పరండాలోకి 'దీపు' అంటూ పరుగె త్రింది.

అంతలోనే గుమ్మం దగ్గర అవేతనురాలిలా అగిపోయింది. గేటు తెరుచుకుని బక్కయ్య వస్తున్నాడు.

జమున వెనక్కిప్పచ్చి కుర్చీలో కూలిబడింది. బక్కయ్య వచ్చాడు.

యజమానురాలు పడ్డున్న అవేదన అతడికి బాగానే ఆర్ధం అయింది.

తనమూలంగా అవిడకి ఎంత బాధ కలిగింది.

వాడు నిన్సహయంగా మాస్తున్నాడు.

మళ్ళీ గేటు చప్పడు అయింది.

జమున పరుగె త్రింది.

గేటుతీసుకొని రుక్కమ్మతో వక్కింటి వరమ్మగారువస్తోంది.

"జమునా! దీపు కనిపించటం లేదులగా."

జమున అవునన్నట్టు తల తిప్పింది! కళ్లో నీచు సుశు తిరుగుతున్నాయి. పెదవులు అదురుతున్నాయి.

"ఈ బక్కయ్య ఒక వెవిటిమేళం! వాడికి మాటరాదు. వాడి కించి పంపించవద్దని, నేను రుక్కమ్మతో అంటానే ఉన్నాను."

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

ఇంతలో గడియారం గంటలుకొట్టింది.

జమున తల త్రిపీ చూసింది. రాత్రి తొమ్మిది గంటలు అయింది.

“దీపు! ఈ బీకట్లో ఎక్కడున్నాడు? జమునకి ఎక్కడినుంచో ‘అమ్మా’ అని పిలుస్తున్నట్టే వుంది.

“కంగారువడకు. పోతీను రిపోర్టు యిచ్చావుగా, దొరుకుతాడులే” అంది వరమ్మగారు.

జమునకి అవిడ మాటలు వినిపించినా, వాటి అరం తెలియ నంత అయ్యామయంగావుంది. కళ్ళముందు ఏవేవో దృశ్యాలు కనిపున్నాయి. దీపుకి తనకి బుఱం తీరిపోయిందా! అందుకే యిలా అకస్మాత్తగా దూరం అయాడేమో!

ఒక ఆలోచనకాదు. మెరువుతీగెల్లా యెన్నెన్నో ఆలోచనలు.

దీపు కనిపించటం లేదని, ఈ వార తెలియగానే ఇరుగు, పొరుగు అప్పాడే ఇద్దరుమగ్గరు వచ్చారు. జమున నిచ్చెప్పరాలిలూ కూర్చుని వుంది.

దీపు లేకుండా, ఈ రాత్రి గడిచిపోతుందా! దీపు కంటిక మళ్ళీ కనిప్పాడా! భగవంతుడా! మళ్ళీ అదే యెదురు చూడటం! మళ్ళీ వేదన! మళ్ళీ సస్పెన్షన్! వద్దు! వద్దు! అప్పాడంటే తనలో శక్తి, నమ్మకం, ధైర్యం ఉన్నాయి. ఇప్పుడు లేవు. అనలు మేకపోతు గాంభీర్యం అని ఎవరికి చెలియదు. లోలోపల తను బాలా ఆధై ర్యస్తురాలు అయిపోయింది.

వచ్చినవార్షికి పొద్దుపోయింది అంటూ వెళుతున్నారు వాళ్ళకి తోచిన ధైర్యవచనాలు చెబుతున్నారు. అవేషి జమున తలకి ఎక్కటంలేదు.

హన్మంలోకి చూస్తూ కూర్చుంది.

ఇంతలో వాకిట్లో కాతు చప్పుడు అయింది.

ఆగమనం

మళ్ళీ ఎవరో పలకరించటానికి, అనునయించటానికి వచ్చి ఉంటారు. జమునకి వాళ్ళతో మాట్లాడే ఓపిక లేదు. ఎవ్వరూ తనని పలకరించకుండా తుంబే బాగుండు అన్నిస్తోంది.

ఇంతలో రుక్కమ్మ వరంతాలో నుంచి “అమ్మా! అడుగో దీపు.” అంటూ గావుకేక పెట్టింది.

ఆ మాట వినగానే జమున గభాల్న లేచింది. ఒక్క అంగలో వచ్చినట్టుగా, వాకిట్లోకి పరుగెతుకు వచ్చింది. అప్పటికే కారులో నుంచి దిగిన ఒక పొడుగుటి వ్యక్తి దీపుని చేతులమధ్య పడుకోవెట్టుకుని, తీనుకు వస్తున్నాడు. అతను ధరించిన తెల్లటి బట్టలనిండా, రక్తపు వరకులు. దీపు ఒంటినిండా గాయాలు!

“దీపు.” జమున కెవ్వున కేక పెట్టినట్టుగా, ఎదురుగా పరుగె త్రింది.

“దీపు,” అంటూ ఆ అపరిచిత వ్యక్తి చేతుల్లో అలా ఉండగానే కొడుకుని పట్టుకుంటూ “ఏమైందిరా? ఏమెంది? ఇలా ఉన్నా వేమటి?” అరుస్తున్నట్టే అంది. ఆ త్రణంలో జమున కంఠం కొడుకు మళ్ళీ కనిపించాడనే ఆనందంతోనూ, ఈ రక్తం ఏమటి? యిలా వున్నాడేమటి అనే భయాందోళనలతోనూ కంపించసాగింది

ఆ అపరిచిత వ్యక్తి సమక్కమే గుర్తులేనట్టు కొడుకుని, రెండు చేతులతో వాటేనుకుని, వాడి నుదుటిమిాద, చెంగలమిాద ముద్దుల వరం కురిపించేస్తోంది. ఆ ప్రయత్నంలో, జమున తల అతని భాతికి, అతని పొట్టకి, రాముకోవటం గమనించనే లేదు.

“మాట్లాడరా! మాట్లాడు అమ్మా అని పిలు. దీపు! పలకరా!” అంటూ వెద్దిదానిలా కొడుకుని పట్టుకుని కుదురుతోంది.

ఆ నూతన వ్యక్తి జమునని ఒక్క మోచేతి విదిలింపుతో అవతలికి నెట్టాడు.

“పలకమంబే ఎలా పలుకుతాడు? ఒంటిమిాద స్వపు వుంటేగా! పెల్లాల్సి కనగానే సరికాదు, వాళ్ళని జాగ్రత్తగా చూసు

కోవటం కూడా తెలియాలి." అతని కంఠం మందరపూయిలో, కొర్కాతో ముఖాన ఛచ్చున కొట్టినట్టుగా వాడిగా ఉంది.

ఆప్యుడు గాని జమునకి, అపరివిత వ్యక్తి ఒక అతసు యింటోకి వచ్చాడని గుర్తురాలేదు. అతని విదిలింపుకి తెల్లబోయన దానిలా నిలబడింది.

అతను లోపలిక వచ్చి, దీపుని అక్కడున్న మంచంమిారు పడుకోబెట్టాడు దీపు తలకి, కుడి మణికట్టుకి. కాల్చికి బాండేజెన్ ఉన్నాయి. బాగా రక్తం కారినట్టు ఉంది. ఒంటిమాద పున్న బట్టలనీండా మరకలే!

అతను దీపుని పడుకోబెట్టిం తర్వాత, ఒక్క నిముషం అలాగే దీపు వైపు చూశాడు. అ తర్వాత ఎవరినీ ఉచ్ఛించ కుండా చెప్పాడు. "రోడు దాటటానికి పరిగెత్తుతూ, మూర్కటని కొట్టుకుని, బంతిలా దొరాడు. మూర్కటరు అతను పారిపోయాడు వెనకనుంచి వస్తున్న నేను భూసి కారు అపోను. అరక్తం కారటం దగ్గరకి తీసుకెళ్ళి కట్టు కట్టించాను పోతీసు రిపోర్టు యిద్దామని అనుకుంటుంటే, అ డాక్టరు దగ్గర వేషింట్ ఒక అతను ఈ జీబులు తడుముకుని, వాటిల్లోంచి మందులు, ప్రెస్క్రిప్షన్ తీసి దీపు పక్కన పెడుతూ, "ఈ మందులు వేయాలి రెపు డాక్టర్ దగ్గరకి తీసుకెళ్ళి భాపించాలి." అనేసి గిరుక్కున వెనక్క తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

దిగ్రాంతిగా భూస్తున్న జమున తెలివి తెచ్చుకుని, ఒక అడుగు ముందుకువేసి, అతనికి కృతజ్ఞతలు చెప్పటానికి నోరు తెరిచింది. అప్పటికే అతను వకచకా అడుగులు వేస్తూ, వరండా మెట్లు దిగేశాడు.

జమున వరండా మెట్లు దిగేసరికి. అతను కాదు దగ్గరకి వెళ్లి పోయాడు" జమున భూస్తుండగానే అతను కారులో కూర్చోచిపటం,

కాదు ప్పార్డ అయి రివ్వున వెళ్లిపోవటం అంతా క్లాసింలో జరిగి పోయింది.

బక్కయ్య ఏడుపుతో జమున ఈ లోకంలోకి వచ్చింది. బక్కయ్య ఏడుపునే పరుగెత్తుకు వెళ్లి అక్కడ మూలన్నున్న గొడుగు తెచ్చి జమున చేతిలో పెట్టి, ఆమె ముందు వంగి, బాద మన్నట్టు నిలబడాడు.

జమున గొడుగు అవతల పారేసి వచ్చి కొడుకు రగ్గర కూర్చుంది. దీపు తలమిార చెయవేసి నిమురుతుంటే, గుండెల్లో నుంచి దుఱిం తమ్ముకురాసాగింది. పెనుంచి ఏ దేవతలు ఆశిర్వదించారో, అ అపరిచికుడై న వ్యక్తి దేవుడిలా దీపుని ఆదుకు న్నాడు. వెంటనే డాక్టర్ దగ్గరకి తీసుకుచెళ్ళకపోతే యింకేమెనావుండా! అతనెవరో! ఈ రోజు తనకి ఎంత ఉపకారం చేసాడు! అతను ఒక్క నిముషం నిలబడలేదు. తను కృతజ్ఞతలు చెప్పుకునే అపకారం యివ్వాలేదు.

చాలానేపు అయితర్వాత, దీపు కదిలాడు.

"దీపు! దీపు!" జమున పిల్చింది.

"దీపు! బాబు!" రుక్కమ్మ కూడా పిల్చింది.

బక్కయ్య తన పిలుపులా నోటిలో శబ్దం చేసాడు.

దీపు మెల్లగా కశ్చ విప్పాడు. అ కశ్చ నిద్రాభారంతో మత్తుగా ఉన్నాయి.

"మమ్మా!" అన్నప్పంగా అన్నాడు.

"దీపు!" కాదుకు మిాదకి వంగి ముఖాన్ని ముద్దులతో ముంచే తీండి.

"మమ్మా! నాకేమెంది." తల కదుపుతూ అన్నాడు.

"ఎం కాలేదు నిద్రపో!" జట్లు నిమురుతూ అంది.

దీపు కాసేపు ఉరికే వున్నాడు. తర్వాత "నాకు నిద్ర తస్తేందిమమ్మా" అన్నాడు.

"నిద్రపో" అంది.

"దాడికి గుడ్నె ట్ చెప్పద్దూ"

"రేవు చెబుదుతుగానిలే!"

"ఉహు! దాడికి కోపం వస్తుంది. దాడిని తీసుకురా మహిళా." జమున లేచివెళ్లి మంచం ప్రక్కనే లేచిల్ మిాద వున్న భోతో తీసుకువచ్చింది. అందులో పైలెల్ దుస్తులతో, సుఖ విరునట్టు ఎంతో మనోహరంగా వుంది! ఆ కళ్లో ఎంతో

దీపు ఆ ఫోతోలో వ్యక్తివై ఉ ఎంతో యిష్టంగా మాసాడ.

"గుడ్నె ట్ డాడి!" అన్నాడు. తల్లిని ఆ ఫోతో తన పక్కలో పెట్టమనిఅడిగాడు. కొద్దినేపయింతర్యాత నిద్రపోయాడు.

జమున కొడుకు పక్కలో కూర్చుని తల నిమరసాగింది. జమున మనసులోనే దీపుని సురక్షితంగా తనకి చేర్చిన ఆ వ్యక్తికృత్జతాంజలి మట్టిస్తోంది. దెవుడిని అతనికిమేలు చేయమని ప్రార్థిస్తోంది

బక్కయ్య వరండాలో బెంచిమిాద పడుకున్నాడు. రుక్కమ్మ కూర్చుని అవలించి విటిక వేసుకుని, "దీపు నిద్రపోయాడుగా. రెండు నిముషాల్లో రుక్కమ్మ పెట్టిన గుర్తు పెద్దగా వినిపించ

జమున పెద్దలేటు తీసి, చిన్నలైటు వేసి వచ్చి, కొడుకు ప్రక్కన పడుకుని దీపు మిాద చేయవేసింది. మళ్ళీ అదే భావం! కలిగినవిన ఆ అవరిచిత వ్యక్తిపట్ల ఎవలేని కృతజ్ఞత! జమున కొడుకు తన దగ్గరే వున్నాడు అన్నట్లుగా, మాటిమాటికి వాడి తల నీాధ చేయవేసి శాకసాగింది.

కొద్దినేపటిక జమునకి కూడా నిద్రపట్టింది! ఆ నిక్కబ్బంగా ఉన్న గదిలో, ఆ చెక్కలై ట్ కాంతిలో, ఆ ఫోతోలో ఉన్న యువకుడు తనహారిని తనివితీరా, నంత్రప్రిగా మాసుకుంటున్న ట్టుగా ఉంది.

3

"జమునగారూ! సారీ! మిారేమిా అనుకోకండి. ఆ పాప అతను యాభై వీరెలకి ఆరరు ఇచ్చి తీరు తీసుకువెళితే. మార్కెత్ లోకి కొత్తగా ఎవో మిల్ శారీన వచ్చాయట. అవి బాగా అమ్ముడు పోతున్నాయి. ఇవి కొనటంలేదు అంటూ రెండు మాత్రం తీసుకుని మిగతావి పాపను యచ్చేశాడండి" అన్నాడు రమణ.

ఆర్చెల్ క్రితం, ఈ వీరెలని యెన్నదూ ఆమ్మే అతను బాగానే అమ్ముతున్నాయి అని యాభై వీరెలకి ఆర్చర్ యచ్చాడు.

జమున డబ్బు అప్పవేసి రంగులు, బట్ట తెచ్చి, ఎంతో ప్రెద్దలో, ఓపికగా శ్రమపడి ఆ వీరెలని తయారువేసి యిచ్చింది. అతను వచ్చేనెల డబ్బు ఇస్తానని అన్నాడు. ఆమె వెళితే మళ్ళీ, నెల అన్నాడు. మళ్ళీ నెల వెళితే, మిా వీరెలు అమ్మలేదయ్యా. అంత కాబాలంటే తీసుకువెళ్లిపో" అని కసిరాడు. రమణవచ్చి ఈ మాట చెప్పగానే జమున ఒక రెండు నెలలపాటు ఆ పాపకి డబ్బుకోనం వెళ్లివద్దుంది. తర్యాత వెళితే, అనటు ఈ వీరెలు ఎవ్వురూ కొనటం లేదు అంటూ, పాపను పంచేసాడు.

డబ్బు పట్టుందని ఆశగా యెదురు నూస్తూ అప్పులవాళ్లని రేపు, ఎల్లండి అని నచ్చిచెబుతూ తిప్పాతున్న జమునకి యా వీరెలు అమ్ముడుగాకుండ, ఇంటికి తిరిగి రావటం చూసి, నడుం విరిగినంత పన్నెంది. వీటికి అయిన ఖర్చులు బాకిలు తీరలేదు. ఇంట్లో దివదినం ఏదో కొత్త ఖర్చు. డబ్బు రాబడిలేదు. రుక్కమ్మ కూతురికి సుస్తీగా ఉండని ఉత్తరం వచ్చింది. "అమ్మగారూ! ఎట్లా

గైనావరే ఒక నాలుగువందలు యివ్వాలి మీరు, మీ పరిస్థితి వాకు తెలుసు. అయినా మిమ్మల్ని అడగుకుండా యింకెవరిని అడగుతాను? ఎన్నాళ్ళనుంచో మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకుని ఉన్నాను. ఇప్పుడు యింకోరి దగరకి వెళ్లినా నొ తెవ్వురూ ఇహ్యరు” అంది. రుక్కమ్మ వెప్పిన మాట కూడా యధారమే! ఎన్నాళ్ళనుంచి తనని కనిపెట్టుకుని లేదు, నీదగా ఉంది, ఆమెకి అవవరం వస్తే అదు కోవాల్సిన బాధ్యత తనదే!

జమునకి ఈ డబ్బు పుట్టించటం అనేది తలకి మించిన నమ న్యగా ఉంది! ఈ వీరెలు, అన్నకాలు ఒకోక్కసారి యొంతో ఆళగా ఉంటుంది. మళ్ళీ ఒకోక్కసారి చెప్పలేనంత విన్నోగుగా తంతో రాను రాను ఈ ఆర్థిక దుర్భరత్వం గుడిబండలా కృంగ నేనేం వేయలేదు అన్నిస్తుంది. మళ్ళీ అంతలోనే తనని తాను నిభా యాచకుంటుంది. కష్టాలు కలకాలం ఉండవు. కొద్ది రోజులు గడిస్తే తనకి ఇక నుఖమే! అంటూ తనకితానే మనోధై ర్యం చెప్పు కుంటుంది.

దీపుకి గాయాలు కాన నయం అయినాయి. దెబ్బులు తగి లిన అమర్చాడు దీపుని డాక్టరు దగరకి తీసుకు వెళితే. నర్సీ ఇంజక్కన్నే కావాలి అంటే, అప్పటికప్పుడు అతనే కొనుక్క వచ్చాట్ట!

“అతనెక్కడ ఉంటాడో మీకు తెలుసా” అంది జమున. “తెలియదు! అయన మాక్కినిక్కి రావటం యిదే మొదటి సారి” అంది.

జమున డాక్టరుగారిని కూడా అడిగింది. అయన అతనెవరో చెప్పలేకపోయాడు. జమునకి అతను ఒక్కసారి కనిపిసే బాగుం చింటున్న శాంతిజ్ఞ మార్పాడీ దగరకి వెళ్లి డబ్బు అప్పు

ఆగమనం

తీసుకుని వస్తోంది. బన్స్టావ్ దగరకి నడివి వస్తున్న జమునకి ఎదురుగా పొపులో మంచి మేదో కొనుక్కని వస్తున్న అతను కనిపించాడు. జమున అతన్ని గుర్తుపట్టింది. అతను కారు దగరకి వెళ్లాడు.

జమున వడివడిగా రోడ్డు క్రాన్ చేయబోతుండగా, ఇంతలో బన్ను అడ్డం వచ్చింది. జమున ఆగింది. బన్ను దాని వెనక లారి వెళ్లిపోగానే జమున రోడ్డు క్రాన్ చేయబోతున్నదల్లా ఆగిపోయింది. ఎదురుగా కారు లేదు! అతను వెళ్లిపోయాడు. జమున మను ఆశాభంగం చెందింది.

నాలుగువారాలు గడిచాయి. జమున దాదాపు అతని ప్రస్తుతి మర్చిపోయింది.

ఆ రోజు అదివారం! ఫూరిలో సర్కైన్ ప్రదర్శింపబడు తుంది. దీపు వెళ్లామని గొడవ చేశాడు, జమున ఒపట్టాన యిలాటి పాటిక వైలుదేరడు. పైటకి వెళ్లాలంటే ఒక తే వెళ్లాడు. వెంట రుక్కమ్మ, బక్కయ్య ఉండాల్సిందే! నలుగురూ వెళ్లాలంటే డబ్బు వాలా అవుతుంది అ ఖర్చు పెడితే ఒక రంగు డబ్బు కొనప్పు అనుకుంటుంది. దీపుకి విలయినంతగా తనే కథలు చెపుతూ, లైబ్రియాలని కామిక్ బుక్స్ తెస్తూ కాలాషై వం వేయస్తూ ఉంటుంది.

ఇంక్కో అందరికి ఒక పెద్ద కాలాషై వం బక్కయ్యో!

జమున కాస్త కనుమరుగు అయితే, దీపుతోపాటు గంతులు వేస్తూ అటులు అడుతూ ఉంటాడు.

దీపు నూగ్గులులో తోటిపెల్లలు చాలామంది సర్కైన్ చూరుట! దీపు ఆ అదివారం వెళ్లాలని గొడవచేశాడు. జమున గత్యం తరం లేనిదానిలా వైలుదేరింది.

అదివారమేమో సర్కైన్ దగ్గర చాలా జనం ఉన్నారు. టిక్కట్లకోవం కూచులు ఉన్నాయి. బక్కయ్య లికెట్లకోసం కూచులో నిలబడాడు.

జమున దీపుని వట్టుకుని ఒక పక్కగా నిలబడింది. లెట్లు

యద్దనబూడి సులోబనారాణీ

వెలిగినాయి మిల మిలా మెరిసిపోతూ, రకరకాల అకారాలతో బారులుతీస్తూ పరుగులు తీస్తున్న ఆలైట్లుని, బైట పెట్టిన పోస్టర్లని, అక్కడ నిలబడినవన్ను యేసుగులని, జనం చిన్నా, పెద్దా ఒకే రకంగా అదో లోకంలోకి అడుగు పెట్టినట్టుగా అనందంగా మాస్తున్నారు.

టెంట్ల బైటనే రకరకాల మిలాయి దుకాజాలు ఉన్నాయి. కూల్ ట్రైంక్స్, పొవకార్బ్, బాక్లెట్లు, ఐస్క్రైమ్ అమ్మై దుకాజాల నిండా పిల్లలు ఎగబడి కొంటున్నారు! అక్కడ అడుగు పెట్ట వెద్దవాళ్లు కూడా క్షణంసేపు తమతమ చికాకులు, సమ న్యలు, యిబుందులు తాత్కాలికంగా మరిచిపోయి అనందంపొందుతున్నారు.

దీపు తలి చెయ్యి వట్టుకుని ఏనుగుని మాస్తున్నాడు.
జమున జనాన్ని చూస్తోంది.

ఇంతలో నలుగురు యేవకులు అక్కడికి వచ్చారు.
వారిలో ఒక అతన్నిచూడగానే జమున నిటారుగా అయింది.

చప్పున దీపు భుజం చుట్టూ చేయి వేస్తూ, దీపు! అడుగో అతనేరా" అంది.

"ఎవరు మమ్మా!" అడిగాడు దిపు.

"ఆలైట్ బ్లాచ్క్ పర్టు వేసుకోలేదూ, అతనే."

"ఎవరు మమ్మా!" అన క్రిగా అడిగాడు,

వాళ్లు కూల్ ట్రైంక్ పొవుదగర అగి ట్రైంక్తాగుతున్నారు.
జమున కొడుకుని తొందర చేసింది. "దీపు, వెళ్లరా,
త్వరగా వెళ్ల, అయినకి "ఫ్యాంక్ యూ సర్" అని చెప్ప."
"ఎందుకు?" దీపు మారాం చేశాడు.

"సీకు దెబ్బలు తగిలితే మండు యిప్పించలేదూ! అతనే!"
ధివుకి అర్థం అయింది. దెబ్బలు తగిలిన మర్మాడు తలి దణ్ణుపెట్టి "ఫ్యాంక్ యూ" అనాలని చెప్పింది.

అగునం

"వాళ్లో ఎవరు మమ్మా" అడిగాడు.

"అదుగో. ఆ కూల్ ట్రైంక్ అతనికి పర్సు తెరిచి డబ్బు యస్తున్నాడే అతను. చప్పున వెళ్ల, వెళ్లి చెప్పిరా" అంది.

దీపు అద్దంగా పున్న జనాన్ని తోసుకుంటూ పరిగెత్తాడు.

అటువైపు తిరిగి కూల్ ట్రైంక్ అతనికి డబ్బు యచ్చి చిల్లర్ తీసుకుంటున్న అతను, ఎవరో వచ్చి హార్తాత్గా చేయి వట్టుకోవ టంతో ఉలిక్కిపడి తిరిగి చూసాడు. ఎదురుగా ఏడెనిమిదేళ్లు అబ్బాయి నిలబడి ఉన్నాడు. దీపు వెంటనే, "ఫ్యాంక్ యూ సర్" అన్నాడు.

అతని కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి! విరాగ్గా చూస్తూ "ఎవరు నువ్వు" అన్నాడు.

"మరే! అప్పుడు నాకు దెబ్బలు తగిలితే, మారు డాక్టర్ దగ్గరకి తీసుకువెళ్లారుట. మారు సాయం చేయకపోతే నేనే చచ్చి పోయేబాడినట మా మమ్మా చెప్పించి!" ముద్దులు మూరుక్కోముఖంతో ఉన్న ఆ కుర్రాడు ముచ్చుటగా చెబుతున్న ఆ మాటలు వింటుంటే, క్రమంగా అతని కళ్లోకి గుర్తింపు వచ్చింది.

"నువ్వు!" అన్నాడు బుగ్గగిల్లతూ "సీ పేరేమటి?" అని అడిగాడు.

"దీపు!"

"వాట ఎ గుడ నేమ్?"

అతను బాక్లెట్టబార్ ఒకటి కొని దీపు చేతికిచ్చి భుజం తట్టాడు. జమున అపుటికే అక్కడికి వచ్చింది.

"అదుగో మా మమ్మా—" దీపు చూపేంచాడు.

అతను తిరిగి చూసాడు.

జమున అతనికి చేతులు జోడిస్తూ, "ఆ రోజు మారునిజంగా దిపుని బ్రతికించారు. మాకు నా కృతజ్ఞతలు. ఆరోజు మారు

తేరగా వెళ్లిపోయారు. కనీసం నేను మాకు కృతజ్ఞతగా ఒక మాట అయినా చెప్పలేదు” నొప్పుకుంటున్నట్టుగా అంది.

అతని భూపులు క్రిందకి వాలినాయి. జమున మాటలై తేడు, అతను సాంతం తలత్తి జమున వైపు భూడలేది వినుకులు పణి, వాన పెద్దది అయి వుధుతంగా మారింది. లేక దట్టాల్లేదు! పిల్లల్ని అలా ఎప్పుడూ ఒంటరిగా వదలక పోతే కనీసం రుక్కమ్మని అయినా, గొడుగు యిచ్చి పంపేది.

తుంటే, అతను సాంతం తలత్తి జమున వైపు భూడలేది దట్టాల్లేదు! మొహమాటంగా అనేసి, గిరుకున వెనక్కు తిరిగి, స్వేచ్ఛ తుల దగరక వెళ్లిపోయాడు. వాట్టు పై కొముకి వెళ్లిపోయాడు.

బక్కయ్య సెకెండ్ కొను టికెట్లు తెచ్చాడు.

జమున కొడుకు భూజం చుట్టూ చేయవేసి కూర్చుని పర్కు చూస్తుంటే, మనసుకి చాలా సంతృప్తిగా అనిపించింది. అ అపాంచెంట్ గుర్తుకు వచ్చినప్పుడ్లా అనుకోకుండా, దీపుా మట్టు చేయచేసుకుని, “అతన్ని బల్లగా మాడు.” అని దేశుడిని ప్రార్థిస్తుంది.

*

*

*

వారం రోజులు గడిచాయి! అ రోజు మధ్యహౌం నుంచి ఆకాశం దట్టంగా, మబ్బులు పట్టి, కుండపోతగా వర్షం కుడ స్టోంది. బక్కయ్య బజారు నుంచి వస్తూ దిప్పుని సూక్షలుకి వెళ్లి తీసుకువస్తానని అన్నాడు. వెంట గొడుగు అయినా తీసుకువేళ్లేదు. బక్కయ్య ఒట్టే తిక్కుమనిషి! బస్సులు దొరక్కుపోతే ఒకోసారి దిఖ్చాని భూజాలమిద ఎక్కించుకుని తీసుకు వచ్చేస్తాడు. ఒక రోజులపొటు యద్దరికి జలుబు పట్టుకుని వదలక వానా అవసర్తారు, జమున బక్కయ్యకి ఎంతగానో ఓపికగా, ఏ వస్తు చేయితానాటం వచ్చేసిందంటే, జమున చెప్పిన పారాలేవి గుర్తుండవు.

ఆ నిమిషంలో వాడికి నరదా పుట్టినవి చేసేసి జమున వివాట్లు పెటుంటే పిల్లలా ఒక మాట పోయి కూర్చుంటాడు.

ఈ రోజు కూడా జమునకి భయంగానే ఉంది! గొడుగు తేడు, ఇద్దరూ తడిసి వచ్చినా ఆశ్చర్యం లేదు. మాస్తుండగానే “దట్టాల్లేదు!” పిల్లల్ని అలా ఎప్పుడూ ఒంటరిగా వదలక పోతే కనీసం రుక్కమ్మని అయినా, గొడుగు యిచ్చి పంపేది.

“వెధవ వాన! యిలంతా మట్టి” రంగు డబ్బాలు తడిసి పోకుండా లోపల తెచ్చిపెట్టున్న రుక్కమ్మ వానని తిట్టుకోసాగింది. జమున పనిచేస్తోందే తప్ప, కట్టు మాటి మాటికి పీధివైపే మాస్తున్నాయి.

“ఇవిగోనమా?!” అటు పక్క వరండా కారులోంది. ఈ బట్టలు తడిసి పోతున్నాయి. లోపల పెట్టండి” అంటూ రుక్కమ్మ అద్దకం వేయాల్సిన బట్టలు తెచ్చి జమున కిచింది. జమున వాటిని అక్కడున్న శెక్కు బీరువా తెరిచి అందులో పెడుతోంది. అప్పు టికే అ బీరువా అంతా రక రకాల బట్టలతో కిక్కిరిసి వుంది. జమున బలవంతంగా చేతితో బట్టలని లోపలికి తోస్తుండగా. జంతలో వాట్టో కారు చవ్వడు అయింది. జమున తిరిగి మాసింది.

కారులో దివ్వాని రక్షించిన అతను కనిపించాడు. కారులో వెనక సీటులోనుంచి దిప్పు, బక్కయ్య ఉక్కినట్టు దిగారు. దీపు పుస్కాల బ్రాగ్ తడవకుండా నెత్తిన పెట్టుకుని టాటా చెప్పాడు. అతను కూడా చేయి ఉపాడు. కారు వెళ్లిపోయింది.

దిప్పు పరుగున వరండాలోకి వచ్చాడు, “మమ్మా! మమ్మా! ఎక్కుడా మవ్వు.”

“ఎమిటి దిప్పు” ఎదురు వచ్చింది.

“మరే! మరే! మేం బిస్టాప్టో నిలబడి బన్నుకోవం చూస్తుంటే, ఈ అంకుల్ కారులో వన్నా కనిపించాడు. మమ్మల్ని భూసి అపి, కారులో ఎక్కించుకోని వచ్చి దించారు.”

“మరి థ్యాక్స్ చెప్పావా?” తువాలు తీసుకువచ్చి, కొడుకు తల తుడుపూ అంది.

యద్దనపూడి సలోబవారాణి

"ఉహు! మర్చిపోయాను."

"మనకి ఎవరె వా సాయం చేసే "ధ్యాంక యూ' అనాలి నేను చెప్పలేదూ!"

"పెప్పావు" దిపూ తల ఉపాడు. లిక్క మొహంతో భూషు మిచిర్చి ఈసారి కనిపిసే తప్పకుండా బెబుతాను" అన్నాడు. జమున కొడుక్కి బట్టలు మార్చించింది.

రాత్రి అయింది!

దిపూ వేళ పెఖాగర్కి చేయించి, అన్నం తినిపించింది బడి "గుడ్ నెట డాడి" అని చెబుతున్నాడు జమున ఒక్కిత్తును జమున తలపులు వేళలు వేచించింది.

జమున తలపులు వేసి వస్తుందే, దిపూ తండ్రి భోరో దగర నీఁ అలా చెబుతున్న కొడుకుని క్రారా భూషుకుంది!

వెనకుంచి వచ్చి అమాంతం ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకుంది. తీసుకు వచ్చి మంచంమిద వడుకోబెట్టింది.

దిపూ తలి మెడచ్చుట్టూ చేతులు పెనవేసాడు.

"మిమ్మా! ఇడి ఎప్పుడు వస్తాడు?" అడిగాడు.

ఆ అడగటంలో ఎంతో ఎదురుభూత్వున్న కుతూహలంవుంది. "చెప్పానుగా! యుధం జరుగుతుందిగా! అయిపోగానేవసారు." దిపూ కథ్య అలోచనగా, భయంగా చూసాయి. "మిమ్మా-

"యుధం జరుగుతుంచే తుపాకీలు పేలుస్తారని చెప్పావుగా. దాడి విమానంలో గాలిలో ఎగురుతారని అన్నావగా. మరి, వాస్తు దాడి విమానం కాల్పిస్తే-

"ఉహు! కాల్పరు. కాల్పలేదు!"

"ఎందుకని!"

"డాడికి విమానం నడపటం బాగా వచ్చుగా! అందుకని."

"బాగా వచ్చు!"

"బాగా వచ్చు."

దిపూ కథ్య అనందంతో మెరిసాయి. "డాడివసే నన్ను ఖిస్తానంలో రీసుకు వెళ్లాడు?"

ఆగమనం

"ఇ!"

"అన్నా! ఎంతో బాగుంటుంది కదూ!" దీపు పట్టరానినంతో పంతో తలి మెడని కొగలించుకున్నాడు.

"అతను! డాడి వసే చాలా బాగుంటుంది దీపు" జమున కొడుకు క్రాఫ్టని ముద్దు పెట్టుకుంటూ అంది. జమున చెంవ కొడుకు తలమిద రాసుకుంది.

"బాలా బాగుంటుందిరా!" తనకితాను చెప్పాకుంటున్నట్టుగా అంది. జమున కంఠం గద్దదికం అయింది! కశ్చలోనుంచి నీఁచ్చ పొర్రివచ్చేసిసాయి.

దీపు నిద్రపోయాడు. జమున వాడి తలమిద చెయివేసి పడుకోంది. కొడుకు దగరగా వున్న యా అనుభూతిని అనుభిషుంటే, జమునకి తను పగలు పడిన బాధ, ఆర్థిక నవన్యలు తృణప్రాయంగా అనిపించసాగినాయి! తనకి కొడుకు ఉన్నాడు! ఈ సంతోషముందు. ఆ బాధలు ఏపాటివి! వాటిని ప్రయుత్తిసే. కృషి చేసే జుయించవచ్చు.

దీపు నిద్రలో కలవరిస్తున్నాడు. "మిమ్మా! అడుగో డాడి వచ్చేరాడు అడుగో పేన్వే" జమున కొడుకుని కదిపి ప్రక్కకు తిప్పి పడుకోపెట్టింది. డాడికోసం దీపు ఎంత కలవరిస్తున్నాడు. జమున నిట్టూర్చింది.

4

జమునకి మాధవి దగ్గరసుంచి ఉత్తరంవచ్చింది అందులో తనకి శావాల్పిన వీరెలు జావితా ప్రాసి. "అవి పార్చెల్ చేసి, మా మరిది యింట్లో ఇచ్చేయ్య. అతను యిరవై ఎనిమిదిన థిల్లీ వస్తున్నాడు" అని ప్రాసింది.

రుక్కమ్మకి ఒంట్లో బాగారేదు. సెకల్ మిద వీరెలు దుక్కాలకి యిచ్చే కుర్రాడు ఫాను రాలేదు ఇరవై ఎనిమిదవ తారీఖు

శేషి. జమున చేతిలో తీరని పని వున్నా. అది ఆపుచేసి పార్చిలు తీసుకుని తనే బైలుదేరింది వీరెలు వంపకపోతే మాధవి తిడుతుంది.

జమున అడ్రన్ వెతుక్కుంటూ వెళ్లింది. బహీరాగ్ లో ఎపొర్పుమెంట్స్. మూడో అంతస్తులో 208 నంబరు. జమున పార్చిల్ పట్టుకుని లిఫ్ట్ లో పెకివెళ్లింది. ఆ నెంబరువున్న గుమ్మం దగ్గర నిలబడి కాలింగీబెల్ నోక్కుంది. తలుపు తెరుమకుంది. నొక్కు కుప్రాడు “ఎవరు కావాలి?” అని అడిగాడు.

జమున అడ్రన్ లో పేరు చూస్తూ “ప్రవన్నకుమార్” అంది. “రండి లోపలికి” అన్నాడు.

జమున లోపలికి వచ్చింది డ్రాయింగ్రూం పెద్దగా వుంది. అక్కడ సోఫాలు. కుర్చీలు మినహా ఇంకే అలంకరణ పొమ్మగ్రి లేదు. ఆ పెద్దగదిలో ఏదో లోటు కన్సిస్ట్రేషన్ దానికి ఉండాల్సిన స్వార్థిలేదు. అందం లేదు.

“కూర్చోండి, ఇప్పుడే వస్తారు” కుప్రాడు చెప్పి వెళ్లాడు. జమున కూర్చుంది. ఆ ప్రక్కన యొక్కటి నిండా సిగరెట్ల బూడిర నిండివుంది. ఒకటి రెండు పీకలు అక్కడ చెల్లాచెయ్యగా వడి వున్నాయి. క్రింద పేవరు, పుస్తకాలు లిరక్ష్యంగా వడేసి వున్నాయి. సోఫాసెట్ మధ్యవేసిన ఖరీదయునకార్పెల్ సిగరెట్టిపడి కాలినట్లు అక్కడక్కడా చెజ్ఞాలతో వుంది.

జమున కూర్చుని గదిని చూస్తోంది.

ఈ గదిలో ఏదో వెలితి, ఒంటరితనం కొట్టొచ్చినట్లు కనిపున్నాయి.

లోపలనుంచి ఒక వ్యక్తి నొక్కు కుప్రాడికి “అరుగంతల కల్లా నేను వెళ్లాలి. రాత్రికి తిరిగిరాను. రెపు వూరువెళ్లిపోతానని చెప్పు. నా బట్టలు డైరీక్లినింగ్ నుంచి వచ్చాయోలేదో చూడు” అని పురమాయిస్తూ వచ్చాడు.

ఓంతలో ఫోన్ మోగింది.

అతన్ని చూడగానే జమున నంభుమంగా లేచి నిలబడింది!

అతనెవరోకాదు, దీపుని రష్టించినతనే! అతను జమునని చూడనే లేదు. ఫోన్ మోగగానే అటు వెళ్లాడు.

“ప్రపణ్ణ హాయర్! అప్పు, ఉహు! వీలు కాదు అరే బాబా! నేను చెబితే అతను వినడు. నావల్లకాదు. ఓ. కె. యూ. గో టు హాల్.” ఫోన్ లో మాట్లాడుతున్న అతను మధ్యలో ఇటుతిరిగి చూసాడు.

అక్కడ నిలబడి వున్న జమునని చూడగానే నివ్వేర పోయాడు. “ఓ.కె. నేనువచ్చి మాట్లాడతాను” అతను పెప్పి ఫోన్ పెట్టేసాడు.

అతను జమునని ముడివడిన కనుబొమలతో ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తున్నాడు.

“నేను” జమున తడబడుతూ చేతిలో వున్న పార్చిల్ చూపించింది.

“ఎమటది!”

“వీరెలు మాధవి ఢిల్లీనుంచి ఉత్తరంవాసింది. ఈపార్చిల్ మీకు ఇమ్మని వ్రాసింది.”

అతనికి విషయం కాస్త అర్థం అయింది.

కాస్త అగి గుర్తుచేపుకున్నట్లుగా అడిగాడు.

“మీ పేరు - జమునా?”

“అవును.”

“మారు -” అతను నంశయంగా అగాడు.

“నేను దీపు తల్లిని. మా దీపు -”

“నాకు గుర్తువచ్చింది. కూర్చోండి” సోఫా చూపించాడు. జమున కూర్చుంది.

“కాఫీ తాగుతారా!” మర్యాదగా అడిగాడు.

“ఉహు! వద్ద నేను వెళతాను” జమున లేవింది.

“దీపు ఎలా ఉన్నాడు!”

“బాగున్నాడు.”

"హా ఈట్ ఎ నైన బాయి. వయనకి మించిన గ్రహింపు జూనం వుంది."

జమునకి కొడుకుని గురించిన ప్రశంస చాలా ఆనందం కలిగించింది. అతను అన్నట్టు గర్యాంగా తల వూపింది.

"నేను ఇవి తీసుకువేళ్లి మా వదినకివ్వాలి, అంతేకదా." "అంతే."

అతను గుర్తుకు వచ్చినటుగా "ఆ! అవును. క్రీందటిసారి యితో పంచమని ఖ్రాసింది. నేను మర్చిపోయాను."

"వసాను" జమున గుమ్మం దగరకి నడిచింది.

అతను రెండడుగులు వేసి వెంట వచ్చేడు.

"వసాను" జమున చేతులు జోడించింది.

అతను చెయి ఎత్తి వీధోచులు చెప్పేడు. ఆ చెయి ఎత్తటం చాలా అలవాటు అయిన పనిలా అప్రయత్నంగా వచ్చినట్టుంది.

జమున గుమ్మం దాటక ముందే ఒక అతను, "హాలో పోయాడు. జమున గుమ్మందాటి వెటుతుంబే, తలతిప్పి అమెకనుమరుగు అయ్యేవరకూ చూసాడు. తర్వాత ఆశ్చర్యంగా ప్రశన్న వైపు తిరుగుతూ, "బాట్! ప్రశన్న యింటోంచి ఓక అమ్మాయి వెళ్లుటమా—" ఇంకేదో టోకిగా అనబోయాడు.

"పటమ్—" ప్రశన్న కసిరినట్టుగా అన్నాడు.

కొద్దినేపయింతర్వాత—జమున అపొట్టమెంట్స్ ఆవరణ దాటి బెట్టి వచ్చి. బిప్పాపులో బన్ కోనం యెచురు చూస్తూ నిలబడింది

ఇంతలో ప్రశన్న కారు అవరణలోంచి రయ్యెన అటువైపు వచ్చి దూసుకువేళ్లింది.

"అదగో! అక్కడ నీలేటీ ప్రైంక్ నిలబడింది. అపొపు కారాపు! అవిడని ఎక్కించుకుని వెళ్లాం" ప్రైండ్ అరిచాడు.

"నోరుముయ్యి! అవిడ నా భైండేం కాదు. నేను కారులో

ఎక్కించుకోవాల్సిన పనిలేదు" అన్నాడు ప్రశన్న. కారు ముందుకు దూసుకు వచ్చేసింది.

జమున ఆరాల్రి కూర్చుని మాధవిక ఉత్తరం ఖ్రాసింది. "మథూ! చీరెల పాకెట్ యివ్వటానికి వెళ్లాను. ఇంతకి మిమరిది ఎవరో తెలుసా? మా దీపుని రక్షించిన అతనే! నా నోలోంచి మాట రాలేదంబే నమ్ము. నాకిప్పుడు చాలా నంతోపంగా వుంది. ఎండుకంబే, ఆ వ్యక్తి ఎవరో కాదు, మా మాధవిక మరిదే! ఇంకెప్పు డైనా కన్నిసే మరోసారి మనమ్మార్తిగా కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంటాను. ఏమిటో మథూ! ఈమధ్య నామను మరీ చేలగా అయిపోతుంది. ఎవరైనా కా నీ పాయంవేసే నా కళ్లోకి నీళు, వచ్చేస్తున్నాయి. ఈ పదారేచ్చు నేను చాలా కష్టపడి ఉంటాను. నేనుడిస్సి పోయాను అన్నిస్తోంది. నా యా కష్టాలకి విముక్తి యొప్పుడో కదా! దీపు కులాసాగా ఉప్పాడు. ఆశ యొలా వుంది? నీ విశేషాలు ఏమిటి? మా ఆయన దగరనుంచి కొత్త బహుమతులు ఏం నంపాయించావు! మథూ మనిషి యొం కోరుకుంటాడో అది దొరకాలి. అప్పుడుగాని తృప్తి, అనందంతో జీవితం పరిపూర్ణంగా బటుకుతున్నట్టు అనిపించదు. మనిషి కోరుకున్నది జరుగకుండా, మనులో నిరాశ, నిప్పుంచా అనే వెలితి ఎవ్వడైతే ఉంటాడో అప్పుడు జీవితం జీవిస్తన్నట్టు గాకుండా, రోజులు వెళ్లుస్తున్నట్టుగా ఉంటాంది. మనలో నూటికి తొంభై తొమ్మిదిమంది జీవితం జీవిస్తన్నట్టుగా కాకుండా, బటుకుతున్న వెళ్లుస్తున్నట్టు ఉంటారను కుంటా! ప్రతివారికి ఎదో ఒక కారంత. మనులో దేనికో దాని గురించి నైరాశ్యం! నేను కులాసాగానే ఉప్పాను. జవాబువ్రాయి.

నీ
జమున.

మాధవి దగ్గర నుంచి వారం రోజుల తర్వాత జవాబు వచ్చింది.

"ఛియర్ జమీ!

నీ ఈ తరం అందింది. అదే రోజున ప్రపన్న కూడా ఏచీరెల పొకెట్ యిచ్చాడు. రంగులు, అంచులు బ్రహ్మండా కూరువిని ఉండగా అప్పుడే నీ ఈ తరం వచ్చింది. ప్రపన్న నువ్వు ఖ్రాసిన వాక్యాలు వదివి వినిపించాను.

తను చాలా యిబ్బందిగా చూసాడు దీపువి రక్షించబట్టంలే స్థానంలో ఈన్న ఎవరైనా అపని చేసారని అన్నాడు. అతని యొక్క తజ్జతల వ్యవహారం అంటే చాలా చిరాకు. నువ్వు యక్క సుంచి పోరపాటుగా కూడా, అతను కన్నించినప్పుడు ఈ విషయం ఎత్తకు.

నన్ను అడిగితే నువ్వు మా ప్రపన్నకి కృతజ్జతలు చూపించి ల్పిందే! మా పినమామగారు చెప్పారుగా! ఆ రోజు మించి పోతే దానికోసం తిరిగి, మా ఇంటికివచ్చి, నీకు దీపువి అప్పచెప్పి కొంటూకు. అత్తమీకి వెళ్ళిలేకపోయాడు. ఆ యజమానికి ద్విషితిస్తున్నాడో తెలుసా? 10 లక్షల దిస్టిప్పిన్ చాలా ఉంది. అలస్యంగా వెళ్లిన ప్రపన్నని, "కొంటూకు ఇక విలింగ అన్నప్రకారం ఎలా యిస్తారు! నాకు త్తుమీ అంటే భైమే! త్తుమీ దిస్టిప్పిన్ లేనివాళ్ళ నీడకూడా నహించను" అని భడముడా అనేసాడుతు. [ప్రపన్న] చెప్పవేయేది అతను వినలేదు! ఇంకోరు యింకోరు అయితే, నేనుకూడా ప్రపన్నని వివాతువేసి ఉండేదాన్ని. కానీ అతను రక్షించింది దీపువిని కడా! అంచుకని నేను ఏమించి అనలేకపోయాను. జమునా! మా [ప్రపన్న] ది ఒక భయం కరమైన, విషాదమైన జీవితం! అతను రాత్రి అయిందంటే యక్కమనిషికాడు. తాగుడుమత్తులో ఉంటాడు. అప్పుడు ఒక క్రూర

ముగంలా ప్రవర్తిస్తాడు. రాత్రి తొమ్మిది, పది దాటితే, అతని స్నేహితులుకూడా అతనిదగ్గర ఉండరు. పగలు ఎంత బుద్ధిమంతుడో, మొహమాటస్తుడో, రాత్రి వేళ అంత కరోక్కరుతుడు. మనలాటివాళ్ళకి రాత్రించివట్టు ఒకే రకంగా ఉంటాయి. కానీ ప్రపన్నకి పగలువేరు, రాత్రివేరు. అదొక శర్ప! అతని దురదృష్టం పగవాళ్ళకికూడా వద్దు. దీపుకి నామయ్యాడు. ఆళ్ళ కులాసా!

ఇట్లు,

నీ మాధవి.

జమున ఆ ఈ తరం చదివి అలోచనగా కూర్చుండిపో యింది. దీపు మూలంగా ప్రపన్నకి ఆ కొంటూకు పోయినందుకు భాధ కలిగింది. ఈ తరంలో మాధవి అతనిగురించి ఖ్రాసిన విషయాలు గుర్తువచ్చాయి. ప్రపన్న అంటే జాలేసింది. ఈ ప్రపం చంగంలో ఒకోక్కరిది ఒకోక్కరకమైన దురదృష్టం! జమున ఆ ఈ తరం మడివి చింపేసింది, అతని ప్రపన్ కికూడా యక అక్కడికి నరీ అన్నట్టు అముక్కలు అవతల పారేసింది.

దీపు అక్కడకి వచ్చాడు. "ఎవరిది మమ్మా ఈ తరం చింపావ? డాడీ ఖ్రాసిందా!" ఆ మక్కలు ఏరుకుంటూ అడిగాడు.

"కాదు దీపు, చాటివి వదిలేయ" అంది.

"ఉపు, నేను వదలను. మనకి ఈ తరం ఖ్రాసేది దాటి యేగా" అంచు చాటిని ఒకోక్కరకుమక్కనీ ఏరుకోసాగాడు. జమున నిపుంచయంగా చూసింది.

ఆ రోజున జమున బజారునుంచి రంగులు కొనుక్కని యింటికి వచ్చేవరికి, అతను యింట్లో కూర్చుని దీపుతో కబ్బరు చెబుతున్నాడు. జమునని చూధనానే లేచి నమప్రచించాడు. డెంటోనుంచి దబ్బుతీసి జమునకి యస్తూ "మాధవి యిమ్మింది"

యద్దనహాది సులోబసారాణి

అంటూ అందించాడు. ఇంకో కాగితంతిసి ఇప్పు "వాళ్ళపైండ్లి
ఈ దిజైన్ గల వీరెలు కావాలిటు" అని చెప్పాడు.

"శాఖున్నారా!" జమున ఆ కాగితం తీసుకుంటూ వలక్కి
వుగా అటిగింది.

అతను తలహూపాడు."వస్తాను" దీపువి దించుతూ అన్నాడ
"ఒక్క నిముషం కూర్చోండి. టీ తాగి వెష్టురుగాని" అంది
"వద్దు" మొహమాటంగా అన్నాడు.

"కాదు, మిారు తాగి వెళ్లించే. మిారు మా దీపుకి అంటే
పొయిం చేసారు. నేను మిాకు ఉన్నినం ఒక కప్పుకాఫీ అయినా ఇప్ప
లోపరికి వెళ్లింది.

[ప్రశన్] తప్పినిపరిగా కూర్చున్నాడు. జమున లోపలవంట
గదిలో కాఫీ కలువతోంది. దీపు తండ్రి ఘాటో చూపిస్తు
యీద్దుంటో తండ్రి విమానంలోచేసే సాహపక్కతాట్లు గురించి
చెబుతున్నాడు. అతను ఈ కొడుతూ వింటున్నాడు. ఒక్కయి
పై ఉర్మి అరేసిన ఛద్దకం వీరెలు మడతపెడున్నాడు.
జమున కాఫీ తెచ్చింది.

ప్రశన్ కాఫీ తీసుకుంటూ, "నా పైండ్ ఒక అంతు
బాటర్సీలో ఉన్నాడు. అతనుకూడా మేజరే! మిా వారు."

"అయిన వనిచేసే ప్రదేశం నాకు సరిగ్గాతెలియదు. మాధవి
కబ్బరు చెప్పాండి" అంది మాటమార్చున్నాడు.

అతను మాధవి నంగతులు చెప్పాడు.

పది నిముపాల తర్వాత, అతను దీపువి దింపి, వెళ్లనని
లేవాడు. జమున కొడుకు చేయి పట్టుకుని గేటు వరకూ వచ్చి,
అతనికి దీడోచులు యిచ్చింది. దీపు-ప్రశన్ ఒకరికి ఒకరు టాటా
చెప్పారు.

తర్వాత ఒకరోజున దీపు సూక్షులునుంచి యింటికి రాగానే
ఒకరెఠ భార్య యిచ్చాడు.

ఆగమవం

"ఇవి ఎక్కడివి?" అంది జమున.

"కొ త్త అంకుల్ యిచ్చారు!"

"కొ త్త అంకుల్ ఎవరు!"

"అతనే నాకు దెబ్బలు తగిలించే, మందిప్పించలేదూ-నేను
సూక్షులు నుంచి వస్తుందే కనిపించారు. నన్ను ఎత్తుకొని వెళ్లి
చాకెల్లు కొనియిచ్చి శాగా బదువుతున్నావా అని అడిగారు."

"అలా యివ్వగానే తీసుకోవటమేనా! వద్ద అని పెప్పాలీ"
కనిరినట్లుగా అంది.

దిప్పు బుంగమూత్రి పెట్టాడు. "నువ్వేగా చెప్పావు. ఆ
అంకుల్కి చాలా కృతజ్ఞతగా వుండాలని" అన్నాడు దివు.

"అహా! చాకెల్లు తని కృతజ్ఞత చూపించావన్నమాట."
అంటుంటగానే, కొడుకు బుంగమూత్రి చూసి జమునకి నవ్వు వచ్చే
సింది. దగ్గరకు లాక్కుని ముద్దు పెట్టుకుంది. తర్వాత పారం
నేర్చుతున్నట్లుగా, "కృతజ్ఞత అంతే, మనం పారికి ఏమైనా
యివ్వాలి, అంతేగానీ మనం తీసుకోకూడదు. ఈసారి అలాయానే
"థ్యాంక్ యూ నర్, వద్ద తానాతి, తెలిసిందా!" అంది.

దిపు తెలిసింది అన్నట్లు తల వూపాడు.

6

జమున వీరెల పొతుకి వెళ్లింది. అతను రేపు వస్తేఅరరు
యిస్తాని చెప్పాడు, జమున ఎంత ఆక్రతో వెళ్లిందో, అంత నిరా
కతో తిరిగి రాశాగింది! ఒక్కక్కసారి భరించలేని యా ఆర్టిక
యించుందులు మాముందే, తను ఈ వీరెల ప్రింటింగ్ వనికాకుండా
యింకేదయినా తద్వ్యాగం చేసే పోయేదేమో అనిపిసుంది. అప్పటో
బాంకోన్ యిస్తారందే, న్వయింక్ క్రోన్ నిలబడటానికి యిదే
మంచి అవకాశం అనిపించింది. ఇంటో పనులు, వేట పనులూ
అన్ని జమునే చేసుకోవాలి, ఐపరి సౌయ్యదూ లేదు. ఒక్కక్క

సారి జట్టరు వ్యక్తుల పని తానే చేయటంతో, చాలా అలిసిపోయి శారీరకంగా ఎంతో కష్టవడాల్సి ఉప్పుంది. దానికేం ఘర్యారేదు ఒంటో శక్తి ఉంది. అలనట అనేదాన్ని దరికి రానీయకుండ అని వేరీఱు వేసుకోకుండా ఉంటే బాగానే ఉంటుంది. కాపీ మఃభక్తిసారి నిరాకారా, నిస్పృహలకి లోసు చేసాయి.

తనమిద దిపు, రుక్మిమ్మ, బిక్కయ్య ఆధారపడి ఉన్నారు, ముఖాల్సి అకలి నకశకలాడుతుంటే మాడలేదు తను, ఈ వీరెల అమ్మకం ఏడాది నుంచి మరి పడిపోయింది. ఏ ప్రయిజెట్ తన లైమ్ ప్రకారం ఎవ్వరూ రారు ఒకరింటికి వెళ్ళి ప్రవత్తిలేదు, అ అనుభవాలు అన్ని అయి ఈ స్వయం ప్రతిపత్తి వైపు!

ఎంత మనోనిచ్చరం వున్నా, ఎంత ప్రవర్తన విషయంలో అంటే పాము, తేశ్వరులాటి విషకీటకాలమధ్య మనిషి మనుగడ సాధించినట్టే! జమున మనుసిండా అనంతమైన తథా!

కొద్దిరోజులు ఈ కష్టాల కడలిని యాదితే, అవతల ఒడువ వన్న ఆ నుఖశాంతులనే రమ్యహరాయ్యన్ని చేరుకోవచ్చు! అది దగధగలాడుతూ మనుషుంగా కన్నిస్తోంది కాలట్టే, జమునకి ఈ ధైర్యమే, ఈ విశ్వానమే జమునక వుచ్చున నిశ్శాసనాలు!

"జమునగారూ!" ఎవరో కేకపెట్టాడు.

పరధ్యానగా నడిచి వస్తున్న జమున వులిక్కిపడి చూసింది, ఎదురుగా రవి పరుగెత్తుక వస్తున్నాడు. ఆతసిషింట పైండ్లు ఉన్నారు. రఘి ఛేతిలో భాట్సి గిరు

గిరా తిప్పుతూ, "మిాకు చాలా చాలా ధ్యాక్కుండి! నిన్న పాయంత్రం పన్నే మారు లేదు. మిారుమాకుచాలా సాయంచేసారు."

అతను వెప్పేదేమితో జమునకి అర్థం అయింది.

"ఒక్కశ్శయనా ఎడ్వైర్స్‌యాచ్‌మెంట్ యిచ్చారా?" నవ్వుతూ అంది.

"ముగురు యిచ్చారండి. ఒక అతను రమ్యసోవర్కెస్. హరిశు, ఇంకో అయిన వందేరి శారీన్ శాంతిలాల్, యింకో అయిన ప్రసన్నకుమార్. మిగతావాశ్చ మళ్ళీ రమ్మన్నారు. గోచిందరావు, భజనసింగ్ మాబుడైట్ అయింది యివ్వంఅన్నారు"

"పోసిలే మూడు దొరికాయి కదా!"

"వందేరి శారీన్ శాంతిలాల్ మిరంటే చాలా అభిమానం! మా పేరు చెప్పగానే మమ్మల్ని కూర్చోపట్టి కూల్ ట్రైంక్స్ యిచ్చి మర్యాద చేసాడు. రమ్య సోవ వర్కెస్ హరిశు కూడా అంతే. ఎప్పుడైనా ఇటు వచ్చివప్పుడు మమ్మల్ని తప్పక కలుస్తానని చెప్పమన్నారు. ఆ ప్రవన్నకుమార్ మాత్రం అనలు ఏం మాట్లాడ లేదు. మిారు పంపారని చెప్పగానే, మా ఎడ్వైర్స్‌యాచ్‌మెంట్ రేట్ అడిగి. వాళ్ళ సూక్షట్టెన్ ఏజెన్సీ తరఫున యిచ్చేసాడు. మిారు ఎప్పుడు భాషీగా వుంటారండి!"

"వాళ్ళ ఎప్పుడూ అడిగే ప్రశ్నే యాది.

"ఎందుకు?" జమున నవ్వుతూ అడిగింది.

"మా అర్టికల్స్ తెచ్చియిస్తాం. మేగ్ ఐన్ క్రితంపారిలాగా మిరే సెట్ చేసి పెట్టాలి."

"అలాగే మధ్యహ్నంవేళ ఎప్పుడైనా భాషీయే. రండి."

"వస్తాం. ధ్యాంక యూ!" రవి ఉత్సాహంగా అనేసి పెళ్ళిపోయాడు.

మిగతావాశ్చ కూడా జమునకి నవస్తారం చెప్పివెళ్ళిపోయారు

జమున నవ్వుకుంటూ మళ్ళీ నడక సాగించింది. వాళ్ళకి ఎంత ఉత్సాహం! ఎదేదో చేసేయాలనే తపన! అ వయసే అల్లాడ్ది. తను చడువుకునే రోజుల్లో తాను యిలాటివాటిపట్ల ఎంత ఆసక్తి కన్పరిచెది. జమున నిట్టార్పింది!

ఆ రోజులే వేడు! ఆ వ్యక్తి తనేనా అన్నిపోంది, కొపెద్ద దెబ్బ తిన్నపుటికి, తనలో ఏ మూలనో తన్న ఆ కూషన్కి ఏది ఆడిగినా కాదనుండా చేసుంది. ఆ చేయటంలో తన! ఒక విధమైన త్రప్తి! దానివల్ల నాకేం లాభం అని అనుకోదు.

జమున యింటికి వచ్చేపరికి, రుక్కమ్మ వాకీలోనే పర్మ త్తుకు వచ్చింది. రహస్యంగా గొంతుపెట్టి, "అమ్మా! ఇంటాయి కాసేపు ఎటుయినా తిరిగి రాకూడద్దు?"

"ఓ! ఏం మాటాడుతున్నావు రుక్కమ్మా!" జమున కపీరిణట్లు రుక్కమ్మని అని చేత్తూ వక్కినెట్టి. లోపలకు వచ్చింది.

వాకీలో వరండాలో సంభానికి అనుకుని నిలబడి, చుట్టు "నమస్కరం భాబాయిగారూ! ఎంతసేపయింది వచ్చి?" అంది,

ఆయన జమునని చూడగానే, చేతిలో చుట్టు అవతలకి గిరానీ పలకరింపులూ, నమస్కరాలు నాకు అవసరం లేదు. నేను ఖాళీ చేస్తావా?" అంది, టుక్కట్టి. ధుమధుమలాడ్డున్న మొహంలో, "ఇదుగో! అమ్మాయి, అడ్డెకోపం వచ్చాను. ఈ ట్రిటంలో నా డబ్బునా కిస్తావా? యిల్ల

"మియు కూర్చుండి, అలా నిలబడ్డారేమిటి? రుక్కమ్మా! కుర్చి పట్టుకురు" అంది జమున.

ఆయన రుక్కమ్మని చూసి కట్టిరచేష్ట -

"ఆ పుండాకోరు ఏమన్నదో తెలుసా!" అని రుక్కమ్మ ఎప్పుడో వస్తారండి, మియు కూర్చున్నా లాభంలేదండి, అంది. చిషయం తెలుచునే వెళ్లామని కూర్చున్నాను."

రుక్కమ్మ కుర్చి తెవ్వింది.

జమున వేసింది. "ఒక్కటం కూర్చుండి" అంది.

ఆయన చేతులు నుదుటన జోడించి దణ్ణం పెట్టాడు.

"నీ మర్యాదలకి ఒక దణ్ణం తల్లి! నా కవేచి అవసరం లేదు. నాకు అడ్డె కాబాలి."

"ఇస్తామ బాబాయిగారూ!"

"అదుగో నన్ను అచ్చుర్చికంతో పిలవద్దు. బాబాయిగారూ, పిన్నిగారూ అంటూ మాతు మంత్రంవేసి, అర్చెల్లు అడ్డె యివ్వ కుండా దాటేసావు"

"అలా అనకండి."

"ఎలా అనమంటావమ్మా! అడ్డె ఇవ్వకపోయినా ఫర్మి లేదు. ఇలాగే ఉండమ్మా! అక్కుడ మా ఇంట్లో మేం డబ్బుకి గడ్డి కర్మపూ ఉంటాం అనమంటావా?"

"అననందీ! డబ్బు బాధ ఏమిటో నాకు బాగా తెలుసు."

"తెలిసే యిన్ని నెలలు అలన్యం చేస్తావా అంట! పోనీలే ఆడమాతురువి. ఏదో యిబ్బందుల్లో ఉన్నావని, దయతలవి యిల్ల యిసే, ఇక నా యింట్లో కాపురం పెట్టేటు ఉన్నావు. ఇప్పుడు యాక్కటంలో నా డబ్బు పారేయన్నా పారేయి, యిల్ల అయినా ఖాళీ చెయ్యి."

"నాకు ఒక్క వారం రోజులు టై ము యివ్వండి. మియడిగి నట్టి చేస్తాను."

"ఏమిటి! ఇల్ల ఖాళీ చేస్తావా!"

"డబ్బు ఇవ్వకపోతే అంతే చేస్తాను."

"మరి నా అడ్డె! ఇక గంగలో పోసినట్టేనా! ఇదుగో అమ్మాయి, నువ్వుక్కడున్నానరే, నేను వచ్చి వసూలు చేపుకుంటాను తప్ప వదలను. అనులు నీకు ఎవ్వరూ యిల్ల ఈయకుండా ప్రిబారం చేస్తాను తెలిసిందా! డబ్బు లేదు! డబ్బు లేదు. పె...ద్ద!

మొగుడు మిల్కులో ఉద్దీగం అంటావుగా! డబ్బు వంచి చేతులు తిప్పుతూ అన్నాడు. "అసలు మొగుడు అంటూ అన్నాడు అని..."

"బాబాయిగారూ!" అరక్కుజంలో జమున ముఖం ఆవేగం కందింది.

"మాటలు మీరకండి. మీరు వచ్చినపనేమితో మాట్లాడు"

"ఆ! మాట్లాడతాను. నాకు ఆర్చెల్ల అడ్డె రాపాలి. ఒప్పెటిలేదు బాబాయిగారూ అంటావు డబ్బు లేకపోతే ఏరెలన్నీ యెలా ప్రేంత్ చేపున్నావు? కొడుకుని యెలా చవిసిన్నావు? ఇద్దరు నొకర్చని ఎలా భరిస్తున్నావు? అంతా నటన! మహాషటి సావిత్రికూడా నీ ముందు ఎందుకూ పనికిరాదు. శాంతాన్నాడంటూ లోకాన్ని మోపంచేసే నువ్వు, నీ దగ్గర డబ్బు లేవట్టు నాటకం ఆడటంలేదని నమ్మకం ఏమిటి?"

ఆయన ఒక్కొక్క మాటూ ఒక్కొక్క హలంతా తగ్గుతుంటే, జమున ఆ చాధని పక్క చిగుత్తన తమాయించుకుంది. పెట్టెత్తుకున్న చిరునవ్వుతో, "వాళీచితం నా యిష్టం. వీసిపి ఎవరికి వష్టంలేదు. మీకు రాపాల్చింది మీరుదే. అంతేగా" అందించి చెతిలో వడేసాపా సరే! లేకపోతే ఇల్లు భాళీ చెయ్యాలి. పణమ్ముల్చి తీసుకుని మరీ వస్తాను. జాగ్రత్త! ఇక నేను జాలిపడసాంతల నాలుగునెల అడ్డె అడ్యాన్వేగా యివ్వుతానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఆ!" ఆయన రంకెలువేష్టు వెళ్లిపోయాడు.

జమున అక్కుత వరండాలో నిస్సహయంగా నిలబడింది. రుక్కమ్మ అదుర్దాగా భూమ్ము "ఇప్పుడెలాగమ్మా! ఆయన మనర్థినింగానే ఇల్లు భాళీచేయచుంటున్నాడు. రేపు సాయంత్రంలోగా, మనకి అంత డబ్బు ఎలా వస్తుంది?"

"నాకేం పాలుపోవటంలేదు రుక్కమ్మా! ఎం చెయ్యాలో"

అన్నాలు లోపటరలేదు. నేను యిప్పాడు పడ్డున్న కష్టాలు చాలటం లేదిమో! భగవంతుడు నాకు యింకా కష్టాలు తెస్తున్నాడు" అందిజమున నిట్టూరుస్తూ, రుక్కమ్మ లోపలికి వెళ్లింది.

జమున అలాగే నిలబడింది. ఇప్పాడు ఆ మఖంలో తెచ్చిపెట్టుకున్న చిరునవ్వులేదు! ఆ కళ్లో అత్యస్తయిర్యం లోపించి పట్టుగా నిస్సహయత కన్నెస్తోంది.

ఆ చీలెర పాపువాట్టు తిప్పి పంపేయటంతో డబ్బుక మరీకటకగావుంది. చేతిలో ఉన్నది, ఆప్పాచేసి ఎంతో నమ్మకంతో, ఆకో పాటమాద పెట్టింది. వాటి డబ్బు రాలేదు. ఇంతో గడవచమే కష్టంగావుంది. ఒక్కొసారి దీపుాని. ఒక్కయ్య లమ్మలో శీసుకువెళ్లి రెండు మూడు రూపాయలు భర్చు అవుతాయని, తనే భజంమాద ఎక్కుంచుకుని సూక్షలుక తీసుకువెళ్లి వస్తున్నాడు. జమున వడేకష్టం ఏమితో రుక్కమ్మకి, ఒక్కయ్యకి బాగా తెలుసు. దిపుతోపాటు హాళ్క బాధ్యతకూడా తనమించనే వుంది. హాళ్క మయిస్తాలో ఆకతి నకనకలాడటం ఎక్కుడ చూడాల్సి వస్తోందోనని జమునకి బాలా భయం.

ఈ యిబ్బందులు యలాగే యింకో రెండు, మూడు హారాలు పొగితే ఆ పరిస్థితికూడా వస్తుంది. జమునకి అది మరీ భయం కలిగిస్తోంది. ఈ జీవితం తనకి శక్తికమించిన పనిగావుంది. ఈ ఇంబుందులు దాటటానికి తన శక్తి, ఛపిక చాలటంలేదు.

జమున వరండానుంచి శక్తి కూడదిసుకుని నడుస్తున్న దానీలా షెడ్కలోపలికి వచ్చింది. నూర్చు నమయం అవుతోంది. ఉనమిష్టున్న సూర్యుడి లరుణ కిరణాలు కిట్టికిలో నుంచి గదిలోకి వడున్నాయి.

ఆ షెడ్క లోపలికి అదుగుపెట్టగావే జమున నిర్మిణురాలు అయింది. అక్కుడ చెంచిమాద కష్టమర్చీ కూర్చునేవోట ప్రశ్నను కూర్చుని ఉద్దూడు! అతను యథాలావంగా తిరగేమున్నట్టు ఒడిలో వుపుకంపుంది.

అతను జమునని చూడగానే లేచి నిలిపిడాడు.
ఇతను ఇంతనేపూ యిక్కడే ఉన్నాడా? అయితే, వరకూ జరిగిన గొడవ అంతా విన్నాడన్నమాట! జమున పుగొన్నాయి అది గ్రహించినట్టుగా, అతను తప్పచేసినట్టా! అంతరంగిక ఏషయాల్ని వినటం తనకి తనే తప్పచేసినట్టు కావాలని చేసింది కాదు! జమున త్యంలో తనని నంబాళించుకుంది. ఆ ముఖంలోకి ఎప్పటి చిరునవ్వు పరచేగంగా వచ్చేసింది సిగు, స్వాభిమానం ఆ పరచా వెనక్కి పోయినాయి.

"కూరోచుండి. ఎంతనేపయింది వచ్చి?" అంది.

"నేనువన్ని పావుగంట పైనే అయింది ఇక్కడెవరూ పించలేదు. మిారు లోపల ఉన్నారేమోనని యిక్కడికివచ్చి కూన్నాను" ప్రపన్న నంజాయాటి యిన్నన్నట్టుగా "నా కారు యాచివరనేతన్నన్న సర్వీన్ సెంటర్కి యివ్వాను. వాడు చెప్పిన డైఇవ్వులేదు. మధ్యలో కరెంట పోయిందిట. ఇంకో అగంటపు దని అన్నాడు. నేను నరిగొ ట్రిగం.కి యింకో చోటుకి వెళ్లాలి. ట్రిడకి దగరే కదాని నడుచుకుంటూ వచ్చాను. దీపూ ఉన్నాడే కాసేపు కబ్బర్లు చెప్పి వెగ్గువచ్చు అనుకున్నాను."

జమున టేబిల్ మిాద కాగితాలు చకచక సర్దులు వస్తాడు" అంది.

"కూరోచుండి, దిపూని బక్కయ్య ఎక్కడికో తీసుకువెళ్లాడు. ఇప్పుడు మిా కాగితం. గాలికి ఎగిరివచ్చి క్రొండపడితే తీసాను" అండు సుంచి దఱ్చు ఇన్స్ట్రోల్ చెంటు. జమున దాన్ని తీసుకుని మాసింది. బాంధులు కట్టమని వచ్చిన తాఫీలు అం

జమున నిట్టార్చుని అపుకోలేకపోయింది, కాగితం ప్రాయరులో పెడుండగా ఇంటలో బక్కయ్య వచ్చాడు. వెంట దీపు ఉన్నాడు. దీపు పరుగెత్తుకు వచ్చి తల్లి కాళ్ళని కొగలించుకొంటూ "మమిమ్మా! దోషలో రవి కనిపించాడు. నాకు క్రికెత్ నేరుతానన్నాడు. నేను బాత్ కొనుక్కుంటాను మమిమ్మా!"

"అలాగే. ఎవరు వచ్చారో మాడు!" అంటూ ప్రపన్నవై పుచ్చెలుపెట్టి మాపించింది.

ప్రపన్నని చూడగానే దీపూ కశ్చ అనందంతో వెలిగినాయి.

"అంకులో!" అంటూ అతని దగరకి వెళ్లాడు.

ఇంటలో హక్కిలో సైకిల్ బెల్ హోగింది.

జమున "బక్కయ్య! ఎవరో వచ్చారు మాడు" అంది.

బక్కయ్య బైటకి వెళ్లే లోపలే ఒక కుప్రాదు వచ్చాడు.

"అమ్ముగారూ! మా సేర్ డబ్బు తెమ్మున్నారండి."

"నేను వచ్చి కలుస్తావని చెప్పా."

"కాదండి! మిాకు రంగులు యిచ్చి నెలలు అయిందిట. మిారు డబ్బు యిస్తావని యివ్వులేదు. రెండు మూడురోజుల్లో కట్టకపోతే. ఆయన వచ్చి మిా యింట్లో ఏది కనిపిసే ఆ సామాను పట్టుకుపోతానని చెప్పుమన్నారు."

"చెప్పానుగా! నువ్వు వెగు" చిరునవ్వుతో అంది జమున.

ప్రపన్న అ చిరునవ్వు వెనక బాధ గమనిస్తానే వచ్చాడు. అదేమి ఎరగని వాడిలా, "దీపూ మనం కారు పరకూ వెళ్లం వస్తావా?" అంటూ దీపూని తీసుకొని బైటకి వచ్చేశాడు.

* * *

అగంట తర్వాత దీపూ, బక్కయ్య యింటికి వచ్చారు. దీపూ చేతిలో క్రికెత్ బాత్ ఉంది. దానిని గాలిలో పూపుతూ తుల్సాహంగా వచ్చాడు.

"ఇదిక్కడిది?" అంది జమున,

యద్దనపూడి సులోబనారాణి

"అంకుల్ కొనిపెట్టాడు."

"ఎందుకు తీసుకున్నావు?" కసిరింది

దీపు లిక్క ముఖం వేసాడు. "నువ్వే కొనిపెట్టమని అంతే లేకి దబ్బు యచ్చావుతుంగా."

వాడి చిక్కముఖం చూసేనరికి జమునకి పొలేసింది. వెంటనే యింకా ఎప్పిందు తీర్చాయిరా దీపు!" కళ్ళలో నీట్లు తిరుగుతూ డగా లోలోపల అనుకుంది.

ఇంతలో రావి వాళ్ళు వచ్చారు. వాళ్ళు రెండు గంటలికి వన్నె కబ్బర్లు పెప్పి వెళ్ళారు.

"ఆ రావి వాళ్ళని సాపనీర్ గురించి వరిచ్చించి, వాళ్ళ తసోసియే రామి అన్నం తింటుంటే, రుక్కమ్మ నఱగుతున్నట్లగా, "ఆ రావి వాళ్ళని ఎందుకు రాసిస్తారమ్మ" అంది.

"ఇంటో మగదత్తత లేదు. ఆ పీల్లలు వచ్చిపోతుంటే, నలుగురు నాలుగు రకాలుగా అంటుంటారు."

"అననీ రుక్కమ్మ! మనం తప్ప చేయనప్పుడు మనకేం భయం" అంది.

"మిచేమో యిలా అంటారు" గొఱక్కుంది రుక్కమ్మ.

7

జమున యింట్లో బేచిల్ దగ్గరకూర్చుని ఉత్తరం వాస్తోంది. రుక్కమ్మ పీండిషురకి వెళ్ళింది. బక్కయ్య దీపుతో క్రికెట్ మై దానానికి వెళ్ళాడు.

జమున చెంపక చెయి ఆసించుకుని, తదేకంగా ఉత్తరం వ్యాప్తా అందులో లీసమే పోయినట్లుగా వుంది. ఇప్పుడు ఆ ఘుంటో భాధచేదు. ఏదో ఒక మందర లోకంలో తిరుగాడుతు

తిగుసం

51

స్వట్టగా పరతంగా ఉంది. జమున ప్రాపోంది. "అప్పుడు నా కష్టాలు తీరుతాయి కదా! నేనూ అందరిలా గౌరవంగా, నగర్యంగా బ్రథకుతాను, దీపుకి అప్పుడు ఈ యిల్ల ఎంతో భాగుంటుంది. ఆ త్రణం కోసమే నేను ఎదురు చూస్తున్నాను. దానికోసమే నేను తపస్స చేస్తున్నాను. అందుకే యప్పుడు గడుపుతున్న ఈ జీవితంలో ఒంటరితనం, భాధ సన్న అంటటం లేదు. ఇదంతా ఒక కలలా సన్న తాకడం లేదు. మనిషికి ఆకలి వేస్తేగానీ అన్నం దుచి తెలియదు, అట్లాగే, కష్టాలు అసుభవిస్తేగానీ, సుఖంలో వన్న అసలు రూపం అర్ధంగాదు—"

జమున తన లోకంలో వున్నట్లుగా ప్రాసుకుపోతోంది. ఇంతలో అక్కడికి ఒక వ్యక్తి రావటం గమనించలేదు. బట్టశలలో, బలశాలిలా వున్న అతను ఒక్క నిముహం దెబీల్ దగ్గర కూర్చుని తదేకంగా ప్రాసున్న జమునని అలాగే చూస్తా నిలబడాడు. జమున చెంపలు కిటికీలో నుంచి వప్పున్న సూర్యకాంతికి మీరుపున్నాయి. ఆ శరీరం నాజూకుగా బంగారుతీగిలా ఉంది. మనిషిలో తపోవనంలో ఉన్న మునికవ్యలాటి నిర్జలత్వం. అతను ఆ అమ్మాయి ఈ లోకంలోకి యప్పుడప్పుడే వచ్చేటట్లు లేదని గ్రహించాడు. తన వునికిని తెలియచేస్తున్నట్లగా తలపు మిద వేళ్ళలో కొట్టాడు.

జమున తిరిగి చూసింది.

ఆ కళ్ళలో మదూర నుందర లోకాలనుంచి ఈ లోకంవైపు చూస్తున్న దూరం వుంది.

"నమనే! జమునాళీ!" వచ్చిన అతను చేతులు జోడించాడు. జమున పూర్ణిగా ఈ లోకంలోకి వచ్చింది.

చప్పవన కాగితాలు మడిచేస్తూ "మిచారా శాంతిలాల్ రండి కూర్చుండి" అంది మర్యాదగా.

శాంతిలాల్ లోపలికి వచ్చి, అక్కడ కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. జమున కాగితాలు ద్రాయరులో పెట్టి సొయిగుమాసి వచ్చింది.

యద్దనవూడి మలోచనారాటి

శాంతిలాల్ వచ్చిరానిఁతెలుగులో, "ఈ దారిన పోతున్నా ఒకసారి చూసే పోదాషుని. వీరెలేమైనా మంచివి తన్నాయి—"

"మారు అన్నీ చెందిరేవిగా. మా కాటన్వి అమ్మురుగా" అంది.

"సూఫింసండి. ఇది కూడా ట్రై చేసాం. మొన్న మాట వంపిన కుర్రాశ్చ వస్తిశారు. ఎద్దుర్చయిజ్ మెంత్ యిచ్చినా,"

"అవునట! వాళ్ళ చెప్పారు థ్రైంక్స్." జమున తిరిగి చూసింది.

"మిఁరెందుక చెప్పాల. మేమే చెప్పాల మిఁకు."

"మిఁరెందుకండీ."

"మిఁ దృష్టిలో మేం వుండి మా దగ్గరకి వాళ్ళని వంపి నందుకు."

"చీరెలు చూపిసానుండండి" అంది.

"చూపింసండి"

జమున షైడ్ వై పు నడిచింది.

"అతిక్రమికి!"

"చీరెలు అక్కుడున్నాయి" జమున వరండాలోక వెళ్లింది.

"మంసిది. నేనూ వస్తున్నా" అతను వెంటే బైలుదేరాడు.

శాంతిలాల్ యలంతా చూసాడు అక్కుడెవ్వరూ వున్న శబ్దం వినిపించలేదు.

జమున షైడ్ లోక వచ్చింది. బీరువా తెరివి కాగితాల్లోపెట్టిన చీరెలు తీసి బేటిల్ మిఁద షైడ్ లోంది.

"మాడండి. బట్ట ఎంత నాజ్యంగా వుందో! ఈ రంగులు,

అంచులు, బావున్నాయని అందరూ అంటారు. మొన్న నే ఒక శ్రుతి శారినర్నీకి యదరికి యస్తే బాలా బాగున్నాయని అన్నా రని కుత్తరం ప్రాసింది."

తక్కు చీరెలని చూడటం లేదు. జమున ఒంటి కదలికలనీ, నడుం దగ్గర కన్నిస్తున్న శరీరాన్ని చూస్తున్నాడు.

"జమునాళీ, సీళ్ళ కావాలి." "నేను తెస్తాను" జమున వెళ్ళబోయింది.

అగమనం

"మిఁరెందుక. మిఁ పసిమనిషిని పిలవండి."

"అమె లేదు. పిండిమరకు వెళ్లింది."

"ఆ మూగవాడు"

"బాబుని తీసుకొని వెళ్ళాడు."

"అయితే మంచిసీళ్ళ వద్దులెండి, సీరెలు సూఫింసండి" అన్నాడు.

జమున బీరువాలో అఖరి చీరెలు తీస్తోంది.

ఇంతలో తలుపు చప్పుడు అయింది. జమున చిప్పునతల తిప్పి చూసింది. ఎదురుగా శాంతిలాల్ తలుపు వేసేసి వపున్నాడు.

జమునకి ఒక్కనిముహం గుండె దడ వచ్చేసింది. కాళ్ళ వణికివాయి. అంతలోనే నిభాయించుకుంది. నదురూ, చెదురూ లేకుండా చూస్తూ. "మిష్టర్ శాంతిలాల్! మారు పెద్ద మనమ్ములు. సిటీ సెంటర్లలో మిఁకు పెద్ద బట్టల దుకాణం వుంది. మిఁకు పేరు ప్రతిష్టాలు తన్నాయి. మిఁకు పోలీసులు పట్టుకుని జై లులో పెట్టా అని లేదుగా."

"పోలీసులా! నన్నా! ఐ. జి. భార్య మా కష్టమర్. మేం ఎంత చెప్పితే అంత. అవిడకి మేం చీరెలు నగం ధరకి యిస్తాం."

"మరి మంచిది. ఈ సంగతి పేపర్లకి తెలిస్తే అయన ప్రితుకుడూ జూరున పడుంది. భబ్బైర్! దూరంగా నిలఱడింది.

జమున ముఖంలో కోపం మాసేనరికి అతను ఖంగుతిన్నాడు. జమున భయపడటం లేదు. ఏడవటం లేదు. లోగడ అతను యదరు ముగురు ఆడవాళ్ళని, యింట్లో పనిపిల్లని ఒంటరిగా వుండగా చూసి రేవ చేసాడు. కానీ యిలా నిబ్బరుగొ ఉండి ఎదురు మాళ్ళాడేవాళ్ళు ఎదురవలేదు.

అతను మాట్లాడినంత దూకుడుగా దగ్గరకి రాలేకపోయాడు. "మర్యాదగా వెళ్లి తలుపు తీయండి" అంది జమున.

జమునకి లోలోపల ఈ ప్రమాదం తప్పుతుండా? నేను

దీనికి బలి అవకుండా, వైట్ పడగలనా అని భయం వేసేందీ. అశ. తనెంత పొరపాటు చేసింది. కాను ఆదమరిచింది. తెలిసి వ్యక్తిగా అసుకుంది. పొపులో వుండగా, అతనిది ఎంత వినయం ప్రవర్తన, అదంతా ఒక బురభా అన్నమాట.

శాంతిలాల్

జమునని బ్రతిమలాడుతున్నట్టుగా అన్నాడు.
"జమునాజీ! నీ మొగుడు బచ్చిపోయాడని నాకు తెలుసు నమ్ముకో. నీ లీరెల వ్యాపారం పెద్దదిగా సేయసా. సెంట్ రీలో ఒక దుకాణమే నీకు తెరిపించి యిప్పిస్తా. నీకు దేనికి కొరణ ఉండదు."

"నోర్చుయ్ -" జమున అంటూనే ఒక్క అంగలో అవతలి వెళ్లబోయింది. అతను అమాంతం జమునని పట్టుకోబోయాడు. గోడవైపు తూలాడు. కానీ మళ్ళీ అంతలోనే జమునకి తలుపు అక్కడ అధ్యకంవేసే ఇనువ చట్టం తీసుకొంది. దాని పశ్చ పేట అని చూస్తోంది.

శాంతిలాల్ దగ్గరకి వచ్చాడు. తనని కొట్టబోతున్న జమున చెయిని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. ఇద్దరూ పెనుగు లాడారు.

"పోలీసులకి రిపోర్ట్ చేస్తా" జమున పళ్ళ చిగువున అరివంది.

"అట్టే వాగావంటే నా పని అవగానే చంపేసా. హీక పిసి గేస్తా జొగ్రత్త" అతను కృష్ణముగంలా చూసాడు.

జమున చేతిలో ఇనువ చట్టం క్రింద పడింది, వంగి

చెతిమాద ఒక తనుతన్నాడు. జమున చేతివేట్టు బ్రవ్వలాపున్న గభాల్ని దాన్ని కుడిచేతిలో తీసుకోబోయింది. అతను కాలిలో ఆముపశ్చకి యాపిల్ ముక్కల్లా దిగిపోయినాయి. ఆ బాధక కెష్య

పని అరివిన అరుపు అక్కడంతా ప్రతిథ్యనించింది. జమున కాన్ అప్రమత్తతగా ఉండేసరికి శాంతిలాల్, అమె శరీరాన్ని తుట్టేముకోబోయాడు.

ఇంతలో అమ్మా అని రుక్కమ్మ పిలుపు వినిపించింది.

రుక్కమ్మ-రుక్కమ్మ! నేను షైట్లో ఉన్నాను. తలుపు లీయ, త్వరగా రా!" జమున ఒక్కసారిగా పిచ్చిదానిలా అరిచేసింది.

శాంతిలాల్ చప్పున జమున నోరు మూసేలోపలే ఆ కేకలు రుక్కమ్మ చెవిలో పడాయి.

రుక్కమ్మ చేతిలో సిండి పంచి అక్కడ పారేసి, పరుగెతుకు వచ్చింది. తలుపు బాదసాగింది. శాంతిలాల్ అస్సటికే జమున జొక్కె చింపేసాడు.

రుక్కమ్మ తలుపులు బాదటం మొదలు అవగానే అతనికి భయం వేసింది. జమున పోలీసు రిపోర్ట్ యిస్తానంది. తన మర్యాదని అల్లరిచేసానంది. జమున చదువుకున్న వ్యక్తి! అన్నంత పనీ చేస్తుంది! మొగదక్కత లేకుండా, ఒంటరిగా బ్రతికి ధైర్యం గల అడిది ఎంతయనా చేస్తుంది. తన కోరికా తీరలేదు. పెనుంచి నలుగురిలో నవ్వులపాలు, జమున బ్రతికితే తన పరువుకి ప్రమాదం, అతను హారాత్తుగా జమున కంరం పిసుగుతూ, తలని గోడ కేసి కొట్టిసాగాడు.

జమునకి ఊపిరి అందటం లేదు. పెనుంచి తల గోడకి తగిలే ఒక్కమ్మ దెబ్బకి కశ్చ అదిబోతున్నాయి. చెతులు దిచ్చేట్టు చేస్తున్నాయి. కశ్చ వుబ్బుతున్నాయి. ప్రాణం పోతున్నట్టే అనుకుంది.

ఇంతలో ధడాలున తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. ఒక్కయ్య అంబోతులా వచ్చి శాంతిలాల్ మిాద పడాడు. దీప్తు, రుక్కమ్మ కూడా లోపలిక వచ్చారు. జమున జొక్కె చిరిగి వేళ్ళాడులోంది. నీరె కుచ్చెట్టు ఘూడిబోయినాయి, చేతినుంచి రకం కారిబోలోంది.

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

శాంతిలాల్ చేతులు మెడని వదలగానే, జమున గోడనఁ జారి కుప్పలా క్రిందకి కూలిపోయింది.

"అమ్మా! అమ్మా!" రుక్కమ్మ పరుగెతుకు వచ్చి దగ్గరి తీసుకుంది. జమునని ఒడిలోకి తీసుకుని "ఓరి నీ జిమ్ముడు! నిన్ను నీలువనా తగలెయ్యి, నీకు పక్కవాతం రాను!" రుక్కమ్మ మెళ్ళ కొంగు కప్పసాగింది.

శాంతిలాల్ పిచ్చికోపంతో కుమ్ముతున్న బక్కయ్యని ఎలాగే తప్పించుకొని గది బెట్టకి వెళ్లి, గాల్ని తలుపు లాగి శైటి గదియ పెట్టసి వెళ్లిపోయాడు.

బక్కయ్య ఎల్లాగై తేనేం, కష్టపడి తలుపుని విరగదని తీసాడు కాయల్లా అయినాయి. అనవ్విన్నం అయిన తల్లి బట్టలని, ఏడు చేసుకుని అలాగే చూస్తున్నాడు.

బాలానేపు అయిం తర్వాత, జమున విరిగిన జాకిట్ పిచ్చి, మంచి జాకిట్ వేసుకుంది, చెతికి తనే బాండేజ్ వేసుకుంది. పెడుతోంది.

దీపూ రుక్కమ్మ చెయి పట్టుకుని, "రుక్కమ్మా! అమ్మా! ఏమైంది?" అని అడిగాడు.

"అమ్మాకి ఏం కాలేదు బాబూ! మనం ఎవ్వరం ఇంట్లోలేంగా ఆ పిచ్చేదు యింట్లో దూరి అమ్మాని చంపబోయాడు. మనం సరిగు సమయానికి వచ్చాంగా బట్టి అమ్మా బ్రతికిపోయిందనుకో." "లేకపోతే?"

"అమ్మా బ్రతికిపేది కాదు. చచ్చిపోయేది" రుక్కమ్మ గొంతు పడికింది.

దీపూ అల్లాగా అన్నట్లు చూసాడు.

ఆగునం

రుక్కమ్మ జమునకి కాపు పెట్టి లేస్తూ "అమ్మా! దీపూ చూడండి. చిక్కముఖంతో ఎలా చూస్తున్నాడో! ఒక్కసారి దగ్గరకి వీలవండి" అంది.

జమున కమిలిపోయన ముఖంతో దీపూని చూసి "ఇలారా" అన్నట్లుగా చెయి బాచింది.

దీపూ మెల్లగా అడుగులో అడుగు వేస్తూ దగ్గరకు వచ్చాడు.

జమున దీపూ పొట్టలో తల దాచుకుంది. "దీపూ!" ఒక్కసారి ఏడైపేంది.

దీపూ ఆరించాలా తల్లి తలమిద చెయివేసి నిమిరాడు. "భయవడకు మమ్మా! ఈసారి ఆ పిచ్చివాడు వన్నే నేను చంపే సాను. అసలు నేను సూక్షులుకి వెళ్లున్నాడు. ఇంట్లోనే వుంటాను. భయవడకు" తల్లి తను ఏడుస్తున్నప్పుడు యొల్స బుజిసుందో. నరిగా అలాగే బుజగించాడు." చెయి నెప్పిగావుండా?" కట్టుచూస్తూ అడిగాడు.

జమున తలవూపింది. తన తలమిద ఉన్న హడి చెయి గద్దిగా పట్టుకుంది. వాడిన్నర్ను జమునకి పెద్ద స్వాంతనగావుంది. కన్నీళ్ళు ఉప్పెనలా పొంగివచ్చాయి.

"చి చి! ఎడవకూడదు. ఎడవకు మమ్మా!" అన్నాడు దీపూ.

బక్కయ్య గుమ్మం దగర చేతులు కట్టుకుని నిలబడి ఉన్నాడు. వాడి కళ్ళలోకూడా సీళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. రుక్కమ్మ ఇలవంతంగా ఆపి "అల్లరి అపుతుందిరా" అని తట్టింది గానీ లేక పోతే వెళ్లి అ బట్టతలమాడిని వితకచూడి వచ్చి ఉండేవాడు.

దీపు ఉన్నట్టండి చేత్తొ చూపిస్తూ సంతోషంగా, "అంకుల్" అన్నాడు.

జమున అటువైపు చూసింది. ప్రసన్న యద్దరు వ్యక్తిగతిసి లోపలికి వెళుతున్నాడు. అతను కూడా దీపుచి చూపించి చూడగానే వాళ్ళతో మాట్లాడుతున్న వాడలూ, "ఇలా వచ్చారేమిటి?" అంటూ జమునని అడిగాడు.

"వచ్చే వారంలో యిక్కడ జరిగే "మన చేతికి భవం" ప్రదర్శనలో వీరెలు కూడా పెడ్డారేమోనని అడినికి వచ్చాను."

"అవమ! పెడ్డున్నారు కదా."

"అ ప్రార్థ బుక్ అయిందని, ఇంకెవరికో యిచ్చేశామని తేదని అన్నారు."

"ఎవరిని కలిసారు మిఱు?"

"సెక్రటరీని."

ప్రసన్న ఒక్కక్కణం అలోచించాడు. తర్వాత "నాతోరిమిఱు" అంటూ దారితీసాడు. జమున, దీపు అతనితో వెనక్కి వెళ్ళారు.

సెక్రటరీవన్న గదిలోకి వచ్చారు. అక్కడ తేబిల్ దగ్గరాయిరు తెరచి, అప్పికేషన్ పారాలు తీసి యిచ్చి "జవి ప్రస్తుతిని చేయండి" అన్నాడు.

అంతవరకూ కుడిచేతిమిద్ క్రింద వరకూ పయటకొండున్న పెన్ తీసుకొంది.

"అదేమిటి? అ కట్టిమిటి? చేతికి యొమైంది?" ప్రసన్న

"వంట చేసుంటే చెయ్యి కాలింధి" అంది జమున,

వెంటనే దీపు అందుకున్నాడు. "కాదు మరే అంకుల్! మాంతెకి పిచ్చాడు వచ్చాడు- అత డేమో -"

జమున మధ్యలోనే కసిరింది. దీపు, పెద్దవాళ్ళు మాట్లాడే ఉప్పుడు కల్పించుకోకూడదు అని చెప్పానా?" అంది.

తల్లి ముఖం చూసి దీపు మాట మింగేశాడు.

ప్రసన్న ఏదో చెప్పబోయి అపేసిన దీపు ముఖంవైపు- జమున చేతికట్టివైపు మార్చిమార్చి చూసాడు. ఏదో జరిగింది. అది తెలుటునికి జమున యిష్టపడటం లేదని మాత్రం అతనికి అర్థం అయింది.

కట్టుకట్టిన చేతితో జమున అప్పికేషన్ పారం పూర్తిచేయటా నీకి అవస్త పడుతుంటే, "ఇటివ్యండి" అంటూ ప్రసన్న ఆ పొరం తీసుకుని తన పూర్తిచేయసాగాడు.

జమున పేరు, వయసు అప్పటికే పూర్తిచేసింది. భర్త పేరు దగ్గర చూస్తూ-

"పేరు?" అడిగాడు ప్రసన్న.

"సిద్ధార్థ" చెప్పింది.

తర్వాత వివరాలు జమున చెబుతుంటే వకబకా హ్రాయటం పూర్తిచేసి చివర నంతకం చేయటానికి ఇచ్చాడు. జమున నంతకం "జమునా సిద్ధార్థ" అని చేసింది.

ఇంకలో సెక్రటరీ వచ్చాడు. అతను ప్రసన్నని చూడగానే, "హలో ప్రసన్నా, ఎప్పుడు వచ్చారు నేను జస్తి యిప్పాడే సీటులో నుంచి వెగ్గాను" అన్నాడు నంజాయిషీ యిన్నన్నట్టుగా.

"మాడండి. ఈమె మన ఎగివిషన్లో వీరెల ప్రార్థ తెరుస్త న్నారు" అప్పికేషన్ అయినవైపు తోస్తూ అన్నాడు.

"కానీ, భాగ్యమ్మగారు -"

"అవిడకి నేను చెబుతాను. ఆ పల్లవీ వీరెలకంటే ఈ వీరెలు రాగుంటాయి. నాకు తెలుసు" అన్నాడు.

"టి.కె. టి.కె" అన్నాడతను.

"వెళ్లమా!" దీపువైపు చూకు ప్రపన్చ.

జమున లేచింది.

ప్రపన్చ ఆ ఇద్దరితో బెట్టకి వచ్చాడు.

"నేను ద్రావ చేస్తాను" కారుదగరకు వెశతూ అన్నాడు "వద్దు, బన్స్తావ దగరే వెళ్లపోతాం" అంది జమున.

"ఓ. తే పదండి" అతను నడక సాగించాడు.

"మిందు ఉండండి, మొము వెళ్లాం!" అంది.

"ఫర్యాలేదు, బన్స్తావ దగరేగా. నాకు హ్రాకింగ్ కష్టం" ప్రపన్చ వారితోకలిసి నడిచాడు.

బస్తు పచ్చింది, భాగీగానే తుంది.

జమున బస్తు ఎక్కుబోతూ, ప్రపన్చవైపు తిరిగి, "ప్రస్తావంక్ యూ" అంది.

"ఎందుకు థాంక్స్!"

"మిందు ఎందురవకబోతే, నాకు ఎగ్గివిషన్లో బీరెలు పెట్టి పెట్టిని పెక్కన పట్టిస్తూ" ఇవి మాసిరకంగా తున్నాయి. వారం అవకాశం కలిగేది కాదు" అంది కృతజ్ఞతగా చూస్తూ.

బస్తు కదిలింది. దీపు చెయి హూపాడు.

ప్రపన్చ హూలుకి తిరిగి పసుంటే, అతని మనసులో మంచివని చేసాను అనే తృప్తిలాటిది కలగసాగింది. బీరెలు పెట్టి పెట్టిని పెక్కన పట్టిస్తూ" ఇవి మాసిరకంగా తున్నాయి. వారం అతనికి చూడమనచ్చుతగా అనిపించింది. "ఈ వేతికశల వెళవ ప్రపదర్శన ఏర్పాటు చేస్తున్న నంఖానికి ప్రెసిడెంట్ తనో? ఇప్పుడు బీరెలు పెక్కాలులో పెట్టివచ్చుననే అలోచన తనకి గుర్తుకి రాశే లేకపోతే తనే మందుగానే అమెక యిం నూచన చేసేవాడు అట్లా మెట్టుక్కి వస్తుంటే, భాగ్యరత్నమ్మ ఎదురైంది.

"ప్రపన్చ! ఇదేమిటి? నేను రికమెండ్ చేసిన పలాపీటికి కేన్సిల్ చేసి, ఇంకెవరిక్ ప్రోప్లా ఇచ్చావట."

"అతను."

"ఎందుకని?"

"ఆ ఫీరెలు కంటే, ఇవి చాగుంటాయి" అతని కంఠం ర్ఘంగా తుంది.

భాగ్యమ్మగారి ప్రక్కనున్న సరళ నవ్వింది "ప్రపన్చ గారికి అడవారి బీరెల సంగతి అంత బాగా తెలుపున్నమాట."

ఈ మాట వినగానే అతని ముఖం అలోచనగా ఆయింది. ఆ పెదవుల మాద చిరునశ్య ఎగిరిపోయింది, పెదికిలి బిగిసింది.

అంటో అక్కడికి సెక్రెటరీ రావధంతో ఆ సంభాషణ చూరించి.

ఎగ్గివిషన్ దగ్గరకు వచ్చింది. జమున ప్రోప్లాలో పెట్టటూ నికి చూపించిన బీరెలాని చూసి, భాగ్యమ్మగారు పెదవి విరిచింది. పొలిని పెక్కన పట్టిస్తూ "ఇవి మాసిరకంగా తున్నాయి. వారం రోజులు ద్బెమస్తాను." మిందు వెరేవి ప్రైంట్ చేసి, తీసుకువచ్చి చూపించండి" అంది.

ఈ మాట వినగానే జమున గుండెల్లో రాయి పడినట్లుగా అయింది. మళ్ళీ కొత్త బీరెలా! ఇప్పుడికే పీటికి చేసిన ఖర్చురాక యిఱ్చారి పడుతుంటే! జమునకి యిది జరిగే వనిగా అనిపించలేదు.

ఆ రోజు సాయంత్రం వంట చేస్తుంటే రుక్కమ్మ కూర తరు గుర్తు అంది. "అమ్మా! నేనేం మొక్కుకున్నానో చెప్పుమం బాగా? ఎగ్గివిషన్లో మిం బీరెలస్తీ అమ్ముదుపోతే ఏడాదిపాటు, శసివారాలు పచ్చి మంచిస్తూ ముట్టుకోకుండా వుపవాసం వుంటా నని మొక్కుకున్నాను."

"యక్కమ్మా! బీరెలు ఎగ్గివిషన్లో పెట్టటం లేదు" అంది చమున.

రుక్కమ్మ అశ్చర్యంగా చూసింది. "పెట్టటం లేదా? ఎందు కని? సిన్నటివరకూ అంతగా చెప్పారుగా,"

"వాళ్ళకి వున్నవి పనికరావుట. కొత్త ప్రింట్స్ రానా వల్ల ఎక్కడ అవుతుంది."

"కొత్తవెందుకమ్మా. వున్నవి బంగారంలా పుంకేలు"

"మౌళ్ళకి నచ్చలేదు వరి."

"అయ్యా దేవుడా!" రుక్కమ్మ కూడా నిరుత్సాహంగా భాషించాడు జమున బణారునుంచి తిరిగి వచ్చేరికి, ప్రతి లు పూర్వించిని తను మించి ఒక వ్త్తరం వుంది. అందులో యిలా వుంది.

"జమునా!—" అనందోధన చూడగానే జమున వుండి. నిటారుగా అయింది, "మారు బీరెలు ఏగివు మన్నట్టు ఉత్తరం ప్రాసి యిచ్చారుట. నేను మిమ్మల్ని ఇంజు చేయటం బాగా లేదు నేను యక్కడ ఎక్కువనేటు వెయిట్ నంబర్లో దొరుకుతాను, వెంటనే ఫోన్ చేయింది.

ఇట్లు,

ప్రశ్న.

ఆ ఉత్తరం చూడగానే, జమునకి ఒళ్ళు మండింది. ఏమీకు కుంటున్నడో! జమున పెదవుల మింది విరక్తి నిండిన వితనకి యిలాటి అనుభవాలు, ఈ చనువులు చూపటాలూ కొత్తప్పు న్నట్టు దగరవటం. ఈ అభిమానాల వెనక, సాయం చేయాలే తపస వెనక, కోరికల తాచులు పడగలు విప్పి బుసలు కొడ్డగా పించే వాళ్ళలో మరీ ఎక్కువ. ఆ వ్యక్తిత్వము, ఆ మర్మారు, ఒక నటన. జమున నిట్టూరిచింది! ఈ ప్రవంచంలో మగవాగ్గు

దరూ ఒకే రకమెన న్యూబాపం గలిగి వున్న వాళ్ళలా ఉన్నారు!

ఇది ఒక్కటిగా కనిపైనే, అమె నిన్పచోయం అధారం చేసుకొని దోషకేశాలని చూసారు. ఈ ప్రశన్న వాళ్ళలో ఒకడు, "లేకపోతే ప్రశ్నా చనువు, వీడుకోసే పేరు పెట్టినట్టు, తను ఎంతకాలం

సుంచే తెలిపినట్టు ఏమిటా చనువు. "జమునా—" జమునకి కంచెం పుట్టింది. చేతిలో ఉత్తరాన్ని చించి ముక్కలు చేసి అవ

మించి ఒక వ్త్తరం వుంది. ప్రతి లు పూర్వించిని తను కృతజ్ఞ చూపించింది. గౌరవంగా పలకరించింది! అంత మాత్రా

కృతజ్ఞ చూపించింది. గౌరవంగా పలకరించింది! అంత మాత్రా చాలు, ఈ పరిచయాన్ని యింత టిలో నిర్మించామాటంగా తుంచి పెయకపోతే యింకో ఆవాంభసీయమైన సంఘటన ఎదురోచ్చాలి.

రెండు రోజులు గడిచాయి.

జమునకి బాగా జ్యోరం వచ్చింది.

రుక్కమ్మ ఖలవంతం మింది డాక్టరు దగరకి వెళ్ళింది.

క్రింకలో సుంచి మందులు తీసుకొని తిరిగి వస్తుంటే, బెట్టాడు కనిపించింది. ప్రశన్న అందులో ఎపరి కోసమో ఎదురు చూస్తున్నట్టు కూర్చున్నాడు.

జమున అతన్ని గమనించవటట్లే వెళ్ళిపోతుంటే, అతను ఇంతలో చూడనే చూసాడు. కారు డోర్ తెరిచి గబగబా జమున డగరకు ప్రచ్చాడు నిలదీస్తున్నట్టుగా చూస్తూ "భలేవారే! నేనేమా బిటోసం వెయిం చేసుంటే, మారు నన్ను చూసి కూడ చూడనట్లే పస్తన్నారేమటి!"

జమున చూటూ లేదు.

"మారు నాకు ఫోన్ చేయలేదేమటి!"

"పెప్పెండుకు ఏమి లేదు కనక,"

"మారు మనసు మార్పుకోలేదా!"

"ఉపా, మారు అన్నిపార్టు అడగాల్సిన పనిలేదు. ఇంకో సారి ఆడిగితే నాకు చిరాకు వస్తుంది" ఆ ఘూటలు సంభాషణ తుంచినట్టుగా వున్నాయి.

యద్దనపూడి మలోచనా

"నేను యింటి దగర దింపుతాను రండి."

"అనసరం లేదు. ఆదుగో రిష్టై" అంటూనే రిక్టు.

వెళ్లింది కనీసం ప్రపణుతో వెళ్లున్నానని కూడా చెప్పాడి.

"పోనీయ్" అనగానే రిష్టై కదిలింది. ప్రపణు అలా చీయునట్టు నిలబడటం జమున గమనించలేదు.

జమున యింటికి వచ్చేవరికి. ప్రపణు యింట్లో భూ దీపు కూర్చుని కబుర్లు చెబుతూన్నాడు. జమునని భూ అతను లేస్తూ "మింకో రోడ్డుమోద తర్వం ఎందుకని ఇంచ్చాను."

జమున అతని మాట వినలేదు. అతన్ని పలకరించి గంటు పెట్టుకున్న ముఖంతో కొడుకుని చూమ్మా "దీపు! లో వెళ్లి చండువుకోరాదూ! ఎంతసేష్టు ఎవరు కన్నిప్పారా వాగి అని చూప్పారు" అంది.

దీపు చిక్కుమహం వేసాడు. ప్రపణు దీపు భజం "మమ్మాకి జ్యారంగా తుందిగా. అందుకే బాలా కోపంగా దీపు! ఇంతక్రితం రోడ్డుమోద నన్ను కూడా అలాగే క్షమ వెళ్లు, వెళ్లి చండువుకో" అన్నాడు. దీపు తలమాపి వెళ్లిపోయి

"ఇప్పుడు చెప్పండి" అన్నాడు ప్రపణు.

"ఏమిటి చెప్పేది. నా కిష్టం లేరన్నానా" ఎటో చూచిరాగా అంది.

"కారణం ఏమిటి!"

"మాకు చెప్పాల్సిన వసిలేదు,"

"కారణం నాకు తెలియజేయటం మాకు కనీస ధర్మం."

కారణం చెలితేగానీ యితను నదిలేట్లు లేదు. అంది జమున, "ఆవిడ కొత్త ప్రింట్స్ కొవాలని అంది, నా సోమక లేదు."

ఈ మాట మినగానే ప్రపణు ముఖంప్రపణుంగా అయి.

ఆగమనం

"అదా నంగతి నేను కూడా సరిగా ఇదే అమకున్నాను. నాతో ఆవిడ ఈ నంగతి చెప్పింది. కొత్తవి కొన్ని వుండే, పటిసిటీ బాగుంటాయి. పాటిలోపాటు యా పొత్తవి కూడా అమ్మ వట్టు. అది మించికోనమే చెప్పింది."

ప్రపణు అటు ఇటూ తిరుగుతూ అన్నాడు. "మిస్టి నాకు తెలియదనుకున్నారా ఏమిటి! ఆ డబ్బు ఏర్పాటు నేను చేస్తాను."

జమున కోపం అఱుచుకుంటూ ముఖం పక్కకూతిప్పుకుంది. ఒక్క నిముషం చేతులు జోడించి. "హాయవా! నీకో నమశ్శరం. మింగవాళ్ళు చేసే సాయలు తెలును. పాటి వెనక ప్రదర్శించే చేతలూ తెలుపు. వెళ్లిరా" ఆవేశంతో అపాలని అనిపించింది. ప్రశ్నిగుసున అపుకొంది. ఈ మిగవాళ్ళతో పడకపోతే మర్యాదగానే దూరంగా ఉండటం మంది. ముఖాముఖీ "నువ్వు సీసుచిచి" అని అంటే, వాళ్ళ పురుషాపాంకారం దెబ్బతిని, కోక లొక్కెన తాటులా చెప్పిపోతారు. అదది అబల అని వాళ్ళకి తెలుపు!

బలవంతుడు బలహీనుడు తనని అమర్యాద చేస్తే పహించలేదు. చెప్పుక్రింద నల్లిని రాచినట్టు వాళ్ళని అఱబాలని చూస్తారు.

ప్రపణు నవ్వుచెబుతున్నట్టుగా అన్నాడు. "మింగు మూడు పొత్తులు వెళ్లిని దేనేదు. నేనే మింకు న్యయంగా యివ్వటంలేదు. మా సౌసైటీ కొంతమంది చేతివ్వత్తి కొకారులకి వినికోపం లోన్ యిస్తుంది. వాళ్ళ అడబ్బుతో పసుపులు తయారుచేసి, మా నంపుద్యారా అమ్మకాలు సాచిస్తారు. ఆ వచ్చిన డబ్బులో మేం యిచ్చిన డబ్బు చినపోయటకునే మిగతాది ఇస్తాం."

"అప్పులు ఇప్పుటికి ఉన్నవి బాలు. ఏదో పసుందని ఆ పడటం, ఏదో చేయటం, ఏదీ రాకపోవటం, అప్పు పెరగడం ఇది పాకిచితంలో చర్చితచరణం అయిపోయింది. అప్పు సీసుకుండే, శీర్ఘగలను అనే ధైర్యం ఉండాలి. అది సాఫ్ట్ లేదు,"

"ఆభయం మికు వద్దు. మిం నీరెలు అమ్ముడు బోయ్టు మేం మాసాం. ఆ బాధ్యత మాది. మాడండి! మిం కాలాటి ఆరిషుటి కళని సృష్టించటం వరకి తెలుసు! దాన్ని కాపులుగా మార్కుటి మాలాటి వ్యాపారశ్ఫులకి తెలుస్తుంది. ఇది కళకి - వ్యాపారాసి! ఈన్న అవిభావ నంబంథం! కళకి వ్యాపారపు అసరా ఉంటే దానికి గుర్తింపు. మన్నన! మేం మిం ఒక్కరికేకాదు. మా సంస్కరపున చేరివ్యత్తులమాద అధారపడే యుంతుమందికో ఇలా అసరాగా ఉంటున్నాం! వాళ్ళని ప్రోత్సహిస్తున్నాం."

జమున విసురుగా అతనివైపు తిరిగింది.

"దానివల్ల మికేమిటి లాభం?"

"లాభమా!" ప్రపంచ చిన్నగా భజాలు కుదించాడు.

"లాభం చాలావుంది. దీనివల్ల మా అసోసియేషన్కి కాస్ట్ కూసో మిగులుతుంది. ముఖ్యంగా మిం పేర్లకి గుర్తింపు వస్తుంది. ఈ కమిటీలో బాలామంది ఆడవాళ్ళే. వాళ్ళ భర్తలందరూ ఉండ్రోగాల్లో, వ్యాపారాల్లో వెలగబెడుతున్నవాళ్ళే, ఆ వృత్తులలో వాళ్ళకి క్రషణం తీర్చు. వాళ్ళకి దబ్బుసంపాయించే యంత్రాలు. ఈ ఆడవాళ్ళకి కారు, నొకరు, వేతినిండా దబ్బు, ఇలా అన్నిమహాలా ఉంటాయి. వాళ్ళకి కాలం గడవదు! ఏంవేయటమా, ఎలా ప్రార్థిషోవటమా అన్నది సమస్య! ఈ భాగ్యమ్మగారు వుండే, ఆపిడి ఎవ్వుడూ చుట్టూ పదిమంది లిరుగుతూ ఉండాలి. మాడాపుడిలంటే అవిడకి చాలా యిష్టం. మొదలో నన్ను వేరమన్నవ్వుడు నేను వీటిని తీసిపారేశాను, చిరాకుపడాను. తీరా అవిడ బలవంతంగా నన్ను చేర్చించిన తర్వాత, నాకు తెలియకుండానే యాక్టివ్ వర్గారుని అయ్యాను. ఎందుకంతే, దీనిమాలంగా కొంతమంది పేదకళాకారులకి, నిజంగా అవసరం ఉన్నవాళ్ళకి సాయం జరుగుతోందని గ్రహించాను. వారిముఖాల్లో వారి వస్తువులు కొమగోలు అయిదబ్బు వేతికి వస్తుంటే యొంత సంతోషం! ఆ కళక్కలో యొంతోకృతజ్ఞత, ఎంతో ఉత్సాహం! ఇది చూసుండే విజంగా మనిషిని ఎన్నో కష్టాలకి గురిచేసే యూ డబ్బుకి యింత ఫిలువ టుండూ అని

పించేది. మికు యింతగా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, మారు ఒక మంచి అవకాశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు. అది నాకు బాలా బాధగా ఘంచి, నేను ఈ రెండురోజులనుంచీ ఖాళీగాలేను. లేకపోతే అప్పుడే వచ్చేవాడిని."

ఎంత బాగా చెబుతున్నాడు, అరటిపండు వలివి చేతిలో పెట్టినట్టే.

జమున మంచంమాద కూలంబడింది. జ్యారం మూలంగా కట్టు మండుతున్నాయి. ఒచ్చు విరక్కుట్టినంత నొప్పులాగా ఉన్నాయి. నాలిక సెగలు జిమ్ముతుంది. జమునకి ఈ మధ్య మన పులో ఆశ అసేది నమూలంగా చచ్చిపోయినట్టే అయింది. తనవల ఇంకేది కాదు అనే నిన్నుహా నిలువునా ముంచేస్తోంది. తస్సి దారిద్ర్యం అనే ఈచిలోకి కంఠంవరకూ దిగిపోయింది. ఇందులో సుంచి తనకి విముక్తి లేదనిపిస్తోంది.

ప్రపంచ ఒక అడుగు ముందుకువేసి జమున కూర్చున్న మంచానికడురుగా వచ్చి నిలబడి నచ్చచెబుతున్నట్టుగా అన్నాడు. "మికు ఒంతో బాగాలేదు. మారు పరైన సిర్దయం చేయలేక పోతున్నారు. నేను లోన్ కాగితాలుతెచ్చాను. వాటిమాద సంతకం పెట్టండి. మికు రేపు దబ్బు యింటికి వస్తుంది" అంటూ చేబులో సుంచి కాగితాలు తీసి యచ్చాడు. పెన్ కూడా తీసి మూత తీసి యచ్చాడు.

"అమ్మగారూ! ఎందుకు అంత ఆలోచిస్తారు. పెట్టండి" అంది రుక్కమ్మ.

జమున సంతకం చేసింది.

"పెరిగుడ్!" ప్రపంచ ఆ కాగితాలుతీసుకొని వెళ్ళిపోయాడు. వెళ్ళిమందు రుక్కమ్మతో, "రుక్కమ్మా! అమ్మగారికి ఒంతోబాగాలేదు, ఆ మందులు శ్రద్ధగా వేసుకునేటట్టు చూడు" అని హాచ్చరిక చేసి వెళ్ళాడు.

జమునకి మళ్ళీ ఒస్సుమండింది. తన యింతో తన పనిమని

ఓకి యాయనగా అప్పగింతలేమిట? అదే! ఆ అధిక ప్రవంగి తనకి నచ్చదు.

జమున తనమిాద తనకే అనహ్యంతో భరించరేనట్లు కూర్చుంది. తనలో శక్తిలేదు. అతను అంతగా చెబుతున్నాడు. కాబట్టి ఆఖరి ప్రయత్నం చేయాలి అన్నట్లు ఆ సంతకం వేసింది. తను ఉపహాసాలు చేసేవా ఫర్మాలేదు. దీపుని చదివించే పోయినా ఎం లేదు. కానీ యా అప్పులున్నాయే! యివి తనకి కంటే నిండా నిద్రపోసియిను. అనుక్కజం గుండెలనిండా పుట్టుకుగిను. ఇవి ఎలా గై నాపరే తీర్చాలి. తర్వాత అష్టయిక్ష్వర్యాలు తనకే ఉన్నంత అనందం.

ఆ రోజు యంటాయన గలాభా చేసాడని రవి వాళ్ళి అడిగి, అతనిద్వారా డబ్బు అప్పు తెప్పించి, తినుకెళ్ళి యంటాయనకి యచ్చింది. అయిన డబ్బు తీసుకొని వంకర నవ్వు నష్టించాడు. "వాకు తెలుసునమ్మా! నువ్వు డబ్బు తెచ్చి యసోవని నాటి బాగా తెలుసునమ్మా! ఆయా నా పిచ్చిగాని నీ దగ్గర లేకపోవటం ఏమిటి?"

"బాభాయారూ, నిజంగా లేదండీ" జమున చెప్పుపోయింది.

"అవునమ్మా! లేని డబ్బు తెల్లారేనరికల్లా యొలా ఫూడి పడించి అంటాను? ఇప్పుడు తెలిసిందిగా, రంకెలు వేసేగానీ, నీ దగ్గరనుంచి రూపొయిలు బైటుకరావు. ఇంత జూడి అముకోరేదు కూతురా!"

జమునకి అయిన మాటలు యొంత అపమానంగా అసిపించిపోయా! ఎన్నాళ్ళి విధిలింపులు, ఎన్ని సంవత్సరాలు యాయాతనగా వుంది. ఇది దరిద్రం భరించటం నరక దిలే. అనుకునేది. ఇప్పుడు అనిర్మిక్ష్యం చూపటానికి శక్తి బాధం లేదు. జమునకి ఇంటాయన అప్పుతీరింది అని తృతీలేదు. రఘువాళ్ళి డబ్బు ఇవ్వాలి. ఈ అప్పులంబే విపరీతమైన భయం. ఎవరైనా వచ్చి నిలదీస్తే తనని ఆడుకునేవాళ్ళైవరూ లేదు.

అయిన వాళ్ళందరూ తనని పడిలేసారు.
తనకి వేయని నేరానికి శిక్ష. విధించారు.

10

"మూరాళవన్"లో చేతికళల ప్రదర్శన ప్రారంభం అయింది. అందులో చీరెలు, బొమ్మలు, లేసులు, యత్తడి పొమూలు, రేడిమెండ దుస్తులు, రకరకాలవి వున్నాయి. అన్నింటనీ బాలా అందంగా అముర్చారు. పేవర్లలో ఈ ఎగ్గివిషన్ గురించి ఖునంగా ప్రకటనలు చేసారు. గవర్నరుగారు వచ్చి ఎగ్గి విషన్కి ప్రారంభాత్మావం చేసారు. ఆ సందర్భంలో తను సంపత్తి అనాదరణకి లోనయి దారిద్ర్యంలో మగుతన్న ఈ చేతి కళాకారులకి తమ సంప్ర ఎంత ప్రోత్సాహం యసోందో ఈ చేతి విషాదకి తమ సంప్ర ఎంత ప్రోత్సాహం యసోందో ఈ విషాదకి యిది కాలాత్మేపం అని మాత్రం వరశలో నుంచి "ఈవిడకి యిది కాలాత్మేపం అని మాత్రం వెన్నదు" అన్నాడు.

జమున ఈ ఆర్మాటం అంతా విస్తుపోతున్నట్లు చూస్తుండి పోయింది. మామూలుగా తను వాళ్ళి యింటికి పంపి పడిరూపాయిలు తక్కువకి యసోనని. డబ్బు తర్వాతనేనా యవ్వువచ్చు వని పంపిన చీరెలకి నపాలక్క వంకలు పెట్టి, బాగా లేవని తిరస్కరించే ఆడవాళ్ళు వాటిమీద యా సౌసైటీ లాభం కలుపుకుని. ఎగ్గివిషన్ ఖర్చులు కూడా నెత్తిన రుద్ది, అంటకట్టిన ధరలకి కిమ్మునకుండా కొంటున్నారు.

తను చీరెలు అమ్మటూనికి, యక్కడ అమ్మటూనికి చూలా శేడ ఉంది. తను బక్కయ్య నెత్తిన కోరా గుడ్డలో మూటకట్టి పంపితే అవి ఎవరి కళ్ళకి నచ్చలేదు. అవే చీరెలు యక్కడ గోడ

లక్ష అందంగా వేళ్ళాడతీసి, బొమ్మలక్ష కట్టి నిలపెడితే చూశ్చు మెఘుకుంటున్నారు. అడవాశ్చ ప్రెండ్స్‌లో కలిసి వాశ్చ లేసులుకొనుక్కుని వెస్తున్నారు. అమ్మడుపోని వీరికూడా "పాక్ అవుట్" అని కాగితం పెట్టారు.

స్టార్ట్ పెట్టిన జమునలాటి వాశ్చ పక్కకు తొలిగి మూమంచి వుప్పురణతో ఇంగీపు, హింది, తెలుగు భాషలోలనరోగిమాట్లాడేన్నన్నారు. ఆ మాటలకి నంబిరపడిపోతున్నారువాళ్లి.

జమున కిదేదో కొత్త లోకంలా వుంది! [ప్రవన్న అశ్వగుతున్న ఎగ్గిచివన్]. ఎక్కుడ హూసినా నపసవలాడే పూలప్పగునా ఏదో ఒక అలంకారం. అక్కుడ అడుగు పెట్టిన ఎపరికె పోతుపొందాలి" అనే అష్టరాలు వేళ్ళాడుతున్నాయి. అక్కడి వచ్చిన వాశ్చ ఏదో ఒకటి కొనకుండా వెళ్లేకపోతున్నారు. వున్నవాశ్చ స్నేహపూలతో వచ్చి, ఒకరితో పొట్టిపడి యింకోరు దగా అడిగిన వివరాలూ, ధరలు చెబుతున్నాడు.

రెండో రోజున ఎగ్గిచివన్ లంచ్ బైమీలో జమున టిఫిన్ తింటుండగా ప్రవన్న అక్కడికి వచ్చాడు. తింటున్న జమున రేసి నిలబడింది.

"ఎన్ని చీరెలు అమ్మడు అయినాయి!" అడిగాడు.

"సగం అయినాయి" విస్తుపోతూ అంది.

"గుడ్! మంచి పొరింగ్, టిఫిన్ తింటున్నారా? ఏంటిథిను!"

"దోశలు."

"నాకు అకలేస్తోంది" అంటూ అతను జమున టిఫిన్లో

సుంచి ఒక దోశ తీసుకొని టిఫిన్ బాక్ మూతలో పెట్టుకొని తిని పాగాడు.

పమున అతను అతి వసువుగా చేసిన యా పనికి నివ్వేర పోతున్నట్లుగా వెనక్కి తగి చూస్తూ నిలబడింది.

"ఎమటి? అంత అశ్వర్యపోతున్నారు!" అన్నాడు.

"ఏం లేదు."

"మిం దోశ మిఘ్యుల్ని అడగుకుండా తీసుకున్నావనా! ఓచ్! అహాత్రం వసువు నాకు లేదా! దీపుని రక్షించినహాదిని -" ఇంకలో దూరం సుంచి "ప్రవన్న" ఎవరో కేకపెట్టి పిల్చారు. అతను గిగిచూ తినేసి వెళ్ళాడోతూ అగి, "అంటే దీపుకి గాద్ ఫాదరీలాటి వాడిని, అవునా? నాకు తెలుసు మిఘ్యుల్ని అడిగితే కాదనిఅంటారులెండి. ఇలాటివి అడవారు త్వరగా అంగికరించరు. వాళ్ళకి భయం" అతను అనేసి వెళ్ళిపోయాడు.

సాయంత్రం జమున యింటికి వెళ్ళటానికి రిఝ్ కోసం చూస్తుంటే ప్రవన్న "నేను క్రావ్ చేస్తాను రండి" అన్నాడు.

"పద్ధు నేను వెళ్లాడు" అంది. నిజానికి అతని కారునిండా ప్రెక్క స్టార్ట్ వాశ్చన్నారు. అతను పిలివినా జమున వెళ్లేదు.

ఎగ్గిచివన్ అయిపోతోంది. అమ్మకాలు అందరికి బాగానే పోగిపాయి. అందరూ ఉత్సాహంగానే ఉన్నారు.

"పచ్చేల చెంగుశారులో పెట్టిపున్నాను, మిరంతా రావ్ అప్రా" అని భాగ్యమ్ముగారు చెప్పేసింది.

ప్రవన్న పుధ్య పుధ్యతో వచ్చి జముని కనుక్కుని వెళ్లానే వున్నాడు "మాకు అపలు యిష్టం లేకుండా, నా బిలవంతం మొది పెట్టారు. హికేదయినా యిబ్బంది అయితే నన్ను తిట్టుకుంటారు" అన్నాడు.

ప్రవన్న వెళ్ళిపోయిన తర్వాత ప్రక్క సొలులో అమ్మాయి అడిగింది, "చాదు అంది జమున, మిం బంధువా!"

"చాదు" అంది జమున,

"అయిన జనువగా మాట్లాడుతుంటేను" అంది.
జమున ప్రపణు జనువని గత్యంతరం లేనిదానిలా భరిష్టా
అతను భాగ్యమృగారితో "జమున" అని ఏకవచ్చి
చెప్పటం వింది! లాభం లేదు! ఇక రోషపడే అర్థత తనకి బీ
అనుకుంది. ఈ మగవాళ్ళు అపరిచిత తీర్మలతో కూడా క్రూరు
యిత్తే పరిచయం పెంచేసుకొని అత్మియులు అయిపోశారు, చి
వాళ్ళకి అవసరం లేదనుకొంటే ఎలా కర్కుశంగా దూరం వేర్
తారో మాధవిని అడగాలి. చెబుతుంది కథలు. కాళీమంజుర్కు
తన ఒంటరితనం తనకి ఏ మూలముంది ఎలాటి ప్రమాదం శైఖ
దోనని అహర్నిక్షలూ అతించాగరూకతతో మెలగటం జమునికా
అలవాటు అయిపోయింది.

ఎగ్గివివన్ అభరి రోజు!

అందరూ కులాసాగా కాలం గడువుతున్నట్టున్నారు ఓటి
యింటికి ఒకరిని ఆహ్వానిస్తున్నారు.

బెంగురూలో తప్పక కలుసుకుండాం అంటూ పూర్వి
యిస్తున్నారు.

మధ్యహ్నం అంచ్ లైమీలో జమున వీరెలు నద్దలోఁ
ప్రపణు అక్కడే పక్కప్పాలులో లేను అమ్మకం పట్టిక వి
రాలు చూస్తున్నాడు. ఇంటలో అతని ప్రైండ్ మురళి వచ్చాడు.

"ప్రపణు! పూతరేకులు తింటావా?" అడిగాడు.

"పూతరేకులా! ఎందుకు తినసా! గోదావరి జిల్లా ఫాఫి
కదా!" అన్నాడు చెయి చాస్తా. మురళి పైటులోది తిసి యచ్చాడు
ప్రపణు ప్రాప్తునే తింటున్నాడు.

జమున దగ్గరకి వచ్చి మురళి "మేడమ్! మిఱు!" అన్నాడు.
జమున చిరునవ్వుతో "పూతరేకులు తినటమే కాదు. చేయటం
కూడా నాకు తెలుసు!" అంది.

"అంటే మిఱు -" అన్నాడతను.

"ఉడి కూడా గోదావరి జిల్లాయే."

"అరే! పెప్పేరేదే! ఇదివరకు నాకు ప్రాంతీయ భాషా భేదం
ఉండేదికాదు. ఈ హౌదరాబాద్ పచ్చిన తర్వాత అది చాలా అవ
సరం అని నేర్చుకున్నాను. ఇంతకి మిాది ఏ పూరు?"

"రామవందాపురం దగ్గర, విల్లుపురం."

"హాద్! మా ప్రపణు తాతగారి వూరు కూడా అదే - ఏరా
చొపురుట! గుర్తుపట్టలేదా?" మురళి ప్రపణుని అడిగాడు.

ప్రపణు అపుటికే ఆస్ట్రాక్ ప్రాయటం పూర్తిచేసి జమున
చేపిల్ దగ్గరకి వచ్చాడు.

"మిా అమ్మకాల బుక్కేంద్రి" చెయి చాచాడు.

"మిాది విల్లుపురమా!"

అతను తల హూపాడు.

"ఏ ఇల్లు." అ హూరిలో తనకి తెలియని ఇల్లు లేదే.

"పొందురంగయ్య గారి మనుమడండి" నుగుణమ్ముగారి
ఉచ్చాయి."

జమున కళ్ళలో చూసుండగానే నంబ్రమాళ్ళుర్యాలు
చిండుకు వచ్చాయి. గుర్తుకు పస్తున్నట్టుగా వేలు పెట్టే చూపిస్తూ
"నుగుణమ్ముగారి అబ్బాయి నాకు కుష్ట అని ఒక అతను తెలుసు."

మురళి ప్రపణు పీపుమిద చరుపూ "పీడేనండి! పీడిహూరి
పేయ ప్రపణు కుష్ట."

"ఏమిటే! కృష్ణా! నువ్వు!" జమున ముఖంలో ఆనందం,
ఆశ్చర్యం ముప్పెరిగొన్నాయి.

ప్రపణు తల హూపాడు.

జమున ప్రపణునే చూస్తోంది!

అతను జముననే చూస్తున్నాడు.

ఇద్దరి కళ్ళలో ఆనందం తొణిపినలాడ్చోంది.

ఇద్దరి మమలూ గతంలోక యెగిరిపోతున్నాయి. ఉని
చామకాయలు, అకటీతోట్లలో పరుగులు, కాలవగట్టులు దూకటం,
శీలకి నప్పులు, కాలుఛారిషధి ముఖంనింధా బురద అయితే, లేవ

యద్దనహాది సులోబారా

తీయాలనే ఫ్యాసలేకుండా వప్పట్లు బరుస్తూ కిలకిలానవ్యటం. వారు ఒట్టుమండి బురద అంతాతీసి వట్టకొని ముఖాన రూచిలు ఇంటికి రాగానే బట్టలు పాడయినాయని పెద్దహాశు టీచేస్తారా అని కృష్ణ చూడటం! ఎంత తీయచిబాల్యం, ఎన్ని న్యూతులు!

11

జమున - ప్రసన్న రెస్టారెంట్లో ఒకరి కెడురుగా జీవిల్ మిాద ఇద్దరిమధ్య ఉన్న ఖాళీ పేట్లే చెబుతున్నాయి. ఇద్దరూ చెంపక చేయి ఆనించుకుని, మధ్య మధ్యలో ఏదంతో మాటలే కరువు అయిన మూగపూరిలా, ఒకరిని ప్రతి తనిచిత్రించాడు. ఒకరిని మూసుంటే ఒకరికి ఎందం!

"నాకు కృష్ణ అంటే నిక్కర్, బసీను వేసుకొని దుఱ్ఱుతో 8 సంవత్సరాల పేల్లాడే గుర్తువసున్నాడు. మాటలు ఎప్పుడూ అబ్బా, ఆ పేల్లాడిది ఎంత వత్తయనజుట్టో అంది, కి మిాదకి పద్ధతంది క్రాఫ్ అనేది" నవ్యతు.

ప్రసన్న చిరువవ్యతో యప్పుడిప్పుడే యిరుప్రక్కలు పోతున్న క్రాఫ్ని మునివెళ్తో పైకితోస్తూ "ఇప్పుడిప్పుడే ఒతల ప్రారంభం అవుటంది. నాకూడా నిన్ను చూసుంటే ఏం ముఖంయొత్తి నవ్యడు.

జమున కిలకిలా నవ్యింది. "అవును. ఆ రింగులు మాపిసి నీకు బాగాలేవే అన్నా వినేదాన్నికాదు."

అతను జమున నవ్యిని తనిచిత్రించా చూసున్నాడు,

ఆగమవు

75

జమున నవ్యతుండగా మాడటం ఇదే ప్రథమం.

ఇంటలో పర్స్యర్ కాఫీతెవ్వి వారిముందు పెట్టాడు.

జమున కాఫీ కప్పు తీసుకోబోతుంటే అతను వారించాడు. అకప్పులో వెంపాతో పంచదార వేసి కలిపాడు. ఆ పనియంతో ఇష్టంతో చేస్తున్నట్లుగా వుంది. తర్వాత అకప్పు జమునకి అందించాడు.

అతను తన కప్పు తీసుకోబోతుంటే జమున వారించింది.

తను పంచదారవేసి కలిపి అతని కిచ్చింది.

ఇద్దరూ తాగుతుండగా జమున అడిగింది.

"చిన్నప్పుడు మనం మా వరండా మెట్లమిాదకూర్చుంటే ఏం వేపేవాటివో గురుండా!" అంది అతనికి అస్సులు గుర్తుండు అనే థిమాతో.

అతను తలవూపాడు.

"ఏమిటి చెప్పు" అంది.

"మనం కూర్చునే ఆ టైమికి ఆకాశంలో విమానం వేళ్ళారి. దాన్ని చూపించి, నేను పెద్దయినతర్వాత నిన్ను అందులో తీసుకు వెళ్లు అని చెప్పేవాడిని."

అతను ఒక్క అక్కరంకూడా మర్చిపోకుండా ఆ మాటలు చెముతుంటే జమున కళ్ళలో నీళ్ళు చెమర్చినాయి.

"మధ్య మర్చిపోకపోవటం ఎంత ఆశ్చర్యం" అంది.

"మధ్యకూడా మర్చిపోకపోవటం నాకు అనందాన్ని కలగ చేస్తేంది" అన్నాడతను.

"అరోజులు ఎంత బాగుండేవి కదూ!" అంది.

"అవును. మేం మా తాతగారు పోయిన తర్వాత ఆ వూరు పెళ్ళటం మానేసినా, ఆ జూపకాలు అలాగే ఉండిపోయినాయి. ఆహారి చుట్టూ ఉన్న అరటి తోటల పచ్చదనం, కొబ్బరి కాయల గుట్టలు, ఆకాశం పైన ఉండా లేక క్రీంద ఉండా అని ఊచ్చే ఉండే రోడు కిరుప్రక్కలావున్న కాల్యులు, ఓహో! అనటు

యద్దనపూడి సులోవవా!

ఆ గాలి, ఆ వాతావరణమే వేరు!" అతను కళ్ళు మూడుకు అన్నాడు.

జమున అతన్నే చూస్తోంది.

అతన్ని చూస్తున్నకొద్ది అనందం ఇంకా ఇంకా దీఱి అవుతోంది.

"కృష్ణ! నేనని నీకెప్పుడు తెలిసింది."

అతను కళ్ళు తెరిపాడు.

"మహ్య మాధవి వదిన పంపిన వీరిల పొకెత్ జు మా యింతో యిచి వెళ్లినప్పుడు, నా ప్రఫెండ్ వచ్చారు. వారి ఒక అతమ్ ఎదో వాగాడు. అతనికి నువ్వు తెలుసుట, హు సందర్శంలో మీ వదినకి అతను దూరపు బంధువు తెలిసింది. యథాలాపంగా మీ అన్నయ్య పేరు, వూరు ప్రతి వచ్చింది."

జమున కళ్ళు తేచిల్ మీదకి వాలినాయి.

"అప్పుడే నాకు నువ్వు ఫలానా అని ఎందుకు చెప్పేశి

"చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేసాను. కానీ నమయం కింది. ఒకసారి వస్తే మీ ఇంటాయన పురాణం విషాదు. నందర్ఘం కాదని అనుకున్నాను. ఇంకోసారి నువ్వేదో వికాసించన్నావు. నువ్వునలు నా పరిశయం తిరగేయటానికి యిష్టవద్ద లేదో అనుకున్నాను, నువ్వు ఫలానా అని తెలిసే, అంత చనష్టికాని ఎగిచిష్టనో వీరిలు పెట్టమని బలవంతంచేశాను. కానీ సునా భనువుని అనుమానపడ్డన్నావని అర్థం అయింది. ఇంకా రోజులు ఏడిపెంచాలని అనుకున్నాను."

"ఓ! గాద్!" జమున చేతో కళ్ళుమూడుకొంది.

అతను "జమునా!" అని నంబోధించాడని తను మండిపచ్చగుర్తుకు వచ్చింది.

ఇంతలో సర్వరు చిల్ తెచ్చాడు. ప్రపన్న చిల్ల చెల్లించాడు.

"వోదామా!" అన్నాడు.

జమున లేచింది.

ఇద్దరూ వైటకి వస్తుంటే భాగ్యమ్మగారు ఇంకో నలుగురితో వస్తూ ఎదురైంది.

"ప్రపన్న!" అంది.

"కాఫీ తాగి వెట్టన్నాం" అన్నాడు ప్రపన్న.

ఆవిడ జమునని ఎగాడిగా చూసింది.

ఆ హాపుల అర్థం జమునకి బాగానే తెలిసింది.

ఇద్దరూ కారు దగ్గరకి వచ్చారు.

ప్రపన్న కారు ముందు డోరుతెరిచి జమునకోనం పట్టుకున్నాడు. జమున సందేహించింది.

"ఇంకా అసుమానం దేనికి!" అన్నాడు ప్రపన్న.

జమున వచ్చి మారుమాట్లాడకుండా కూర్చుంది.

అతను డేర్వింగ్ సీటులో కూర్చున్నాడు.

కారు కదులుతుంటే భాగ్యమ్మగారు యితే మాడటం మీర్ రో సుంచి కన్నించింది.

ప్రపన్న డేర్వింగ్ చేస్తున్నాడు.

"సప్పుడప్పుడే నిన్ను యింటి దగ్గర దింపబ్బి కావటం లేదు. కొంచెంసేపు కారులో తిరుగుదాము."

జమున తల హ్యాపింది.

ఇద్దరూ ఎక్కువ మాట్లాడటంలేదు. మానంగా కూర్చున్నారు. కానీ ఒకరి ప్రక్కన ఒకరు. అ సాన్నిహిత్యంలో ఎంతో హాయ ఆది మంచి గంధం లేవనంలా ఎదో తెలియని శాంతిని కలగేస్తోంది.

"జమునా!" అతను పిల్చాడు.

"ఓ!!" అంది.

"అమ్మపోయిందని విన్నాను. అన్నయ్య నీతో మాట్లాడటం లేదని విన్నాను. నిజమేనా!"

యద్దనపూడి సులోచనా!

“నిజమే!”

“ఎందుకని!”

“అది నా దురదృష్టం.”

ఆపైన అతను మాట్లాడలేదు.

“జమునా!” మళ్ళీ పిల్లాడు.

“టు!”

“జీవితంలో ఒక్కొక్కసారి పెద్ద అఫూతాల్చాటి డ్యూప్పాలు వస్తాయి అవి భరించటానికి ఎంతో శక్తి కావాలి కణ జమున తలటిప్పి అతనివైపు చూసిది. అతను కై చేస్తూ రోడ్డువైపే తదెకంగా మాస్తున్నాడు. అతని దవద ఏటిగిసింది. తగ్గు స్వరంతో.

“అ బాధేమిల్లో నాకు తెలుసు జమునా! నిజం చెప్పాలు నాకు తెలిసినంతగా యింకెవరికి తెలియదేమా!”

జమున వీమిటి అని అడగలేదు.

అతను చెప్పలేదు ఇద్దరూ మానంగా ఉండిపోయాడుచ్చి. అతను లేచ్చి చూసుకుంటూ, “దీపూ సూక్తులుసుంచి వర్షాదేమా. యింటికి వెళ్ళామా” అన్నాడు.

జమున తల హాపింది. ఆ త్యఙంలో అతను దీపూ గురించి అలోచించటం జమునకి ఎంతో అనందం కలిగించింది, ఇచ్చు యింటికి వచ్చేసారు!

బారు యింట్లో అడుగు పెట్టారో లేదో దీపూ వచ్చాడి దీపూ ప్రవన్న దగ్గరకి పరుగెత్తుకు వచ్చాడు.

“అంకుల్! వాక్కులో కారు చూసాను. నాకు తెలుసు హీరు వచ్చారని” అన్నాడు చేతులు ఎత్తుతూ.

ప్రవన్న చేతులు బాచి అతనిన్ని ఎత్తుకున్నాడు.

ప్రవన్న కూర్చుని కొద్దిసేపు దీపూతో సూక్తులలో చదుషు గురించి, ఆటల గురించి కబ్బర్లు చెప్పాడు. చీకటి పడుతోంది.

ఉగునం

“ఇక వెళ్లాను” అని లేచాడు.

“పుండు. వంట చేసేస్తాను, భోజనం చేద్దువుగాని” అందిచును.

“ఉహు! వద్దు, వెళ్తాను” అన్నాడు. అతను దీపూని ఎత్తుకొని కారు వరకూ వెళ్లాడు. కారు దగ్గర దీపూని దించాడు.

“వెళ్లి వస్తాను” అన్నాడు.

జమున తల హాపింది.

అతను కారులో కూర్చుని ప్పార్ల్ చేయబోతూ “జమునా! భోజనానికి ఉండలేదని కోపం రాదుగా.”

జమున మాట్లాడలేదు.

“పీకటి పడిన శర్యాక నేను ఎక్కువసేపు ఎక్కుడా వుండలేదు. ఎప్పుడైనా పగలు భోజనం చేసేస్తాను” ప్పార్లు చేయబోయి చుట్టు. ఎప్పుడైనా పగలు భోజనం చేసేస్తాను! ఎందుకు అని మళ్ళీ ఆగి తలెత్తి జమునవైపు చూస్తూ “జమునా! ఎందుకు అని చుట్టు ఎప్పుడూ అడగవద్దు. మనఁ చిన్నవాటి స్నేహాతులం. కష్టి కలుసుకున్నాం. ఈ అనందం యిలాగే వుండనీ. నా గతాన్ని కుర్చు కలుసుకున్నాం. ఈ అనందం యిలాగే వుండనీ. నా గతం గురించి నేను ప్రశ్నించను. గురించి నువ్వు అడగవద్దు. నీ గతం గురించి నేను ప్రశ్నించను. వరేనా!”

“నరే” అన్నట్లు తల హాపింది.

“దీపూ-పై” అతను దీపూకి చెయి వూపి వెళ్లిపోయాడు. జమున కొడుకు చెయి పట్టుకుని లోపలికి వస్తుండే చాలా జమున కొడుకు చెయి పట్టుకుని లోపలికి వస్తుండే చాలా జమునగా అనీపించింది. “నా గతం గురించి నువ్వు అడగవద్దు. నీ గతం గురించి నేను అడగను.” జమున ఈ మాట గుండెల మిద మంచి పెద్ద భారం దింపినట్టుయింది.

“మిగ్గా! డాడీ ఎప్పుడు వస్తాడు?” దీపూ అడిగాడు.

“వస్తారు దీపూ,”

“ఎప్పుడూ వస్తారు దీపూ అంటాను, డాడీ రానే రాదు. ఈ రోజు వాళ్ళ డాడీ అమెరికా నుంచి వచ్చాడు. ఎన్నో చాక్ రోజు వాళ్ళ డాడీ అమెరికా నుంచి వచ్చాడు.

లెట్లు, బొమ్మలు తెచ్చాడు! రాజు నాకీ పాకలెం యచ్చాడు వాళ్ళని అమెరికా తీసుకు వెళ్లిపోతాడుట వాళ్ళ డాడీ!"

"అలాగా" అంది, దీపుతో యిదే గొడవ. హృషిలతో రైనా తండ్రి గురించి ఎదయినా చెబితే, అ పార్టనే రఘు యింటికి మొనుకు వస్తాడు! దాన్ని గురించి గంట మాట్లాడక వాడు అడిగే ప్రశ్నలకి జవాబు వెచ్చలేక ప్రాణం పేటు జమున వడుకున్న తర్వాత సిద్ధార్థ పోణోవైతు చూసించక్కలో నీస్తు వున్న వుచికి వచ్చినాయి.

12

మాధవి వూరునుంచి వచ్చింది. వారం రోజులపాటుకాఁ జమున, ప్రశన్న చిన్నసాటి స్నేహితులు అని తెలియగి చప్పట్లు వరుస్తూ "వాట్ ఎ గుడ్ న్యాన్!" అయితే యిస్కుడు డియ్దరి మధ్య నేనే వరాయిదాన్ని అన్నమాతు" అంది. మార్పి భర్త కూడా వచ్చాడు, కానీ అయినకి వేరే పని వత్తిడి ఉటంతో మాధవికి కాలశ్శేవం కలిగించటం జమున వంటులయిచి రెలు అమ్మకం అవటంతో జమునకి కొన్ని బాకీలు తీరియాడు మాధవికి రువికరమైన భోజనం పెట్టటానికి వెతుకోవాలిపు పట్టేదు. ప్రశన్నని కూడా పిల్చింది, అందరూ కూర్చుని నరచానవ్వుతూ, తుప్పుతూ భోజనం వేసుండే యొంతో నరచాగా టిపించింది. యొన్నో రోజుల తర్వాత తను తృప్తిగా భోజనం పెట్టుగా ఉంది.

రుక్కమ్మ కూడా ముఖ్యటగా చూస్తూ "మిాకు ఎప్పుడు యిలా ఉండాలి అమ్మా. అ ప్రశన్న బాబు దేవుడు. అయినకాఁ దణం పెట్టుకోవాలి మనం" అంది.

ప్రశన్న చెంగుహార్లో జరగబోయే ఎగిచిష్ట గురించర్చించాడు. వాటికి కావాల్సిన వీరెలు, ప్రింట్ గురించి

వాళ్ళదురూ అ విషయం గురించి మాట్లాడుతుందే, మాధవి తెచ్చు మూనుకుంటూ, "అట్టుబు! కావు మీ చర్చ అవుతారా! నేను అవేదాన్ని ఒకదాన్ని యక్కడ వున్నాను. నాకు బోర్కొట్టి తప్పున్నాను" అంటూ ఆరిచింది.

"ట. కె. ట. కె" అన్నాడు ప్రశన్న.

మాధవి ఉన్నాన్ని రోజులూ సరదాగా గడివిపోయింది. ఒక రోజు నాగార్థునసాగర్, మరొరోజు వరంగల్ వెళ్లి వచ్చారు. అ ప్రయాణంలో ఆశని ప్రశన్న చేసే గారాబం చూస్తుందే జమునకి ముఖ్యం వేసింది. అతనికి పిల్లలు అంతే యొంత యిష్టమో అర్ధం అయింది. దీపుని ఏలా ప్రాణంగా మాస్తాడో అశని అంతే! తరతమ భేంచేదు. పిల్లలుకూడా అతను చేపేసి కబుర్కి అతనిచుట్టూ చేరుకాదు. ప్రశన్న ఎదురుగా వుండే దీపుకి, ఆశకి ఇక అమ్మలనంగతే గుర్తువుండదు.

కసారి చెంగుహార్లో జరగబోయే ఎగిచిష్ట లో పెట్టు చేయే వీరెలు సరికాత ప్రింట్ గా ఉండాలని ప్రశన్న అన్నాడు. అతను కాళ్ళీర్, రాజస్సాన్ బట్టల అద్దకాల గురించి చెప్పాడు. వాటిమిద కొన్ని పుస్తకాలు ఉన్నాయి అన్నాడు. జమున నరేనన్నది.

అరోజు - ప్రశన్న పుస్తకాల షాపులో చిలుచెల్లించి కాళ్ళీర్, రాజస్సాన్ అద్దకాల గురించిపున్న పుస్తకాలపాకెట్ తీసుకుంటుంటే ఇంకలో జమున అక్కడికి వచ్చింది. అమె చేతిలో పుస్తకాల గొంఠ వుంది. ప్రశన్నని చూడగానే జమున ముఖం క్షణంసేపు చెలవెలా పోయింది.

"భాగుంది, ఒకరికి తెలియకుండా ఒకరం షాపుకి వచ్చాం. పుస్తకాలుతెచ్చి నిన్ను అశ్వర్యపరచాలన్న నా ప్రయత్నం పరాచయం పొందింది. జమునా! అ పుస్తకాలు వావను యిచ్చేయి. నేను నీకు కావాల్సిన పుస్తకాలు కొన్నాను" అన్నాడు.

జమున ప్రశన్నని చూడగానే తడబడింది, ముఖం క్షణం సేపు చెలవెలా పోయింది.

ప్రపన్న జమున చేతిలో వున్న లావాటి పుస్తకాలు ఉన్న
"నాకు రెండె దొరికాయే, అవేమిటి అంత లావు ఉన్నాయి, నీ
చూద్దాం" అన్నాడు వెయిపొస్తూ.

జమున వెంటనే గభాల్ని ఒక అడుగువెనక్కివేసి దూరం
నిలిబడింది.

"ఇవి - ఇవి -" చెప్పలేనట్టు నాన్నింది.

"ఏమిటివి ?" జమున ముఖకవికత్తో మార్పు చూస్తాడు.

"ఇవి -"

అప్పటికి ప్రపన్న జమున చేతులో పుస్తకాలు అందుకు
చూసాడు. హాటి పేర్లు చూడగానే అకనితల తిరిగింది. "మొగ్గి"
"ప్రైస్ ఫోమిలీ" "మదర్ ఎర్" "గెలాక్సీ ఇన్ ది సైట్" "ప్రో
కోమెట్టిస్."

ప్రపన్న అయ్యామయంగా తలె తీమాస్తూ "మొగాడి! యాఁ,
అగోళ శాస్త్రానికి నంబంధించిన పుస్తకాలు.. ఇవి నీ కెందుకు."

జమున తడబడింది. కంగారుగా చూస్తూ "ఇవి-నాకు కూ
మరొక ప్రైండ్కి" అనేసింది.

"ఫ్రైండ్కా!" అతను బిత్రంగా చూసాడు.

"అవను."

"ఎవరా ప్రైండ్!"

"సీకు తెలియదు."

"మహ్య బెబితే తెలుసుకుంటాగా, చెప్పు-ఎవరా ప్రైండ్!"
జమున మాట్లాడలేదు. ఆ పుస్తకాలు గట్టిగా పట్టుకుంచి
అతను జముననే చూస్తున్నాడు.

"చెప్పుకూడదా! రహస్యమా!" అడగలేనట్లు అడిగాడు.
"అదేం కాదు."

జమున ముందుకు కదిలి కొంటర్లో పుస్తకాలు చూసి
చిలు చెలించింది,

ఆ గమనిం

83

జమున బాగ్గోనుంచి నాలుగు వందల రూపాయలు తీసి
చిలు చెల్లించటం ప్రపన్న చూసాడు. ఇంకో రెండు రూపాయలు
చిల్లర కుట్టవ పడింది అంటే జమున బాగ్గో నుంచి తీసి
చుట్టింది.

జమున ఆ పుస్తకాలు పొకెత్తుని గుండెలకి అనించి యొంతో
ప్రియమైన వస్తువులా పట్టుకొంది.

"నేను పట్టుకుంటాను యిప్పు" అన్నాడు ప్రపన్న.

"ఉము వద్దు" అంది మరింత గుండెలకి దగ్గరగా అనించు
కుంటూ.

"ఇద్దరూ కారులో ఇంటికి వచ్చారు. దీపు ఎదురువచ్చాడు.
"మొగ్గి! బ్రారాను సినిమా వచ్చింది మమొగ్గి. మనం వెళ్దాం!"
అన్నాడు.

"వద్దు దీపు! ఇంకోసారి వస్తే చూద్దాం. ఇప్పుడు నా దగ్గర
చెయ్యిలేదు."

ప్రపన్న ఈమాట విన్నాడు. త్తణంక్రితం నాలుగు వందల
రూపాయల బుర్పుచేసి ఆ పుస్తకాలుకొంది. ఎవరా ఫైండ్! జమున
చెప్పటానికి ఇష్టపడలేదు. ఆ అలోచన అంతలో విరమించు
కున్నాడతను. జమునకి ప్రైండ్స్ ఉండవచ్చు! అందులో తప్పేం
రేచే. ఆక్ర్యూపడాల్చినపని అంతకంటే లేదు.

దీపు వచ్చి ప్రపన్న దగ్గర కూర్చున్నాడు. "చూడు
అంకుల్, అమ్మ సినిమాకి వెళ్లిం అంటే డబ్బులు లేవు అంటుంది.
ఎప్పుడూ ఇంతే ఏది అడిగినా డబ్బుల్లేవు అంటుంది. పన్స్ క్రీం
చించాను అంటేకూడా అంతే" అన్నాడు.

"దీపు! సీకు ఎంకావాలో నన్ను అడుగు. నా దగ్గర వాలా
డబ్బులన్నాయి. మమొగ్గిని అడగకు. నిజంగా మమొగ్గి దగ్గర
లేవేమో" అన్నాడు. అంటూనే "భాగ్యమ్మగారికి ఉత్తరం
ప్రాయాలి" అంటూ క్రాయరు లాగి తెల్లకాగితం తీసి డేబిల్ మీద
ఉన్న పెన్సీని ప్రాయిబోతున్నాడు.

ఇంతలో జమున పరుగెతుకువచ్చి "ప్రపన్న! ఇముట్టుకోవద్దు!" అరిచినట్టుగా అని, గభాల్న అతని చేతలో అమాంతం లాగేసుకుంది!

"ఎమైంది ఆ పెన్క?" అతను దిగ్గుమగా చూపాడు.

"ఈ పెన్నా! ఈ పెన్ను" జమున రెండు చేతులుధుపెన్ దాచి గుండెలకి అనించుకుంది. "ఈ పెన్ను నేను ఎవరూ వాడకూడదు."

"ఎమిటూ ప్రత్యేకత?" అతను కుతూహలంగా చూసాడు జమున త్యంకొనేపు నమిధానం చెప్పలేనట్టు చూసింది.

"ఎమీ ఇనుకోవద్దు. ఈ పెన్ను మిాద నాకు వాలా పెంట ఉంది. నేను వేరే పెన్ను యిస్తాను" అంటూ గంగాపి వేరేచోట ద్రాయరులో వున్న బాల్ఫాయింట్ పెన్ను తెచ్చి ఉంటుంది.

అతను ఆ పెన్కెవై త్తు, జమున ముఖంవైపు మార్చి బూసాడు. జమున అక్కడినుంచి వెళ్లిపోయింది. "అంటే మమిక్క ఆ పెన్కో తనప్రాండ్కి ఉత్తరం ప్రాస్తుంది నన్నుకూడాన్ని ముట్టుకోసియదు" అన్నాడు.

మర్చాడు ప్రపన్న కారులో వసుంటే జమున వీధి విషమన్న పోస్టుబాక్సులో ఉత్తరంవేష్టు కనిపించింది.

దూరంనుంచి జమునని చూసిన ప్రపన్న కారు ఉపాయి జమున పోస్టుబాక్సు దగర బాగ్లోసుంచి ఉత్తరం తిసి చేయబాక్సులో పడేసేముందు శ్రద్ధగా చూడటం అడ్డనే దగర పెట్టి అనించుకొని బాక్సులో మెల్లగా జారవిధవటం, వెన్నక్కి ముందు అగి మళ్ళి పోస్టుబాక్సు లోపలిక వేట్టు పోవిచ్చి ఉక్కి పడిందా లేదా అని చూడటం అతను యదంతా గమనించినాడు.

జమున వెనక్కి తిరిగేసరికి ప్రపన్న అక్కడ సిలంకి ఉన్నాడు.

"ఓ! నువ్వు!" అంది.

ఆతని కణ్ణు జమున ముఖాన్ని పరిశీలనగా చూస్తున్నాయి.

"ఎవరికి ఆ ప్రియమైన ఉత్తరం!" అడిగాడు.

"ప్రియమైన ఉత్తరమా?" అంది.

"దాన్ని నువ్వు పోస్టుచేసే పద్ధతి చూస్తుంటే అలాగే అనిపిస్తేంది మరి.

జమున నవ్వింది. నువ్వు భలేవాడివి. భలే అర్థాలు తీసావు అంది. ఆ నవ్వుతం ఎం జపాబు చెప్పాలో తెలియక నవ్వులూ తీసిపారేసినట్టుగా వుంది.

ఆ ఇద్దరూ యింటికి వసుండగా ప్రపన్న అడిగాడు.

"జమునా! ఒక్కమాట తాడుగుతాను చెబుతావా!"

"ఎమిటది?"

"నవ్వింతగా దాచుకుంటున్న నీ ప్రాండ వివరాలు నాకు అవసరం లేదు. నేను అడగు, కానీ ఒక్కటి మాత్రం చెప్పు. ఆతని కర్యాత నేవా? నా తర్వాత అతనా! మా యద్దరికి నీ బీవి కంలో ఎవరిది ప్రథమస్తానం."

"అలెసుకుని ఏం చేస్తావు!"

"నాది రెండోస్తానం అని తెలిస్తే వెళ్లిపోతాను. ఎందుకంటే అన్ని విషయాలలో ఫస్తున వుండటం నాకు అలవాటు. ద్వితీయ స్తానం నేను ఫిరింగలేను. నాకు అది పడదు."

జమున త్యంకం అలోచించింది. "ఇందులో ఒకరు ప్రథమం. యంకేరు ద్వితీయం అనే ప్రపన్క్తి లేదు! ఎవరి స్తానం హారిదే!"

"అదెలా కుదురుతుంది!"

"ఎందుకు కుదరదు? దీపూ ఉన్నాడు. దీపూ ఆంటే నాకు ప్రాణం. ఉంతమాత్రం చేత నువ్వుంటే తక్కువ భావం వుందని అవగలనా!"

అతను అనరేను అన్నట్టు తలవూపాడు.

"ఈ విషయం కూడా అంతే! మిాలో ఒకరితో ఒకరికి పోటి లేవు. మరి ఎవరి ప్రత్యేకత వారిదే!"

ప్రవన్న హానంగా వుండిపోయాడు.

ఇద్దరి వథ్యాగాంభీర్యంలాటది ఏర్పడింది.

ప్రవన్న నిట్టారుష్టా అన్నాడు. "ఒక్క త్రీయే ఇలాచూ గలదు జమున! మగవాడు యిలా పెప్పులేదు. అతని యిల్లక్కడో ఒకబోటనే ఉంటుంది. కానీ త్రీ అలా కాదు."

"నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే, వురువుడికి త్రీటి ప్రేమించే మనము ఎక్కువ అవటుంవల్ల బాధ్యతల ఏడు కూడా మగవాడి కంటే ఎక్కువ భరించుటం వల్లనే."

"ఒక్కమాట చెప్పు నీ యిష్టాన్ని యింతగా భూగాయ్యికి ఎవరు? త్రీయా! పురుషుడా?"

"చెప్పును! మవ్వు తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నం చేసాడి నీమంచి దూరంగా వెళ్లిపోతాను." అంది జమున.

ఆ కంఠం బాలా దృఢంగా, అన్నమాట ఇడ్డరాలా చీటుగా ఉంది. ఇంతలో యిల్ల వచ్చింది జమున దగి లోచి వెళ్లిపోయింది ప్రవన్న రాలేదు, వెళ్లిపోయాడు.

13

పై సంఘటన జరిగి పదిరోజులు అయింది.

ప్రవన్న మళ్ళీ జమున కంటికి కనిపించలేదు, అతను చెంగి చూరు వెర్మాలని, అక్కడ ఎగ్గిచిష్టనో పాలొవాలని, ఎన్నెన్నో ఎమ్మునా బాధకలిగిందా? అతను తనకి బాలా సాయం చేపాట్టి ట్లుగా తను లేకపోతే, అది తన అశక్త. అది అతనికి తెలియాలి. తనని గురించి లోకం ఎన్ని విధాల ఎలా అప్పడం

ఖుండీ జమునకి బాగా తెలుపు. ఈ లోకం తన వ్యక్తిక్రంమిాద విరిచ్చే బరద, తనకి లోడుగా ఎవరుంటే వారిమిాద కూడా వచ్చడుంది.

జమున ఆ రోజు సాయంత్రం ప్రవన్న యింటికి వెళ్లింది. ప్రక్షారి ఆశన్ని కలిసి ముఖాముఖి అనలు విషయం అడిగేస్తే మను లేలికగా ఉంటుంది. విడిపోతే మనములు నీర్మలంగా శుంఘుని దూరం అవాలి. ఒకరిపట్ల ఒకరికి అపోహాలతో హాట్రం కాదు.

జమునకి దోవలో ఉష కనిపించింది. ఉష జమునకి ఈ మధ్యానే పరిచయం అయింది. ఉషకి తల్లి లేదు. తండ్రి రెండో పెళ్లి చేసుకున్నాడు. సవతితల్లికి ఉషమిాద ఎవలేని యార్ప్యా. దండు మానిపించింది. పెళ్లి చేయటానికి డబ్బులేదు. ఎక్కడా ఫల్గోగం బొరకలేదు. టుయాపన్న చెబుదామని పిల్లలని యింటికి పిల్లనే సవతితల్లి ఒక్కక్కడం యిల్ల నిశ్శబ్దంగా వుండనీయదు. దేరో దానికి ఉషని పిలుస్తూ తిరుతూనే ఉంటుంది. పిల్లల యింటికి వెళ్లి పాలాలు చెబుదామని అంటే, వాళ్ళతో లేని సంబంధాల అంటగల్లే, తండ్రికి చాడీలు చెప్పి ఆయనవేత బావగాటి పుంది. ఉషని రుక్కమై రంగుల అడ్డకం వేసే వని నేర్చటా వేసి తీసుకుపుచ్చింది. ఉష పరిస్థితులు తెలిసినకొద్ది జమునకి అమ్మాయిమిాద జాలి పెరగసాగింది. ఉష స్వయంపురాలు, సహనవంతురాలు, మిత్భామీ, వచ్చిన నెంరోజులలోనే జమునని అక్కా అని పిలవసాగింది. తనతో చలగా, అప్పాయంగా మాట్లాడే జమున అంటే ఉషకి ఎంతో యిషం. ఉష జమునని తమ యింటికి తీసుకుపెర్మాలని ఎంత కావేత్రయం. కానీ సవతితల్లి నోటికి దడిసి వూరుకునేది. ఈరోజు సవతితల్లి ఉఱకోలేదు.

ఎంపొడో జమున కనిపించగానే "అక్కా! మవ్వు మాయించి రావార్చించే మా యిల్ల ఈ సందులోనే బాలా దగర, శ్రీండు నిముస్తాలో మళ్ళీ వచ్చేచుపుశగాని" ఆంధి,

"పనిమిద వెట్టన్నాను ఉపా, యింకెప్పుడైనా వస్తు అంది జమున."

"ఉహూ యిప్పుడే రావాలి" అంటూ వెయివటుకోని వంతం చేసింది జమున ఉష అభ్యర్థనని కాదనలేకపోయింది.

ఉష జమునని తీసుకెక్కి కూర్కోపెట్టి తన చిన్నపోటోలను చూసించి, తన తలి ఫోటో చూసించి, "రిండేళ్ళపుడే అమ్మ పోయింది. అమ్మ ప్రేమంతే ఏమిలోకాలియదు." అంటుండగానే కళ్ళలో నీస్కు తిరిగాయి. ఇందు భజం తట్టింది. నన్ను ప్రేరుగా చూసే వ్యక్తి కాకోర్కోవటంలో బొధ జమునకి విరపరివితమే.

ఉష త్యాగాలమిద ఉప్పా చేసి పేత్తలో పెట్టి తెచ్చి ప్పులు "అప్పుడెందుకు ఉపా, వేళకానివేళ" అంది జమున.

"కాన్న టిఫినేగా, నిన్ను పిలిచి భోజనం ఎప్పుడు పెర్కాకదా! అక్కా! నీకు తెలియదు, నీ దగ్గరకి వచ్చినప్పుడును నాకెంతో భాగుంది. నావి అనే దబ్బులు దొరుకుతున్నాయి. ఉకంటే ఎక్కువగా నీ ప్రేమ నేను ఒక్కరోజు రాకపోకే దుమ్మని పంపిస్తావు. అలా నన్ను పెతుక్కునే వాళ్ళన్నారండి. ఉష గొంతు వూడుకపోయి మాట రాలేదు. కళ్ళనుంచి జిర్మనీస్కు రాలినాయి.

"నువ్వు ఒట్టి పిచ్చిపిల్లవి, నేను నీకు ఉరికే డబ్బు య్యాన్నానా! నువ్వు కష్టం చేస్తున్నావు."

"ఉష తల అడుంగా తిప్పింది "కాదక్కా! అన్నంతు చీట్లూ తింటాం. కానీ ప్రేమగల వెత్త అన్నం పెడితే ఆ జానికి ఎక్కుడలేని రువి వస్తుంది. ఉద్దోగం వేసే అందరూ ఇంటయిస్తారు. కానీ మన విలువ తెలిసినట్లు అపురూపంగా చూడటం

"ఉపా! నువ్వు బాలా అలోవిస్తావు. జంత అలోచన తెలియదు నుమా" జమున చిరునవ్వుతో లేచింది. జమున వర్ణించు వినకుండా ఉష బన్నొంటే వరకూ వచ్చింది.

అప్పుటికే రాత్రి ఏడుగంటలు అయింది. జమున యికయాటికి వెళ్ళిపోదామా అనుకుంది. ఇంతలో ప్రపన్న ఇంటివైపు వెళ్ళి ఇన్న వచ్చింది. జమున అబస్సు ఎక్కింది. ఉష చెయిపూటింది. ఆకళ్ళలో ఎంతో ఇష్టం! ఎంతో అధికానం!

ఉపాలో కూర్కొని బైటకి చూసుంటే జమునకి అనిపించింది. దక్కుమ్మ, ఇక్కయ్య, ఇప్పుడు ఉష - వీళ్ళంతా తను ప్రేమని పంచి యిస్తున్నానని అంటారు. జమున కశ్చ పరుగెత్తే చెట్లవైపు హసాయ.

ఆకశు పరథ్యావగా, అవందంగా, కాంతివంతంగా అయిసాయి. వాళ్ళకేం తెలును తను ఒక వ్యక్తినుంచి యొత అపారమైన అనురాగజలధిని పొందిందో! తను పొందినంతగా పీళ్ళకి ఎక్కుడ దొరుకుతుంది, ఈ బ్రఖతులో ఇన్ని ఎగుడుదిగుస్తి శరింపగలుగుతుంది. అంటే. ఆ వ్యక్తినుంచి పొందిన ప్రేమ బలమీగా, అదే ఇంత మనోస్తయర్యం ఇస్తోంది.

ఇంతలో బన్ ఆగింది. జనం కలకలం వినిపించింది. జమున ఉలోకంలోకి వచ్చినట్లుగా చూసింది. బన్నులోసుంచి అందరూ దిగేస్తున్నారు.

"ప్రేమి?"

"బన్ చెడిపోయింది."

జమునకూడా దిగింది.

పురో బన్ వచ్చేసరికి చాలా ఆలవ్యం అయింది. అందులో ఇక్కిరిసి ఎక్కురంతా. జమున ఎక్కుకుండానే బన్ కదిలిపోయింది.

ఇంకో బన్ వచ్చేసరికి ఇంకో అరగంట పట్టింది. 'టైమ్ రాలా అయింది. తిరిగి వచ్చేటప్పుడు ప్రవన్న దించాల్సిందే' అనుకుంది. ఇంత పొద్దుపోయి వేళ్ళన్నాను. ఆసలు ప్రవన్న యింట్లో ఉండా అనుకోంది. జమున అనుమానపడ్డతే అయింది.

జమున కాలింగ్ వెల్ నొక్కుగానే నొక్కు కుట్రాడు వచ్చి శంకు తెరిపాడు,

జముని చూసి రవంత ఆశ్చర్యపోయాడు.

"అయ్యగా రు లేరండీ" అన్నాడు.

జమున నిట్టూర్పింది. తను ఉడ ఇంబిదగర సుంచ వైపోవాలింధి. ఇంతదూరం రావటం అవివేకం.

ప్రశన్న ప్రెండ్స్ గురించి తనకి తెలియందేమి లేదు.

"ఎప్పుడొస్టార్స్ తెలుసా?" అడిగింది.

"రాత్రికి రారండీ!"

"అలాగా! బాబూ, ఒక చిన్నసాయం వేసిపెడ్దావా?"

"ఎమిటి చెప్పండి?"

"కొంచెం వైపు అనో తెచ్చిపెట్టు."

"నేనా!"

"అవును. ఎందుకంటే ఇక్కడ త్వరగా అటోలు దొరక్కు కాస్త వేచిరా."

జమున అడిగిన తీరుకి అతను కాదనలేకపోయాడు.

"మారిక్కడే నిలబడంది" అన్నాడు తలుపు రగర వేళ్ల

అతను వేళ్లాడు. జమునకి అతని జాగ్రత్కి నష్టవిషయం నొకరే! ఇంటి విషయంలో బాలా జాగ్రత్తవద్దించినాడు, తను ఆ ఇంట్లోంచి ఏదయినా దొంగతనం చేస్తుంది కున్నాడేమో.

జమున తలుపు తెరచుకుని లోపలికి వేళ్లింది.

క్రాయింగ్ రూమ్స్ లైటు వెలుగుతోంది.

లోపలి గడిలో డిమోతున్న లైట్ కనిప్పుంది. ఆగి తలుపు గడియపెట్టి ఉంది.

జమున అక్కడున్న సోఫాలో కూర్చుంది. పక్కాపు పుస్తకం తీసి తిరగేస్తుంది.

ఇంతలో ఎక్కడనుంచో ఏదో శబ్దం వినిపించింది.

యిథాలాపంగా ఉన్న జమున అది తనహూహే అనుకూలి మళ్ళీ వినిపించింది! జమున వెవులు శ్రీరామ అలకింపినాడు

పంచేణం లేదు. ఎవరిదో మూలుగు! బాలా బాధగా, అఱమకుం ఉన్నట్టు గొంతులో. పశ్చ విగబల్లినట్లుగా వస్తోంది మళ్ళీ మళ్ళీ వినిప్పుంది.

జమున చేతిలో పుస్తకం పక్కానపెట్టి లేచింది.

మరింత శ్రీరామ వింటే ఆ మూలుగు మూసి వున్న ఆ గది శలుపుం వెనకుంచి పశ్చన్నట్టు తెలుస్తోంది.

జమున అక్కడికి వేచింది.

అధాల తలుపులు వెనక కట్టెన్నీ ఉన్నాయి,

మధ్యగా విడిన ఆ కట్టెన్నీ మధ్యముంచి లోపల కనిపించిన దృశ్యం జమున చూడగానే దిగ్న్యంతి చెందింది!

లోపల ప్రశన్న కుర్చీకి కట్టేసి ఉన్నాడు. చేతులు పెడ రెక్కలు విరిచి కట్టేసి ఉన్నాయి. నోటికి గుడ్డ చిగించి ఉంది. అమూలుగు పశ్చన్నది అతని దగ్గరమంచే! అతను ఆ కట్లు విడి వించుకొనటానికి పెనుగులాడుతున్నాడు! ఒకోక్కప్పారి ముఖం పైకెక్కి కటకట్టాల్సో బండి అయిన మృగంలా ఘూర్చిలుతున్నాడు.

వీచ్చేప్పురాలు అయిన జమున కళ్ళముందు అనేక దృశ్యాలు చెరువులా కదిలినాయి. ఈ వనివిల్లాడు ప్రశన్నని యిలా బంధించాడ! ఈ క్రషణలో యక్కడికి రావాలని తనకి అనులు యిం బుద్ధి ఎందుకు వచ్చింది! దేవుడే తనని యిలా పంపాడా? పనిపిలాడు ప్రశన్న లేడని చెప్పాడు. తనని చైత్రునే ఉండమని, ఇంట్లోకిరావు ద్వాని ఆదేశించాడు. అందులో అర్థం ఇదా! తను రాకపోతే యెంత ప్రమాదం జరిగేది!

పనికుర్చాడు పెద్ద రోగీలా ఉన్నాడు. లోపల ఇంతపనివేసి పైకి ఎంత మామూలుగు ఉన్నాడు.

జమున గబగబా గది తలుపులు తెరిచింది.

"ప్రశన్న, ప్రశన్న!" అంటూ పరుగెత్తుకెళ్లి అతని చేతులో క్రీన కట్లు విప్పింది. అతని నోటికి కట్టేసిన బట్టలూగేసింది.

"నేను రాకపోతే ఎంతప్రమాదం జరిగేది. ఆ పనికుర్చా అ రాసెచైల్ —" అవేశంగా అంటోంది.

కట్టు పూడిపోగానే ప్రపన్న కుర్చీలోసుంచి లేచాడు.
అతని శరీరం సింహారుగా అయింది.

జమునని భూతగానే అతను పశ్చ దిగించాడు.

అతని వేతులువచ్చి జమున భూజాలని గట్టిగాపట్టికొప్పాడు

"యూ డెఫిల్! యూ బ్లాండీ ఉమెన్! యూ స్నేక్! యూ టిప్ లీవిల్ కిల్ యు. నీ తల వితక్కుట్టేసాను, నీ రకం రసాను. నిన్ను బంపే మందు, నువ్వు రమకి వేయించిన క్రైస్తవ వేపాను."

అతని ముఖం జమున ముఖంమిందికి ఆనింది.

అతను జమున బుగ్గలు కొరికాడు.

జమున కెవ్వుమంటూ ముఖం తివ్వుకొంది.

అతని పశ్చ పట్టుతప్పి జమున భూజాన్ని కొట్టేసాయి.

అనుకోకుండా జరిగిన యా వివరితానికి చిత్రపోడు
జమున, అతని వేతుల్ని విడిపించుకోబోయింది. కానీ అపి యింపాశంలూ విగుస్తున్నాయి. అతని కశ్చ ఉన్నాదంగా ఉన్నాయి.

జమునని అతను మంచంమిందికి లాగుతున్నాడు. జమున తప్పించుకొంటే పట్టుకుని గోడకేసి అదిమాడు. జమున కీర్తి జారితే మిందపడ్డాడు. జమున తలని నేలమిద రక్త రక్త మనకోసాగాడు. అతని వేతులు జమున కంఠాన్ని నులిమేస్తున్నాయి
జమున ప్రాణం ఉక్కిరి చిక్కిరి అయిపోతోంది. ఘోక్కు ప్రింటం లేదు. జమున అతని వేతుల్లో ఒడిపోతోంది. అధోక్కు ప్రింటిక్కన పశబలం.

ఇంతలో గదిలోకి పనికుర్చాడు వచ్చాడు. వాడు పశ్చ ప్రపన్నమింద వెనకనుంచి పడి జమున మిందనుంచి లాగేపాచిక్కక్కణం వాళ్ళిదరూ పెనుగులాడారు. పని కుర్చాడు అతిక్కణమిద ప్రపన్న పెడ కెక్కలు విరివి పట్టుకున్నాడు. జమున సేమిదనుంచి గభాల్నా లేచింది.

"అమృగారు! త్వరగా ఆ తాడు యిలా యివ్వండి" తొందర పేసాడు. జమున తెచ్చి జచ్చింది. పనికుర్చాడు మూలుగుతున్న, అయిపున్న ప్రపన్నని మంచం దగ్గరకి లాగి కట్టేసాడు.

"యూ బివ్, ఐ విల్ కిల్ యూ. నిన్ను వదలను, నిన్ను వదలను" అరుస్తుంటే ఎంతో కష్టంమిద పనికుర్చాడు ప్రపన్న వేటిఘోటూ గుడ్డ కట్టేసాడు.

అతను ఆ మంచానికి కట్టేసిన మృగంలా బండీ అయిపోయినా పెనుగులాడున్నాడు. జమునని జమున్న అతని కశ్చ నిప్పులు రాల్తున్నంత తీవ్రంగా ఉన్నాయి. వేపాను."

జమున విరిగిన బొకిల్ మొదనుంచి చీరకొంగు తిప్పి కప్పఁడి, ప్రపన్న పశ్చ దిగి చెంప వాచిపోయి మండిపోతుంటే వేయి అడ్డు పెట్టుకుంది.

కుర్చాడు గది తలపు గడియపెట్టూ మొత్తుకున్నట్టుగా ఉన్నాడు. "అమృగారు! మిమ్మల్ని అనలు యింట్లోకి రావడని ఉన్నాను కదంటి! ఎందుకు వచ్చారు?"

"పాకు-నాకు తెలియదు" అంది.

"మా అయిగారు రాత్రి తొమ్మిదిగంటలు అయితే యిక పన మనిషి కాదండీ అయని నేనే అలా కట్టేసాను. అయన కోరికమిద జరిగే పనే అది. లేకపోతే యిల్లంతా ధ్వంసం చేస్తారు చెట్టికి పరుగెత్తి కనిపించిన ఆడదాన్ని పట్టుకుని హీకులమతారు.

జమున దిమ్ముగా వున్న తల పట్టుకుంది.

జమున మనసుకి మెల్లగా ఎప్పుడో మాధవి వ్రాసిన ఉత్తరం గుర్తు రాశాగింది. తను యిలా రావటం పొరపాటే. మాధవి తని ఒకసారి పోత్తరించింది. తను ఆ విషయం పూర్తిగా మరిచి పోయింది. అయినా ప్రపన్న కిదెం దురదృష్టం!

యద్దనపూడి సులోచనా:

పగలు అతనిన్న మాసిన ఎవ్వరూ రాత్రివేళ ఇలా డని అనుకోరు.

"అమ్మగారూ! ఆటో తెబ్బాను" అన్నాడు పశికురాజమున తల ఊపింది.

పనికురాడు క్రిందవరకూ వచ్చి అటో ఎక్కించాడు. అతను జమున రేగిన తలని, పల్పటి బీర పెనకమంచి కొమీర చిరిగిన జూకిటని ఎగాదిగా, వింతగా చూసాడు.

14

మర్మాడు సాయంత్రం.

దీపు సూక్షులునుంచి అప్పుడే వచ్చాడు. జమున రాబట్టులు మార్చించి, ముఖం కడిగి తల దువ్వుతోంది, ఇక్కడ దీపుని పేర్ గ్రాండ్ కి తీసుకు వెళ్ళటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు.

"బీకటి పడకుండా యింటికి వచ్చేయింది. ఒక్కటా చెప్పేది" కొడుకుని హెచ్చరించింది.

దీపు తల దువ్వుటం పూర్తివేసి తల ఎత్తేవరికి అటు ప్రపన్చు నిలబడి వున్నాడు.

అతను ఎవ్వటిలా లివిగా, నిటారుగా లేదు. గుహ్యముజం ఆనించి నిలబడిన అతనిలో ఎదో కృంగిపోయన నిస్ఫూకనిప్పోంది.

దీపుకి తల దువ్వుతున్న జమున ఒక్కక్కణం అగిపోయింది. ప్రపన్చు జముననే చూస్తున్నాడు.

అతని కళ్ళలో కృంగిపీసువు తల్లిముందు నిలబడిన సిన్పహయిక్కనిప్పున్నాయి.

దీపు తల్లి వేతులని వదిలించుకుని "అంగుల్" అంగురకి వచ్చాడు.

ఉగమ నం

ప్రపన్చు యాంత్రికంగా చేతులు చూశాడు. దీపు ప్రపన్చు చుమ్మార ముద్దుయిచ్చి "మంచి అంగుల్ ఏగా, కాసేపు నన్ను కరలవ్వా. ఆడుకొని వస్తాను" అన్నాడు.

ప్రపన్చు దీపుని దింపాడు.

దీపు, ఒక్కటియ్ వెళ్లిపోయారు.

విచో పనిమిద అక్కడికి వచ్చిన రుక్కమ్మ నిలబడిన ప్రపన్చుని చూసి "అదేమిటి భాబూ! నిలబడ్డారే అయ్యా! ఈ ఒక్కటియ్ వెధవకి కుర్రీ వేయలని కూడా తెలియదు" అంటూ శక్కిగున వెళ్లి కుర్రీతెచ్చి అక్కడ వేసి "కూరోచ్చండి" అని మర్యాద చేసి విచో పనిమిద వెళ్లిపోయాడి.

ప్రపన్చు కూరోలేదు, జమున అతని గమనించనట్టే దీపు సాహస వర్ధసాగింది.

"జమునా! రాత్రి ఎందుకు వచ్చావు?" అ కంఠం అడగ రేక లదిగినట్టుగా ఉంది.

"పువ్వే రప్పించావు నన్ను!" జమున కంఠం మామాలుగా కంటానికి ప్రయత్నిష్టున్నట్టు తెలుప్పానే వుంది.

"పేశా?"

జమున చిర్చున తలతిప్పిగి చూసింది. "అవును. నువ్వే! రోణా! వేసేవాడివి సడనీగా రావటం మానేసావు. ఫోన్ చేపే శండి కూడా రేవనిపించావు. ఎముంది? మనమధ్య అంత జరగ చాసి ఏం జరిగింది? నేనేం తప్పు వేసాను. నావల్ల నీకేం బాధకిగింది! ఆది ముఖాముఖీ తెలుపుకుండామని వచ్చాను. దోవలో ఉప్పు తెరటంవల్ల హార్ధుపోయింది. నేను కావాలని హార్ధుపోయి రాలేదు!"

అతను చెయ్యి చూశాడు. "ఐన్! చాలు! అపు! నన్ను యింకేమించుకు" అతను అక్కడన్న కుర్రీలో కూలబడినట్టుగా కూర్చున్నాడు. రెండు చేతుల్లో ముఖం దూచుకున్నాడు. "జమునా! నన్ను ఛేసింది! రాత్రిజరిగింది నేను శాఖాలని ఛేసింది కూడా, నా ఇంటిల్లి వచ్చాడు.

మింద తెలివితుండి నీకు వేసిన అపచారం కాదు, ఈ క్షమించు—” అతని కంరం వణికింది, అది అఫూతంలే! పోతున్నట్లుగా వుంది.

జమున గోడకి అనుకొని నిలబడి ఎటో చూస్తూ కండి.

“నేనేం నిన్ను తప్ప పట్టలేదే! రావటం నాదే తప్ప కున్నాను.”

అతను తలెత్తి చూసాడు! ఆ కళలో పూర్వావం, ఎం చేయలేని నిన్పచోయిత్వం నిండుకొని వున్నాయి.

“దయయుంచి అలా అనకు! పీచ్—తెలిసి వేసిన, యక వేసినా నావల నీకు అవమానం జరిగింది. దానికి నేనే ఎక్కువ బాధపడున్నాను. నేను బాలా బలహీనుడిని పేడితుడిని.”

“నిన్ను చూసిన ఎవ్వురూ అలా అనుకోరే!”

“శారీరకంగా నా పట్ట ఎవ్వరికి అనుమానం రాదు మను ఎవరికి తెలియదు. నేను మానసికంగా వ్యాధి పీడిష్టు

“ఏమెంది ప్రసన్నా. అది వ్యాధి అయితే నువ్వు రఘ్యా వాడివి. లోకంలో ఎంతో మంచి డాక్టరున్నారు. వాళ్ళవరు సాయం చేయలేకపోయారా!”

“ఇది డాక్టరు నివారించే వ్యాధి కాదు.”

“మరి?”

“ఇదికి మానసికమైన ను స్తీ! దానిముంచి నాకు విముక్తియి

“అనలేమెంది! నేను నేను తెలుసుకోవచ్చునా?—”

“చెప్పకుండా వుండే గత్యంతరం లేదు నాకు. జింక నేను నోటితో చెప్పలేను. ఇదుగో, కాగితంమిద ప్రాసి తెల్పు నువ్వు చదువు! ఇది చదివిం తర్వాత నన్ను క్షమిస్తావో, నిర్మాణస్తావో నువ్వే నిర్మాణముకో” అతను లేవి నిలబడి శేబులోపని తీసిన కాగితం అక్కడ పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

జమున కి కాగితాలు తీసుకొని చూసింది. ప్రసన్న పే

ప్రాతియంత బాగుంటుందని ఇంతవరకూ తెలియదు. అందులో యా వుంది.

జమున!

మసివి ఆకాశంలో నక్కల్కాల గురించి తెలుసుకోగలుగు తున్నాడు. సుమార గ్రహాలను చేరుకోగలుగుతున్నాడు. ఈ ప్రకృతిలో వున్న చిద్యుత్తు దగ్గరనుంచి వరమాణువు వరకూ ఈందించి, దాని పుట్టుపూర్వోప్తరాలు తెలుసుకోగలుగుతున్నాడు. తన జన్మషటం అయిన యా విశాల విశ్వం అంతా కలియతిరగటానికి ప్రయత్నించి జయం నంపాయిస్తున్నాడు. కాని, చిత్రం యేమిటంతే యంత ప్రతిభాసంపన్నదు అయిన మనిషి, తన ఆదృష్ట దురదృష్టాలని మాత్రం జయం లేకపోతున్నాడు. ఈ యావత్త ప్రకృతి పొద తన అధికియం స్థాపించుకోగలుగుతున్న యా సమర్పదు చిధివిషయంలో మాత్రం కీలుబోమ్మ అయిపోతున్నాడు.

జమున! మా అమ్మా-నాన్నల గురించి నీకు తెలుసుగా! నా వెర్రెయ రమని నువ్వు ఎరగతు. నాకు 10నంపత్పురాల వయసులో పుట్టింది. అమ్మక, నాన్నకి అదంటే యిష్టం. నాకు అంతకంటే ఎక్కువగా ప్రాణం. మా కుటుంబంలో అమ్మా, నాన్నల అనోయి న్యూక ఎలాటిదంటే వాళ్ళమధ్య ప్రతి విన్నవిషయం అపురుషమే. మా యాంటో పండగలు, నా పుట్టినరోజు, రమ పుట్టినరోజు, అమ్మా నాన్నల పెర్రిరోజు. మా తాతయ్యాయోయినరోజు అస్త్రి మాకు ఆపుడుపమే. చిన్న కుక్కపీల్లని తెవినా దానిమిద మాకు పెద్దసెంటిమెంట్!

ఇద్దరూ ఒకరిని ఒకరు అర్థం చేసుకుని, అనోయిన్యంగా పెరిగే భారాభర్తలకి పుట్టిన పీల్లలు ఎంత అనందంగా, ఎంత శుశ్రావంగా పెరుగుతారో నేనూ. రమ అలా పెరిగాం. మాకున్న స్నేహితులు కొద్దిమంది! ఎళ్ళతో నంబంధ బాంధ వ్యాయ మాకు బాగుండేవి. మాప్రేమలో నటనలేదు. స్వారంలేదు, తుంపవేదు!

నేను పెద్దయ్యాను. కాలేజీ చదువు పూర్తి అయింది. ఒంధువల పెళ్ళికి వెళ్ళినవ్వాడు నాకు ఒక అమ్మాయి పరిషతు అయింది. ఆ అమ్మాయి పేరు రోభ! ఆ పెళ్ళితర్వాత అమ్మాయి హరువుచ్చింది. ఉద్దోగ ప్రయత్నం అంది. ఆ అమ్మాయి తండ్రి వున్నారు. కానీ తండ్రి చూడతట. జంబోరం ప్రైస్ రోభమొదానే ఉండిట. బెల్లెక్క. తమ్ముళ్ళ. అలనా, పాలసాగ అమ్మాయి దేట. నాకు రోభ కష్టాలు వింటే నిజంగా జాలిస్తున్న ఒక అడవిల్ల యింత గృహభారం మోయటం విశేషమే! అప్పటి ఇప్పటికే వ్యక్తిత్వం వుండి, భాధ్యతగా మసిలే వ్యక్తులు ఇసినాకు చాలా యిషం. ఎందుకంటే పీరివల్ల చీకట్టో వుండే వ్యక్తి చీవితాలు నుఖంగా ఉంటాయి.

రోభకి నా స్నేహితుడు అనంద వాళ్ళ నాన్న కంపెనీ ఉద్దోగం యిప్పించాడు. రోభ స్టేనోకాబట్టి జీతంబాగానే పట్టం బొంబాయిలాటి మహానగరంలో అడవిల్ల ఒంటరిగా ఉండుకప్పం. రోభ ఎవరో తెలిసినవాళ్ళ ఇంటో ఉంది. వాళ్ళ బాగు వులే, వాళ్ళ అమ్మాయి రమేష్ ఉన్నాడు. రోభ ఒకసారి ఇట్టినాకు పరిచయం చేసింది.

రోభ తరచుగా మా యింటికి వచ్చేది. వద్దన్నా యాఫీలీ చిసెక్టున్న తెచ్చేది. మా అమ్ముదగ్గర అతివినయంగా ఉండే అమ్ము లేనవ్వాడు నాతో చనువుగా ఉండేది. తర్వాత బాహ్యాత్మాపుడుతున్నట్టు ఉత్తరాలు ప్రాసేది. రాను రాను రోభ నా దగ్గర కాపాగింది. నేనంటే తనకి వున్న యిషం చాలా అందంగా చెప్పేది. వయసులో వుండి, ఆకర్షణ దీపానికి శలభంలా వరుగుడి నేనే ఏ యువతీ యువకులెనా ఎలా ప్రవర్తిస్తోరే, మేమూ అంగి సంబరించాం. దానిలో కొత్తలేదు, వివితమూ లేదు. నాప్పాటు ఒకటే! నేను యిషువుడిన అమ్మాయిని కంటే, నన్ను యిషువు అమ్మాయిని చేసుకుని. ఆమెని క్రమంగా ప్రేమించి. ఆ ప్రేషణ ప్రతిష్ఠలం ఫొండాలి, రెట్టింపు యివ్వాలి. ఇది పెళ్ళప్పుడై

సీరియం. ఈ నిర్మయానికి నేను యింత ఒలీయంగా ఎందుకు వచ్చి సంచే, మా పీన్చికొడుకు ఒకతను తను యిష్టపడి, తల్లితండ్రులకి ఎడుడులిగి ఒక అమ్మాయిని చేసుకువ్వాడు. పెళ్ళి అయింత రాయ్యత శతపథి తివ్వలు మాసే పగవాళ్ళకి కూడా యా భాధటు వద్దు రావ్యాయ అనిపించేది. ఆ అమ్మాయి యిక అహార్పిశలూ అడు గడక్కు కనకే ప్రాథాన్యత యివ్వాలని అంటుంది. అలా జరగక పోతే తపమాద అతని యిషం పోయిందంటూ, చచ్చిపోతానఁటూ గొధవచేసిది పెళ్ళి అందే అలా “లంపటం” కాకూడదు అనుచుచేపాడిని.

నాకు రోభ అన్నివిధాలూ నచ్చింది. రోభ చదువుకున్నది. శెలివిగలది. నలుగురిలో ఎలామసలాలో తెలుసు. అమ్ముని మంచి చేసుకుంది. ముఖ్యంగా నేనందే చాలా ఇషం.

జమునా! బీతితంలో కొండరి “అగుమనం” మనల్ని ఆనంద ఇచ్చాలకి తీసుకువెటుంది. కొంతమంది “అగుమనం” పతనపు రోయలోకి విసిలివేస్తుంది. కొంతమంది మన జీవితాల్లోకి రావటం వల్ల మనకి జీవితంలో వెలతి పూడి ఎన్నో సమకూరుతాయి. కొంత మంది “రాక” వల్ల ఉన్నవి పోతాయి. ఈ అద్వితీ, దురదృష్టాల “అగుమనం” మనచేతుల్లో లేవు. మన తెలివితేటలు, జాగరూకత ఎందుకూ పనికిరావు, మనం విధివేతుల్లో కీలబొమ్మలం.

నేను రోభ వివయంలో ఇలాగే అయ్యాను. ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళివేసుకోవటానికి నాకు సమయాల్ని మీరా ఎడురవలేదు. మా అమ్మా, వాన్న మనిషికి అన్నివిషయాల్లో స్వయంత్రం కావాలి అని నమ్మే మిషుప్పులు, వాట్టునా పెళ్ళికి యేమి అభ్యంతరం వెన్నులేదు. ఉప్పు నా నిర్మయం వినగానే సమ్మతించింది. రోభని దగ్గరకు తీసుకుని నా యిష్టాయిష్టాలు, నా వ్యక్తిత్వం మరింత అర్థం అయేలా చెప్పింది. నా కోసమని అమ్ము ఇల్లు కొంది. అందులో కావాత్మిన పొమసు పర్యవ్యం కొంది.

పెళ్ళి అవగానే మేం అందులో కాపురం ప్రారంభించాం. మాకు ఓచితం వంపుక్కు పరమాన్నాలు వడ్డించిన విసరి. దేనికీ

లోపంలేదు. నాకు ఉద్దోషగం వచ్చింది. శోభ ప్రవర్తక ఇంటిలోని అయిన తర్వాత నేను అనుకున్నట్టుగాలేదు. నేను పెంచి తర్వాత ప్రఫమ రాత్రి శోభ చేతివేతికి కెంపురాయి ఉండిగాను, ఆ ఉంగరం పొపుకి వెళ్లి వెతికి నేనే స్వస్తి కొనుక్కువచ్చాను.

నెలరోజులు అన్నా కాలేదు, శోభ చేతికి ఆ ఉంగరంకి “ఏమైంది?” అంటే పోయింది అంది. “ఎలా?” అంటే నేనమధానం చెప్పలేదు. నాకు మనము ఎలాగో అనిపించింది. ఆ ఉంగరం పోయినందుకు బాధపడలేదు. పెనుంచి “ఉంగరం ఎక్కువా? నేనా?” అంటూ పోట్లాడింది. ఇది నిజినేనే రాజీపడ్డాను.

కొద్దిరోజుల తర్వాత ఒకసారి హోటల్కి వెళ్లిని అక్కడికి ప్రఫెండ్స్‌తో రమేష్ వచ్చాడు. అతని వేలికి ఆ ఉంగరం వుంది. నేను ఇది ఎక్కడిది అని అడిగాను.

“శోభ తన స్తుతినరోజు కానుకగా ఇచ్చింది” అన్నాడు. నాకు తల తిరిగిపోయింది.

ఇంటికి వచ్చినతర్వాత శోభని నిలదీసే పరిగాజవాచ్చి లేకపోయింది. ఘుర్ణణ పెంచి పోట్లాడి తల్లితంక్రుల దగ్గరకి పోయింది.

అమ్మ కేకలేసే నేనే వెళ్లి బ్రతిమలాడి తీసుకువచ్చా వాళ్ళమాక్క నాన్నా నాకు వాళ్ళ పిల్లని బాధపెట్టవద్దని లెక్కియచ్చారు.

ఆ బ్రతిమలాడి తీసుకురావటమే నాకు ఒక పైర్లు అయింది.

క్రమంగా శోభలోగల అనలు వ్యక్తిత్వం నాకు కూసాగింది. ఆ అమ్మయి చూపించే మర్యాద, మన్మణ శాశ్వత నటన. ఒట్టి తిరుగుబోతు. తను ఎవరైన్నా కావాలని అనుషఠాపి వాళ్ళని మాటలమత్తులో ముంచేయగలదు.

నాకు తర్వాత యింకో దారుణమైన విషయం తెలిపిం

పెంచి కాకమందు శోభ పనిచేసేటప్పుడు ఆనంద్ తండ్రి శోభకి ఒక ప్రాతికోసివాపుడు. ఎందుకివ్వాడు? అపనరం ఏమిటి? అని ఉర్కాసే శోభ, అయినా కలిపి హతిదేకి వూచ్చు వెళ్లేవారుట. అనంద్ తలి ను స్తేమినిషి. ఆనంద్ అమూల్యకుడు. వాళ్ళ కించిం శెయదు, ఆనంద్ పింతల్లి ఎవరిదగరో వాగితే అది నా వరకూ వచ్చింది. నేను నమ్మలేదు. కాసి బెంగుసారువెళ్లి ఆ హోటల్ లో ఎంక్యయిలేసే తెలిసింది. ఆ హోటల్ రిజిస్టర్ లో అయినకూతు దూగా తిట్టిర్చ వేసారు. నాకు కడుపులో తిప్పినట్లయింది. ఇదిగాక రమేష్ లో పరిచయి! శోభ డబ్బుకోసం దారిట్ర్యూంతో యా పని తేసే సేసు క్షమించేవాడినేమో! అందేం కాదు. శోభ ఒక తిరుగు బోతు! అపేక్షించి ఎలా కొత్తవి కావాలో. మగవాళ్ళ కూడా ఉలా కావాలి. నాకు ఇది అర్థంకాగానే కృంగిపోయాను. నేను ఎపరిని పెళ్లి చేసుకున్నాను - ఒక వ్యాఖ్యారిని! మగవాడిని ఒక వెఫక్ట్రింగ జమక్టీ, వాడిజీవితంతో నిర్దిష్టిక్యంగా ఆడుకొని తనకి కావార్పినవి నమకూర్చుకునే ఒక కామినీ పిశాచాన్ని.

శోభక సెంటిమెంట్ అంటే అర్ధంలేని పూలివీతనం! ఒకరికి క్షుమి ఉండాలంటే అదొక పెరిఎనం! ఒకస్త్రీకి ఒక వురుషు అందే ఇదొక అనమర్థ!

శోభ తిరుగుబోతుతనం క్రమంగా వైటకి రాసాగింది. మాత్రంంచ గురించి గుసగుసలు మొదలు అయివాయి. రమకి సంబంధాలు రావటం కష్టం అయింది.

నేను ఒకసారి ఘుర్ణణలో శోభని కొట్టాను. రమ పేరు ఎత్తి ఉట్టింది నేను సహించలేకపోయాను.

“సిఱాచి తిరుగుబోతుకి రమ పేరువుతే అర్ప తలేదన్నాను” ఇది శోభ అపోన్ని కాటేసింది.

తర్వాత ఏం చేసిందో తెలుసా జమునా!

రమని నేరుగా తమ ఇంటికి రప్పించి రమేష్, అణ్ణి ఇద్దరి ప్రెంట్స్ వేత రేవు చేయించింది.

రమ చచ్చిపోవాలిందే, ఎలాగో బ్రతికింది. వీచికి వంగా కనీసం "బరేయ్" అనికూడా పీలవని అమ్మ తిట్టరాని తిట్టు తిట్టింది. నాన్న నన్న యింట్లోంచి వెళ్లి అరిచాడు.

నేను నా ఇంటికి వచ్చాను.

శోభ వూరు వెళ్లింది. ఎవరితోనో హకు తెలుడు. గొప్పుకు చంపాలని అనిపించింది. కనీ తమాయంచియ్యా శోభని చంపితే తనకి ప్రాయిచ్చితం జరగడు. జంకేడై వేయాలి! చూసావా! పీమకి కూడా అవకారం తలపెర్చి యొంత కృంగా ఆలోచిస్తున్నానో! త్రిని గారవంగా హాస్తి ఎంత పతనానికి దిగజారానో!

శోభ వచ్చింది. తనకేంతెలియదని రమేష్ని దమ్ముట్టి వగలాడి శోకాలు పెట్టింది.

నేను శోభని భరిసున్నాను! ఈ కామినీ పీచాబానికి దోతెలివి తెప్పించాలి, లేకపోతే ఎలా శిక్షించాలి!

నా బుర్ర పగిలిపోతోంది.

మళ్ళీ మాటూ మాటూ వచ్చింది. అమ్మ పేరు, రమ చీత్త వద్దనపూడు. ఎత్తావంటే చంపేస్తాను అన్నాను.

నేను అఫీసుకి వెళ్లాను.

అమ్మ, రమ నాకోనం వచ్చారు అమ్మ జరిగింది చుట్టిటానికి, మళ్ళీ నన్న దగరకి తీసుకోవటానికి ప్రయత్నిచేస్తోంది. నావల్ల తప్పేం లేదని డాడికి నవ్వచెబుతోంది. డాబక్కసారి మాట్లాడితే చాలు అని యొదురు చూస్తున్నాను. ఎంకంటే అయన తిరస్కారం నేను తట్టుకోలేకపోతున్నాను.

శోభ యింట్లో ఉండని తెలియక అమ్మ, రమ వచ్చాడు అమ్మ అర్జింటుగా మాట్లాడాలి అని అఫీసులో చెవితే వేస్తాడు.

యాటీ వెళ్లాను. ఇంట్లో డాడి ఒంటరిగా ఉన్నారు. డాడి నాతో మాట్లాడాడు. అయన నన్ను క్షమించారు. నేను అనందంతో పొంగి వేయాడు.

"శండులో నీ కప్పేం లేదురా. ఇది మన దురదృష్టి ఏపోలో నిన్ను అనరాని మాటలు అన్నాను" అని అయన ఇంటుండే నేను చిన్నపిల్లాడిలా అయనని పట్టుకొని ఏడేరాను.

"అమ్మ ఏది?" అంతే "బిహుశా నీ కోసమే వెళ్లిందేమో. ప్రశ్నన్ని తీసుకువస్తాను అంది. రమ కూడా వెళ్లింది" అన్నారాయన.

ఇంకలో ధౌన్ మోగింది. డాడి తీసి "నీకే" అంటూ ఇంచారు.

నేను వెళ్లి తీస్తే పని కుప్రాదు. "ఇంట్లో కీరిననాయిలు చెరికి అంటుకుందిట. గదినిండా మంటలుట" వాడు యేడుస్తూ చెప్పాడు.

నేను, డాడి పరుగెత్తాం.

అప్పతిక సరుగు, పొరుగు వచ్చారు.

గది తలపులు విరగకొట్టాం. లోపల మంటలమధ్య అమ్మ, రమ పటీవ దహనం అవుతున్నారు.

ఇంకలో ప్రెరింజన్స్ వచ్చాయి.

అమ్మన్ని, రమని పోస్టిటల్లో చేర్చించాం. అమ్మ ప్రాణాలు చెప్పుటార్కి వెళ్లే దోవలోనే అంతమైపోయాయి.

రమకి కొనవుపిరి ఉంది.

"రమ! ఈ ప్రమాదం ఎలా జరిగిందమ్మా!" అన్నాను.

"అన్నయ్యా! వదిన - అమ్మ - పోత్తాడుకున్నారు. వదిన కెరసాయిలు తెచ్చి మామిద - పోసింది. అగ్గివులగిసి వడేసి, తలు పుఱు వేసేసి వెళ్లింది."

పోత్తాలు వచ్చారు. రమ నగంకూడా మళ్ళీ చెప్పలేక ప్రోటం ప్రాణం పోయింది.

డాడీ నిరీవంగా కూర్చుండిపోయారు. అయిన పోకేకో పడుకోరు, మాత్రాడరు, అలాగే కూర్చుంటారు.

నేను శోభమిాద కేను పెట్టాను.

ఆందులో బలమైన సాక్ష్యం నొకరు కురాదు.

వాడు కోర్టులో మాకు వ్యక్తిరేకంగా సాక్ష్యం చేస్తాడు "మా అమ్మ, రమా కలిసి శోభని చంపుచామని మాసార్థి ప్రమాదంలో శోభ తప్పించుకుంది. వాళ్ళే బలి అయ్యార్థి"

నేను వాడిని కొట్టబోతుంటే జడి కణ్ణెరై వేసాడు.

శోభ ఏడుస్తూ "తన కాపురం పెళ్ళి అయినప్పటికీ ఇలాగే ఉండని" చెప్పింది.

పేచరల్లో శోభకి తప్పిన వరకట్టువు వావు అంటావాడు వచ్చాయి. శోభ పేచర వాళ్ళని ఖాగానే పట్టుకుంది. నాన్ని వేసారు. నన్ను తిడుతూ ఉత్సర్థాలు వచ్చాయి.

అన్నాయం జరిగింది నాకు.

కానీ శోభకి అందరి సానుభూతి!

తెలివితేటలు అంటే ఇలా ఉండాలేమో! అలా ఉన్నాశ లోకంలో చేయరాని తప్పులు చేసి కూడా పెద్దమనప్పుడి చెలామణి అవుతుంటారేమో!

వారం రోజులుకూడా తిరగకుండానే డాడీ హార్టీ ఎట్లి పోయారు. ఒక వారంలో ముగురు అత్మియులని పోగొట్టుచుర్చుప్పుంచుటాడని నేను. శోభ విడుకులక కేను పెట్టింది. నాను. నా డబ్బులో బాలా భాగం తనక వెళ్ళింది.

శోభ రమేష్విని పెళ్ళి చేసుకుంది. నా వేతకానితనం, నా మర్థత శోభని ఎమో చేయలేక ప్రతికారంతో మండుస్తున్నామనను నన్ను విత్రహింన పెట్టసాగింది. నువ్వు అనవరుచిచిత్తామిట్టసాగింది. వీకటి అయితే, నేను ఒంటురిగా ఉండలేను. ఈ ఒకరకమైన ఉద్దేశకం అవహిన్నంది. అనమయంలో ఆడది కస్టమ్ నేను రేపు చేస్తానో, బంపేస్తానో నాకే తెలియదు అందుకేన్నాను కట్టేనుకుట్టాను, అప్పుడు దిచ్చులచిడిగా ఫూరిమాద వణ్ణ

శామాలన ఎవరికి అవకారం జరగదు. ఈ రహావ్యం నా స్నేహితులికి కూడా తెలుసు. అందుకే వాళ్ళు రాత్రి పొద్దుపోయేవరకు జాగరగ ఉండరు. రాత్రి అవగానే నాకు నేనే వేసుకునే యాభియంకరమైన శిక్క నా నొకరుకి తెలుసు జమునా! ఇదీ వారుగృథ నేనొక పిచ్చివాడిని, బలహీన మనుస్కుడిని. నువ్వు క్షమిస్తావో, నా బలహీనతకి వీదచించుకుంటావో నీ ఇష్టం!

ఇట్లు.

ప్రసన్న.

జమున చదవటం హూర్తిచేసేనరికి తనకి తెలియకుండానే క్షులో సీకు నిండాయి.

ప్రసన్నకి పోనే చేయటానికి గబగబా చెప్పులు వేసుకుంది. వరండా దిగినపుండే ప్రెడ్ తలుపులు తీసి వున్నాయి. జమున ఇక్కడికి వచ్చింది. తలుపులు లాగి వేయబోతుంటే. అక్కడ బెంచీ హించా ప్రసన్న కూర్చుని కనిపించాడు.

అంటు దెబ్బతిన్న పిల్లిలా మోకాళ్ళమాద తల దించుకుని. ముఢుకుని కూర్చున్నాడు. పులిలావుండే ప్రసన్నలో అ దీనత్యం ఉనిస్పయిత్యం చూసేనరికి జమునకి గుండెలు ద్రవించాయి. కెక్కనిముం తటపటాయించి లోపలికి వచ్చింది.

"ప్రసన్న!" పిలివింది.

అంతన ఉలికిపాటుగా తలెత్తి చూసాడు.

జమున మధుర మనోహరమైన చిరునవ్వు నవ్వింది అ క్షులో రవంతకూడా అనహానంలేదు. ప్రసన్న నమ్మలేవట్టు మాత్రమైనదు.

"జమునా! నామిాద - సీకు-సీకు-కోపం లేదు కదూ!"

లేదన్నట్టు తల హూపింది. బెంచీమిాద కూర్చుంది.

అంటు ఒక్కినిముం జమున ముఖాన్ని తెరిపారచూసాడు.

ఇంటన ఒడునవ్వు నవ్వుతోంది. "ప్రసన్నా! నేను సీస్నేహి

తురాలిని స్నేహం అంతే ఆర్థం చేసుకుని దగ్గర అవటం కిర్ధంతో దూరం అవటం కాదు."

ప్రణన్న కాప్ట్రు జరిగాడు. మరుత్తుణంలో అభస సేండింజారి మోకాళ్ళమిాద కూలబడ్డాడు. అతని తల జమున ప్రించి అనింధి. అతని చేతివేశ్చు జమున చీరని గట్టిగా గుప్పెక్కుతో కున్నాయి. అతని ముఖం ఆమె ఒడిలో ఒడిగిపోయింది.

"జమునా! నువ్వెంత మంచిదానివి!" అన్నాడు. ఈగొంతు మాట రావంత గదదికంగా అయింది. జమున అటికిమిాద చెయ్యివేసి నిమురుతూ ఉండిపోయింది. ఆ క్రూణంలో ఈపదే ఒంటరితనం ఏమిలో జమునకి కాకపోతే ఇంకెవీరాతెలుస్తుంది.

15

ఆ రోజు సాయంత్రంనుంచీ ప్రణన్న - జమునల మైత్రీ వెంబంధం మరింత ముడిపడినట్టుగా అయింది. ఇంకా ఒకరికి ఒకరు ఏ వాగ్దానాలు చేసుకోలేదు. అయినా ద్వితీయించి ఒకరు ఏదయొనా వనిచేస్తే, ఇది ఇంకొకరికి ఏ విధంగా ఉపసొషడుతుంది అనే!

వారిద్దరి మధ్య ఉన్న విన్నునాటి మైత్రి కోసిసింగే తీయటి కొబ్బరినీళ్ళు, గోదావరి నదిమిాద నిండుబాచింటికావెలుగులా మనోహరంగా ఏటివొడ్డున విరగబూసి అందాలని జిమ్మేళ్ళ నీటిపూలులా న్యచ్చంగా, నానాటిక కొత్త ఆనందాలని జిమ్ముతూ, ఒకరి జీవితంలో ఒంటరితనం. మరొకరి మాటలా దూరం అయ్యేలా చేయసాగింది.

ప్రణన్న మను ఎంత సేపూ జమున ఇంటి పరిసీతికంగా ఏ విధంగా మెరుగుపరవాలా అనే ఆరాటపడుతుంది. ఇంటి మను ఎల్లావేళలా ప్రణన్న మనమలో వున్న ఒంటరికణం ఇధ్యగా తరిమికొట్టాలా అనే అలోచిస్తూ ఉంటుంది,

ప్రణన్న నేర్చుగా, మెల్లగా, క్రమపద్ధతిగా జమున వీరెల ఆశ్రమ వ్యాపారం విస్తృతపరిచే విధం అమలులోకి తెచ్చున్నాడు. చెంగచూరు ఎగిదివన్లోకి చీరెలని పంపారు. ఆక్కడికి వెళ్ళటూ చి రీపూకి పరీష్వలు ఉండటం మూలంగా జమునకి వీలుకాలేదు. ఉచిని పంపారు. ఉషకి ఎంతో నంతోషం. ఉష నోరు విప్పించే జమునని గురించిన ప్రశంసలే.

ప్రణన్న తన పస్తు పూర్తి అయినతర్వాత ఏ కాప్ట్రు పుట్టయం లోరికా, వచ్చి జమున ఇంట్లో గడిపేపాడు.

అర్థాట నవారు మంచంమిాద ప్రణన్న దీపుని దగ్గర పూర్ణపెట్టుకుని కబుర్లు చెబుతుంటే, జమున ఆ ఇద్దరికి భోజనం కూరాంలో పెట్టి ఆక్కడికి తెచ్చేది.

"నువ్వుకూడా తిను జమునా! రుక్కమ్మ వడ్డిస్తుందిగా" ఈటికి తల ఆదంగా తిప్పుతూ "ఉమా! ఇష్టమెన వాళ్ళకి దగ్గర కూర్చుని కొసరి కొసరి వడ్డించి భోజనం తినిపించటంలో ఉన్న శ్యామల్కి ఎంత ఆనందం యస్తుందో సీకుతెలియదు" అంటుండగానే జమున కణ్ణ పరధ్యాసగా అయిపోయినాయి.

ప్రణన్నకి పెదుగు వడ్డిస్తున్నదల్లా అలాగే మధ్యలో అమి మర్మిపోయనదానిలా చిత్తరువులా శూన్యంలోకి చూపు నిలయిపోయింది.

"మధ్యా! పెదుగు వెయ్యా -" దీపు అరవటంతో ఉలికి ఉటుగా ఈ లోకంలోకి వచ్చింది.

జమున మాట్లాడుతూ, మాట్లాడుతూ అలా అప్పుడప్పుడు యా పరిసరాలని, ఇక్కడన్న వ్యక్తులని మర్మిపోయి ఏదో రోకంలోకి వెగ్గిపోయనట్టు నిలబడి పోవటమో, మాసంగా ఉండి పోవటమో తరచుగా చేస్తూ ఉండటం ప్రణన్న గమనిస్తానే ఉన్నాడు.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నంవేళ ఇలాగే కూర్చుని ఉన్నప్పుడు ఉటులో ఒక పార్చిల్ వచ్చింది. జమున నంతకం పెట్టి తీసుకుంది.

యద్దనహూడి సులోబారా

దీపూ పేరిట వాళ్ళ డాడీవంపిన బొమ్మల పుస్తకాలు అయి. ఈను ప్రసన్న భ్రమ అగ్రన్ మాపాడు. సిద్ధార్, కేరాఫ్స్ పొపు ఉంది.

"డాడీ నాకు పుస్తకాలు వంపాడు, మాడాడీ నాకు భ్రమ వంపాడు" దీపూ వాటిని మాసి వంతోవంతో యిల్లంశాగుచేసాడు.

"అంకుల్! ఎంతో బాగున్నాయి కదూ" అంటూ ఖుషు మురిసిపోయాడు. "మమ్మా! నేనిప్పుడే నా ప్రఫెండ్రాజిట్ మాపాడు" అంటూ జమున పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా ఇతికి పరుగె తేశాడు.

జమున అక్కడ కూర్చుని కొత్తరకాల దీశైన్ కుచెక్కలని రంగులో ముంచి బట్టమిాద వేసి వాటి పచిశసు క్రిస్తుంది.

"జమునా!" ప్రసన్న పిలిచాడు.

"ఉ!"

"ఒకమాట అడగు, ఏమి అనుకోవగా?"

"అడగు. మయ్యేది అడిగినా నేనేమిా అనుకోసు."

"దీపూ తండ్రి దేశపు నరిపొద్దుల్లో ఉన్నారని అన్నామరి మెడ్రానెనుంచి ఈ పుస్తకాలు ఎలా వచ్చాయి?"

జమున తలెత్తి చూసింది.

టెచిల్ కి ఎదురుగా ప్రసన్న పొంతో జెబ్బుల్లో చేతులు కుని జముననే తెరిపార చూస్తున్నాడు.

అతని కళ్ళలో స్నేహ పిచ్చలత్వం మాసిన జమున అబద్ధం చెప్పుతేకపోయింది.

"ఆ పుస్తకాలు దీపూ డాడీ వంపలేదు!"

అతను అక్కర్యాపోయాడు.

"మరి?" అతని కనుబోమలు కొద్దిగా ముదిపచ్చా ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

"దీపూ తన తోటిపిల్లల వాళ్ళ తండ్రులు ఏవేటు

శగమనం

109

చౌరవిగొడవ చేసుంటే, వాడి బాధ చూడలేక నేనే మెడ్రానీలో ఈ కపుస్తకాలపొపుకి ఉత్తరం వ్రాసి దబ్బు వంపాను. అట్టుకణ చేయాలని కోరాను. దీపూకి ప్రేమతో డాడీ-అని వ్రాసిన కొఱ్పులు నావే!" జమున తగుగొంతులో అంది.

"అయితే దీపూకి డాడీ!"

"ఆ ప్రసన్గం వద్దు ప్రసన్నా! పీళ్ళ! నీకు యింకా అర్థం కారో? అదివెప్పగలిగిన విషయం అయితే నేను ఇప్పటికే పెప్పా కంచెడాన్ని."

"పాకు తెలుసు. కానీ ఆ విషయంలో నేనేమైనా సాయం క్షేమగలనా అని -"

"అథగంతుడు కూడా సాకు సాయం చేయలేదు. అలాటి తిర్మిప్పం నాకు. ఎంతో సుఖంగా ఉండాల్సిన జీవితం నాది! చేయి తప్పకి ఇక్క అనుభవిస్తున్నాను. ఒకోక్కుసారి- దీపూని కూసుంటే" జమున తేచిల్ మిాదకి వంగి చేతులమిాదకి ముఖం ఉనిచి ఏడైసింది.

"జమునా! పీళ్ళ -" అతను జమునని ముట్టుకోలేదు. కానీ ఆ హట్లో అంతకంటే ఎక్కువగా దగ్గరకి తీసుకుని ఓడార్చిన అత్తీ దంత తుంది.

"అధగో, దీపూ వస్తున్నాడు" ప్రసన్న హెచ్చరించాడు. జమున వప్పులేచి కొంగుతో గట్టిగా కణ్ణు తుడుచుకుంది. దీపూ తండ్రి పొబోదగరకి పరుగెత్తాడు.

"ఫ్యాంక్ యూ డాడీ! పుస్తకాలు బాగున్నాయి" చప్పున పాటేదగరకి వంగి మేజర్ దుష్టుల్లో ఉన్న ఆ యువకుడి బుగ్గి చెప ముట్టుపెట్టుకున్నాడు. దీపూ అనందాన్ని జమునా, ప్రసన్నా ఎప్పుకూ మూగగా చూసుండిపోయాడు.

జమున పని చూసుకుంటుందే దీపూని ఒడిలో కూరోచ్చిపెట్టు కని ఆశిల్ పుస్తకాలు చూస్తూ వాటిని వివరించి చెబుతున్న ప్రశ్న మను పరిపరిచిథాల పోతోంది.

దీపూ తండ్రి వివయంలో అనలు జమునకి ఈయ్యా ఏమిటి?

జమున గురించి ఎందరో, యెన్ని రకాలగా అతనికి తెలుసు. భాగ్యమ్మగారు జమునకి పోతు ఉంది. దీపూ యొవడికో అనామకుడికి పుట్టిన వారు కొంతమంది భర్త వదిలేసాడు అంటారు. కొంతమంది చిన అతను మోసంచేసి, అమె గర్భవతి అవగాహన అంటారు.

ఇందులో ఏది నిజం?

మాధవిని అడిగితే "ఎదో ఒకటి అయింది. నీను మువ్వేం జమునని పెళ్ళిచేసుకోబోవటంలేదుగా! చేసుకోవటి కుంటున్నావా చెప్పు—" అంటూ నిలదీసి అతను జపాబిచ్చి తికమక పెట్టేసింది.

ఎదయినాగానీ ఒకటిమాత్రం యాద్దం!

జమున జీవితంలో దీపూ తండ్రివివయంలో జపగా జరిగింది. అది జమున నోరు తెరిచి చెప్పినిది అయింది. ప్రపణ్ణ మనుకి హాతాతుగా తట్టింది. ఈ పుస్తకాలయిచినవి అని జమున దీపూ మనసుని నంతర్పుటి పరచటానిచెప్పిందో ఆఫోలోకూడా అంతేకావచ్చు! అనలు ఆఫోలోకినే లేదేమో!

ప్రపణ్ణకి నమస్య విడిపోయినటుగా అయింది.

ప్రపణ్ణ చేతికి దీపూ శరీరం వేడిగా తగిలింది, వేడిగా ఉంది" అనుకున్నాడు.

జమున అక్కడికి పచ్చింది.

"జమునా! దీపూ ఒస్య వెచ్చగా వుండా? చూడిగాడు.

జమున చూసింది. "కాప్ప వేడిగానే ఉంది. వటినిడుకదా! నిన్నుంతా పంపుక్కింద తలస్నానం అంటాడా అంటూ పెళ్ళి ధర్మమింటరు తెవ్వింది.

ప్రపణ్ణ దీపూని చూసాడు. 100 డిగ్రీల జ్వరం ఉంది.

"ఊపూట భోజనంవద్దు" అంది జమున.

"కంగారువడకు" అన్నాడు ప్రపణ్ణ. చీకటి అయింది. శశివేంపు వెళ్ళిపోయాడు.

జమున కొడుకు ప్రక్కలో కూర్చుని ప్రపణ్ణని గురించే కోటిప్పెంది, ప్రపణ్ణ మానసికమైనవ్యాధి పీడితుడు అని తెలియాసే ప్రపణ్ణ డాక్టరు డగ్గరకి వెళ్ళి అడిగింది.

"అన్ని బాగా సేదతీర్చే మనిషి కాపాలమ్మా. ఆ తైములో కట్టి రగగావుండి, అతనిమనసుని ఆ అలోచనసుంచితప్పించే కృక్క కాపారి! దానికి బాలా పహనం, ముఖ్యంగా అతనిమిమార్పితమైన యిషం ఉన్న వ్యక్తి అయితేనే ఆ పని చేయగలుగు కురించాడు. అప్పటిక వ్యాధి అనుకుంటున్నాడు, అది కానేకాదు! కాపి మానసిక లంపించాడు! అతన్ని అతనికి తెలియకుండా నేటములోనుంచి వైటకి లాగగలగాలి" అన్నాడు.

జమున అలోచనిసోంది. ప్రపణ్ణని తను ఏవిధంగా అందులో పుట్టి చెట్టి లాగగలుగుతుంది? అతనిది ఒక భయంకరమైన, ప్రాపణేన గతం! అందులోనుంచి ఇవతలకి లాగి, అతన్ని చూమాట మనిషివి చేయాలి. అతను యేం నేరం చేసాడని చూమాట జీవితానికి దూరం అవాలి? అతను మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకోటి క్రితి! కిట్టల్చి కని, సాధారణ గృహస్థుడిగా జీవితం వెళ్ళిదీయ వెళ్లి! దీనికి ఎవరండే నా తోడుకాపాలి. తస్కోం యింత చేపున్న కట్టిక తన కాకపోతే ఇంకెవదు పొయివడాడు? ఆ గతం చేతుల్లో ఉండి అయిన అరన్ని అ శృంఘలాలనుంచి తప్పించటం అతని ఉప్పుయారిగా తన కర్తవ్యం! అతను సుఖులగా ఉండాలి! ఉత్సవ మామాలు మనిషిగా మళ్ళీ జీవితం గడపాలి! గడిపేలా ఉన్న మామాలి! జమున మనసులో ఒక దృఢశిక్షయం వచ్చింది. కీర్తానిర్మలో ఉలిక్కివడాడు. జమున భాధి ఒంటిమాచ చెఱుణిది, ఒస్య కాలిపోతోంది.

16

మున్నాడు సాయంత్రానికి దీపుకి బాగా చరిథు నీంది. జలుబువుంది. శ్యామ తీసుకోలేకపోతున్నాడు. ఇందుకున్న జమున మిరియాలు వేసిన పొలు తాగించింది. డాక్టర్ హారిలో లేదు.

సాయంత్రం అయ్యేసరికి దీపు హాపిరి తీసుకోసిన్నాడు. జ్యారం బాగా ఉంది. ప్రపణున్న వచ్చాడు. జ్యారంగా వుంది. ఈ రోజు నూక్కలకి వెళ్లిలేదు" ఏమి వెప్పగానే దీపు మంచం దగ్గరకి వెళ్లి "దీపు....దీపు" ఎలిపాడు.

దీపు పలకలేదు. అతికషంగా హాపిరి తీసుకుటుండు. "డాక్టర్ యేమన్నాడు?" తలెత్తి జమున్నేష్ట అడిగాడు.

"డాక్టరుగారు ఉళ్ళోళ్లో లేదు. మిరియాలు వేసిన పొలు చాను" అంది.

ప్రపణు ఒక్క నిముషం పెదవి నములూ తీథికంగా చూపాడు. అతని కనుబొమలు ముదివడాయి. దీపుని చేతులుధ్య లేవనెత్తి భుజాన వేషుకుంటాడు. దీపుని నాకు తెలిసిన డాక్టర్ దగ్గరకి తీసుకువ్వోండా. క్షుట్ ఏమైనా తీసుకురా" అన్నాడు. జమున పరుగెత్తుకు వెట్టటల్ల తెచ్చి ప్రపణు భుజాన ఉన్న దీపుకి కప్పింది.

ప్రపణు, జమున డాక్టర్ ఏకౌ దగ్గరకి వచ్చాడు. ప్రపణుని చూడగానే మిగతా పేషెంట్నీనిపదిలి "ఏపిసోషన్" వచ్చాడు.

ప్రపణు దీపు విషయం ఛప్పాడు.

ఆయన దీపుని పరీక్ష చేసి "లంగ్ న్యామోనియా, వెంటనే చుస్తుటల్లో చేరించాలి. అక్కిజన్ ఇవ్వాలి" అన్నాడు.

అక్కడపుంచి అయన క్లినిక్ లోనే ఆ వీధి వివరలో వున్న సర్పింగ్ పొమ్మకి వచ్చారు.

డాక్టర్ ఆదేశించిన ప్రకారం నర్సులు గబగబా దీపు కోసం చెడి స్థంచేసి అక్కిజన్ సిలెండర్ తీసుకువచ్చి దీపు ముక్కుకి పొఱ్పు చేశారు.

ఏకై ఇంజక్కన్ ప్రాసి ప్రపణుని తీసుకురమ్మనమని పంపాడు. జమున ని చేప్పురాలిలా నిలబడింది. ఇంతలోనే దీపుకి ఏమైది? మనంతా కంగారుగా అయ్యామయంగా ఉంది. స్వాహా రేపండా వడివుండి, అక్కిజన్ ఎక్కిస్తుంటే హాపిరి పీలుస్తున్న దీపుని హాస్తుంటే జమున కంగు పెద్దవి అవుతున్నాయి. దీపు అమలు గాలి పీలుస్తున్నాడా? ఆ దొక్కలు నిజంగా కదులుతున్నాయి? లేక అవి కదలకుండా ఉంటే తను హాహాస్తోండా?

దాదావు గంట తర్వాత ప్రపణు ఆచుర్రాగా పరుగెత్తుకు కచ్చివట్టు వచ్చాడు."సారి, ఈ ఇరాజక్కున్న ఎన్నిపొపుల్లో అడిగినా రేశస్సారు. వెతికి తప్పేసరికి లేటయింది" అన్నాడు.

డాక్టర్ ఇంజక్కన్ దీపుకి యిచ్చాడు. అయనకూడా వేచి చూస్తున్నట్లుగా ఒక గంటపాటు అక్కడే ఉన్నాడు. జమున ఒక్కడి చెంచిమిద కూర్చుంది. నర్సులు జమునని దగ్గరకు రాశియిలేదు. ఇంజక్కున్న యిస్తూ, అక్కిజన్ సరిగా యొక్కతోండా రేదా హాస్తా వాళ్ళే శ్రేధగా చూస్తున్నారు. జమున దగ్గరకి వెళేతే సర్పీ "ఒక్కనిముషం కాస్త వక్కుకి ఉండమ్మా. ఇప్పుడు నీకంటే మా అధ్యాయికి మా అవసరం ఎల్లుకు" అంది.

జమున వచ్చి బెంచిమిద బొమ్ములా హాస్తా కూర్చుంది. ప్రపణు దగ్గరకి వచ్చాడు. బెంచి పక్కన నిలబడిన అతనికి జమునని చూస్తుంటే జూలివేసింది. జమున పద్మన్ము భయం, అచ్చర్ల ఇకనికి బాగానే అర్థం అవుతున్నాయి.

"జమున!" అనునయంగా పెలిచాడు.

జమున తలెత్తి గాజుకళ్ళతో అతనివై పు చూసింది. భ్రమ దగ్గానే ఆ ముఖంలో ఏడుపు వెల్లువలూ పొంగిపచ్చింది.

"దిపూకి తగ్గుతుందా?"

"తగ్గుతుంది, భయపడకు."

"ప్రవన్నా, దిపూకి ఏదయినా అయితే నేను బ్రహ్మకొంగులో ముఖం దాచుకుని ఏడైసింది.

ప్రవన్న చేయి జమున తలమీద అనింది. అతను ఒక్క నిబ్బరం తెచ్చుకోమన్నట్టుగా తలమీదత్తుడూ "జమున! ఏడై భయపడకు."

"దిపూ - అమ్మా అని పెలిచేవరకూ నాకి భయం శిక్షప్రవన్నా! నీకు తెలియదు. నేను వాలాదురద్వాషపంఠరాలిమిమికప్పాలు వచ్చినా మొండిదానిలా యెలా బితుకుతున్నానో రెణు దిపూని చూసుకుని" జమున హారాతుగా అతని చేతిని పట్టకి ఏడైసింది. ప్రవన్న యొడమచేత్తా జమున పీపుమిద నిబ్బాకి "మనం చేయగలిగినదంతా చేపున్నాం, ఎం లోపం లేదు. ఈయానికి డాక్టరు దగరకి తీసుకువచ్చాం. లేకపోతే యేదో క్షుణీ అని యింట్లోనే ఉంచితే—" బావరే" అతను గగుర్చుకు అన్నాడు.

డాక్టర్ కూడా యింత క్రితం వరండాలో మాట్లాడట, ఇంకొక్కు నాలుగు గంటలు అయితేనేగానీ వెష్టలేసు అన్నాడు. డాక్టరులో మాట్లాడి అతను లోపలికి వచ్చాడు.

అతని ముఖుకవళికలు, అతమ దిపూవై పు అతురకగాథటం అవి చూసేనరికి జమున గుండెలు జారిపోయాయి.

డాక్టరుగారు యింకో ఇంజక్కున్ యిప్పు నర్చుకి తీసుకే లిపన జాగ్రత్తలు పొచ్చరించి వెళ్ళిపోయాడు.

"అయినని ఉండమను ప్రవన్నా!" దినంగా, భయం చూస్తూ అంది జమున,

"ఏవరు ఉండి చేయగలిగినది ఇంకేమిలేదమ్మా! మందులు కెచ్చాం, పనిచేస్తాయితెండి" అంది నర్చు.

ప్రవన్న అప్పుడు వచ్చి జమున ప్రక్కన నీలించడాడు.

"కాఫీతాగుతావా?" అనునయంగా తగ్గున్నరంతో అడిగాడు.

"ఇము!" తల అడ్డంగా తిప్పింది.

ప్రవన్న జమున ప్రక్కన కూర్చున్నాడు. జమున చేతిని తన చేతులోకి తీసుకున్నాడు. జమున చెయి చిరుచెమటలు పట్టి అమె పుస్టాపాన్ని తెలియచేస్తోంది.

జమునని ఏమని ఓదార్చుగలడు తన!

దిపూ కశ్చతెరివి 'అమ్మా' అంటేగాని జమున కళ్ళలోకి ప్రస్తుతం రాదు.

జమున చేతిని అతను మెల్లగా తడుతున్నాడు. ఆ స్వర్ఘలో స్నేహభూర్యాకమెన ఓదార్చువుంది. "నీ బాధ నాకు అర్ధం అవుతుంది, కానీ దిపుకట్టు. మనల్ని దేవడు అన్యాయంచేయడు" అని మూగగా అతను తెచ్చుకుంటున్న ధైర్యం అమెకి ప్రవహిస్తున్న ట్లగా పుంది.

ఎక్కుడినుంచో గటియారం గంటకొట్టింది.

ప్రవన్న తైము చూసుకున్నాడు. తైమ్ మూడు గంటలు అయింది.

దిపూ కాప్త కదిలాడు.

నర్సీ మళ్ళీ వెంట వెంటనే యింజక్కన్నే రెండు యిచ్చింది. అంగ్జన సరిచేసింది. దిపూ ఈసొరి బాగా కదిలాడు. ప్రవన్న మంచం దగ్గరకి వచ్చాడు.

దిపూ! దిపూ!" పెలిచాడు.

దిపూ కాప్త కశ్చతెరిచాడు.

"దిపూ!" జమున పెలిచింది.

"మమ్మా!" ఆ పెదవలు అన్వయింగా కదిలాయి. నర్సీ లిప్పిన ఇంజక్కున్తో ఆ కశ్చ మళ్ళీ మత్తగా మూతలు వడినాయి.

"కాన్న కశ్చ తెరిచాడుగా. ఇక భయంలేదు. మారు కాఁడి వడుకోండి" అంది పర్స.

"ఫర్యాలేదు. మారు యింతక్రితం నుంచి ఒకటి ఆపిక్క తూగుతున్నారు. నేను కూర్చుంటాను. మారు కావాలండి కోండి" అన్నాడు ప్రపన్న.

"థాంక్యూ, ఒక్క పది నిమిషాలు వాలు లేచేసాడు. ఈ అపరేషన్ కేసు ఒకటి కంటిమాద కునుకు తీయినియలేదు" స్టోర్కుట్జుతగా చూసి వెళ్లి బెంచిమాద నడుం హాల్చింది.

ప్రపన్న దిప్పా మంచం ప్రెక్కన కుర్కీలో కూర్చున్నాడి జమున అతనిపక్కనే ప్సూలు తెచ్చుకుని వేసుకుంటోంది.

"నువ్వు పడుకో జమునా!"

"ఊహ! నువ్వు కానేవు పడుకో."

అతను తైమ్ చూసుకుంటూ "రెండు గంటల్లో తెల్లప్పి తుందిగా" అన్నాడు.

జమున ప్సూలు అక్కడవేసి అతనికెదురుగా నిలబడి ఉంటే నంభ్రమంగా, ఆశ్చర్యంగా, అనందంగా చూస్తోంది.

"ఏమిటలూ చూస్తువాను?" అన్నాడతను.

"నువ్వు - నువ్వు -"

"నేను - ఏమైంది వాకు -" అతను ప్రశ్నార్థకంగా చూసాడు.

"ప్రపన్న! ఈరోజు రాత్రంతా నువ్వు మేలుకొనిఉన్నాచు ఎదురుగా నేనున్నాను, నర్చు ఉంది. నువ్వు యొంగ పార్కరీగా ఉన్నావు, నిన్ను నువ్వు కట్టేసుకోలేదు. నీకు ఈద్దెకం, కోసారానేలేదు."

అతను వెనక్కి తగ్గాడు, అయ్యామయంగా చూశాడు.

"అవును నుమా!" అతని కళ్ళలో పెప్పలేనంత ఆశ్చర్యాకనిపించింది.

జమున అనందంగా అతని రెండు వేతులూ పట్టుకొని శుఱ్ఱుడెల రగ్గరకి తెచ్చుకుంటూ చిన్నపిల్లలూ చూస్తూ "చూశా"

శేషు పెప్పుందే నీజం! అ నీ స్త్రీ నీ శరీరంలోని అనారోగ్యం కాదు, అది సువ్వున్నట్టు నీకు పిచిపితి కానేకాదు. నీలో ఒంటరి కణం! ప్రపన్న! ఈరోజు దీప్పాక ప్రాణగండం తప్పింది, నా కెంటో ఆసందంగా వుంది. నువ్వు మామూలు మనిషిగావున్నావు, అది వాకు ఎంతో పెప్పలేనంత అనందంగా వుంది!" అంది.

ప్రపన్న దిమ్మెరపోయినట్లుగా జమున అనందాన్ని చూస్తూ ఇచ్చి-యాది నిజమా? కూడా? తను నార్కూల్గా వుండటం! చిన్నపంచకూరాల తర్వాత మల్కి తను రాత్రివేళ మామూలు చిన్నిగా ప్రవర్తించాడు.

ప్రపన్న యాది నమ్మలేకపోతున్నాడు. ఇది జమున వల్లునే పాధ్యం అయింది. అతనికి ఆ త్వంలో జమునని ఒక్కసారి పేటలతో పైకి ఎత్తి గెరిగిరా తిప్పాలన్నంత అనందం కలిగింది!

జమున పరిచయం అయిన తర్వాత అతని మనస్థితి మెల్లించిలగా నార్కూలకి వస్తోంది. అతను దినమంతా పీలయినంత ఏక్కువగా దీప్పా, జమునల నమక్కుంలో గడువుతాడు. రాత్రివేళ ఎటుగిగా వుంటే జమున మాటలు, దీప్పా అల్లరే గుర్తుకు వప్పుంది ఉపసు వాగ్గా దగ్గరోలేక వాళ్ళిద్దరూ తనతోనే వున్నట్టే అనుధూతి కలుగుతుంది.

ఆ రోజు జమున వచ్చిన తర్వాత అతని మనస్సులో ఇంకో క్రికెటనం వేలుదేరింది. మళ్ళీ ఎప్పుడైనా జమున ముందు అలా ప్రవర్తిస్తానేమో! అనే వెరపు మొదలైంది!

ఈ రోజు ఈ రాత్రంతా జమునతో ఒంటరిగా, ఒకే బెంచి ఘార పక్క పక్కన కూర్చుని గడిపాడు. ఎదురుగా యివ్వునంతో శిఖిటలాట్టున్నట్లుగా వున్న పర్సు వుంది. అయినా, అతనిలో పృథివీ తల్లితలేదు. వాళ్ళని వలపాలని అతనికి ఈద్దెకం రాశేదు తనని లొంగదిసే అస్తితి ఈ రోజు పరాజయం వెంది శుఱ్ఱగా తన దరిదాపులకి రాలేదు.

దీనికి కారణం ఎవరు! జమున, చల్లని హృదయం జమునే! జమున వ్యక్తి త్వం, జమున సాన్నిహిత్యం, కింతంలోనూ, మనసులోనూ పేరుకున్న మాలిన్యాన్ని కొచ్చేస్తున్నాయి.

17

వారం రోజులు అయింది. దీపూకి తగింది. హస్తింటియింటికి తీసుకువచ్చారు. దీపూ యింకా నీరసంగానే శక్కాస్కులకి యింకో వారం రోజుల వరకూ పంపద్ది చెప్పాడు. జమున పని చేస్తూ చేస్తూ, మధ్యలో హాకాత్కా వచ్చి కొడుకు భుజంచుట్టూ చేయివేసి దగరకు తీసుకుని గుణపాత్కునేది. మృత్యు ముఖంలోకి పెళ్ళి దెటపడాడ. వాసమళ్ళి ఆడుకుంటూ కబుర్లు చెబుతుండటం ఘాసుంటే, ఒక్కప్రాణంలేచి వస్తోంది. మొన్ననే ఎదురింటి జాన్కష్టాగిశివుడు శలవులకి అని వచ్చి, అదేదో విషజ్యారమట, రెండు రోజులూ మామాలు జ్యారమే అని అశ్రద్ధ చేసేనరికి ఒకరాక్రివేశి యాన్యమోనియాలోకి దింపి ప్రాణమే వోయింది. “అయ్యో! ఇచ్చి వస్తున్నాయి, నాలుగురోజులు నందిగా ఫంటుండసి కామాక్యాయి పంపవనని అన్నా, మా వారు వెళ్ళి బలవంతంగా తీసువచ్చారు” అంటూ ఆవిడ ఒకటే ఏడుకు. ఆ ఏడుకు తీసుకు జమున కాణ్ణు వణికినాయి. ఇంటికి రాగానే దీపూని గట్టగా లింపుకుంది. భగవంతుడు మనిషి నుంచి ఏదయినా ద్వారా చేయదల్చుకుంచే ఎవ్వురూ అపలేరు కడా!

ప్రసన్న రోజూ వస్తూనే ఉన్నాడు. అతను వరసగా వాటి రోజులు హస్తింటల్లో దీపూకోం రాక్రివేశల మేలుకుని గిఫ్టీసు జమున మేలుకుంటానని అంటే, వగలంతా తిరిగావు, రూపువ్యు పడుకో “అంటూ అదేశించాడు. జమున మాటలకు అతని మాటని అనునరించింది. దీపూకి ఎంతో ప్రమాదం కిరిగిసి

ఏనీ ప్రసన్న పరిస్థితి అంతా తన చేతుల్లోకి తీసుకుని అన్ని శాఖలకులూ అతనే పహించాడు. జమున భోజనం, కాఫీ చీచయి కాదా అతనే బాధ్యత తీసుకుని ఉపని, రుక్షమ్యుని గుర్తిసుంచి తీసుకు రమ్మనమని అదేశించాడు.

ప్రసన్న ఆ విధంగా తన అవసరాలు అన్నింటినీ తన వ్రేష్టియించేండా, తనని మాట్లాడనీయకుండా తీర్చుటంబే, చుసుకి ఎండ్రై సంవత్సరాల తర్వాత తను మళ్ళీ మామాలుగా ప్రథమతన్నట్టుగా అనిపించింది. దీపూకి వచ్చిన ఈ ప్రమాదా కి ప్రసన్న అదుకోకపోతే ఈ డబ్బు, దన్కం అంత మొత్తంలో తీసుకురాటం తనవల్ల ఎక్కుడ అయ్యేది! జమున నెట్టుర్చింది. దీపూ రెండుసార్లు వచ్చిన ప్రాణగండాల్లో, రెండుసార్లూ ప్రసన్న అయిప్పాడు. ఒకటి ఆ రోజు యాక్కిడెంట్, ఇంకోటి ఇప్పుడు ఈ మట్టి!

ఈము ఒంటరిగా పడ్డున్న కష్టాలు మాసి బొలితో భగవంతు ప్రసన్నని తనకి స్నేహితుడి రూపంగా, తోడుగా పంపి చెంచి శిశ్చిప్పేంది.

జమున చీవితంలో విక్కుగా అలుముకుని పున్న చీకట్లు ప్రసన్న ‘అగమనం’తో పటాపంచలు కాసాగినాయి. నిరాకారముదంరో ఆర్కి దారిద్ర్యం అనే యినపగుండు కాళ్ళకి గుది మాటలా త నముద్రవు అట్టడుగుకి లాగేస్తుంటే, అనుకోకుండా ప్రశ్ని చుప్పి స్నేహపూర్వకమైన చెయి అందించాడు. జమునని శ్రీగుర్ిష్టవు ఆర్కి దారిద్ర్యవు గుదిబండని చేందించి జమునని రాగిలాటి దానిమంచి బంధవిముక్తరాలిగా చేయటానికి విశ్వాసించుటం వేస్తున్నాడు.

ఒకము బాంకులో నుంచి జమున పేరిట లోన్ తీయించి, శ్రీమార్కాలో రెడిమేడ్ బట్టలపూరు తెరిపించాడు. జమునకి రాక్రివేశ అప్పు యివ్వుటానికి అతను ఛోమిప్రతం మిహర ప్రశ్నం వేసాడు.

"అమ్మా! అంత అప్పు నేను తీర్చగలా" గుహిక
చెయి అనించుకుంటూ అంది జమున.

"మహ్య కాదు, నీ పొపే తీర్చస్తుంది" అన్నాడ.

పొపు తెరిపారు. దానికి "గృహలక్ష్మీ శారీ ఎంబోయి
అని పేరు పెట్టారు. మధ్యతరగతి తీలక వీలువంశము
బాటు ధరలో ఆ గృహాసీక కావాల్సిన బట్టలు అంరిపోవారి ద్వేయం.

ఉపా, రుక్కమ్మ, బక్కయ్య ఎంతో వుత్కాషంగా
చేస్తున్నారు.

పొపులో మొట్టమొదటి బిల్లు ప్రసన్న కొసుగోల పేసా
అనాధ ఆశ్రమంలో అతను తలి జ్ఞానపక్షరథం ఇవ్వే వీరుకోవు.
తెలిసిన వార్గుని వాలు కొద్దిమందిని మాత్రమే విల్పారు. అంత
అంతా వచ్చి వెళ్ళిపోయారు జమున పొపు బైటకపచిపికి
"గృహలక్ష్మీ శారీ ఎంబోరియమ్" అని ప్రాసితన్న వీరుషాస
దిరా, అనందంగా మాపోంది.

"ఏమిటి చూస్తున్నావు?" ప్రసన్న అక్కడికి వచ్చాడ్కి
చోర్చు దగ్గర రంగురంగుల లైట్ల తోరణాలు వ్రోడుతుస్తాయి.

జమున ప్రసన్న వైపు తిరిగింది. ఆ కక్కలో నీళుపికి
వస్తున్నాయి.

"మహ్య నా కంటే పెద్దవాడివా? చిన్నవాడివా?" ఐ
"వాలుగేళ్ళ పెద్దవాడిని. ఎందుకు?"

"నీకు కాళ్ళకి నమస్కారం చేయాలనిపిస్తోంది ప్రసన్న!"

"అలాటి పిచ్చి మాటలు మాట్లాడావంటే నీ కంటికి
పీంచకుండా పొరిపోతాను తెలుసా! కొన్ని విషయాలో ఈ
అకాశమంత సహానం ఎంతగా ఉంటుందో, కొన్ని చిషయి
అంత చిరాకూ వుంటుఁది!" అతను బెదిరించాడు.

"అమ్మగారూ! మీరు స్వీత్వ తనలేదు" రుక్కమ్మ కించి
వస్తూ అంది. జమున తీసుకుని ప్రసన్న కించింది. ప్రసన్న కు
ణరి జమున భోటికి అందించాడు,

"తిను, ఘర్యాలేదులే ఎవ్వరూ ఏమో అసుకోరు. అసుకున్నా
ప్రాయేదు మన బాంధవ్యం ఏమిలో మనకి తెలును."

ప్రసన్న పొపు మూసిన తర్వాత జమునని, దీపుాని, ఉషని,
ఉక్కమ్మని, ఉక్కయ్యని యింటిదగ్గర దింబాడు. అందరూ ఒకటే
ఉటుంటునీ అనే భావం! జమునని దింపి ఇంటికి వెళ్లంటే అతనికి
పుటీ పురీ ఉధిపించింది. ఈ పొపు ప్రిరాపు వేయటంలో ఐ
మిమి, ఆర్థికపరమైన అండ మాత్రమే అతనిటి! కృషి తెలివి
శేఖాలు, నిరంతర క్రమ జమునని. అతన్ని మాపెట్టుకుని జమునే
ఉంకపో మాసుకుంటుంది. అవిరామంగా కష్టపడుతుంది.
ప్రసన్న వని శన భీషణ ద్వేయం అన్నట్లు పొంపురదంగా ఏకా
గ్రిక్కో వీసుంది. ప్రసన్నకి బాగా తెలుసు! తను వేసిన ఈ కాస్త
పొయంకి జమున దానిని పదింతలుగా పెంచుకుంటుంది. ప్రసన్న
కి ఏంతో సంతోషంగా అనిపోస్తోంది.

జమునలాటి వ్యక్తిత్వం, అలపట అనేది లేకుండా అవిరా
మంగా కృషిచేసే ఆ పట్టుదల, నేన్నగల తీలు ఏ రంగంలో నైసై
పేరా కావు అందిస్తే వాలు, మెత్తం తాడుని ముప్పేటా అన్నే
యగలి దిట్ట. కర్వయనిర్వహణ గలవారై ఉంటారు. ప్రసన్నకి
చుప్పువాళ్ళు, లేనివాళ్ళు. ఎంతోమంది తీలు పరిశయం
ఉపార్దు. వారెవరిలో యా విధంగా కష్టపడే స్వభావం లేదు.
శరీరు నంపాయించే తెస్తే తిని కూర్చుని, లేని బాధలు హహించు
కుని, కలపోలకి కాలుడువ్వుతూ తమకి సుఖశాంతులు లేవని వ్యధ
శెఫారో, లేక డయ్యులేకపోతే ఆ దరిద్రంలో నుంచి ఎలా బయట
పడుమా అని ప్రయత్నం చేయకుండా యిది కేవలం తమ దుర
ర్ఘృష్టం అని జీవితానికి లొంగిపోయి వాపోతూ, ఎదుతివారి సామ
థాకి కోసం అగ్రులు చాచేవారు మాత్రమే తెలుసు! జమునలా
ఇవిశంగా జీవితంలో కష్టాలకి భయపడకుండా, ఎదురు ఒడ్డి
పోరేవారు అతనికి తెలియదు.

ఇందుకే జమున అంటే అభిమానం, గౌరవం రెట్టింపు అయి

సాయ! ఈ క్రిస్తిసామర్థ్యాలకి మించి ముఖ్యంగా అమరో ఈ వించిన శ్రీత్వం! సూర్యుడు తన వెలుగుని చెట్టుకి, పుష్టికి, ఎకారికి, మృగానికి నమంగా నిస్మార్థంగా పంచి య్యిక్కు జమునలో వున్న ప్రేమమయమైన మనసు అందరినీ అంచు చూస్తుంది. ఏ వ్యక్తి మనపులో ప్రేమాభిమానాలు పుష్టికంటాయో ఆ వ్యక్తి చుట్టూ వున్న వారి జీవితాలు నుఫరాంగా విలసిల్లుతాయి.

ప్రపణు యింటికి వచ్చాడు. అతను బట్టల ఉన్నాడు. అతనిన్న రాత్రివేళ కట్టివేసే కుర్చీ, తాడు, చెట్టు ఉండ్డున్నాయి. అతను వచ్చిన రాత్రికి “నేను యే మాత్రం ప్రేపప రీంచినా దానికి కట్టివేయి” అని అడేంచాడు. కాఁఁఁ హాస్పిటల్లో చేర్చిన రోజునుంచీ దాని అవసరమే రాలేదు.

దీపు యింటికి వచ్చిన తర్వాత జమున తెచ్చాయా పొవు విషయం, అహార్నికలూ దాని గురించే ఉన్న ప్రపణు బట్టలు మార్పుకున్నివ్వి మంచంమాద పదుకుప్పాడు.

అతని మంచం ప్రక్కన లేచిల్లేపిాద ఒక పొద్దుపుట్టి, ఈ మధ్యనే దిపు తుట్టినరోజున తీసింది. ప్రపణు దిపునిప్రక్కకే కుక్క తివిపిస్తేన్నాడు. జమున పక్కన నిలండి జముఖంలో బూసోంది.

అతను యెంతో యిష్టంగా ఆపోటోని చూశుకొని తన ముఖంలో అనందం అతనికి వింతగా ఉంది. ఇంకో అనందం అనుభవించే నున్నితమైన మనసు ఉండా అమ్మిసాగింది.

మొన్న వచ్చిన ఒక దూరపు పరిచయప్పాడు ఆపోటోని “మీ అబ్బాయా” అని అడిగాడు.

“కాదు! నా స్నేహితుడు కొడుకు” అని చెప్పాడు. అయిన తర్వాత అపోటోని పొందు. అయిన “మీ అబ్బాయా” అడగటం గుర్తుకుప్పచ్చింది.

“శాస్త్ర ఓ విషి యిథి!” అనుమణ్ణును నిట్టారుస్తాడు.

18

మూడు జమున ప్రపణుని త్వరగా రమ్మనమని పోనే చెంది.

“ఎందుకు?” అడిగాడు.

“పణంది. నన్ను, దిపుని నువ్వు ఒక వోటుకి తీసుకు వెళ్లిని.”

“ఎవ్వి గంటలకి రమ్మంటావు?”

“అటు గంటలక.”

ప్రపణు సాయంత్రం అరుగంటలకి వచ్చాడు. దిపు, జమున చేఁగా ఉన్నారు. వెంట చిన్న బుట్టలో పశ్చ, పుష్టులదండలు, ర్యాచియలు రెడీగా ఉన్నాయి.

“గుడికా?” అడిగాడు.

“అపును.”

అతను ఒకక్కణం తటపటాయించాడు.

“పేపు గుడికి పెళ్ళాను జమునా!”

“సాకోనం రాహాలి, ప్రీటి. నా కిష్టం! నీ నమ్మకాలతో పని రేదు, ఎది సీకోనం నువ్వు చేస్తున్న పనికాదు, నా కిష్టమైనపనాపా రేపు వేస్తున్నావు. నరేనా?”

“సరే పద” అతను దిపుని ఎత్తుకుని పైలుదేరాడు.

ముగురూ గుడికి వచ్చారు. జమున కొబ్బరికాయలూ, రంధలా యిచ్చి తూజ చేయించింది. గంటకొట్టి దఱ్పుం పెట్టింది. చిప్పి గంట కొడునంబి ప్రపణు యెత్తుకుని చేత్తు పట్టుకొని కీర్పించాడు.

భూజ అయిన తర్వాత జమున “ఒక్క నిముషం కూర్చో కొర్కె కూర్కె” అంది. ముగురూ కూర్చున్నారు. జమున కొబ్బరి కొట్టించే లడి పగిలలేదు. ప్రపణు అది అందుకొని

కొట్టి ముక్కులు వేసాడు. జమున దిహూకి, ప్రసన్నకి యిఫి తీసుకుంది.

"దేవుడికి యేం కావాలని కోరుకుని దళ్ళు లైపు అడిగాడు.

"ఏది కావాలని కోరుకోలేదు, నీలాటి బలటి స్నేహితులు ప్రసాదించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియచేయుకున్నామి"

"మరి నీకు వచ్చిన కష్టాలమాట ఏమిటి?"

"అది నా పూర్వజన్మ ఘలం కావమ్మ" జమున ఎపోచి, అంది. జమున కళ్ళులో విషాదమైన నీలినీదలు కాగ్గుల్లుగమనించాడు.

"నేను గుడికిపచ్చి ఎన్ని సంవత్సరాలు అయింది?"

"ఎందువల్ల రావటం మానేసావు?" అడిగాడు.

"నా జీవితంలో ఒక అవాంభసీయమైన సంఘటనలలిధానిని తట్టుకోవటానికి కొన్ని సంవత్సరాలు పట్టింది. దాఖిలి మూలంగా నాకు నిత్యజీవితంలో నేను చేసే బాల పణిలు ఉత్సాహం నశించిపోయింది. ప్రసన్నా! నేను నీకు కృష్ణ తెలియచేయాలి. బాలార్థిజుల తర్వాత నేను మళ్ళీ హామాచలపులా ప్రవర్తిస్తున్నాను."

జమున ఆన్ని చివరి మాటలు వినగానే అతని కు అనందం తపుక్కుమంది.

"జమునా! కృతజ్ఞతలు ఎవరికి తెలియచేస్తారో శెంచా?

"ఎవరికి?"

మనకి సాయపడిన పరాయిహాళ్ళకి, నేను నీ స్నేహితులు స్నేహితుడు పరాయిహాదు అవడుగా."

జమునకి ఆ గుడి ప్రాంగణం, అతని సమక్కం, ఏ హాయిగా. సేదతిరుస్తున్నట్టుగా అన్నిప్పుత్తున్నాయి.

జమున - ప్రసన్న గుడి అవరణలోనుంచి నడిచి వెళ్లినారు. ఇద్దరిమధ్య దిపు ఒకచేత్తో ప్రసన్న చేయ, మాచేత్తో తలిచేయ వట్టుకుని కబుర్లు చెబుతూ నడుస్తూ వస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఇద్దరుకు ప్రాశ్చువాళ్ళు పక్కనుంచి లోపలికి వెళ్లారు. జమున ఉంటున్న ఇంటాయన మేన ద్వారా, అతని ప్రెపెండ్ నూ! జమునని గురించిన రకరకాల పుకార్లు చాట్టి చిని పున్నారు.

జమున ప్రసన్నతో కలిసి వెష్టుంటే పెనకనుంచి వ్యంగ్యంగా "ఉఁడు మిలక కొత్త పిట్టిని పట్టినట్టుంది" అన్నాడు.

"తప్పను. పూపు కూడా తెరిచాడంట" అన్నాడు.

"ఎమిటో అ యింట రెప్ప?"

"ఎమందిరా. అడ-మగా -" అతను కిముక్కున నవ్వాడు.

ఈ మాటలు వినగానే జమున ముఖం బాధతో రక్తవిహీనం జాయిది.

ముండుక నడుస్తున్న ప్రసన్న దీపు చెయ్యి పదిలించుకుని గీక్కిన వెనక్కు తెరిగాడు. రెండగల్లో వెళ్లి వారిలో ఒకడిని కొదు పట్టుకుని "ఎమిత్రా వాగావు?" అంటూ వెంపలమిద యాట్చి ఒడా పెడా కొట్టాడు. అనుకోని ఈ దుమారానికి హాళ్ళు కిమ్మరపోయారు. "రాస్కెల్!" ప్రసన్న ఇంకోడి జట్లు పట్టుకుని కుని పీచు మిద గుద్దులు వేసాడు.

"ఎముంది? ఏముంది?" గుడికి వచ్చిన మిగతావాళ్ళు పోగ య్యారు. భక్తివిద మెటీకలు విరుస్తూ "మా పేరు చెప్పి ఇంకో రెండు గుద్దులు చెయ్యానా! ముదనప్పు వాళ్ళు. గుడిక, నేను చూ అమ్మయి వస్తుంటే ఎంత వాగుడు -" అని అంది.

ప్రసన్న అతని కాలరు పట్టుకోబోతుంటే ఒక పెద్దాయన వచ్చి వెడదిసాడు. "పోనీండి సార్! ఇప్పటికి వదలండి. బుధి కల్పి వుండుండితెండి ఏవయ్యా! మికేం పనిలేదా!" అంటూ ఇంగ్రెని తిట్టాడు.

జమున ఇంటికి వచ్చేసింది. ఈ పూట ఎందుకోగాని జముని చూ సంతోషంగా వుంది. ఎన్నో సంవత్సరాల తర్వాత

తనని అవాకులు, చవాకులూ వాగుతూ అవహనపరిశోభనే లోకానికి ముఖం పగలకొట్టి బుద్ధి చెప్పేవు వ్యక్తి రిగులు తన తరఫున నిలబడి వాళ్ళు నోస్సు కట్టించాడు. జముని ఎంతో స్వాంతనని కలిపోంది. ఈ ప్రపంచంలో ప్రతియొకు తండ్రో, అన్నో, భరో ఎవరూ లేకపోతే కనీసం ఒక స్కేపు అండగా వుండాలి. లేకపోతే ఈ లోకం కాటలూ రొచ్చు నానావిధాలయిన మానసిక చిత్రమాంస పెడుంది. ఆ వ్యౌధము పడినవారికి మూత్రమే అర్థం అపుతుంది.

19

ముఖ్యమంత్రి మెదక్ జిల్లాలో పర్యాటిస్తున్న నంద్రు దుర్గాబాయ్ దేవీముఖ్ ప్రిస్టువారు పేద యిఫవులకి సహా పంచియిచేసే వీరెలకి ప్రసన్న "గృహాలక్ష్మీ రారీ ఎంపికాలు నుంచి వీరెలు ఖరిదు చేసే అర్థరు. పరపతి ఉపయాగిపికి వేశాడు. జమున అర్థికంగా ఎంత బాధగా వున్నా నేడే దగ్గరనుంచి అయిచితంగా డబ్బు స్వీకరించదని ఈ రఘ్యమంలో ఆమెకి బాలూ నియమ విష్టలున్నాయని ప్రపన్చి ఇపరిచయం అయిన మొదటి రోజుల్లోనే తెలిసింది. తస్మా మందికో, ఎన్ని రకాలుగానో డబ్బు సాయం చేస్తుంటాడు. గిమంది తన మనసుకి గాలంవేసి, కొంతమంది మొహఫాక్షి డబ్బు తీసుకుంటుంటారు. బాలామందికి నిజమైన అవశ్యకాలిక వాళ్ళకి వాళ్ళు అడగుండా ప్రసన్న తనే ఏదో రూపంలో జిడబ్బు అందచేస్తుంటాడు. ఎవరికి నా యచ్చి తిరిగి పొంగాని, వాళ్ళు తనకి తిరిగి సాయం చేయాలని గాని అతను ప్రింగులు కోరడు. ఎదుతపారి నుంచి దేన్ని కాంక్షించకుండా, నీండి నుతో సాయం చేయటమే అతనికి అలపాటు.

ప్రసన్నకి ఈ అర్థరు చూడగానే బాలా పంతోషంకిల్ల

శగువం

ట్రిహం జమున చిన్నపీల్లలా ఎంత నంబరపడుతుందో అతను రాగిని భూమించగలడు. ఈ విధంగా మెల్లపెల్లగా వచ్చే ఆర్థర్స్ చెప్పి, ప్రిచి తిరిగే లోపల జమున కుటుంబానికి ఎలాటి ఇబ్బం కట చేండా జరిగిపోయేట్లు చూడగూనికి అతను సీర నిర్ణయం చేసినాడు.

ప్రసన్న తన ఆఫీసులో వుండగా ఈ అర్థర్ కాగితం వీధియి, అతను పెంటనే చేస్తున్న వసి అపేసి, లేచి కుర్చీ పెనక టోయియిన కోటు గఱగశా వేసుకుంటూ మేనేజరుని పీటిచి "నేను వచ్చి వెళ్లన్నాను. బహుళ ఈ రోజుకి ఇంక అఫీసుకి రాను. ఇప్పటి దిద్యినా ఇంతే జమునగారి దగ్గరుంటాను. కబురు యే" అంటూ స్ప్రైంగ్ డోర్ తీసుకుని వెళ్లిపోయాడు.

పోరలో ప్రటోల్ బంక్ దగ్గర ఆగి కారులో పెట్రోల్ రైపింటసున్నాడు. బాంక్ కి వెళ్లి ఒక రెండువేలు డబ్బు త్రాప్పించాడు. ఈ వూట నుంచే పని ప్రారంభించాలి. తెమ్ వ్యవధి ఇట్టేదీ. నాలుగో తారీఖు సాయంత్రానికి వాళ్ళకి వీరెల మూటలు పిప్పావి ఇతను హామీ యిచ్చాడు. పెంటనే యిప్పుడే జముని పీటించుచి వెళ్లి కావాల్చిన బట్ట, రంగులు యిప్పించేయాలి. ఈవి క్రొమ్ముందు నుందర దృశ్యాలు ఎన్నో కదులుతున్నాయి. ఈ వచ్చి చేస్తున్న అయినా ఈ వీరెలు, సారెలు తన స్వభావానికి ప్రశ్నమైన పశులే అయినా. జమునతో కలిసి అలోచనలు పంచు చేసిం, ఆ పశు చేయటంలో ఎంతో ఆనందం కనిపిస్తోంది.

ప్రసన్న ద్రైవ్ చేస్తున్న కారు యింటిముందుకు వచ్చి ఉండి ప్రపన్న దిగి "జమునా!" "దీపు" అని పిలుప్పు వుత్తాను జూగ లోవలికి వచ్చాడు.

"అంకుల్" లోపల ఎక్కుడో ఆడుకుంటున్న దీపు పరుగ్గితు వచ్చాడు.

"మమ్మా ఎక్కుడ? త్వరగా పిలు. నుంచి వార్త వుంది ప్రింగు?"

"మమీమై లేదుగా హరు వెళ్లింది."

"ఉరా?! ఏ ఉరు? ఎప్పుడు వెళ్లింది?"

"మెడ్రాన్! నిన్న సాయంత్రం."

"నిన్న సాయంత్రము!"

"అవను."

"మెడ్రాన్ ఎందుకు? ఏమెంది?"

"అక్కడ మమీమై ప్రైండ్ తుందిగా! అమెని హక్కు వెళ్లింది. పాపం మమీమై ప్రైండ్ కి ఒంతో బాగాలేదు."

"మమీమై ప్రైండా! ఎవరు టిప్పా! పేరేబటి?"

"పేరా! నాకు తెలియదు." దీపు చేతులు తిప్పి ఇంతలో రుక్కమ్మ అక్కడికి వచ్చింది.

"రుక్కమ్మ! అమ్మగారు మెడ్రాన్ వెళ్లింది. ప్రైండో బాగాలేదు. ఎవరా ప్రైండ్! పేరు తెలుసా!"

"నాకు తెలియదు బాబూ! అలాటివన్ని మా కెండు అంది రుక్కమ్మ.

ప్రసన్న దీపుని దింబాడు. "పాపులో ఎప్పడా మరి?" అడిగాడు.

"ఉష వుందిగా! బక్కయ్యతోడు వున్నాడు,

దీపు ప్రసన్న వెయి పట్టుకుని గుంజతూ "అణ! పాపుకి నేనూ వసాను. ఉషక్క దగర కూర్చుంటాను. ములేదుగా, నాకు తోచడంలేదు" అన్నాడు.

"వద వెళ్లం" అన్నాడు. దీపుని తీసుకుని వెటుతూ వెనక్కి తిరక్కుండానే "రుక్కమ్మ! అమ్మగారు ఎప్పుడు కి వస్తారుట. చెప్పిందా!"

"నాకు తెలియదు బాబూ!"

బక్కత్తుణం అగి అడిగాడు. "నాకు చెప్పమని ప్పొ తెప్పిందా?"

"ఏమి చెప్పలేదు."

"స్టేషన్ కి ఎవరయినా తోడు వెళ్లారా?"

"ఎహా వెళ్లేదు, ఎప్పుడు వెళ్లినా ఆపిడ ఒక్కరే వెళ్లారు."

"ఎప్పుడు వెళ్లినా అంటే.. ఈ ప్రైండ్ ని చూడటానికి వెళ్లానే ఉండా?"

రుక్కమ్మ చియ్యం చెరుగుతూ "ఆ! దెండు నెలలకోసారి పెట్టానే ఉంటారు" అంది.

ప్రసన్న కిది బాలా కొత్త విషయంలూ ఉంది.

దీపుని తీసుకుని బైలుదేరాడు. కారు డై రైవ్ చేస్తున్నా శక్షిమను మనసులో లేదు. అతని అలోచనలు పరిపరివిధాల చేస్తాయి.

ఇమున, తనూ కలిసి యిన్ని నెలలనుంచి గడిపారు. ఎన్నో గంభిరసేపు కలిసి కూర్చున్నారు. ఇరువరి విషయాలు చనువుగా ఖంగాలో చర్చించుకున్నారు. ఇద్దరిమధ్య అసలు దాపరికమే శేషుగా ఉన్నారు. అయినా జమున యేనాడూ చూబాయిగా నైనా శక్షి ఈ 'ప్రైండ్' గురించి చెప్పలేదే!

దీపు ఏదో అడుగుతుంటే అతను యాంత్రికంగా జవాబు చెయితున్నాడు. అతని చేతులు యాంత్రికంగా డై రైవ్ చేస్తున్నాయి.

కాదు షాపుదగరకి వచ్చి ఆగింది. ఉష పాపులో చీరెలు ఎమ్ముళోంది. ప్రసన్ననీ, దీపుని చూడగానే చిరునవ్వుతో ఎప్పడు వచ్చింది. దీపుని దగరకి తీసుకుంటూ "దీపు పాలు చూగా? పోషుషర్క చేశావా?"

"చీ!" అన్నాడు.

"దీపు గుడ్బాయి! అమ్మ చెప్పినట్టు బక్కగా వింటాడు. అమ్మ ఏ చెప్పింది! తన హరు వెళ్లి వచ్చేవరకు నువ్వేమిగొడవ చేయకపోతే, నీకు సైకిల్ కొనియిస్తానంది కదూ!"

"అవను."

"ఇమున మెడ్రాన్ వెళ్లింది. నా కేమ్మొ చెప్పమని అంచా!"

"అక్క నాకేం చెప్పలేదే" అంది ఉష.

"ఎప్పుడు వస్తుందో తెలుసా?"

"సోమవారం వచ్చేస్తుంది."

"సోమవారమా?" అతను లెక్క చూసుకువ్వాడు. ఒకై అదేరింది. సోమవారం వస్తుంది. అంటే రాను, హోస్తా నాలుగురోజులు అన్నమాట.

ప్రశన్న జేబులో ఆర్ట్ కాగితంతీసి ఉష చేపికయార్థి ఉష ఈ కాగితం చూడగానే సంబరపడిపోయింది. "అక్క రాను ఇది వింతే ఎంత సంతోషపడుందో! అరె! ఎక్కువ క్రీత్యే వెంటనే పని మొదలు పెట్టాలి."

ప్రశన్న జేబులో దబ్బుతీసి ఉష కెదురుగా దేబురిపా! పెట్టాడు. "ఇదుగో దబ్బు. కావాల్సిన సామాను కొని ఉంటా!"

ఉష ఒక్కక్రణం తటపటాయించింది. తర్వాత తీసుకుసి.

"అక్క వచ్చే లోపల నేను బట్టాలెవ్వి దాన్ని కడిసి! పెట్టి ఆరేసి, ఇఱ్ఱి చేయస్తాను. రంగులు కలుపుతాను. ఏకై అక్క సెల్క్యూ చేస్తుంది" అంది.

"నేను వస్తాను. దీపూ, వెచుతున్నాను" అన్నాడు.

"నరే అంకుల్" అన్నాడు దీపూ. అతను కాశ్టా చేసుంటే, ఉష దీపూని ఎత్తుకుని టూటా చెప్పించింది.

ప్రశన్న తన అఫీసుకి తిరిగి వచ్చేసాడు. ఈరోడుమాని ఇకరాడని వచ్చిన ప్రాండ్ లో కులాసాగా కుర్రు చెయిసి మునేజరు ప్రశన్న రాక చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు.

ప్రశన్న ఎటూ చూడలేదు. నరానరి అతని గదిలోకపోయాడు! అతను కుర్చీలో కూర్చుని, సిగరెట్ తీసి వెలిగించాడు. అతని మను ఇంకా పరిపరి విధాల పోతోంది. నిన్న సాయంత్రమను కంపేనీ తరఫున ఒక అర్చింట మిటింగ్ వుండే వెగ్గ ఉధయం జమున దగరకి వెళ్డాడు.

కాసి జమున సాయంత్రం వెట్లున్నట్లు చెప్పనేలేదు. అదే శచ్చి ల్యార్డుంగ్ వుంది.

కటవేళ్ అసుకోకుండా ఏ తెలిగ్గాం అయినా వన్నే వెళ్లిపో ఉండులో తప్పగాని. వింతగాని లేదు! అప్రాంత్ సింపి వెప్పేటుంత సందర్భం రాకబోవచ్చు. అది పెద్దగా అను రోచిని చిచయింకాడు. కానీ దీపూని వదిలివెళ్లింది దీపూ ఇంకా గా నీరసంసుంచి కోలుకోలేదు. తనకి ఒక్కమాట చెప్పి వెళ్లింది. అర్చింటగా వెళ్లించేమో! ఒక్క చిన్నవాక్యం అయినా తన ప్రాసిపెట్టుండ వెళ్లించుం అతనికి చిత్రంగావుంది.

ఉక్కు తనని శాను నిలవరించుకున్నాడు. జమున బహుశాప్రేత్తగా వెళ్లి ఉంటుంది. ఆ భాదావుడిలో తనకి ఉత్తర ప్రాసి పెళ్లే ప్రేక్షితం పుర్చిపోయి ఉంటుంది. ఉపు! అతని మనము ఇంకి రావటంలేదు. తను ఎక్కుడతున్నా జమునకి అందుబాటులో ఉండ్చు భోన్ నంబరు యస్తాడు. నిన్న ఉదయం యిచ్చాడు లోకా! అశను భుజాలు కుదించాడు. ఏమితో! తను అనవన గొ కాశ్టని గంపంతగా చేసి భూతద్దంలో మంచి చూస్తున్నాడో!

జమున వచ్చిన తర్వాత తన యా అలోవనలు విని, విరగించి నష్టించి. అదిమాత్రం ఖాయం! తనని ఎవరైనా మోసం చేయచునేమోగానీ, జమున మాత్రం మోసంచేయదు. ఇది తన పచ్చకం! ఆ నష్టుకంతోనే తను జమున జీవితంలో యింత చిడించుచేసిని ఇంధంలా అల్లుకుపోతున్నాడు.

ప్రశన్న తల పట్టుకుని టేబిల్ మొదకి వంగి మోచేతులు చెంచించుని కూర్చున్నాడు. అతనికి తలనొప్పి వచ్చేసింది. అత దో రిక్సి శల్యం అయి, చావటానికి సిద్ధంగా వున్న ఒంటరి కండ పుట్టి ప్రాండ్ పుంజుకున్నట్లుగా వుంది. జమున ఒక్క చెండు మాట చెప్పి ఉంటే తనే స్టేషన్కి తీసుకెళ్లి రైలు వెళ్లిపేశాడు.

అడుగో మళ్ళీ అదే అలోవన!

"నేను ప్రెండ్ దగ్గరికి వెళతాను. మళ్ళీ సరాసు వచ్చి రైలు ఎక్కేస్తాను. ఒక్కటం కూడా ఎక్కుడా పుయి

"అది నువ్వు ఒక్కదానివీ వెళితే. దిపు, నేను వ్యే? ఎందుకుంటుంది?"

"దిపుని తీసుకు వెళ్ళను."

"ఎందుకని!"

"అబ్బా! నువ్వు నన్ను ప్రశ్నలలో వంపు. వెనక్కు తిరిగింది.

"ఓ. కె. ఒ. కె. నీ యిష్టం. సరేనా! పోసీ యింటి ప్రయాణం రేవటికి హాయిదా వేయవచ్చునా! నేను కూడా వెళతానుగా!" అన్నాడు.

"ఉపా! నేను ఈ రోజే వెళ్ళాలి."

"అరెంటా!"

"కాదు."

"మరి"

"నీకు తెలియదు. నేను వెళ్ళాలి, అంతే."

అతను చక్కితుడై నట్టు చూసాడు. జమున లోపరిఁచి అతను అక్కడ తేలిల్ మీర వున్న వుస్తకలు తిరిగి అందులో ఒక పుస్తకంలో బిలు కనిపించింది. ఎనిపిది చూసాయలు బిల్లు అది.

జమున పొపువిల్లు యిలా పడేసిందేమితి అసుకి చూసాడు. అది ఏరెలకి సంబంధించిన బిల్లు కాదు! పుస్తకాదేల్ చూసాడు. నిన్నటిది తుంది. మళ్ళీ ఇంత భరిదయికాలు కొండా? ఎవరి కోసం? ఈ రోజు వూరు వెచుతండి. పుస్తకాలు కొంది! ఇంకెవరి కోసం, అ ప్రెండ్ కేళయిశుయి

మున డబ్బు వాడకం విషయంలో ఎంత శిథితుబారా అవకుండా నియమాలు పొట్టిసుంది ప్రశ్నలు! తెలుషు! చివరకి కన్న కొడుకు విషయంలో కూడా యా నీఁ

ఇంతదు. ఆలాటిది ఇంత డబ్బు ఖర్చువేసి ఇవి కొండి అంటే. ఒకటల వ్యక్తికి యివి తప్పనిసరిగా యివ్వాలినవై వుంటాయి. సం డబ్బు ఖర్చువేసి ఇవ్వాలిన బాధ్యత జమున కేమిటి? నీమికా ఇంధం!

[పనపు కనుబొమలు ముడిపడినాయి! ఒకటి మాత్రం చించి! జమున అకారణంగా మాత్రం తన కష్టారితం యిలా వృధా చేయదు.

"నేను స్టేషన్ కి వచ్చి దించుతాను" అన్నాడు.

"అవసరం లేదు. వృధా ప్రయాన పడకు."

"ఇది ప్రయాసా!"

"నా కిష్టం లేదన్నానుగా" జమున కంరంలో విసుగు కనిపింది

"ఓ. కె. ఓ. కె." అన్నాడతను.

"అన్నాడే గానీ. ఊరికే ఉండలేకపోయాడు. పశుచిస్క్రూప్స్ ని వొట్లంపట్టుకొని ముద్రాన్ ఎక్కిప్రెస్ వై లుదేరేళెక్కి వ్యాపాడు.

ధోవలో కారు ప్రటబుల్ ఇవ్వటంలో అలస్యం అయింది. అంటు వచ్చేసరికి రైలు వెళ్ళిపోయింది.

అతను నిట్టూరాచ్చాడు. జమున కిష్టంలేని పని దేవుడు కూడా ఇంగెనియుదేహా!

జమున అన్నట్లుగానే ఆ తేదీకి వచ్చింది. రాగానే అతనికి శేష వేసింది! ప్రశ్నలు వచ్చాడు.

"మి ప్రెండ్ ఎలా ఉంది?"

"భాగానే ఉంది" అంది. అరోజు తన వచ్చేసరికి రైలు వెళ్ళిపోయన సంగతి చెప్పాడు. జమున చిరుకోపంగా చూసింది. "ప్రశ్నా! మనిద్దరం ఒక లిట్రాయానికి వద్దాం! నీ కిష్టంలేని పని నీయను. నా కిష్టంలేని పని నువ్వు వేయవద్దు సరేనా?"

"సరె!" అతను నగం రఘుంగానే అన్నాడు.

యద్దనవూడి సులోబార్కె

ఎందుకంటే జమునకి ఇష్టంలేనిపని అతను వేయినే చేయి. జమున కూడా అలాగే వేయటం ఇష్టంలేదు కాబట్టి యిస్కాంకావాలని అంటోంది.

"ఉ.కె" అన్నాడు జమున కీష్టం అయినది వేయటమే ఖనికి యిష్టం!

ఆరోజు జమున, ప్రపన్న షాపింగ్ కి వెళ్లారు. షాఫ్టీ జమున కావాల్సిన వస్తువులు తీసుకుని లిల్లు చెల్లిస్తండగా.

"అంటీ! మిమా, బాగున్నారా?"

జమున తిరిగి చూసింది. ప్రపన్న ఇటువైపు వీరుపెట్టి బడి ఎవరినో శ్రీని పలకరిస్తన్నాడు.

"బాగానే ఉన్నాను. నువ్వేలా ఉన్నావు?"

"బాగున్నాను అంటీ!"

"అవును. నేను ఇదివరకు చూసిన దానికంటే ఒక్క చేస్తు ముఖం కళగావుంది."

"కృష్ణ ఎలా ఉన్నాడు?"

"అయ్యా, ఏం చెప్పుమంటావు ప్రపన్నా మా బాధాలుకొయాక్కిడెంట్ అయింది."

ఇంతలో జమున సౌమాను తీసుకొని అక్కడికి వశించి.

ప్రపన్న జమునవైపు చూస్తూ "జమునా! ఈమె మాతాపూ ప్రాణం కృష్ణ తల్లి." అప్పటికే అవిడ జమునని చూసి పెదవులు సాగానవ్వుతూ "బాగున్నావు అమ్మాయి!" అంటూ పలకరించింది.

జమున తడబాటుగా చూసి తల తిప్పింది.

"అంటీ! జమున నీకు తెలుసా? ఎలా?" ప్రపన్న ఆర్యంగా చూసాడు.

"నేను, ఈ అమ్మాయి రాత్రి పూహానుంచి బస్టులో కట్టి వచ్చాం. పొం! నాకు కస్టూతిరిగితే. నాకు మంచినీకు ఇచ్చికి దగురున్న తన సీటు సొచ్చిప్పి నా కెంతసాయం చేసిందచి, శాశ్వతంచి అమ్మాయి."

శగువుం తిరిగిపుఱు

"పూనా నుంచా? !!!" అతను ఆశ్చర్యంగా ప్రక్కకు తిరిగాడు. జమున అక్కడలేదు అప్పటికే షాపువైతుకి పరుగెత్తి. అక్కడన్న అటో ఏకెచ్చిసింది. ప్రపన్న చూస్తుండగానే అటో వెళ్లిపెంచాడి.

"అదేమటి? తలా వెళ్లిపోయింది!" అంది.

* * *

షాపుగంట తర్వాత ప్రపన్న జమున యింటికి వచ్చాడు. అంటు వ్యేసరికి జమున రంగుల అద్దకం వేస్తోంది. ఉమ కూడా అక్కడ ఉంది.

"జమునా!" అతను పిల్లాడు.

జమున తలెత్తింది. పెంటనే రెండు చేతులూ జోడించి "ప్రపన్నా! నీకు నమస్కారం, నన్నేమా ప్రశ్నలు అడగవద్దు." అంది.

"ఉమా! నువ్వు కొద్దిసేపు యిక్కడనుంచి వెచ్చు" అన్నాడు ప్రపన్న.

ఉడ పెట్టున్నపని అపేసి పెంటనే వెళ్లిపోయింది.

"ఉమా! వెళ్లకు, అ పని పూర్తి చెయ్య" అంది జమున. ఆకురుం అజ్ఞాపిస్తన్నట్టుగా ఉంది.

ప్రపన్న గట్టిగా ఉపిరి పీల్చాడు.

పాంట జేబులో చేతులు పెట్టుకుంటూ "అయితే నువ్వు వెళ్లింది మెద్రాకాదు పూనా! అవనా?"

"అవను!"

"పాతో అబధం ఎందుకు చెప్పావు!"

జమున చిత్పున తలెత్తి చూసింది. "అబదం యెందుకు చెప్పుపు లిని పోలీసు అధికారిలూ నన్ను నిలదీయకపోతే, ఎందుకు చెప్పుండోనని స్నేహితుడిగా అర్థం చేసుకొని పడిలేయరాదూ?"

"చెబితే ఏమోతుంది?"

"చెప్పటానికి ఇది నా న్యవిషయం కాదు! ఇంకో వ్యక్తి సంబంధించింది. అ వ్యక్తికి యిష్టంలేని పని నేను చేయసు."

"ఓ.కె" అతని కంఠం బాలా తగ్గున్యరంతో పటించి అతను గిరుకున్న వెనకున్నతిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ రాత్రంతా అతను నిద్రపోలేదు.

జమున ఎందుకు అబద్ధం అడింది!

పూనాలో ఎవరున్నారు? అ వ్యక్తికి, జమునకి సంబంధించి ఏమిటి?

అతనికి అలోచించినకొద్ది మనము కృంగిపోసాగింది.

అజ్ఞాతమైన భయం ఏదో అతని సంతోషాన్ని, రాంచింపు నొక్కటానికి వేతులు చూస్తా, వికృతంగా చూస్తా దగ్గరకి వస్తున్న ట్లుగా వుంది.

మళ్ళీ తను ఆడదాని చేతిలో కీ లుబొమ్ము అపుతున్నారా జమున తన వెనక నాటకం ఆడుతుందా?

జమున తనతో చూపే స్నేహం, అఖిమానం అవిసిచ్చాకాదా? వాటిల్లో స్వార్థంవుండా! తనని ఉపయోగించుకుంటోంగా అతనికి అనుమానం వచ్చేస్తోంది. తను రెండోసారి వెధవాచవంచేసే కదా! అతనికి తలనొప్పి వసోంది. కణతలు అదురుతున్నాయి ఎదురుగా జమున ఫొటో కన్నిస్తోంది. అతనికి ఆ క్షణంలో శాస్త్రిసుకుని నేలకేసి పగలకొట్టాలని అన్నిస్తోంది. కానీ ఈమాయిశక్తిన్నాడు.

తను బాలా అవేశంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు! త్వరికిస్తానికి వస్తున్నాడు. జమున తనని మోనం చేస్తోందని ఉచ్చించటం న్యాయం కాదు. అది బుజువు చేసుకున్నప్పుడు ఈ నిర్మయం తీసుకోవాలి. తను తలుచుకుంటే ఆ మాత్రం తెచ్చి కోలేదా !"

22

చూపుండగానే, అతి న్యల్ని వ్యవధిలోనే జమున చీరెల చెప్పుండుకలో ప్రగతి సాధించసాగింది! జమునకి దాని యజ్ఞమాలిగా ఒక హౌదా వచ్చింది. డబ్బు ధారాళంగా చేతికి రాశించే, దారిద్ర్యపుశ్చంఖలాలు తెగిపోసాగినాయి! జమునతో కాబుదక్కమ్మ, బిక్కయ్య. ఉచ్చ పీరందరి ముఖాల్లో కూడా సోషం నాట్యం చేస్తోంది. జమున ముందుగా వారి అవన రాబుగునిచిన తర్వాతనే తన న్యసుఖం చూసుకుంటుంది. పుగు, పొరుగు, పొపుల వాళ్ళు పరిచయా అయ్యారు. జమునకి రాశించాలించటం వల్ల ఉపు విషయంలో, అమ్మకాల్లో, చెఱి విషయాల్లో జాగరూకత వహించాలో తెలుస్తోంది.

జమున పొపులో యిదివరకులా మధ్యతరగతి, దిగువ తరగత్తాకి మాత్రమే చీరెలు దొరకటంలేదు. డబ్బు పెట్టగలిగిన రాళ్ళి వాళ్ళు అభిరుచులకి తగినట్లుగా, వయసు ఫేదం లేకుండా చెప్పుశాళ్ళకి, పెద్దహాళ్ళకి నాణ్యమైన చీరెలు దొరుకుతున్నాయి.

పొపుమందు యిప్పుడు ఘూర్చాక్క వెలిసాడు. బిక్కయ్యకి ప్పే పీరం పెద్దెలు జాగ్రత్తగా దగ్గరుండి హూడియించి, వాటిని రాళ్లో సరించటంతో, పూపిలి ఆడని పనిగా నరిపోతోంది. ఈది పెళు ఉచ్చ బిక్కతే వుండేది! ఇప్పుడు యింకో యిర్దు సేల్స్ రాయిన్ పచ్చారు. ఎకాంపెంట్గా ఒకరిని వేసుకున్నారు,

జమునకి అహర్నిశలూ, భోజనం నరిగా చేసే తీదుబడి ఉఱువేకుండా ఒకటే పని! ప్రవన్న వచ్చినా కూడా 'బిక్కట్టణం' యింటా వచ్చిన వారిని వదిలించుకొని రావటం ఒక పెద్ద పని.

జమున భట్టలపొపుల యజమానుల సంఘానికి సెక్రటరీ శయంది.

ప్రసన్న జమున ప్రెండ్ గురించి అలోచించబడం జాస్తాడు. జమున ఎవరినీ మోసం చేయదు. తనకి కెప్పుకణి ముఖామైనది ఏదయినా వుంటే దావడని అశనికి బాగా లేక అప్పుడప్పుడూ అతను దీపుని చూసి అలోచనలో వచ్చేరా దీపు అనలుజమునకి న్యంత కొడుకేనా! లేక స్నేహితాని కొడుకేనా ఆ స్నేహితురాలు పెంచలేకపోతే ఆ బాధ్యత జీ తీసుకోలేదు కదా! ఏమో! జమున అంత వని చేసేనా స్నేహితోనికి ప్రాణం యిచ్చే మనిషి!

ప్రసన్న అ సంగతి అక్కడకి వదిలేశాడు వచ్చిరేడు వల్లనే అతను చాలా హాయిగా వుండగలుగుతున్నాడు. ఇంకా కలు లేకు డా జమునతో వ్యవహారించగలుగుతున్నాడు ఇంకా జీవితంలో అతను అంతర్ వాహినిలా కలిసిపోయాడు. ఇంకా చేసే ప్రతిపని ఎనక, అతను యిచ్చే మనోష్టయిర్యం ఘణంగా చూసేవారికి హీరి నంబంథం ఏమిలో అర్థం గావటంలేదు. రక్కాలుగా అనుకోశాగారు.

జమున పుట్టినరోజు వచ్చింది. ప్రసన్న ఖరీదయన డైరన్ చీర తెచ్చి యిచ్చాడు. "ఇది ఎందుకు" అంది.

"చీరె ఎందుకు? కట్టుకోవటానికి!" అన్నాడతను కష్టం అతను యింతవరకూ జమునకి ఎలాటి బహుమతులూ యిక్కే జమున యిది స్వీకరిసుందా? లేక తిరస్కరిసుందా అని ఉపాటోలోన భయంగా వుంది! జమున "చీరు బాగుంది" అంది. ముఖంలో నంతో పమే కనిపోంది. పుట్టినరోజునాడు హీర క్రెకుంది. జమున కట్టుకుంటే చీర చాలా బాగుంది. "నీ జీర దణం పెట్టునా" వంగబోతూ అంది.

"ఫి. ఫి! అదెం వసి." అతను లేవదిస్తూ అన్నాడు.

జమున కళ్ళలో గిరువ సీశ్చ తిరిగాయి.

"ప్రసన్నా! నువ్వు వచ్చిన తర్వాత, నా జీవితమే ఒపోయింది! నమన్యలు అపెరిలా తేలిపోయినాయి. నీకు తెలియింది!

ప్రసన్న దగ్గుక్కతో, కంరం పూడిపోగా మాట పూర్తి చేయలేక రేణుంది.

ప్రసన్నకిరూడు నోటిమంచిమాట రావటంలేదు! అ క్షణంలో జముని దగరగా తీసుకుని గాథంగా గుండెలకి హాతుకోవాలనే రేపేని నిగ్రహంతో అఱుచుకున్నాడు. అతని దవడ ఎముక రిసుకుంది. జమునని దగరకు తీసుకొని "పిచ్చి అమ్మాయి! నీ కీర్తంలో నీ 'అగునంతో' వచ్చిన మార్పునేను పొందినశాంతి, శందం సాచిలేనివి! నేను నీకు యిచ్చిన దానికంటే, నీ నుంచి పేప్ పౌండిసె ఎక్కువ" అని చెప్పాలనిపించింది.

ఇంటలో ఉష పూలాదండ తెచ్చి "పెట్టుకో అక్కా" అంది. జమున అటు తిరిగింది. ఉష పూలాదండ తనే జమున తలలో పెట్టింది. రుక్కమ్మ తన జితం దబ్బులతో ప్రత్యేకంగా చేసిన క్రైట్ తెచ్చి జమున నోటికి అందించి, మిగతా అందరికి పెట్టింది. రాయ్ ఈ రోజు కోసం ప్రత్యేకంగా అల్లిన వైర్ బాగ్ తెచ్చి యొక్కడు.

"మమ్మా నేను ఏం యివ్వును" అన్నాడు దీపు నిస్పహంగా. జమున కొడుకుని అమాంతం ఎత్తుకొని బుగ అందించింది. దీపు ముద్దు యిస్తూ "హోపీ బర్టుడే మమ్మా." అన్నాడు.

అందరూ ఒకరంటే ఒకరికి ఎనలేని అభిమానం! జమున చుట్టి యిచ్చే అత్మియ త పూలని దగ్గరకు చేర్చే దారంలా హారిని ఇంటిముంది ఎడా, పెడా వడిపోకుండా ఒక రక్కణ యిస్తుంది!

ఆ రోజుకు యింటికి ఫోన్ వచ్చింది. దీపు ఆనదాంనికి అంతాలేదు. పాయంతం అందరూ కలిసి సినిమాకి వెళ్ళారు. రాత్రి యింది. ప్రసన్న భోజనం చేసిన తర్వాత దీపు పక్కన కడకని నిగ్రహపోయాడు. జమున లేపలేదు.

మర్మాడు తుదయం కళ్ళు తెరిచేసరికి అతను దిపు పక్కన శ్శాదు జమున వచ్చి యిద్దరికి టూర్ట్ పేష్టు యిచ్చింది. ముఖాలు ప్రెక్కగానే కాఫీయిచ్చింది.

ప్రపణన్న స్నానం చేసి వచ్చేసరికి టిఫిన్ రెడి బీబి దిపూతో కలిసి తింటూ, వుదయం వచ్చిన పేర్సన్సి టిఫిన్ రెడియో వింటుంటే ప్రపణన్నకి హాతాతుగా శము టీషిట్టే కోలోపోయాడో భాగా అర్థం కాసాగింది. ఇంతకంటే నేడై ఖరీదుగా, అధునాతనమైన సౌకర్యాలతో ప్రపణన్న శము బీబిన్న ఇల్లు యిచ్చే శాంతిముండు పేలవంగా ప్రపణన్నట్లు అమిల్లు.

తన జివితంలో ఒక త్రీ కావాలి. ఆ అర్థం ఇమ్మాలు యింకెవరికి పుంటుంది! జమున 'గతం' గురించి తనకి అమిల్లేదు. జమున కొడుకు 'ఇప్పుడోని' తన స్వీకం కొడుకు ఎక్కువగా ప్రేమించగలడు. దిప్పకి కూడా తనంతే యిచ్చే.

ప్రపణన్న ఆ రోజంతా ఆలోచనగా పుండిపోయాడు. డిస్ట్రిబ్యూటరు అంతరు జమునకి ఒక ఉత్తరం ప్రాసాదు, అందులో జమునలో మాట తెలియిచేసాడు.

నిర్మయం నీకే వదిలేస్తున్నాను అంటూ మరించాడు.

ఇంతలో ఫోన్ వచ్చింది. బొంబాయి నుంచి అశిక్కి చిరంజీవి చేసాడు. "ప్రపణన్న! సుఖ్య అరెంటగా ఈ రోప్పేన్లో వైలుదేరి రావాలి భాస్కర్ ని ఏం చేసారో కెట్టా అంటూ వివరంగా చెప్పాడు.

"మైగాడ్! నేనివాళే వైలుదేరుతున్నాను. సుఖ్య అవద్దు. అంటేకి కూడా చెప్పు" అన్నాడు. చిరంజీవి క్లెఫ్టో భాస్కర్ చదువుకుంటున్నాడు. మొదటినుంచి వివరిశాపేన్ కే ఇలాటి ప్రమాదం ఏదో ఎప్పుడో ఒకసారి ముంచుకు శముకు, చిరంజీవి అనుకుంటూ నే పున్నారు. ఈ రోజు కష్టము వైలుదేరి పున్నాననిహాగ్గానం చేసి అతను ఫోన్ చెంద్రగా ప్లేన్కి టీకెట్ దొరికింది. అతను జమునకి ఫోన్ చేసి శముకుండా హారు వెళ్లన్న వైనం చెప్పాడు. జమున నరేసంది. ఈ వెళ్లోగా వచ్చి కన్నిస్తానని చెప్పాడు. కానీ వీలు కాలేదు. అట్టికట్టి రెండు అరెంట జమునలు పచ్చాయి, అప్పురఘ్యసెసి వై.

ప్రేమి అయింది. ఎయిర్పోర్టు నుంచి జమున కోసం ఫోన్ చేసాడు. ఫంస్ ఎంగేక్ వచ్చింది. అతను నిరాశగా ఫోన్ పెట్టిసాడు.

అశు ప్లేన్లో కూర్చుని, ప్లేన్ గాలిలోకి లేస్తుంటే అత ఈ విశ్రమై భావం కలిగింది.

జమునకి దూరం అయిపోతున్నానే అనే దిగులేదో జమునని రాక్కుచేస్తేంది! ఈ టీ! యిదేం భావన! తన రెండు రోజులు విధిదు హారు వెళ్లన్నాడు. రాగానే తన ప్రాసిన ఉత్తరం ఇచ్చాడు కర్మాక అతని పెదవులు చిదునవ్వుతో విచ్చుకున్నాయి. ఉచిక్కు ముండు అందమైన దృశ్యాలు వేగంగా కదలసాగినాయి.

23

బ్రోంబాయలో చిరంజీవి ఎయిర్పోర్టుకి వచ్చి ప్రపణన్నని సాక్షి పీపుకు వెళ్లాడు. చిరంజీవి తల్లి జయమృగారు ప్రపణన్నని చూగానే ఎదురువచ్చి అతన్ని కొగలించుకుని ఎద్దేసింది. ప్రపణన్ అనుసయించాడు. "కంగారు పడకండి అంటీ! ఆ పోలీము పెళ్లి నా ఫ్రెంచేగా! నేను, చిరంజీవి వెళ్లి యెల్లాగే నా సరే. రాస్క్రీని దెబుల్ ఇప్పుంచి విడిపించుకు వస్తాం. నరేవా!"

"ప్రొమో నాయనా! వాడిని మళ్ళీ మానేవరకూ నా ప్రాణం ఒప్పేట్లు లేదు" అంది అవిడ.

"ముమ్మా! అదుర్లో పడవద్దున్నానా! డాక్టరేమని చెప్పాడు ఈ" చిరంజీవి చిరాకుగా అన్నాడు.

"ప్రపణన్న! నీ మిాదనే నా ఆశ అంతా" అంది అవిడ. ఆ నిషమంలో అతను దేవుడిలా కన్నిస్తున్నాడు.

చిరంజీవి, ప్రపణన్న యద్దరూ కారులో పూనావైలుదేరారు. తాలో చిరంజీవి మొత్తుకుంటున్నట్లుగా అన్నాడు. "సుఖ్య షెష్మా అడు ప్రపణన్న! అవలు వాడి యా పతనాని కంతటికి పూకరణం మా అమ్మే! వాడిని చిన్నప్పుటినుంభి అతిగారాళ్ళ

వేసి నెత్తికెక్కంచుకుంది. నేను ఆవిడమాట వినను ఉన్నారో తప్పుచేసినా వాడినై పే వత్తానుపలికేది. వాడు కావాలవ్వు జీ చేసేది. ఇప్పుడు చూడు ఎలా అయిందో. బంగారంజీ దశవిష్యత్తు సర్వవాశనం అయింది” చిరంజీవి ఆశోంగాఖాప్రవన్న అతని మొకాలిమిాద చేతో తట్టి “రాంతం. రాం అన్నట్టు చూసాడు.

వారిది కుటుంబ రాజియం. అయింటో కర్తీ కొమ్మకపడదు. ప్రవన్నకి చిన్నప్పటినుంచీ వారికి నఘ్పుచేస్తి పాపికుదర్పటం - రాజీ పర్పటం అలవాతే.

“అ పోతీనీ అఫీసర్ సీకు తెలును కాబట్టి కాప్టానుంది. లేకపోతే ఏమయ్యేదో చెప్పు! వాడు వాలో హాట్టుమానేసి ఏడాది అయింది. నేనపలు కల్పించుకోననే అన్నాపుగా మా అమ్మ ఏడుపు చూడలేక జోక్కం చేసుకోవాల్సి వచ్చియి ఆన్నాడు. అతను తప్పనిసరిగా, చాలా చిరాకుగా యాచిక్కి మిాద వేషుకున్నాడని తెలుసూనే ఉంది.

చిరంజీవి తమ్ముడు భాస్కర్ రాడికల్ గూప్టి తిటి విద్యార్థి. వాటు మొన్న వూనా వెళ్లారుట. అక్కడ ఒక గుంపా వ్యాపార కుటుంబాన్ని హత్తుచేశారు. అందులో సంక్లిష్టంగా ఉంది అంటూ భాస్కర్ ని అరెస్టుచేసి తైలులోవుంచారు. ఇట్టి అధికారి ప్రవన్న ప్రసంగించి నితిసింది. అందుకే వెంటనేప్పణి పోన్న చేసి పిలిపించారు.

కారు పూనా పూరులో ప్రవేశించింది. వాకావరణం త్వరించి చలటిగాలి ఏస్తోంది. పర్పం వచ్చేట్టుంది. [ప్రవన్న చిట్టి అ పోతీను అధికారిని కలిపారు. అతను భాస్కర్ ని మానేశుయి అనుమతి ఇవ్వమని తైలు సూపర్చెండెంట్ కి ఉత్కర్షం త్రయిశ్శాడు. చిరంజీవి తనురావని, తనవిష్ణున్న భాస్కర్ మొచ్చ ప్రవర్తిస్తాడని ప్రవన్నని ఒక్కడినే వెళ్లమని కోరాడు.

ప్రవన్న ఒక్కడినే భాస్కర్ ని కలుసుకోవటానికి చెగ్గాడు. అతను భాస్కర్ తో మాట్లాడు,

ఉగున్.

147

“సాక్సం ఎవరూ యే సాయం వేయవవసరం లేదు. నా ఇంచి వాది ‘నాయప్పం వచ్చినట్లు నడుచుకుంటాను’ అన్నాడు. శ్రీకృష్ణగురించి చెప్పినా అతనిమనసు మారలేదు. తనకి చెయల్ ఇప్పారేవి తిరస్కరించాడు. తను చెయల్ తీసుకొని మళ్ళీ వస్తే నియమికి చెప్పిన తర్వాత వివరంగా మాట్లాడుకొండామని చూడు ప్రవన్న.

రాస్క్రూ మొదట మొండిగా, తిరస్కారంగా విదిలించిన భూమాట్లాడినా తర్వాత ఒప్పుకున్నాడు.

[ప్రవన్న ఒక్కడనుంచి ఇవతలకి వస్తున్నాడు.

గేడకి ఇటువెతున ఎవరో యువతి, యింకో ఘై దీని కలుసు గోటికి వచ్చింది. అతను విసురుగా. అవేశంగా అంటున్నాడు. టేక సామార అపటు ప్రేములేదు. నేను చచ్చిపోయినా సీకేమియించింది. రాబాలని నాకూడ్రా ఉంది. నా ప్రాణం పోవటం ఇట్టు నేనేం చేయము.”

“అలా అనకు! దయయుంచి అలూ అనకు!”

ఉకంఠం వినగానే ప్రవన్న ఉత్తిష్ఠిపడ్డాడు!

ఉకంఠయ్యరం అచ్చు జమున గొంతులా తుంది.

అతను అవక్కిగా తిరిగి చూసాడు.

ఒట్టువైపు తెలిగిపున్న అయువతిని చూడగానే అతని కట్టు వుగ్గా ఉయాయా. ఆ అమ్మాయి వెనకసుంచి జమున లాగానే ఉండి. మండుకి వెస్తున్న అతని అడుగులు, బంధంవడినట్టే అగిస్తాయా! అతను తిరిగిచూసాడు. ఒక అడుగువేసి అటువైపుగా వ్యుదు.

“ఈ నంపత్యరం అక్కోబరులో గాంధి జయింతి రోజున ఇప్పటి అవునాని గంపెడంత అశగా గడిపాను. అయిపోయాడి. ఆ ఒక్కాడా తిరిగేయింది అ లిష్ట్లో నా పేరు లేదట! చీపాయాగు సంవక్కరాలు. ఓ గాడ్!” ప్రవన్న అతనివైపే ప్రాయాడు. అతని వయసుమిగ్గిన వ్యక్తి, తలనెరిసింది మనిషి

భజాలు వంగిపోయి, చిన్నవాడిలా, కృంగిపోయన మిస్టర్ కన్నిష్టున్నాడు.

“నువ్వు బైర్యం తెచ్చుకో సిద్ధు” అంటోంది అయిపే
ప్రసన్న కచ్చు చురుగా అయినాయి. ఆ యమితి ఇష్టశాస్త్రి కాదు, స్వయంగా జమునే! ఆ వయముక్కిన వ్యక్తిచిట్టయిస్తోంది. కానీ అతను వినిపించుకోవటంలేదు. “జమునా! కీ
తెలుస్తుంది నా బాధ. రోజులు, త్రణాలు లెప్పిపెట్టుకుంటా, ఇ
పంజరంమంచి విముక్తి ఎప్పుడూ అని యెదురు చూడటంలోకి
జీవితం అయిపోతోంది. నాకు తెలుసు. ఈ దురదృష్టం ఊ
నాకు విముక్తిలేదు. నేను యిందులోనే మగిపోవాలి, యిందులో
చచ్చిపోతాను!” అతను తలెత్తి ఆవేశంగా చూస్తూ గుపెట్టి
బట్టి “జమునా! ఇకనుంచి నువ్వు నున్న చూడటానికి రాయి
నువ్వు వన్నుంచే నాకు బితుకుమిార అశప్పడోంది. ఈ తిటి
పాశంలా నన్ను బావసీయటంలేదు. జమునా! నువ్వే! నువ్వే!
బావసీయటం లేదు వెళ్లిపో! వెళ్లిపో! నన్ను ఇందులో ఇం
బావసీ. యూ ఈమన్ గెటటుత్తాడు.” అతను అరిపాడు.

జమున కటకట్టాల్చోంచే అతని చేతులు అందుకంది.

“పీటీ! అలా అనకు, అలా అనకు!” ఈ గొంతులో ప్ర
కోలు, అతనిపట్ల అమెకి ఎంత ప్రేమ ఉందో తెలిసిపోతోంది.

“సిద్ధు! కాన్న ఓపికిపట్టు. నాలుగు నంవత్సరాణ ఇం
ఎంతలో తిరిగివస్తాయి. నేను, దీపూ నీ కోసం ఎంత ఎదురుచ్చు
న్నా మో తెలుసా?”

అతను తలెత్తి చూసాడు. అతని కళ్ళలో భయంకరిస్తి
విషాం నిండి వుంది. “జమునా! నీకు దీపూ ఉన్నాడు. హిట్టు
కలిసి సంతోషంగా ఉన్నారు. అవును, నువ్వు బాలాసంతోషంగా
ఉన్నావు” అతను జమునని ఎగాదిగా చూశాడు. “అఖుడు! సిద్ధు
చూస్తుంటేనే తెలుస్తోంది. నువ్వు బాలా సంతోషంగా ఉన్నా
రంగు చేసావు ఒణ్ణు వచ్చింది. నువ్వు సుఖంగా ఉన్నావు నో
అతను గుప్పులతో థాత్తి మిార అనించుకున్నాడు. “అప్పుకొ

సిద్ధించిన ఆలోచనలతో ఎప్పుడెప్పుడు యా బీకటి గుహలో
చుట్టూ చెట్టులు పడేట్లు యెదురు చూస్తూ గడువుతున్నాను.
మూడా నీకు తెలుసా? ఒక్కాక్కు రోజు ఎంత భారంగా, ఎంత
ప్రాణంగా గడుస్తందో! ఎన్నిసార్లు కాపలావాడిని తైమ్ అడిగినా
ఏగంట గడవనే గడవదు. వెమ్మనగా ఇదొక వీకటి గుహ.
శాస్త్రముక్కి లేదు. లేదు” అతను దోషిలి పట్టాడు. “జమునా!
ఇచ్చు పట్టుకుంటాను. ఈసారి వచ్చేటప్పుడు నా కింత విషం
ష్ట్రీ యవ్వు స్టీపింగ్ పిల్చు అయితే బాలా నయం. నిద్రలో
శ్రాం పోతుంది. ఈ జీవచ్ఛవంలా బ్రతికే శక్తి యిక నాకు
శేషం. నాకు లేదు - నా బాధ నీకు అర్ధం గావటం లేదు.” అతను
శాస్త్రంది, చేత్తలో ముఖం దాచుకొని ఎడవసాగాడు.

జమున కటకట్టాల్చోంచి చెయి బాచి అతని తలమిాద చెయి
పేసింది. “సిద్ధు! బైర్యం తెచ్చుకో! పీటీ - నా కోసం, దీపూ కోసం
ప్రశ్న కైలులో వున్నావు! నేను వైట వున్నాను! అంతే తేడా!
సిద్ధు, దీపూ నీ రాక కోసం ఎంత ఎదురు చూస్తున్నామో నీకు
శేషంది. నేను నీ కంబే ఎక్కువగా ఎంతగా త్రణాలు లెభ్చ
చెట్టుకుంటా గడువుతున్నానో నీకు తెలియదు.”

ఆ అషునయ పాక్కాలకి అతని దుఃఖం రెట్టింపు అయిందే
ష్ట్రీ కగ్గలేదు.

“జమునా! వెళ్లిపో!” అన్నాడు.

“నేను వెళ్లును. మవ్విలా వుంటే వెళ్లే శక్తి నాకెక్కడ
ష్ట్రీంది!” అంది,

“తైమయిందమ్మా! యిక పదంది” కాపలా అతను హాచ్చ
శాస్త్రంది.

“సిద్ధు! నేను రేపు మళ్ళీ వస్తాను.”

యద్దనహాడి సులోచనా

అతను జమున చేతిని తలమీద నుంచి తీసేపాడ “ఏచ్చిపో! ఇక రావద్దు, మనకి యిదే ఆఫరి చూపు.”

“అలా అవకు. నేను వస్తాను.”

“వదండమ్మా!” కావలూ అతను రెండోసారి పొబ్బుచు జమున అతనిన్న వదలలేక వదిలింది.

కొంగుతో కట్టు గట్టిగా తుడుచుకొని యటు కిరిగి బదారడుగులు వేసి పక్కకు తిరిగి కారిడార్లోకి నడిచింది. దీని జమున సర్వద్రష్టులా అగిపోయింది.

అక్కడ ప్రవనన్న సిలబడి ఉన్నాడు.

ఆ త్తణంలో అతని ముఖం కాలిన మని కాగికంలా గృహ అతనిలో ఆశలు, అనందాలు ఏవో కాలి బూడిద అయిపోని నీర్జివమైన భావం వుంది.

“నువ్వు!!” జమున చెయి గుండెల మీదకి రాగా, ఒలు అష్టష్టంగా పలికినాయి!

అతను జముననే చూపున్నాడు! ఆ చూపుల ఔర్కం ఇంకా తెలుస్తానే వుంది. జమున అంతలోనే ఒంటమీదకి కెట్టి వచ్చిన దానిలా తెప్పరిల్సింది. మరు నిముషంలో అతనిన్న కుని, అక్కడనుంచి రివ్వున బాణంలా దూసుకుపోయింది ప్రవనన్న వెంటే పరుగెత్తుకు వచ్చాడు.

జమున జైలు గెటుదాటి పరుగెత్తింది.

ప్రవనన్న వెంటే పరుగెత్తుతూ, “జమునా! జమునా” లిపీ పెట్టి పిలుస్తున్నాడు. జమున ఆగలేదు. వేటగూడిని చూసినచేటి పరుగెత్తుతూనే వుంది. గాలి రివ్వున లేస్తోంది! అ గాలికి అక్కడ పరుగులు దీస్తున్నాయి.

“జమునా!” అతని పిలువు లిగరగా వినిపోంది. దీఱి పోయేవారు, ఆగి తలలు తీపివి విత్రంగా పరుగులు దీస్తున్నాయి. రినీ గమనిస్తున్నారు.

చివరకి ఎలాగయితేనేం ప్రవనన్న జమునని పట్టుకేగలిగాడు.

చుక్క చెయ్య చేతికి అందగానే అతను భుజాలు పట్టుకొని, కొంగపై పుతిప్పుకున్నాడు.

పశుగ వేగంతో ఆయానపడ్డున్న జమున కర్కులో పట్టరాని పెగింపు, అంతలేని రోషం తోంగిమాన్మన్నాయి.

“మహ్యమువ్వు యిలా సి ఐ.లా నా వెనకనుంచి నన్ను పించిస్తున్నావని నాకు తెలియలేదు.” అ మాట సాంతం పూర్తి రావేదు.

జమున చెంప ఛేర్కమంది! ప్రవనన్న దవడ ఎముక చిగుసు కింది. అతను ఈడ్డి తన చెంపమీద కొట్టగా నే ఒక్కటణం ప్రక్కరోయస్తుగా, నోటిమాట రానట్టు చూసిద జమున వెంటనే తచ్చి వేయ వదిలింపుకుంటూ “వదులు వదులు, నన్ను వదులు” అంటా అరిపింది. ప్రవనన్న జమునని వదలలేదు. పైనుంచి ప్రక్క పారిపోతుందో అన్నట్టుగా, ఆ తేతిని మరింత చిగించి చ్ఛిపున్నాడు. అటు వెళ్తున్న టాక్కిని “టాక్కి” అని గొంతెత్తి చించి పీరిచాడు.

టాక్కి వచ్చి ఆగింది.

“వదులు” జమున గింజుకుంది. అతను ఆ మాటని వినిపించేకండి జమునని బలంగా టాక్కిలో కూలేసాడు. తనకూర్చుని ఉఱవేస్తూ “డై ఇవర్-” అంటూ తన బన చేసిన పోటల్ చేసి వెంపుడు.

టాక్కి కదిలింది.

జమున టాక్కిలో ఒక మూలకి ఒదిగిపోయి, దెబ్బతిన్న కీపిల్లా ముడుచుకుపోయినట్లుగా కూర్చుంది. ఆ ముఖంలో ఇంచి ఇంచి ప్రవనన్న యింత పరకూ ఎప్పుడూ చూడలేదు, జమున ముఖంలో ఆ బాధకి కారణం జైలులో వున్న ఆ వయసు ప్రించుప్పటి! అతని ప్రభావం జమున మీద అంత వుండా? ఉండి గర్జ సముద్రంలో మనిగిపోతున్నట్టుగా ఉన్నాడు. ఇంచి మనసుతా ఛేదు, భరింపలేని గర్జం, అతను వుక్కిరి

బిక్కిరి అవుతున్నాడు. జమునకి, తనకి మధ్య ఒక పెద్దండ్రి వికృతంగా నోరు తెరుస్తున్నట్టుగా వుంది.

*

టూకీస్ పేశాటల్ ముందుకు వచ్చి అగింది.

ఆపుటికి కాన్న తెరుకున్న జమున, అతని రాజులు లేకుండా తనే డోర్ తెరుచుకుని దిగింది.

అతను టూకీస్ అతనికి ఉబ్బులు వెల్లించి వచ్చేవరకు ఈ ముఖంతిప్పి మాస్తూ నిలబడింది.

జద్దరూ అతని గదిలోక వచ్చారు.

“ఎప్పుడు వెప్పు” అన్నాడు.

“ఎందుకు చెప్పాలి.”

అతనిలో అవేళం అప్పటికే తగింది. చేతులు హృషి “ఎందుకు చెప్పాలా! నేను నీ స్నేహితుడిని కాటటి! ఎప్పటిప్పి నువ్వు చెప్పుకోవటమే దారుణం” అన్నాడు.

జమున ఒకసారి చేతులు చూపుకుంది.

ఒక చెప్పుక తప్పలేదు.

జమున చెప్పుటం ప్రారంభించింది.

24

“స్నేధార్థ మా వదినకి దూరపు బంధువు అవుతాడు, కణ్ణి ఖగోళ శాత్రువులో పట్టభద్రుడు అయి, ప్రస్తుతం తుద్యోగం చేకి హైదరాబాద్ వచ్చాడు. మా వదినకి అతనంటే బాలా య్యాచదువు విషయంలో అతనికి వచ్చిన గోల్పుమెడల్స్ గాని ఒకటే చెబుతూ ఉండేది. ఈవిడకి తున్న అనలు అధిష్టానికి మించాడు, అతనికి వెనకువున్న ఉబ్బుమించాడు. అమ్మ నఱుగుతూ వుండేది.

స్నేధార్థ పిల్లలు లేని రంగనాథరావుగారు పెంపకం తీసు చొప్పటి. ఆయన భార్య అహల్యమ్ముగార్చి కొడుకు భింబియ్యత్తే గిరిబాలా ఆశ వుంది. వాస్తు డబ్బుగల వాస్తు. వ్యాపార శ్శుభ వరపలి గలవాశ్శు. వాళ్ళకి కొడుక్కు మంచి సంబంధం రాజాని తపపడటంలో తప్పేంలేదు. మా వదిన అహల్యమ్మ గారిపొసికనం గురించి చెప్పి చెప్పి నవ్వేది. అనలు పెల్లలు చీసి బౌ మరి ఉబ్బుకి వెంపర్లాడుతారు అంటూ వ్యంగ్యంగా పాటలు విసిరేది. వదిన సిద్ధార్థని గురించి యెందుకు అంతగా శాశ్వతందో మా అన్నయ్యకి బాగా తెలుసు! వదిన చెల్లెలు గెస్టీ అనికిచ్చి చేయాలని మా వదినకి, అవిడ తల్లికి సంకలన్పం!

స్నేధార్థ హైదరాబాద్ రావటం సరానరి మా యింటికే ఉన్నాడు. జాదయం రెఱులు దిగి పెట్టి పుచ్చుకునివచ్చి తలుపుత్తలైన శాస్త్రికి ప్రపంచాలో ముకుంటూ. నేనేవచ్చి తలుపు తీసాను. గింజికిడి ఆగమనంతో, పట్టు బ్రిప్పేసుకుంటున్న నేను లోపించాలిపోయాను. వదిన బాలా హడావుడి చెసింది అతని చూడగానీ! అన్నయ్యని లేపి తీసుకు వచ్చింది. తలిగ్గాం యస్తే మేం చేశ్చనీ! వచ్చేవాళ్ళంకదా అంటూ నొచ్చుకుంది.

వంట ఇంట్లోకివచ్చి తనే న్యయంగా కాఫీ కలిపి తీసుకు వెళ్ళియింది. వదిన అతని తలిదండ్రుల గురించి తేమ సమాచారాలు అడుగుతూ ఏవేవో ఒకటే ప్రశ్నలు చేస్తున్చి అతనుముక్క లేకించాడు, అదిగినదానికి మాత్రం సమాధానం చెబుతున్నాడు. శార్యుకు తని ఇక్కడకే వెళ్ళమని అందనీ. అందుకని తను ఈ శార్యులో పరిచయిస్తులు ఉన్నా ఇక్కడికేవచ్చానని చెప్పాడు! వదిన రాలా సంచిరపడింది.

వదిన అతన్ని స్న్యానానికి లెమ్ముంటూ “ఇది మించి ప్రపంచాలో మొహమాటపడకు” అంటూ పోచ్చరించింది. “మనం శాశ్వతవాళ్ళం” అంది కలుపుగోలుగా.

“ఖలగేరెండి” అన్నాడతను మొహమాట్లాగా,

వదిన అదేరోజున ఒక ఉత్తరం అహల్యమృగార్టి తెఱిపు అబ్బాయి సరాసరి మాయింటికి వచ్చాడు. కులాపాగా తాన్ని మిశ్ర అతని గురించి బెంగపెట్టుకోకండి” అంటూ ఉట్టి ప్రాసింది. రెండో ఉత్తరం వాళ్ళమృకి “స్థిర “మాయించాడై ఉన్నాడు నువ్వు వెంటనే గీతని వంపు” అని ప్రాసింది.

మూడో రోజుకి గీత వాళ్ళమృతో నష్ట దిగింది. “ఇందిన వలలో వేయటానికి మంచివనే వేస్తున్నారు” అంటే అవిధికి వియ్యపురాలు అంటే వడదు. మా అన్నయ్యిని ఇంగి వలలో వేసుకున్నారని అవిడు ఉచ్చేశ్యం! మానన్నా నాచిపువ్వి పోయాడు. మా బాధ్యత మా అన్నయ్యమిశ్రనే ఉండి నన్ను ఇంటిదాన్ని చేయాలి. పెళ్ళం కొంగువుతున్ని తింగే అన్నాను నా పెళ్ళి బాధ్యత నరిగొ నిర్విరిష్టాడో లేదోనని అమ్మిరాధయం!

“వాళ్ళని చూడు, అ సిద్ధార్థ ఎంత బాగా దొరికాడో ఇంటి ప్రయత్నిద్దాం అన్నా అలాటి అవకాశం దొరకదు. వీళ్ళనాలో కుర్రాడు వడటం భాయం. ఆ గీత పెళ్ళి అయిపోయనద్దీ! ప్రాణి అలుపునాలుహూ లేకుండా పిల్లని లభ్యాధికార యింటి కేరివి ఉన్నారు” అని వాపోయేది అమ్మి! ఈ నన నాకు బాలా పిక్కా ఉండేది. “ఇదుగో అమ్మా! నా దగ్గర యా నమిగుచు వెళ్లి నుమూ” అని చిరాకు పడేదాన్ని!

వదిన వాళ్ళ తల్లి చెప్పాల్చిన జాగరూకతలు వెళ్ళి పోయింది. వదిన ఇక ముదలు పెట్టింది. వాళ్ళిద్దరికి కలిపి భోషపెట్టేది! నేను రాబోతే ఏదో సాకు చెప్పివద్దనేది. వాళ్ళని వంటి సినిమాలకి పంపేది. “నేను వస్తానని” వై లుదేరేదాన్ని! ఇంటించకుండా అపటానికి వదిన తలప్రాణం తోకక వేస్తించిననని ఎడిపించటం నాకు బాలాసరదాగా తుండేది. వదిన అన్నయ్యి చెప్పి నన్ను కేకలు వేయించేది. అన్నయ్యి ఒక రోజున రాబోస్తి యిచ్చేశాడు.

“హాడు జమీ! వాళ్ళిద్దరూ కాబోయే భార్యాభర్తలు. నువ్వు రాగ్రమ్మ పానకంలో పుడకలూ అదువెళ్ళుకు” అన్నాడు.

“ఇలాగా అన్నయ్యా! నాకు తెలియదు” అన్నాను అమాయిగా మధురపెట్టి.

ఈ సంభాషణ స్థిర విషాడని నాకు తెలియదు. నేను గూడోకుల కార్యక్రమం యింకా యొక్కువ చేస్తే అన్నయ్యచేత సింగా పిట్ట తిపాల్చి వస్తుందని ఇక బాల్చే అనుకొని విరమించేను కొన్నాను.

స్థిర యటు పనుందే. నేను అటు తప్పుకు వెళ్ళి పోయే రాబో! మా వదినకి నంతోషం కలిగింది. ఆరోజు నేను పరం రాబో కుట్టలో పుస్తకం జడువుకుంటూ కూర్చున్నాను. స్థిర కెక్కించ వచ్చాడు.

“మిశ్ర-మిశ్ర - ఒక్కినిముషం నాతో మాట్లాడటానికి అలా పాటుకి వస్తారా?” అన్నాడు.

నేను తక్కెతి చూశాను. అతను తడబడుతున్నాడు. బాలా ప్రయంగా చెప్పాడా మాటలు.

“ఎక్కడే చెప్పిండి” అన్నాను.

“ఎక్కడ చెప్పటం కుదరదు. ఎవరో ఒకరు పస్తంటారు. రాబోగో ఉంటుంది. పార్చు అయితే బాగుంటుంది.”

నేను గుండెలమిద చెయి పెట్టుకున్నాను. భయం నటిస్తూ వెళ్ళి పెర్చవినేస్తా “అమ్మా, పార్చుకే! మా వదిన మిశ్ర కలిపి చెప్పసి తెలిసే నన్ను చంపేస్తుంది” అన్నాను.

అతని ముఖం కందిపోయింది. కోపం అణచుకుని చిరాగొప్పు “నేను పొ వదిన ప్రాపటీనేం కాదుగా! మధ్యలో అవిడు ఉధిరం ఏమిటి? మిశ్రతో మాట్లాడాలని అనిపిసే మాట్లాడతాను” అన్నాడు!

నేను లోపలికి భయంగా చూశాను. మా వదినవిందే నిజంగా కేంపుంది.

"పార్చుకి వస్తారా, రారా?"

అమ్మా! ఇతనిలో నెమ్ము దేకాడు, మొండితసంహగస్తు అనుకున్నాను.

"మీరు పదండి, నేను తర్వాత వస్తాను" అన్నాడు.
అతను ఎక్కడ వుంటాడో చెప్పి వెళ్లిపోయాడ.
నేను తర్వాత వెళ్లాను.

అతను పార్చులో ఉన్నాడు. నిదానంగా కూర్చుని, ఈ పొగా నాకోనం ఎదురు చూడటం లేదు!

చేతులు వెనక్కి పెట్టుకుని అశాంతిగా, చిరాకుగా ఈ నచ్చిని విషయం ఏదో జరిగిపోయినట్లుగా అటూ, యటా మీరు చేస్తున్నాడు.

నేను వెళ్లాను. అతను నన్ను చూడగానే నాచైపుట్టి మనసులో కోపం అంతా కించ్చున్ననుట్లుగా "ఓధి బాలా అభ్యర్థి కదా! మింతాన్నా. వదినా బాలా మర్యాదనులు అనుకున్న ఇబాటివాళ్లని అస్తిత్వం అనుకోలేదు" అన్నాడు.

"ఇప్పుడు ఏమైంది?" అన్నాను. యెంతయినా మా కాకు వదినా! వాళ్లని అతను అలా తిరస్కరంగా చూడాడ్ని నచ్చలేదు.

"ఏమైందా? నా భవిష్యత్ గురించి వారు నిర్ణయాల క్షేత్రాన్నారు. నేను_నేను ఒక్కసారికూడా మింతని పెళ్లిపేసిటానని అనలేదు. ఆ అమ్మాయితో అనలు చనువుగా కూడాకేసు అవిడగారే ఏంతోచటం లేదు అంటూ నా వెంటవి సినిమాల పీకారకి వస్తోంది. సెనిమాక వెళ్లినంత మాత్రాన నేను చేసుకోవాల్సిందేనా? ఛి, ఛి! యెం మనమ్ములు వీటు, పెళ్లించే తమాపూ అనుకున్నారా! ఎవరిని వడితే వాళ్లని తుంటారా!"

"మాతో ఎప్పుడు చెప్పారు?"

"నీవు మిహ్యల్ని మీరు అన్నయ్య మండలిస్తుంటే విన్నాను. రక్క గీతి పెళ్గట. వినగానే నాకు మతిపోయింది."

నేను అతని మాటలు వింటూ, అతని ఆవేశం నిశ్శబ్దంగా విషిష్టున్నాను.

అతను అన్నాడు.

"నేను యిప్పుడు యక్కడికి మిమ్మల్ని ఎందుకు పిలిచానో ఇటా!"

"యింకా చెప్పలేదుగా మీరు?"

"నేను ఆ గీతని చేసుకోనని మీరు చెప్పండి."

"నేవా?!"

"అప్పుడు, కొస్త సాయంచేసి పెట్టండి హీబ్. నాకు అను ఇచ్చం. మింతిన యిప్పటికే మా అమ్మక పుత్రరం వ్రాసేసి ఇటుందని."

"మింతిన మార్పుగారు అంత తేలికగా ఒప్పుకుంటారా!"

"మా అమ్మక ఎంతో తెలివిగలది. కానీ ఏం లాభం. పొగ్గుల యాట్టి పుచ్చిపోతుంది. ఆ బాతుర్యం మింతిన దగ్గర, కాగ్గె అమ్మక దగ్గరా బాలా వుండని నాకు ఈ మధ్యనే తెలిసింది"

"మాకు యిష్టం లేకపోతే మింతిన చెప్పండి మధ్యలో నా ఇప్పుడికనం ఎందుకు?"

"మింతిన మార్పుగారు కలగకుండా వుండటానికి."

"మా అన్నయ్యకి బాధ కలిగితే మింతినేమైంది! మింతి కెందుకు ఇష్టిపోయటం?"

"ఇప్పుడు! అది నాకు బాలా ముఖ్యం" అతను ఎలో చూస్తూ ఇప్పుడు, అంతని మాటలు నాకు అర్థం గాలేదు.

"నా వల్ల కాదు" అని నేను అతనికి చెప్పేసాను.

మింతిని నా నోటినుంచి ఈ మాట వింటే యింకేమైనా ఫుడు? నా పీక పిసుకుతుంది. మా వదిన తడాభా ఈ పెళ్లి హింటి తెలియదు అనుకున్నాను.

158

య్యద్దనహృది పురీ శాఖ

జర్డరం వచ్చేసాం! ఈ నంభాషణ జరిగిసట్లు మాటల్లే ఎవరికి తెలియదు.

రెండు రోజుల తర్వాత-

అతను కుట్టుకుంటూ కూర్చున్న నాదగరకి వచ్చి నొరూ! నాకు చిన్న సాయంచేసి పెద్దారా?" అన్నాడు.

"ఏమటి?" తలెత్తి మాసాను.

"నాకు యిక్కడకి దగ్గరలో ఎక్కుతైనా ఒక గది కూడా అడెకు చూపించండి."

"అడేమిటి.."

"అబ్బా! బిగ్గరగా అరవకండి, నేను వేరే ఇంట్లో పెట్టాను. అప్పుడు గీతని చేసుకోనని తెలికగా చెప్పేయిష్టు ఎంతయినా మించి ఇంట్లో వుండి, మించి పెట్టే భోజనం కించి, మించి క్షప్పంలేని మాట చెప్పుటం.."

అతని బాధ నా కర్చరం అయింది. అనలు మా వదినఁ ప్రెధగా అతనికి భోజనం పెట్టటంలో కారణం కూడా ఉపాయా!

"గది మాసి పెట్టారండి మింకు వాలా బుణిపడి వుంటాడు."

"నాకు తెలియదు బాబూ! మా వదిన వస్తు చంపేస్తున్న అన్నాను. చిన్నప్పుడే మా నాన్న పోయి నేను అన్నా, విషించి దగ్గర ఉండటంతో నాకు మా అమ్మకంటే, మా వదినకి ఏక్కు కోపం వస్తుందోనని భయపడటం బాగా అలవాటు అయిపోయాడు.

మర్మాడు సిద్ధార వస్తునే "నాకు గది దొరింది" అంచు అనందంగా పెప్పాడు.

"ఎక్కుడ?"

"ఈ పక్క వీధిలోనే. నేను ఎక్కడికి వెళ్లాలన్న, చీసి ముందునుంచి వెళ్లాలిందే" అన్నాడు.

నాకు కూడా అతనికి అంత దగ్గరలో దొరించటకి వంతోపం వేసింది. వ్యతఃగా అతను మంచిపాడు, మిశ్రాజీ సేచాలామంది మగపిలల్చి గమనించాము. నొఱ్చు, అంచులు

ప్రమాదం

ఇంకుతుంచి దొంగ చూపులు మాస్తారు. ఇతను అలా కాదు. గీతివ్రద్ధ ర్మలోనే కాదు, అతని మాపులు, మాటలు అంతా కొర్చుం, మంచికనం గుబాచింపే!

ఇంచు గది తీసుకొనివేరే వెళ్లాను అనేపరికి వదిన తెల్లియాంపి శర్యాత గీతతో ఎకాంతం కోసం ఆమకుంది.

ఇంచు గదిలోకి మారిపోయాడు.

గీతని దూరంగా పెట్టాసాగాడు. గీత వేళ్లే చదువుకోవాలని చేశారు. సినిమాకి రమ్మంటే వచ్చేవాడు కాదు! వదిన సిని భోసం, ఫలహారం తిమ్మి పంపేసేవాడు. గీతకి విసుగు భోసి "అ మెద్దు నా కిష్టం లేదు" అంటూ వాళ్ళ వూరు వేళ్లికయారి.

ఉరోజు నేను గదిలో తల దువ్వుకుంటుంటే, గదివేట క్రింది సేటు శబ్దం గంట ప్రోగింది. అది వాలాసేపు స్క్రోప్పింది. నేను ఏమితో అని వేళ్లి మార్చలేదు. ఎందుకంటే మా గదిలో రాండుక్కుర్చు బాలామంది వున్నారు. వాళ్ళు వేసే కోతి పేటి ఉన్నాకం!

ఆ సాయంత్రం నేను వాకిల్లో బామంతి మొక్కలకి నీట్లు పెట్టుటి సిద్ధార సైల్ మాద వెశుతూ ఆగి నన్ను పలకరించాడు.

"ఉదయం మించి ఇంట్లోలేరా?"

"పున్నానే!"

"ఎంతసేను సైలు బెల్లు మోగించినా మించు వైటుకిరాలేదు."

"అ చెలు మోగించింది మించా! ఎవరో రాండి వెధవ అనుకొన్న సుమా!"

ఈ మాట వినగానే అతను కోపగించుకోలేదు. పెనుంచి ఎల్లి ఘక్కున వువ్వాడు. "నయమే! నా నెత్తిమించి ఏక్కు వోయలేదు అదృష్టపంతుడిని" అన్నాడు,

నేను వాళ్ళ నొఱ్చుకున్నాను.

"అనలు సైకిల్ వెల్ ఎందుకు మోగించతం! నొఱియంతోకే రావబుగా!" అన్నాను.

"టై ము లేదు. ఒక కంపెనీలో ఉద్యోగానికి ఎందో వెట్టన్నాను. నా కెందుకో మిమ్మల్ని చూసి వెళ్లి ఉర్కుపు తప్పకుండా వస్తుందిమో అని ఆళకిగింది."

నేను అశ్వర్యంగా చూస్తూ అన్నాను. "అనలు దొర్కెనాకు అర్థం గావటంలేదు. మీ నాన్న అంత డబ్బుపూరు మిమ్మ ఈ సైకిల్ మిద ప్రయాణం ఏమిటి? ఈ ఉద్యోగప్రయత్నాలేమిటి?"

అతను సైకిల్ చెల్లు ట్రింగ్ ట్రింగ్ మనిషిస్తూ క్రొస్ దానివైపే చూసాడు. తర్వాత తలెత్తుతూ "నేను, నేనూ ఇకాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను" అన్నాడు.

"అంటే?"

"మాది అనలు బాగాలేని కుటుంబమే. నాకు ఈ తృప్తిరాలప్పుడు పీట్టు తెచ్చి నన్ను పెంచుకున్నారు. వాళ్ళ ఇవదిహేను నంపతృప్తాలు గడిపినా నేను అసుఖాలకి, వాళ్ళ అకి అలవాటు పడలేకపోయాను. నా మను ఎడంగా శుంభా వచ్చింది. చదువు కూడా నా ఇష్టప్రకారమే చదువుతున్న అంటూనే అతను తలెత్తి ఆకాశంవైపు చూసాడు.

ఒక్కటంణ అతను పరినరాలు, అతని ఎదుగుగా భ్రమన్నా పూర్తిగా మర్చిపోయినట్టుగా ఏదో ఆలోచిపుండి చూడునేను కూడా తలెత్తి ఆకాశంలోకి చూసాను. అక్కడ పొళిశంలో తెలుమ్మలు తేలిపోతున్నాయి. వాటిని అతను ఈ ఇష్టంగా, పరవశంగా చూస్తున్నాడు.

చూస్తూ నే అన్నాడు, "నాకు ఎందుకోగాని చిన్నవ్విటినీ ఈ ఆకాశం, నశ్శతాలు అంటే బాలా ఇష్టం! చిన్నవ్విటినీ ఈ ఆకాశం ఎంత దూరం వుంది? ఆకాశం వెనక ఏమిటి షగటిఫూట నశ్శతాలు ఎందుకు కనిపీంచవు అని ఛిట్టి గుణి

టైంవేడాడిని, నేను ఖగోళ శాత్రుంలో సైషలైట్ చేయటం ఒక్కప్పుడికి తండ్రికి, అమ్మకి అనలు యిష్టంలేదు. వాళ్ళకి మ్ముపెడినన్ చమించాలని, నా చేత పెద్ద నర్మింగ్ హోమ్ మ్ముపెడినన్ చమించాలని! "నేను పదవను" అని మ్ముపెడి దఱ్చు గడింప చేయాలని! "నేను పదవను" అని మ్ముపెడి ఇమ్మా, నాన్న "ఎందుకు పెంచుకున్నామా?" అని రాశాడు."

అతను చెబుతానే ఉన్నాడు. ఇంతలో వదినవరండా మెట్ల బికర్కి వచ్చింది. సిద్ధార్థని చూడగానే "అరే! సిద్ధార్థ! అక్కడే బెండి ఉన్నావేం. లోపలికిరా" అంది.

"నాకు పసుందండీ పసాను" అంటూ అతను గబగబాసైల్ టెక్కొంటూ వెళ్లిపోయాడు. నేను నవ్వుకున్నాను.

నేను ఇంటోకి పసుంటే వదిన చురచురా చూసింది.

"ఆ ఇచ్చాయి వస్తే ఇంటోకి పిలవాలని తెలియదూ!"

"గుర్తురాలేదు వదినా! అతనేదో నశ్శతాలు, ఆకాశం బొమ్మెతుంటేను" అన్నాను.

వదిన ఆ రాత్రి అన్నయ్యకి కూడా యా విషయం ఫిర్యాదు చేసాంది. అన్నయ్య ఇంకెప్పుడూ అలా చేయవద్దని చెప్పాడు నేను కృష్ణాపాము.

"నేను వన్నా, లేకపోయినా అతన్నిపిలిచిమాట్లాడి, మర్యాద ప్రయారి, తెలిసిందా" అంది వదిన అజ్ఞాపిస్తున్నట్లుగా. నేను తల కృష్ణాపాము.

మర్యాదకు జడ వేసుకుంటుంబే కిటికీ వైటు వీధిలో సైల్ రెట్ల పోగింది. నేను పరగెతాను.

అక్కడ సిద్ధార్థ సైకిల్ మిద ఉన్నాడు.

అతను నన్ను చూడగానే నంతోపంగా నవ్వాడు.

"ఈ రోజు కూడా యింటర్యూట్ వెట్టన్నారా?" అని బాంగాప.

"లేదు, ఒక వ్యాపం ప్రాశాను. అది పోస్టుచేయటానికి వేట తూర్పు" అంటూ కథరు చూపించాడు.

"ఓట్! శంతేషా" అనుకున్నాను నిరాశగా.

ఒకసారి సాయంత్రం బజారునుంచి కూరలు గొప్పమి వస్తుంటే నా వెనకే వచ్చిన అతను సెకిలు దిగి, నేను వర్షంచూ అ బుట్ట పట్టుకున్నాడు. నన్ను తన ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాడు. ని విచాలంగా నే ఉంది. కానీ ఈ నీకాలు, బట్టలు చిందర వంగా ఉన్నాయి. ఎక్కడ ఏ వు పునర్కం చూసినా నక్కల్కాలిక నంబియి నదే! దీచిల్ మిాద నగం ప్రాసి వదిలేసిన కాగితాల!

"నాకు ఆర్థికల్ ప్రైవేర్ చేసినతర్వాత ఆ కాగితాల కోహాలంబే తగని చిరాకు" అన్నాడు.

నేను వాటిని నర్సిపెట్టూ "నన్ను పి. ఎ. గా వేసుకోయి కి వనంతా చేసిపెడాను" అన్నాను.

"నాకు మంచి ఉద్దేశ్యగంపనే తప్పకుండా ఉలగే రేప్పి మిారు మిా ఇల్లునర్చటం నేను చూసానుగా! చాలా బాగా ఫుట్టుకు ఎక్కడివస్తువు అక్కడ ఉంటుంది. మిాకు వాలా చీఫిక రూపాల్నాడు. వంట ఇల్లు చూపిస్తూ "అక్కడ కాఫి పరంభావులు ఉంది. కాఫి కలిపి మిారు తాగి నాకు యినే నేను నంతోషిస్తూ" అన్నాడు.

నేను వంట యింట్లోకి వెళ్లి కొంగుతో ముక్కు మాపుకున్నాను. అక్కడ లోమని గిన్నెలు వడి వున్నాయి. అక్కడ కూడా ఎవేవో కాగితాలు, గరిటలు, డబ్బులు ఎత్తపెట్టి ఉన్నాయికి నక్కల్కాల ప్రవంచానికి ఒకవోటు అంటూ లేదన్నమాట! ఒక నర్వ్వాప్పం కాబోలు!

నేను కాఫి కలిపి తెచ్చి అతనికిచ్చి నేను తాగాడు. అక్కు అతని అల్పం వుంది. నేను కాఫి తాగుతూ అది తీసి చూశాడు. అందులో అతనిచి విన్నపుటినుంచీ రకరకాల పూర్తిలుతున్నాయి. ఒక పూర్తి నాకు బాలా వచ్చింది. అతను యూనిపారం ఛయి మేజర్ దుష్టుల్లో ఉన్నాడు.

"ఇది ఎక్కడిది?" తీసి చూపిస్తూ అడిగాడు.

"ఇదా! అది క్రిందటిడు కాలేజీలో ఉండగా వేసిన నాటకం రేపి."

"హారు నాటకాలుకూడా వేసారా!" అశ్చర్యంగా అడిగాను.

"నాటకం కాదు. ఒక స్కూల్ పేర్, భారతమాతని, మేజర్ని, స్కూల్ని, వ్యాపారమ్మదిని. రైతునిపెట్టి యొదో బృందగా నం యొద్ది, శక్కు వేరె కాగితంమిాద ఏదో గింతూ అన్నాడు.

ఒకపు నన్ను పేరు పెట్టి అలా చనువుగా పిలుస్తుంటే నాకు మేగా అనిపించింది. నా పేరుక ఏదో అందం, ప్రత్యేకత వచ్చి ఉణింది.

"ఓ!" అన్నాను.

"నేను ఈరోజు ఒక వ్యాపం పోష్టుచేశాను. అది కనక నేను పుస్తకు సెరెక్చు అయితే నాకు డబ్బువస్తుంది అదివస్తే మిాకు పేసుచి ధహనమతి ఇస్తాను" అన్నాడు."

నేను నవ్వాను. అల్పం తిరగేస్తుంటే చివర ఒక పూర్తి ప్రించింది అది చూసి నేను నివ్వెరచోయాను. అపొటో నాదే! రైతు జడలు వెనుకుని లంగా, వోటీలో నా ఇంటర్వెలో దిగిన రైతో అది.

"ఇది యిక్కడికెలా వచ్చింది" అన్నాను.

"నేనే తెచ్చుకున్నాను."

"ఎలా?"

"మిా యింట్లోంచి ఒకసారి పునర్కం తెచ్చుకుంటే అందులో ఉండి. అందులో ఉండికంకూడా ఇంకా ఇక్కడేవుంది. బాపము ఇవ్వులేదు"

"మరి మిా అల్పంలోక ఎలా వచ్చింది?"

"నేనే పెట్టాను, భద్రంగా దాబాను" అన్నాడు.

"బ్రాసుది! కస దొంగతవం" అన్నాను.

"ఇది దొంగతనమా! నాకు తెలియదే. అయితే ఒక పని రైతో?"

"ఇచ్చింది?"

"దానికి శిక్ష ఏమిటో చెప్పండి" అన్నాడు నేను తాజు లేదు నేను బెలుదెరి వచ్చేటప్పుడు అతను మేబీ ఈ ఉన్న పొటోని పునకంలోకి పెట్టి తెచ్చుకున్నాడు. ఆతనికి అనుకున్నాను.

అతను నన్ను తీసుకు వచ్చి యింటి దగ్గర దింపాడు. గీ వరకూ వచ్చి ఆగిపోతూ "ఇంట్లోకిమాత్రం రాసు మా వచ్చిశాంతి వుంటుంది" అన్నాడు.

"మారు బెట్టకి వెళ్ళేటప్పుడు మా గది తాళం నాకు వెళ్ళండి. మిమారు వచ్చేనరికి నేను మా గది శథం చేస్తే" అన్నాను.

"మిరా! చి, చి! ఏం వద్దు" అన్నాడు.

"ఎం చేయకూడదా?"

అతను ఎన్నడూ లేనిది కళ్ళత్తి సూటిగా నాక్కరి మాసాడు.

"చేయించుకునే అధికారం నాకేముంది చెప్పండి" ఇచ్చాడు నేను చకితురాలిని అయిను.

అతను గిరుకున వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. శర్మ బాలూనేపు ఆ మాటో నా వెతుల్లో మారుమోగుతూ ఉండిపోయి ఏమిటి అతని ఉద్దేశ్యం? భీ! ఉద్దేశ్యం అంటూ యొమి ఉండి ఏదో యథాలాపంగా అని ఉంటాడు. నేను దానికి యాంతోకలు పీకకూడదు అనుకున్నాను. అతని పొతో నేను చైటే దాముకున్నాను.

వదిన వూరు వెళ్ళింది. ఈ మధ్యకాలంలో ఎలా పెరిగియే కాని నాకూ, సిద్ధార్తకి మధ్య వసుతు పెరిగింది. మేం యద్దుశంక్రమిధంగా డబ్బుకి యిబుంది పట్టనువూళ్ళయే! నాకు రఘ్యమి అతను తలిదండ్రులని ఆదగుటావికి ఇష్టవదటంలేదు. ఇష్టంకి విధంగా ఏదయినా ఉద్దోగం దొరికితే మన కాళ్మిదఱి నిలబడటం మంచిది అపే అధికారులు నుండి వేసాము.

శిర్మ వెశతూ తన గది తాళంచెవి నా ఉటికీలో పెట్టి ఉఠు! ఉతను సాయంత్రం వచ్చేనరికి అది ఇక్కడే వుండేది. కింది నేను వెళ్చి అతని గది సర్ది వచ్చేసేదాన్ని!

చేండ్రరం ముందు ఎవరికి తుద్దోగం పసే, రెండో గీ శాయించేసి, అవతలవాళ్ళు ఉద్దోగంలో చేరగానే అడబ్బు గీ వగిగి వమాబునేయాలి అని నిశ్చలంచుకున్నాం! అతనికి, గీ రీలా అచ్చిపొయాల్లో పోలికలున్నాయి ఇది తెలిసినకొద్ది. ఇచ్చుకొచ్చి ఉన్న వసుతు పెరగసాగింది.

శ్రూరి పూడ్కుల్లో లెక్కపరిగా చేసే పోస్టు దొరికింది "మిమారు క్షురి" అన్నాను.

"మన దేశంలో ఎవరికి మాత్రం హారికి తగ ఉద్దోగం ఇష్టంది! వదువు రాసివాళ్ళు రాజకీయ నాయకులు, చదువు చ్ఛివాళ్ళు అనామకులు, సెంతిస్టులుగా ఉండాల్చిన వాళ్ళు చ్ఛివాళ్ళు అనామకులు, సెంతిస్టులుగా ఉండాల్చిన వాళ్ళు అఫీషర్లు యిలా అవక్కుయి, క్రూలుగా ఉండాల్చిన వాళ్ళు అఫీషర్లు యిలా అవక్కుయి, క్రూలుగా ఉండాల్చిన వాళ్ళు అఫీషర్లు యిలా అవక్కుయి కంది! కాబట్టి మనం కూడా వది గొపించా! ఏది లేకుండా ఉండే కంబే, ఇది వుండటం రూపం కదా! ఇంటి అద్దెకి, తిండికి యింకోరిని చెయి భావ రూపం కదా! ఇంటి అద్దెకి, తిండికి యింకోరిని చెయి భావ రూపం కదా! అతనికి తుద్దోగం దొరికనందుకు ఇంకా నంకోపించాం.

శాంతికి రమ్మనమని గొడవ చేసింది! ఏరిఖాసి "అయ్యా! సిగు సిగు యిందులోనా నువ్వు ఉండేది" ఉపరిమాలు, గిన్నెలు ఏసిరికొట్టింది. అతనికి ఇదేం శని ఏపి ఉపసు రానని ఇచ్చితంగా చెప్పేరాడు! అతనికి ఈ ఉపసు రాను యింకా అధ్యయనం చేయాలని ఏవో వ్యాసాలు ఇచ్చుచి ఇంది! ఆ వనికి అతనికి ఏకాంతం కావాలి! అది ఇచ్చు మెచిన తండ్రి యింట్లో మృగ్యం! అతని వ్యాపారాల్చ్చు మచ్చు పుట్టుల రాక్కపోకలు విందులు, వినోదాలూ!

యద్నసప్తాది సులోచనా

ಅಷ್ಟ ಬುಲ್ಲಾ ಗೊಡವಬೇಸಿ ವೆಚ್ಚಿಂದಿ!

చివరకి నా ప్రైవేటు విషపు చూపులు చూస్తూ కొడుబింబి యిక్కడనుంచి ఎందుకు రానంటున్నావు నాకు రాగా పోందిలే! నేను విన్ను వదులుతానని అనుకోకు” అది,

ఆవిడ పెళ్ళిపోయిన తర్వాత అతను నన్ను కూడా కోరాడు. "జమునా! ఇప్పుడైనా నీకు తెలిసిండా? అట్టగా ఎలాటిదో! ఆవిడ పెంచే కుక్కల్లాగానే మహిమ్ము కూడా కనునన్నల్లో మెలగాలని అనుకుంటుంది. అనవసరంగా ఇం అడిపోసుకుంటుంది" అన్నాడు. అతని తల్లి నన్ను ఆపాణి చిందని అతను బాధపడున్నాడు.

ఎందుకోగని చిత్రంగా అవిడ మాటలు వారు రెళు అనిపించలేదు. అవిడ అన్నదే నిజం అయితే! వారు వంతోవంతో, మయ్యారంలా ఫించను విప్పబోతుండే లేనిధానా! అత్యార్థకి పోకు” అంటూ మంరలింపు.

సీదార్క మొదటి జీతం వచ్చిన రోజున, ఆ రోజు ఉన్న ఆఫీసుకి వెళుతూ “ఈ రోజు సాయంత్రం నేను మా యి వస్తాను. నువ్వు మాత్రం అ నమయానికి మించి ఈ కూడా” అనాడు.

"ఇదెం న్యాయం! ఇంకా మంచి బీర కట్టుకుని రెడిగ్సులు ఎటుయినా తీసుకుని వెళతాను. అంటావేమానని అషుక్కా అన్నాను చిరుకోపంగా.

"నువ్వు మాట్లాడవదు నేను బెపీఁవట్టు వెయ్యి." అందుల్లా

ಅ ರೋಜ್ ಅತನು ಅಫೀಸುಕಿ ವೆಚುತ್ತಾ ಸೆಕಿಲು ಗಂಬ ಹೈಗ್‌
ಬಿಕ್ಸ್ ಮಂಡಿತುನ್ನ ನೇನು, ಕಾವಾಲನೆ ಕಟ್ಟಿಕಿ ರಗರಿಕ್ ವರ್ಕ್‌
ಕೊಡಿಸೆವಯಂ ತರ್ವಾತ ವಾ ಮನಸು ತುಂಡಿದಿಳಿತ್ತೆಯ. ವೆಚುತ್ತಾ
ದಗರಿಕ ವೆತ್ತಿ ಪರಿಸಿ ಅಕ್ಕಪು ವನ್ನು ತೂಕು ಇರು, ಅನ್ನಿನ ನೀತಿಗಳನ್ನ

二三〇

ప్రమాదం. ఏం మృనికి ! ఎందుకు రాలేదు అని నస్తి

పొంత్రు నేను యింటో వుండకుండా నా ప్రెండ్ మాధవి
పోక్కొను. మాధవితో మాటలుడుతూ కూర్చున్నా నన్న
పోక్కొను, నా ధృసంతాగదియారం ముళ్ళమీద, మా యింటోనే
ఉపాయి ఈపాల్చిక వచ్చి ఉంటాడు? నా కోసం ఏదో తెచ్చి
ఉపాయి ఏం తెచ్చి ఉంటాడు? బహుళా వీరె అయి ఉంటుంది.
పోక్కొను? ఏమో! అయినా స్వయంగా అది నా చేతికిస్తే
చేతికిస్తే! పిచ్చిమనిషి కాకపోతే! వాకు తెలును. అమృత
పోక్కొను!

సేవ అర్జు కావాలనే రాత్రి తొమ్మిదిగంటలు దాటిన క్రీక్ కీర్కా యంటికి వచ్చాను. నాకు బాలా అశంగం ఎంపి సీధార్థ నాకు కనిపించలేదు. వెళ్లిపోయినట్లున్నాడు. ఈ కాలు ఏడురు వచ్చింది.

“అందులో ఎక్కడ వున్నావే?” అంది.

"పూర్వి రగర."
"సాయంత్రం సీడార వచ్చాడు తెలుసొ -" అవిడ ఉత్సవ
కూగా పేడే చెప్పబోయింది.

“నాకు అకలేసోంది. అన్నం పట్ట అన్న
మండు తది విషు -”

"ఎతు విన్నపు." పాకు అకలేసోంది" అన్నాను.

“ఇవాళ స్తుకేమందే! అంత కోపంగా వున్నావు” నటి
ప్రార్థించి, అవుండి పెట్టింది.

నేను ఈజనం చేసుంటే "సిద్ధార్త"- అంటూ మళ్ళీ మొదలు వెడుకి. నేను తెఱి వావి వారిస్తూ "అమృత! నాకు వినాలని క్షమి. నేను తెఱి వావి వారిస్తూ "అమృత! నాకు వినాలని క్షమి. యవ్వాడు అతను నేరుగా నా చేతి కివ్వలేని ఒహమతిని క్షమి నీకరిపా! నీకరిపా!

"అది కాదే?"

"నా కిష్టం లేదన్నానా!"

"ఈ రోజు సీకు ఏదో అయింది."

"ఆ! దెయ్యం పట్టింది, నరేనా!" అంటూ వెగ్గి ఉచ్చి మింద పడుకుని, దుఘనటి ముసుగు తన్నాను.

"జమునా!" అవిడ పీలిచింది అబ్బా! ఈవిడ సచ్చయ వదలదు అనుకున్నాను.

"ఎమిటి!" ముసుగులోం నుంచే అడిగాను.

"సేదార వచ్చాడు తెలుసా?"

"రానీ! నాకు నిద్ర వస్తోంది."

"అదికాదే జమునా! అతనేమన్నాడో తెలుసా!"

"ఎమంటే నాకేమిటి? అమ్మా! నాకు నిద్ర వస్తోంది."

"ఒక్కమాట వినవే! అతనేమన్నాడో తెలుసా! ఈ అభ్యంతరం లేకపోతే, మీ ఆమ్మాయిని నేను పెచ్చి వేషట నంది! అన్నాడు."

"ఎమిటి?!!" నేను ముసుగు లాగేసి ఒక్కసారిగా కూర్చున్నాను,

"అనునే జమునా! నన్ను, అన్నయ్యను అడిగాడు. ఇన్నా గీతని గురించి అడిగాడు. గీత తన కిష్టం లేదని అన్నాడు. ఇన్నా చేసుకుంటాను" అన్నాడు. నిజంగానేమ్మా."

నాకు యిది కలో, నిజమో అర్థం గావటంలేదు. నేను ఇచ్చా చూస్తున్నాను.

నా నరనరంలోనూ విద్యుత్తు ప్రవహిస్తున్నట్లగా ఉండి కలూ? నిజమా! నాకూడా అర్థంగావటంలేదు. అతనఁకి కిష్టం ఉండవచ్చు.

కానీ అతనికి నేనంటే యిష్టం ఎలూ కలిగింది, ఈ ఉత్తం ఇలూ జరిగిందచ్చు.

25

నేను మర్మాడు సేదార్తో బాగా పోట్లాడాను.

"పెళ్ళి చేసుకోవటం నీ యిష్టమేనా? నన్ను అడగనవసరం రీ? మా అమ్మ వూ అంటే బాలా?" నా డబాయింపుకి అతను కొగుపడిపోయాడు. అతని ముఖాన చిరుచెమటలు పోనేసినాయి.

"జమునా! నువ్వు ఇలా ఆంటావని అనుకోలేదు."

"ఎలా ఆంటానని అనుకున్నావు?"

"పువ్వంటే నా కిష్టం అనే సంగతి సీకు తెలుసు అనుకు చెప్ప, నేనంటే సీకు ఇష్టం అని నమ్మాను."

"అదే! అదే నేను అడిగేది. ఎమిటి ఆ భరోసా అని" నేను సిపిసాపు.

"జమునా! భరోసా యొమిటంటావా?—" అతను తగ్గి వ్యూహంలో అన్నాడు. నువ్వంటే నాకిష్టం కాబట్టి, సీ పొతో నేను రాకుస్తాను. నేనంటే సీ కిష్టం కాబట్టి నువ్వు నాపోతో తీసుకు వెగ్గావు."

నేను ఉలిక్కి పడ్డాను. అయితే నేను ఇతని పోతో తీసుకు వెగ్గినంగి ఇతను గమనించాడన్నమాట! అతను చెబుతున్నాడు. "శచ్చించకండే ముఖ్యం నువ్వు వచ్చి నాకోనం ఈ యిల్లా అంతా ఎందుకు శీరం చేస్తావు చెప్పు. సీ తత్త్వం నాకు తెలియదా? పశ్చియెంతో యిష్టపడితే తప్ప యిల్లా అరమరికలు లేకుండా ఉండవు. నేను సీకు తాళంచెవి యివ్వటంలో కూడా యా యిల్లా. ఈచీపాటు సీకు అర్పించుకుంటున్న ఉద్దేశ్యమే- నిన్ను పరాయా ఇసుకుంటే నా ఈ పని చేయసియను జమునా—" అతని గొంతు చాలా బాధగా ఉంది.

అతను ఎంత బాగా చెప్పాడు.

నేను అకన్నిగరకు వచ్చి ఇతనిముందు నిలబడాను. "నేను

నేను - వూరికి అన్నాను! నిన్ను యేడిపింబాలని సరదాచేసియి"

అతను తలెత్తి మారాడు.

"నిజంగానా?"

"నిజంగానే! అమ్మ రాత్రి వెవ్వగానే నా వెపులని నష్టిసేయాను. అప్పటికప్పాడు పరుగెతుకు రాహాలిపించి అనలు నా మనసులో మాట నీ కెలా తెలిసిందా అని ఆశ్రయించున్నాను."

"జమునా!" అతని ముఖం మామూలుగా అయింది. ఈ భుజాలమిద చేతులు అనిస్తూ "అభ్యా! నన్ను హడలగొట్టుపోకా త్తంలో నా తల గిర్రున తిరిగిపోయింది. నేను ఇంట పొరపాయ చేసిన తర్వాత చావటం ఒకటే యిక మార్గం అనుకుంచున్నావు" అన్నాడు.

నేను అతని గుండెల్లో ముఖం దాటుకున్నాను.

"నేను చాలా పంతోషంగా ఉన్నాను."

"జమునా! నీ నోటినుంచి అ మాట వింటుంటే నాకే అనందంగా ఉండో తెలుసా?"

"నిన్ను నేను ఏమని పిలవను, సిద్ధార్థ అననా?"

"ఉహు! సిద్ధా అని పిలు, మా అమ్మ ఒక్కటి అంట చేది" అన్నాడు.

ఆ పాయింత్రం నేను, సిద్ధార్థ మా ఇంటకి వచ్చాం, అంత తనకి కాసీ కట్టుం అవసరం లేదని, పెళ్ళి తతంగంకూడా ఇచ్చి రంగా తనకి గిట్టిదని అన్నాడు. నన్ను రిజిస్టర్ మేరేజ్ పేపర్లలో నని చెప్పేసాడు.

వదిన హూరునుంచి వచ్చింది. ఈ వార్త వినగానే, నిలభూ నీగుగారిపోయింది. అమ్మని నన్ను వినరాని తిట్టి తిట్టింది."హిం కావాలనే యలు చేరారు, మిం అమ్మయిని వలగా బిసార్చి, అమోజలోపడి ఆ కుర్రాడు నా బెల్లెలివై పు కన్నెల్లి చూరించి అమ్మాది. నావై పు మామ్మ "నువ్వు అతన్ని పేపుకుని ఎం సుఖపడ్డే

స్తుం ఘాసా! మా ఉసురు నీకు కొట్టుకపోదా? నీ నంసారం చౌసం కాకపోదు!" అంది.

"ఫీ! పాపిష్టీదానా! శభమా అని అది పెళ్ళినేనుకుంటుంటే పించా పిట్టు. నువ్వుకూడా సంసారం చేస్తున్నదానివేగా" అంది చూమ్చు.

వదిన గోలుగోలున ఏడుస్తూ విగరగాకేకలుపెడ్డు "ఇదు గో పించోయి విన్నారా, మిం అమ్మగారి మాటలు! ముంగిలా గదిలో కాప్పుసి రారేమండీ!" అంటూ అరిచింది.

వదిన చేసిన రాధాంతం అంతూ యింతా కాదు, నేను పెళ్ళి నేటింటుంటే కంచివి శాపవార్ధాలు ఏమిటే అనిపించింది. సిద్ధార్థ కంచివి హాటలు లక్ష్మ్యపెట్టువద్దనీ అన్నాడు. సిద్ధార్థ తలితంక్రూలు వ్యాపారు. పెద్దగొడవ జరిగింది. అతను జముననే చేసుకుంటానని డేవే మాటమిద ఉన్నాడు.

కంటి వివరికి "ఏం చేస్తాం! వీడిని పెంచుకోవటం మన బ్యాసు మనమే ఏదో కానిచేస్తాం. లేకపోతే నలుగురిలో నవ్వుల ఆబుత్తుకాం" అన్నాడు.

సిద్ధార్థతో నాకు పెళ్ళి అయేవరకూ నాకు నమ్మకం లేనే రేది! అబరి క్రూణలోనే నా యిది తప్పిపోతుందనే నా భయం! నేను ఇనీరాకి నా మనసుని సిద్ధం చేసుకునే ఉన్నాను.

"ఉండి తివ్వులేవు. ఎలూ అయావో తెలుసా? పెళ్ళి అంతే ఇంరికి బచ్చుచేసే కళ వస్తుంది. నువ్వు వ్యతిరేకంగా అయావు" ఇంది అమ్ము.

ఎలాగయితేనేం! మా రిజిస్టర్ మేరేజ్ అయింది. నా పెళ్ళికి వ్యాప్యా - వదినా రాలేదు. అందరూ తలోరకంగా అన్నారు. ఈ మాడగారు పొశటల్లో రిషెషన్ యిచ్చి, తన కొడుక్కి పెళ్ళి అయింది అనిపించి తన మర్యాద దక్కించుకున్నాడు. మా అత్తాంగు పాట్రీవచ్చిన అందరితో, నేను తన కొడుక్కి యెలా వల పెళ్ళి బాహ్యంగానే వెప్పుసాగింది. అందరె సామభూతి అవిడకే

రిసెప్షన్కి వచ్చినవాట్ను నా అదృష్టాన్ని కొనియార్థి సిద్ధార ఏరికోరి, తానీ కట్టుంలేకుండా నన్ను వేసుకోవటం కేందు నా పూర్వజన్మ నుక్కతం అన్నారు.

సిద్ధార స్నేహాతులందరూ కలిసి మా మొదటి రాత్రిఱి పోటల్ రూమలో ఏర్పాటు చేశారు.

వారందరూ వెళ్లిపోగానే సిద్ధార నా దగ్గరకి వచ్చాడ. రాభుజాల చుట్టూ చెయివేసి, నన్ను ఆ రూమ్ బాల్కనీలోకి కీపిం వెళ్లాడు. అప్పటిక పొద్దుపోయింది. నల్లటి ఆకాశంలో నుష్కాల మిలమిల లాపుతున్నాయి.

సిద్ధార చెయి బాచి వేలుపెట్టి ఆవక్కత్రాల్ని చూస్తు, "జమునా! నీ నా అదృష్టం, అనందం అంతా అక్కడే వ్యాయ ఎందుకంటే నా అధ్యయనమే నా ప్రవంచం! అ పనిలో నీఁగ్ని మవటమే నేను వాటి గురించి చేయాలని అముకొన్న పరిశోధని సుఖాజివనానికి పునాదిరాయి" అన్నాడు.

నేను అతని హత్తుకు పోయాను. అతని నడుంచుట్టూ చెయి పెనవేసి "నీకు జీవితంలో తోడూ, నీడగా వుండి, నీకపై నహార్కు చారిణి అనిపించుకోవటమే నా జీవితలక్ష్యం" అన్నాడు.

సిద్ధార ఆకాశాన్ని చూస్తూ "జమునా! నేను ఒ లోకంలో పడానంతే నాకు, ఇక ఏవీ గుర్తుండతు. నేను నిన్ను అందరిర్చి సినిమాలు, షికార్లు, వూరిప్రయాణాలు అంటూ తిప్పాలేసేమో! మింద కంటే నా అధ్యయనమే నా ప్రవంచం! అ పనిలో నీఁగుమవటచే నాకు అనందం! నీన్ను ఆశ్రధ చేసాననీ, నీకు నంతోవం వ్యక్తిపోయానని నామిద కిసుక పొంచవ కదూ!"

ఆ క్షణంలో అతని ముఖంచూసే, తనలో వ్యవ యక్కిం బలహీనతని అతను తానే న్యయంగా నాకు చూచినప్పుడో ఉంది. నేను చిరునవ్వు నహ్వాను. అతనికి మరింత దగ్గరగా బిగాను. "నీ నంతోవమే నా నంతోవం!" అతని చెయి అందుపిం నా కుడిచెయి ఉంచి వాగ్గా నం యిస్తా మనసా, వాబా చెప్పించే, "సిరాం కువ్వి ఇంకా క్షణంల్ని శ్వాసాల్ రథుద్దు గతప్పించే,

ప్రశ్నలో ఎలాటి కష్టాన్నిప్పురాలు ఎదురయినా. నేను ఓర్క్రోతో ఫూఫొనే తప్ప కా స్తుకూడా నిరాశ చెందను. నీతో నాకు సుఖం చూస్తారు చేయసు. ఎండుకంతే నీతో కలిసి ఉండటంలో శంరం కన్నా మించిన ముఖం నాకు యింకేది ఉండదు! నువ్వు కా వాడిపి! నేను నీ దాన్ని అనే ఈ భావన నా మనసుకి పంచ దైర్యం, బలం యిస్తుంది" సిద్ధార నన్ను వెంటనే అక్కున చ్చుపున్నాడు. అతని ముఖంలో చెప్పునలవి కాని అనందం చ్చుపున్నాడు. అతని ముఖంలో ఎంపినలవి కాని అనందం చ్చుపున్నంది! నన్ను వెంటనే చేతులతో ఎత్తి పడక గది చేసి పిసుకవచ్చాడు. "జమునా! నేను నీ కంటే అదృష్టవంతు చ్చిని" అన్నాడు.

నాకు ఆ రాత్రి అతని పరిష్వంగంలో ఎంతో తృప్తి, ఎందం లభించినాయి! నేను అడపిల్లగా పుట్టినందుకు, సిద్ధార కిర్యగా అయినందుకు గర్చించాను. జన్మజన్మలకీ నేను సిద్ధార కిర్యగా కవాలని కోరుకున్నాను!

అతని పరిష్వంగంలో ఒదిగిపోయి సొమ్ముసిల్లినట్టుగా వదు క్రింపు నాకు, నా భవిష్యత్తో ఏమిలో కళ్ళకి కట్టినట్టుగా కన్ని కేంద్రి, మాదిలనే ఒకవిన్నయిల్ల! అందులో సిద్ధార్థ అధ్యయనం! పూకు ఒకరిద్దు ప్లెలల్ల! నేను యింతో వంటపని, పిల్లల్నిచూస్తూ కిర్యకి అధ్యయనంలో బాతనే నంత సాయం చేయటం! ఆ ఇంటి కిర్యకి అనందం! పెళ్లి రిసెప్షన్కి వచ్చిన వారంతా నేను సిరాంతి! అనందం! పెళ్లి అప్పటికే నీను వెంటనే అతిశ్యామలకీ అతిశ్యామలకీ లేనే శ్వాసపుంతురాలు అని అభినందించటంలో అతిశ్యామలకీ లేనే శ్వాసారే నాకు చెబుతున్నాయి.

ఆ క్కర్క రాత్రిలోనే నేను కన్యానుంచి భార్యగానే కాదు! గ్రహింగా, పిల్లల్ని గురించి కలలు కనే తల్లిగా కూడా మారిపోయాడు. పెళ్లి అయి భరతో ఒకక్కరాత్రి గడిపినంతనే అడపిల్లచిపులో నీజంగా ఎంత మార్పు! నాకే ఆశచ్చర్యం వేసింది.

యద్దనపూడి సులోబాళీ

ఆ మర్కుడే సిద్ధార్థేరిట లండన్ నుంచి "గ్రిట్ ప్రైస్ స్టోర్స్" తరవున వెలువడే మేగజెన్లో "భూమికి అంతయినమిపంలో" వున్న "మెగలానిక్ ట్రైడ్" మూడు నక్షత్ర సమాయాలు?" అన్న అంశంపై వాదోపవాదాలులో సిద్ధార్థ ప్రాణవ్యాసానికి ప్రథమ బహుమతి వచ్చిందని కేబుల్ వచ్చింది.

అది మాడగానే సిద్ధార్థ అమాంతం నన్ను పట్టి పైకిసి గిరా తిరగేసాడు.

"ఆ రోజున నిన్ను కిటికీ దగ్గర ఉనిపించమని కమిషన్ చేస్తున్నానని అన్నానే యాదే," అన్నాడు.

నాకు పట్టరాని సంతోషం వేసింది.

ఆ అనందం యద్దరం కలిసి పంచుకోవటం ఒక మరఫురారి అనిర్వచనీయమైన అనుభవం!

సిద్ధార్థ అన్నాడు, "జమునా! ఇద్దరం పెళ్ళి కాణిస్తే స్నేహితులంగా పంచుకోవటంలో ఆ అనందం వేరు. ఇప్పుడు నా అర్థాంగిగా, ఇందులో నీకు నగభాగం పంచుకునే ఆధికారించే ఈ పంచుకోవటం వేరు కదూ!" అన్నాడు.

నాకు నిజమే ననిపించింది.

సిద్ధార్థ నన్ను "నిజాం ఆబ్బర్యేటరీ" దగ్గరకు లీసుకవ్వి డెలిస్ట్స్ ప్రైవెట్లో నుంచి ఆకాశం మాపించాడు.

"కన్నిస్టోండా!" అడిగాడు.

"తు!"

"ఎలా వుంది?"

"సిద్ధార్థ ముఖం నక్కత్రాల నిండా కన్నిస్టోంది. ఒకటే కంటి వుంజం! కచ్చు మిరుమిట్లు గొలుపుతున్నాయి."

"నీ మొహం. నువ్వు కవిత్యం చెబుతున్నావు" అశవస్తు చెయి పట్టి యవతలకి లాగాడు, నేను కిల కిలా నష్టాడు. ఇదరం తిరిగి వచ్చేటప్పుడు బజారుకొళ్ళం అతనికి యింకో తెల్లికి చుట్టూ జూన్మాధికా లాతచు జూసుకుడు, చిరుతీ

ఒగువం

సంకుడు వున్నకాలు దొరకలేదు. అవి ఎక్కుడ దౌరుకుతాయో ఇంటిలు ప్రాసుకున్నాడు.

ఇద్దరం యింటికి వచ్చాం! అమృతెలిగ్గాం వచ్చింది అటూ తెచ్చి యిచ్చింది. అది చెంగుశూరులో "యూనివర్సిటీ సెంటర్" పాశు సిద్ధార్థకి ఉదోగం యిచ్చినట్లు. వచ్చిపెట్టినే జాయినవాల్పించిగా కోరుతున్న తలిగ్గాం.

ఒక అనందం వెంట మరో అనందం.

మేం పుక్కిరి చిక్కిరి అయిపోతున్నాం!

మేం చెంగుశూరు పై లుదేరాం!

26

చెంగుశూరులో ఒక చిన్న యింట్లో మా కొత్త సంసారం ప్రాంథం అయింది. ఒక ఏడాదిపాటు మా సంసారం మానవ కోరం మిార మనోహరమైన వెన్నెల కాంతిలా. తావి తుష్ణేశ్వరులో మంచుబిందువు తళ తళలా, జుంబి తేనెలా మధురంగా. పుల్లో మంచుబిందువు తళ తళలా, జుంబి తేనెలా మధురంగా. ఇద్దరి కొరధనపులా రంగుల కలగా సాగిపోయింది! మా యద్దరి పుర్మా మాట భేదమే లేదు. మేం యద్దరం ఒకరిని విడివిపెట్టి పుర్మా మాట భేదమే లేదు. మేం యద్దరం ఒకరిని విడివిపెట్టి యింకోరు వుండనే వుండం. మేం తినేది మామూలు భోజనమే యింకోరు వుండనే వుండం. మేం తినేది మామూలు భోజనమే ఉణ్ణాడు. మాకది మా సరప సల్లాపాలతో అమృత తుల్యంగా ఖుదేది. మేం ఉండేది రెండు వందల రూపాయలు అడ్డె యిచ్చే పున్న యింకో అయినా అదే శాంతధామంగా, మా పాలిట స్వగ్రస్తి పూగ వుండేది.

సిద్ధార్థ "గ్రిట్ ప్రైస్ స్టోర్స్ స్టోర్స్"కి యింకో తెల్లికాల్ తయారు చేస్తున్నాడు, అతనికి కావాల్పిన వున్నకాల లిష్టు ప్రాసియస్, ఇప్పుడు అష్టముకి పెళ్ళిపోగానే నేను యిలు తాంచేసి ఆ వున్నకాల వేట వేలుదేరేదాన్ని. మధ్యపూన్ వేళ, వాటి కోసం లైబ్రరీ రోసా, పేచెముట్టు మిాదా గాలించి, కష్టపడి వెతకి తెచ్చేదాన్ని.

ఒకోక్కుటబి దొరికేది కాదు. వాటి కోసం ధీరీ. మంగళమెద్రాన్. కలకత్తాలాటి రూళ్ళకి బుక్ సెంటర్స్‌కి ఆ ప్రవ్రణకోసం ఖ్రాసేదాన్ని.

సిద్ధార్థ అదివారంనాడు భోజనం చేసిన తర్వాత కణమిచ్చి దీర్ఘా పడుకుని ఆ పుస్తకాలు దీష్టగా తిరగేసుంది, ఈ అతని పీపు మిచ్చి వేరగిలవడి కూర్చుని నాకిప్పేన శస్త్రచదువుకునే దాన్ని. ఒకోక్కొసారి అతను తనే పుస్తకంలో ఉపతలెత్తి నా వెంపలు నీమురుతూ “బోర్ కొడోండా జిహా” గా వాడు. నేను లేదనేదాన్ని.

“ఈ పుస్తకాలు ఎపుడూ వుండేవే కానీ. నీనిమాకి ఫెరొవద” అంటూ లేవేవాడు. అతనికి సినిమాలు అను ఇంటిలీ అయినా నా కోసం బై ఇదేరి వచ్చేవాడు. ఆ విధంగా మేం ప్రాణి ఎంతనేపూ ఒకరి కోసం ఒకరు ఆలోచించేవాళ్ళం. ఒకరి ప్రాణి పని ఒకరు చేయటానికి తాపత్రయ వదేవాళ్ళం.

సిద్ధార్థ చెంగుశారు వచ్చి ఉద్దోగంలో చేరగానే, పెంచ తలితండ్రులని ఒక నెలరోజులపాటు తన దగ్గర వచ్చి వుంచి కోరుతూ ఉత్తరం ఖ్రాసాడు. దానికి నవతి తలి నమ్మాచిసి ప్రాస్తు “మా నంగతి ఇక ఎత్తవదు నువ్వు మా ఇంటిరాళ్ళు మేం మీ ఇంటికి రాము” అని ఖ్రాసేసింది. ఆ ఉత్తరంపై సిద్ధార్థ బాధపడాడు. “తలితండ్రులు పిల్లలకి పెట్టిన్న ఏడి చేసారు, వాళ్ళు ఆనందంగా, అన్యోన్యంగా వుండాలనే కానేను యప్పుడు అలాగే వున్నాను. మరి అమృతి వాన్ని అఱువందుకు.” అన్నాడు.

నేను అతన్ని ఏ విధంగా అనునయించగలను?

“నే ఉన్నాను నీకు” అంటే మాత్రం ఆ బాధ తీరుకుండా తలితండ్రి లేని లోటు తీరుతుందా! పిల్లల జీవికంలో వాసంపొర బింధం వేరు. తలితండ్రుల అనుబంధం వేరు అని ప్రాణారే గురినే ఎవరి జీవితంలోఫూ ఈ వేషమ్మాలు, క్రూ

అందరం కలిసి ఒకే కుటుంబం, అందరం ఒకరికి ఇంటు అనుకుంటే ఎంత భాగుంటుంది.

సిద్ధార్థ “బ్రిటిష్ స్టార్ స్టోర్స్ ద్వారా అండన్ లో వున్న ఎప్పుటి ఉద్దోగించి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అ ఉద్దోగం కేండికి పెట్టిపోవాలి. ఉద్దోగం దాదాపు వచ్చినట్టి! అమృతికి ప్రార్థిక్తరం ఖ్రాసాను. అవిడ యొంతో సంతోషించింది. శింగం అద్యప్పంతురాలివి అవుతావని అనుకోలేదు. నా ఇంటినియా” అంటూ ఖ్రాసింది.

“సిద్ధార్థ పాకు, తనకి కలిపి లండన్ వెళ్ళటానికి పాస్ పోర్టులో ప్రయుత్తం వేస్తున్నాడు. మొదట సిద్ధార్థ ఒంటరిగా పెట్టి ఇంకా కన్ని నన్ను తీసుకువేళ్ళిట్లట్లు అనుకున్నాం. కానీ అంత దోషికు ఆ ఉద్దేశ్యం విరిమించుకున్నాడు. “ఉపసు! ఇక్కడ మైం ఒంటరిగా వదిలి నేను వెళ్లేను. అక్కడ నాకు ఒంటరిగా ఉంటుంది. కలిసే వెళ్లడాం” అన్నాడు

సాకెతో సంతోషం కలిగించి! నా మను అతనే ఇర్ధం ఇంటిపుం భాగుంది.

పాధవి చెంగుశారు వచ్చింది. నన్ను చూడటానికి వచ్చింది. ఇంటంగా కలలో తెలిపోతున్నట్లుగా ఉన్న నన్ను చూసి “నీ ఇంటం చూసుండే నాకు ఇంకా కలుగుతోంది నుమా! నా ఇంటం చూడు. మా అమృతా, నావ్వా నన్ను బాగా డబ్బున్న క్రీకీయిచేసారు. అయినకి నాతో మాట్లాడటానికి త్రణం ఇదు. నేనెతనేశు ప్రైండ్స్‌ని పోగేసుకుని సీనిమాలు, మాపింగ్స్ లిఫ్టుగుతూ ఉంటాను” అంది.

ఒక ఇంట్లో మాకు పాస్ పోర్టు వచ్చేవుందని అనుభూతింగా. అన్ని ఏరావ్యాట్లు నిర్మించుంగా సాగిపోతున్నాయి! ఇంకా భోజనమే చేయటంలేదు. హడవుడిగా తిరుగుతున్న నీపు మందలిన్ను ఉండేదాన్ని.

సీదార పాన్చిర్టు త్వరగా వచ్చేందుకు ఒక అయిషట్టు
చేసానని అంటే గలగబా బట్టలు వేసుకుని ఆవసిహిర చ్ఛి
తుంటే, నేనే అతన్ని అపి గిన్నెలో సాంబారు అవ్వాలై
ముద్దలుచేసి అతనినోటికి అందించాను.

"అబ్బా! త్వరగా వెళ్లిలి అంటే వినత కదా!" ఇం
తింటునే విసుక్కున్నాడు.

"నవ్వు ఉదయం టిఫిన్కూడా తినలేదు. ప్రియ్యి
వస్తావో—" అన్నాను.

"పని అవగానే వస్తాను."

"సరే! నవ్వు వచ్చేనరికి పూరీచేసి ఉంచుకుపు" ఇం

"నిజంగానా! అయితే అదికూడా నువ్వే కిసిపో
ఏమిటో! నీ చేత్తొ తింటుంటే రువి రెట్టింపు అయిషట్ట
ఉంటంది" అన్నాడు చిలిపిగా.

అతను వెళ్లన్నాడు! నేను వాకిలివరకూ వచ్చి సాగించు
వరండాలో నిలబడి అతను సూక్షటరు ఎక్కి వెసిటంటే, ఈ
మరుగు అయ్యేవరకూ కళ్ళూరాచూసాను. అతను ఇలా దూరంగా
తుంటే నా మనసులో ఏదో దిగులు, అవ్వక్కుమైనభాద్ర కలిగినా
మళ్ళీ అతన్ని ఎప్పుడు చూస్తానా అని మనసు అడర్చివి
ఎన్నడు లెంది యారోజు ఈ భావం ఏమిటి? నాలో నేనేశ్శి
కున్నాను. నా మనసు అతన్ని వదిలి ఒక్క క్షణం ఉణి
పోతోంది. మొన్నుకూడా అంతే! అతను పాన్చిర్టు కేసి
మెద్రాన్ వెళ్లిలివస్తే ఒక్కపూత కోసం తను కూడా ఉత్సమితి
వెచ్చింది. సీదార దబ్బు యిబ్బింది అని విసుక్కులేదు, ప్రేషణ
చిరాకుపడలేదు. ఇంకో రెండు వందలు అప్పుచేసి తెప్పాకు

"సారీ సిద్దూ! నేను రాకుండా వుంటే మనకి రెండు కుడి
మిగిలేవి. కానీ—" నామాట సౌంతం కాకుండానే ఇక్కడ వచ్చు
దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. "జమిా! నవ్వు రెండువందలు పొడి
ఇని డబ్బుతో కొలుస్తాన్నావు. ఇరవైనాలుగు గంభిర చి

పీపువు

సీదారే ఒనందం పోగొట్టుకుంటున్నాం అని ఆనుకోవటం
ఇంటిలు మధ్య వస్తానని అడగటం ఏమిటి? నేనే తీసుకు
ప్రీగాని. చెప్పానుగా, మతిలేని మనిషినని, జమునా! మన
ముంచు నువ్వేపుడూ డబ్బుతో కొలవకుసుమా!" అన్నాడు.

చాకు వించంగా నేచాలా అనందంగా అనిపించింది! ఇలాటి
ప్రీగుతైన భర్త యా ప్రవంచంలో ఎంతమంది అడకపిల్లలక
ప్రీగుతు అనుకున్నాను. చూస్తూ నే ఉన్నానుగా! అతని
ప్రీగుతు అనుకున్నాను. నన్ను యొలా అనందంగా ఉంచాలో అనే
చేసినరప్పుడు. నన్ను యొలా అనందంగా ఉన్నాను" అని అంటే,
ఇంటిలు. "నేను చాలా అనందంగా ఉన్నాను" అని అంటే,
ఇంటిలుప్పు ఇంకా సంతోషంగా ఉండాలి అనటం ఉందే, అది
స్థిరంగా స్థాపించాలినికోనమే" అనేవాడు.

"సీస్వర్ధంకోనమా!" అని నేను ఆశ్చర్యంగా అంటే-

"అప్పు. నవ్వు యెంత సంతోషంగా ఉంటే, అలా
స్తువు. నవ్వు యెంత సంతోషంగా ఉంటే, అలా
స్తువు నేను చూసే నాకు యింకా రెట్టింపు వని చేయగలిగిన
ప్రీగును చూసే నాకు యింకా రెట్టింపు వెప్పు. నా స్వార్థం
ఇంకా కాదా?"

"ఏమి అబ్బాయి!" నేను యిష్టంగా అతని క్రాఫ్ చెరిపే
చేస్తే.

నేను సీదారని పంపి ఇంటోకి వచ్చాను. అక్కడ పెచిల్ల
చార శతని కళ్ళజోడు, పెన్ను ఉండిపోయాయి. ఆ వెళ్లి చూడ
పోతో అతను వీటిని మర్చిపోయాడు. నేనూ మర్చిపోయాను.
పెళ్లి కళ్ళ అద్దాలు లేకపోతే అవట్టి! అందులో సూక్షటర్మివాద
ప్రీపే గాలికి మట్టివడుంది కూడా! అనలే అతను అహర్నిశలూ
ప్రీపే దుమ్ము ధూకి పడే ఎలా! నామిర నాకే చాలా కోపం
ప్రీపి. అతనికి మతిమరుపు ఉండవచ్చు! అతని పని ప్రతిది
ప్రీపి! కానీ నాకేమెంది? అతన్ని చూసుకోవటం తప్ప అనలు
ప్రీపి! కానీ నాకేమెంది? అతన్ని చూసుకోవటం తప్ప అనలు

యద్దనపూడి సులోచనాకి

నా కోసం అంత ఆరాటపడాడు. నేనేమో యిలా చిన్న విషయాలకుడా అశ్రుధవేస్తాను నామిద నాకే విషుగు కలిగింది.

నేను పెన్, కళ్ళజోడు భద్రపరచటానికి మాపడకగా! వచ్చాను. అక్కడ మంచం పక్కనట్టన్న చిన్న పేరిల్ హర్ష జోటో ప్రేములు ఉన్నాయి. ఒకటి అతనిది, మేజరీ మేజా పశుంచాగా, అందంగా ఉన్నది రెండోది లాది. రెంపు బడం, ఫన్నిగా ఉన్నది. సిథార పోటోలో నన్నని మించుండి. వైళ్ళ తీనేపాడు నేను పెంచుకోమలి అంటే “ఆ! బాబీకి పోవడకాకా, కాన్న పరధాయసగా వుంటే తెగుతుంది అపలు యా జాట్లు ఖూ యింత వత్తులేకుండా యింకా క్లోట్ క్రాఫ్ వేయించుండు అప్పుడు దువ్వుకునే పని కూడా ఉండడు” అనేపాడు, నీ అమాంతం అతని తలని రెండు చెతులతో పట్టుకొని నావ్యపూ నికి అదుమకుంటూ “అలాటి పిన్చిపట్టు ఎప్పుడూ వేయక, నీ నీతో మాట్లాడను” అన్నాను.

“అలాగా! పోనే! యింకా నయం, ముందు తెలిసిపో అన్నాడు. అతను మేజరీగా వున్న ఈ పోటో అంటే నాక శాయిష్టం! అందులో అతని భాతీమిద పరసగా తగిలియి ఈ స్టోర్స్ చూస్తే “సెంటీమీ”గా ఎప్పుటికైనా ఇవి నిజజీవింలో కీర్తికుత్తాయేమాలే. అప్పుడు నీ నిజమైన పోటో పెట్టుకుండు నేను అనుకునేదాన్ని!

నా రెండు జడల పోటోతాలూకు చిన్న పోటో దెశ్చ సిద్ధార పర్సులో అతనివెంటే ఉంటుంది,

ఈ మధ్యనే అతను బమ్ములో వస్తుంటే ఎవరో అశిష్టులోరు. ఆ పోటో పోయింది. పర్సులో వున్న దబ్బు పోయింది నేను విచారపడుంటే, అతను ఆ పోటోకోసం బాధపడడు.

నేను అతనిన్ని ఓదార్ఘాను. ప్రేములో ఉన్నది తీసి చ్చుట్టి యించి యిస్తానే అన్నాను.

శగునో

“ఉహ! ఆ పోటోమిద నాకు చాలా సెంటిమెంట్ వంది! వచ్చయిలా పోగొట్టుకున్నా నేమిటి? ఎండుకిలా అయింది!” ఏంచు మధ్యపడడాడు.

సిద్ధార అంతటితో వూరుకోలేదు.

పెంచుకో ఒక ప్రకటన యిచ్చాడు. తమ పర్సు పోగొట్టు నేప్పుడు ప్రయాణం చేసినరూట్ పేరు. బస్సు నంబరు. మించి “అయా! జేచుదొంగగా రూ!” అంటూ నగర ఖా నంబించి “ఆ పోటోని మాత్రం యా అడ్రస్ కి తిప్పించి! మాకు నదా కృతజ్ఞదిని!” అంటూ వ్రాసాడు.

అ ప్రకటన హాసి నేను విరగబడి నవ్వాను. “అ దొంగ గారి దయ కలుగుతుందిలే తప్పక వంపిసాడు” అన్నాడు.

సిద్ధార రోజు ఇంటీకి రాగానే “పోటో వచ్చిందా?” అని ఇంటీ అడిగేపాడు. నేను రాలీరని చెవితే అతను చాలా నిరుపించగా అడిగేపాడు. నేను రాలీరని చెవితే అతని కళ్ళలో అయిపాడు అతని కళ్ళలో అశాఖంగం నేను చూడలేక కొచ్చేరాన్ని.

“నేను ఎడురుగా వుంటే ఆ పోటో యొందుకు” అని నేను ఇంటీ “నీకు తెలియదు జమునా! ఆ పోటో తెలియకుండా నా దగ్గరికి కొచ్చింది నువ్వు అనుకోకుండా పెంటనే నా జీవితంలోకి కళ్ళ ఆ పోటో పోగొట్టుకోవటం నాకు చాలా బాధగా వుంది. నీ భయంగావుంది” అన్నాడు.

అతని సెంటిమెంట్సు నాకు తెలుసు! అతను యా పోటో సీంటి చాలా సీరియన్స్గా తిసుకున్నాడని గ్రహించాను. అతని రాధ మారలేకపోతున్నాను.

నేను ఇక ఉపాయం అలోచించాను.
నాలుగు రోజుల తర్వాత అతను ఒ రోజు సాయంత్రం ఇంటీ వ్యేసరికి ఒక కవరు అందించాను. అతను ఆది తిసుకు క్రాచు కవరు చించగానే అందులోనుంచి పోటో జారిపడింది.

యద్దనపూడి సులోబారాక్

"జమునా!" గట్టిగా కేకపెట్టాడు.

"ఏమిటి!" కాఫీ కలుపుతున్న నేను పరుగెతుకవ్వా.

అతను ఫోలో చూపించాడు. నన్ను గట్టిగా కెగలించుంటూ "హామ్ముయ్యా! ఇప్పుడు నాకు రాంతిగా ఉంది" అన్నాడు. నా కళ్ళలో నీట్ను తిరిగాయి.

"ఏం మున్నిటి! ఒట్టి పసిపిల్లాడి మన సత్యం. ఆపోట్టి పరీక్ష చేసినట్టయితే అది కాన్న కొత్తగా కనిపించేది.

ఆరాట్రి అతను నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు.
కానీ నా కంటిమిదకి కునుకు రాలేదు.

మంచంమిద దిక్కుకి చేరగిలఱడి అలాగే చూస్తూ కూర్చు న్నాను! ఇతని బాధ చూడలేక నేను ప్రేమలో ఉన్న ఫోలో తీసుకెళ్ళి ఫోలో తీయించి, మా ఇంటికి దూరంగా వెళ్లి పోస్తు చేసాడు. బాగానే చేరుకుంది.

నేను అతన్ని మోసం చేసాను అనే బాధ మనసులో మొదట అయింది. అ బాధ అంత అయి, ఇంత అయి అన్నట్టగా దాఖల అంలూ అయి నన్ను కూర్చేసీయలేదు, నిలబడనీయలేదు. అతనిఁఁ నిష్కల్యాషంగా తలెత్తి చూడలేకపోతున్నా.

నాలుగైదురోజులు బాగా మధునవడా.

చివరికి తట్టుకోలేక అతనికి చెప్పేసాను.

అతను నివ్వేరపోయాడు. నేను ఆశించినట్టు, ఘాషంగా నట్టుగా అతను నవ్వులేదు. "దొంగా—" అంటూ దగ్గరక్కెలేదు!

అసలు యూ విషయం వినగానే అతని ముఖం వెలపెట్టాడి.

"మన్వు అబద్ధం ఆడటమా?" నమ్ములేనట్టగా చూసాడు.
"ని బాధ చూడలేక అలా చేశా" అన్నాను.

"నేను బాధపడతానని నన్ను నువ్వు మోసం చేసావ్వు మాట! అంతేనా? భీ! యూ ఫోలో దొరికింది అనేకంటే పుస్తకాలు!

ఒగునం

ఎండు తాడవ, నన్ను మోసం చేశావు అనే బాధ అన్నింటికంతో ష్టూరంపుకోత కోసుంది. నేను నిజాన్ని ఎంతయినా సహాయ కింద. కానీ అబద్ధాన్ని భరించలేదు. అది సీకుతెలియలేదూ అంటే ఈ నువ్వు నన్ను అర్థంచేసుకున్నది ఏముంది?" అతను ఇంట్లోని విప్పాయాడు.

సాయంత్రం అతను తిరిగి వచ్చేసరికి నేను వాడిపోయాన ముంటో కూర్చుని ఉన్నాను. అతను అనలు నావై పు చూడనే క్రీ కాఫీ తీసుకువెళ్లి అందించా. అతను అక్కడ పెట్టేశాడు. కానీదీ. అతని ఈ మానం, తిరస్కారం పీటికి నేను తట్టుకోలేక పేశాడు. ఇక భరించటం నావల్లకాలేదు. అతనికి ఎదురుగావచ్చి ఇంచుకు.

"సరే నేను అబద్ధం ఆడాను. నా వల్ల హీరపాటు అయింది. రాశముం శిక్ష విధిసాహి చెప్పు. నువ్వు యొన్నిఇంచా మాట్లాడించఁడి నాకు శిక్ష వూర్తతుందో కనీనంఅదన్నాచెప్పు."

అతను తలెత్తి చూశాడు.

సా కళ్ళలోకి నీట్ను పొంగి వచ్చేసియాయి. రోషంతో వాటిని స్థిరంచుకోవాలని చూసాను కానీ నావల్లకాలేదు.

అతని కోపం కరిగిపోయింది. నన్ను దగ్గరకు తీసుకు చూశు. నేను అతని గుండెలకి అంటుకుపోయాను.

"జీవితంలో యింకెప్పుడూ అబద్ధం ఆడను" అంటూ ల్యానం చోసు.

"పాకు వాగ్గానాలు వద్దు" అన్నాడు. నేను విన్ను బాధపెట్టి గిందుకు త్వమించు అన్నాడు. ఆ రాట్రి స్వర్గరుతుల్యమే అయింది.

నేను పడకగదిలో అతని ఫోలో దగ్గర కూర్చుని యిదంతా విషటుపేసుకుంటున్నాను. ఇంతలో గోడగడియారం పన్నెండు పెట్టు కొశ్చేంది. నేను ఉలిక్కిప్పద్దాను. సిద్ధార్థ త్వరగా వచ్చే ఉట. నేను పోలీయచేసానని వాగ్గానం చేసాడు. తైమ్ యొక్కవేళ్లు నేను వంట ఇంట్లోకి పరుగతాను గభగభా పోలీయచేసాను.

వంట యల్లు సర్ది, బేచిల్ మిాద మా యద్దరికి పేటు పెట్టి గొప్ప నర్సాను. వెళ్ళి ముఖం కడుకుస్తని, జడ చేసుకుని, వీర హార్షకీ, పూలు పెట్టుకుని వచ్చాను.

ఇంతలో తలుపు వప్పుడయింది. వెళ్ళి తీసాను. ఏడఁగా మాధవి నిలబడింది. అనుకోకుండా భరతో యాహు శశి దిట. నన్ను చూసి వ్యామని వచ్చింది.

మాధవి వచ్చి కూర్చుంది. హోళు పెడ్దానంటే "కైచీ చేస్తున్నాను, వద్దు" అంది.

"మిారెప్పుడు ఫారెన్ వెళ్లన్నారు" అంది.

"మళ్ళీ ఆదివారం" అని చెప్పాడు.

"మమ్మల్ని గుర్తు పెట్టుకుంటూ హా, మర్మిపోతావా?" అంది.
"ఎందుకు మర్మిపోతాను" అన్నాను.

మాధవి నిట్టుచీంది. "మత్య చాలా అదృష్టవంతురాలిపి" అంది. నేను అంగీకరించాను. నా మను పరవంగా శంది. అందరూ వన్ను ఆదృష్టం అంటూ పొగుతాడు, ఆ అదృష్టికారణం సిద్ధార చేసే కృషి. అతనివల్లనేగా నాకు గురింపు! ఇదు కున్నాను.

మాధవి వెళ్ళింది. నేను నిలువులద్దంమందు నిలబడి వ్యాపారిచేసుకుంటుండగా ఇంతలో వక్కింటిమామి "నీకు హోన్ వచ్చిందమ్మా!" అంటూ కేక పెట్టి పిల్చింది.

"వస్తున్నా మామి" అంటూ గబగబా వెళ్ళాను.

హోన్ చేసింది ఎవరికాదు సిద్ధర్థ,

"జమునా! నేను ఇంటికి రావటం అలన్యం అవుటండి. నువ్వు కంగారుపడకు" అన్నాడు.

"ఎందుకని?"

"పమంది అన్నానుగా!"

"ఇంది ఘని?"

"పచిన తర్వాత చెబుతాను."

"ఎక్కడనుంచి మాట్లాడుతున్నావు?"

ఇంతను వెంటనే జవాబు చెప్పలేదు. ఆ మానంలో ఎదో చెట్టయింపు కనిపోయింది.

"పచ్చు, ఎక్కడ నుంచి?" అన్నాను.

"పోలీపు సేవన్ నుంచి."

"పోలీపు సేవన్ నుంచా?" నేను వులిక్కిపడాను.

"పోలీపు సేవన్ నుంచా?" నేను వులిక్కిపడాను.

"పిపుంది?"

"పేస్ పచిన చెబుతాను! భయపడాల్సిందేమా లేదు."
ఇంతను చెప్పాడు. కంగారు కనిపించిన అతను చెప్పాడికి జమున గొంతులో కంగారు కనిపించిన అతను చెప్పాడిగా అన్నాడు.

"ఎక్కడ పోలీపు సేవన్?"

ఇంతను చెప్పాడు.

"పురీ దూరం ఏం లేదుగా. నేను వస్తాను."

"ఓ! ఓ! నువ్వు వద్దు. అలాటి పిచ్చి వస్తు చేయకు. నాకు నీ వస్తుంది. విన్నావా? నేను వచ్చేస్తాను. కంగారు పడాల్సి వస్తుంది. భయపడాల్సింది ఏమిలేదు. చిన్న మిస్టేక్ జరిగింది ఏం."

"ఏం మిస్టేక్! అనలేమ్మండో చెప్ప. యాక్సిడెంట్ అయిందా? చ్యారానే ఉన్నాతుగా."

"ఆ! యాక్సిడెంట్ ఏం అవలేదు. అవేటి అలోచించకు."

"పరి?"

"నేను హోన్లో చెప్పలేదు. ఇంటికి వచ్చి చెబుతా. ఇక ప్రేస్టాను. హార్సు పెట్టేయమంటున్నారు" అతను వెంటనే పెట్టేయి చీటిక్కుటం అగితాన్నాడు.

"ఇమునా! నేను తప్పరగా వచ్చేస్తాను. కంగారుపడకు! ఇర్చాగా వుండు",

“సరే.”

అతను హోన్ పెట్టిసాడు.

నేను యింటికి వచ్చేసాను. అతని కోసం ఎదురుచూశాగాను “జమునా! నేను త్వయిగా వచ్చేస్తాను. కంగారుషయి దైర్యంగా వుండు” ఇవే అతని అఖిరి మాటలు అని నేను త్థింలో కలలో కూడా వూహించలేకపోయాను.

నా జీవితంలో అ నిముషంలో ఒక మహా అగ్ని ఫర్యం బధలయిందని, దాని లావా మా జీవితాల మిదుగా ప్రశాస్తు దని పాకు తెలియలేదు.

ఆ దుస్పంఘటన నా నుంచి, నేను ప్రాజంకంఢే విష్ణు ప్రేమించే నా భర్తని దూరం చేసిందని తెలియలేదు.

నేను యింటికి వచ్చి స్వేట్టర్ ఆల్టుతూ అతని కోసం ఉక్క చూస్తూ కూర్చున్నాను. ఏమ చిట్టుకుమన్నా సిద్ధార పమాణి వలికిపాటుగా కట్టిలో నుంచి తొంగి చూస్తూన్నాను. ఈసు అసలు హోలీన్ స్టేవన్కి ఎందుకు వెళ్ళాడు? ఏమొంది? అంటే శనగా అన్నిస్తోంది! ఈ రోజు యిదేమిటి? ఈ యింటి ఈ నిశ్శబ్దం అందంగా లేదు. భయంకరంగా వుంది నోరు తలిప్ప నమ్మ మింగటానికి చూస్తున్నట్టుగా వుంది.

నేను తల విదిలించి నా అలోచనలు అవశలక తోసేటటి అంతలోనే దైర్యం తెచ్చుకున్నాను. కంగారు పడాల్చియి ఏమి లేదని అతనే చెప్పాడుగా! యింకెందుకు నాకు ఆందోళన.

పీధి వివర సూక్షటర్ శబ్దం వినేపిస్తే బాలు! గభాల్ తీర్తులుపు తీసి మాసేదాన్ని,

గంటలు గడిచాయి. స్వేట్టర్ ఆల్టుం కొన్ని వరసి ముగిసినాయి! గడియారం ఆరుగంటలు కొట్టింది. సిద్ధార రాయి లేదు! నేను పక్కింటి మామిని గోడమిదనుంచి కేక్కించి “నాకేమైనా మళ్ళీ హోన్ వచ్చిందా?” అని అడిగాను. అప్పిడ రాయి దని చెప్పింది నేను యింటోకి వచ్చేసి లెటు వేసాడు.

శార్మి ఏడు గంటలు దాటింది!

స్వీర రానేలేదు. నేను అతని కాగితాలు, పుస్తకాలున్ఱద్దుతూ గాంపించేస్తూన్నాను తొమ్మిది గంటలు అవుతోంది, నా వనను బయలులేదు. ఇంటి తలవులు తాళంవేసి, పక్కింటి మామి వెగ్గు వేగ్గాను. అవిడ భర్తకి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ లో ఆసి వేక్కటరీ పని!

నేను వెళ్ళిపరికి వాళ్ళు పడుకోబోతున్నారు. నేను అయినకి ప్రశంసి చెప్పాను, అయిన అ హోలీన్ స్టేవన్కి హోన్ పెట్టాడు, ఈ పేరిపు అధికారి ద్వారా టీ మారాడు! ఇప్పుడు కూచ్చటికి చేసి యన ఎక్కుడో మర్కర్ జరిగిందట. హదావుడిగా వున్నాడు. ఈ పమాధానం చెప్పులేదు. హోన్ పెట్టాడు. నేను ముబ్రింగ్యాగారిని నాతో సాయం రమ్మునమని అడిగాను. అయినకి ప్రశంసి తెలుసు. మామి కూడా షర్టు తెచ్చి అయినకి యింపి “వెళ్ళి రండి” అంది.

“నేను వెళ్ళి పసాన్నేమాళ్ళ” అన్నాడు.

“నేను కూడా పసాను” అన్నాను లేప్పు. ఇక్కడ యలా ప్రేపటం నాకు బాలా అశాంతిగా ఉంది.

నేను, ముబ్రింగ్యాగారు హోలీన్ స్టేవన్కి వెళ్ళాం. అక్కి ప్రేపటిపు అధికారి సిద్ధార పేరు వివరాలు విని, రిజిస్టర్లో గాంపించమెదు అయిన కేసుని చూసి “సిద్ధార”, ఎన్నో స్టోలు, మానభంగాలు చేసి, విదేశాలకి ఏపెంట్ నా పవిచేస్తూ ఏర్పడు అయిధాల కీలక రహస్యాలని తెటుకి చేరవేస్తున్న “పుంచు వ్యక్తితో” కలిసి పట్టుపడాడు! హోలీనులు అరెస్టు “ఓ మధ్యవ్యక్తితో” యతన్ని కూడా తీసుకు వెళ్ళారు. నేను నిర్మాతపోయాను.

“సాఫర్ అలాటివాడు కాడండి.” అన్నాను.

“ప్రతి హంతకుడి భార్య అలాగే అంటుంది మరి” అన్నాడు

"నా భర్త—" అంటూ మేం లండన్ వెళ్ళిపుట్టి రాలు చెప్పాను.

"అందరూ పెద్ద మనుష్యులే. ఆ పట్టబడిన పారిలో ప్రశ్న జాక్షర్సు, నలుగురు లాయర్లు, ఒక ఇంజనీరు వున్నారు. ఆ రేవ్, హత్య చేసిన వ్యక్తి కూడా రెండు దేవాలయాల కట్టించాడు అన్నాడు వ్యంగ్యంగా.

"నా భర్త ఎక్కుపున్నాడో చెప్పండి ఒక్కసారి ఘృంతాను" అన్నాను.

"మాకు తెలియదమ్మా! నీ భర్త నిజంగా నిర్విషితమండా విడుదల చేస్తారు. కంగారువడకండి."

"కానీ-ఒక్కసారి, కనీనం ఆయనలో మాటయాపుట్టి నీయండి" ఫోన్‌వైపు చూస్తూ అశగా అన్నాను.

"కుదరదని చెప్పానా! అనలు వాళ్ళని ఎక్కడ చాళే మాకు తెలియదు. అనలేమీ ఎరగకపోతే నీ భర్త పాడి గిర్చే ఎందుకు వున్నట్టు? పోతీను అధికారి నస్సుకూడా నథించ్చాడు. తం అనుమానంగా చూస్తాడు.

"నాకు తెలియదండి" అన్నాను.

పోతీను అధికారి వ్యంగ్యంగా నవ్వాడు. "ఇంటి ఒక వాళ్ళకి తెలియకుండా మగవాళ్ళు వీధిలో బాలా పట్ట పెంపెద్దూ వుంటారు. ఇంకేం! ఆయన ఇంటికి వెచ్చవరకూ, ఇంకి చూస్తూ కూర్చో." ఆయన మాటల్లో గొరవం రవంక కూరాలి.

ఇంతలో ఫోన్ గణ గణ లాడింది. ఆయన ఉర్మించాడీ పులో వెళ్ళిపోయాడు.

"ఇక వెళ్ళాం పదమ్మా, రేపు ఉదయం అశనే యింటికి ఉడులే" అన్నారు నుబ్బిప్పుణ్ణంగారు.

నేను యింటికి వచ్చేసాను. మామి జరిగిందంతా విని "ఇంకి అయ్యా!" అంటూ బుగ్గిలు నొక్కుకుంది.

నేను తలపులు వేసుకుని యింట్లో కూర్చున్నాను! రాత్రి ఇంకాగే కూర్చున్నాను. రాత్రి చాలా భారంగా, అతి నెమ్ముగా గింజింది.

పుంకసేవటికి తెల్లపారదే!

ఎంటో కష్టంఖాద, పిట్టు కువకువలాడే శిథిం విని ఇంకి కూర్చున వెలుగు రేఖలు విచ్చుకున్నాయి. ఉపను నిదుగొప్పింది, అతినిదానంగా ఆరు అయింది. పాలమనిషి తలపు గింజింది.

ఈనీ నా జీవితంలో అత్యంత గాఢాంధకారం నిండిన కింది!!

మర్మాదు గడిచివోతోంది! సిద్ధార్థ రాలేదు. కనీసం ఫోన్ ఇంకా రాలేదు. అతని జాడ తెలియలేదు. అనలు అతను యుక్కుపోతో కష్టయకూడా తెలియలేదు. సాయంత్రం అపుతుంది.

చాపునునిండా అందోళన, గుండెల్లో గుబులు!

ఇన్న అనగా వెళ్ళిన మనిషి! ఇంతవరకూ తిరిగి రాలేదు. ఇంకి ఎస్సుడు దస్తాడో తెలిసేనేనే బాగుండు!

పోతీను సేవన్కి వెళ్తే అతను అరెష్టు అయాడు. ఎక్కువోతో మాకు తెలియదు" అన్నారు.

అ 'ప్రముఖ వ్యక్తి' అని చెబుతున్న 'పష్టుగం' అనే ఓష్ణి, అతని పహాళరులని అరెష్టు చేసిన పంగతి అత్యంత రహితంగా ఉంచారు, ప్రెన్ వాళ్ళకికూడా తెలియనీయలేదుట.

నేను భారంగా ఇంటిచెచ్చాను. నుబ్బిప్పుణ్ణంగారి యింటి ఉపుక్కి ట్రంకాల్ చేసాను. అమ్మకి బాగా జ్వరంగా ఉపిస్. అన్నయ్యని ఈ రాత్రికి హంపిస్తున్నాను అంది.

మర్మాదు వాసు అన్నయ్య వచ్చాడు. పోతీను సేవన్కి వెళ్లాడు న్యూటస్గా వెమ్ముదస్తుడు. అసలే పిరికివొతు. పోతీ ఇంకిదే వాడికివఱు వాడువెళ్ళాడు, వచ్చాడు. "ఆభంతేడే నుండి" అన్నాడు.

యదనపూడి నుల్చవారక

"ఆ పోతీసుల దగ్గరకి మాటిమాటిక్ వెళ్లి వార్గిర్ పడితే మన వెంటవడారు. విడుదల అయితే అశనే యాచికి దులే" అని ఆ రాత్రికి వాడు హదరాబాద్ వెళ్లిపోయాను.

నేను ఇక గత్యంతరంలేక మా మామగార్చి ఫోన్ రేడిఓన్ మా అత్తగారే తీసింది. అవిడకి పెప్పాను. అవిడ యిచి గానే తిట్టు లంకించుకుంది.

"పోలీసులు అరెస్టు చేసారా! మా ఇంటా వంటా యాకి లేవు వాడు అనలు ఎంత బుద్ధిమంతుడు. నీ మూలంగా కాంచ పతనం. నువ్వు వాడిని శనిలా వట్టుకున్నాపు. నీ పేరీం వాడి దురదృష్టం మొదలు అయింది" అంది.

నేను కిమ్మరునకుండా ఆ తీటునీ, భరించావు.

"కోను మామగారిని పిలుస్తారా!" అప్పావు.

మామగారు మాట్లాడారు. శిఖి వెపోతు.

"నేను వస్తున్నాను" అనా, డాయవ.

ఆయన వచ్చాడు. కానీ వచ్చినప్పుటినుంచే రుసరునల్కాడు వున్నాడు. మనసువిప్పి నాతో మాటాడలేదు.

ఆయన బాలా ప్రయత్నం చేసాడు. సిద్ధార్ కనిపించిన లాయర్ ని సంప్రదించి, ఆయనని తీసుకువెళ్లి మాట్లాడినాడు. అయనద్వారా కాన్త కబురు తెలిసింది. సిద్ధార్ ని దుర్భేషించి ఉల్లో ఆ “మణ్ణుగం” గాంగ్ తోపాటు ఉంచారు. కావ్యముంగానే ఉన్నాడు. ఆ కేసు తెలింగాని సిద్ధార్ విఫలంగా అవడు. ఆ మణ్ణుగంతోపాటు అతనికి సాయమువేహాదు ఉన్నాడిని యొనిమిది మందిని అరెష్ట చేసారు. వాక్కెవరికి బెయిల్ డైపన కి లేదు.

సిద్ధార్థ తండ్రి "మీ భర్య! అనుభవించండి" అని వ్యాపోయాడు. ఆయన కన్నిసం "తప్పుండా" అనికూడా ఉన్నాడు.

ನೇನು ಥೈರ್ಯಂಗ್ ಮಾತ್ರ ವವ್ಯಿನ ಯ್ಯಾ ಆಪದನಿ ಯೆಹಾಗ್

ఇరుం అయిను. ఎలాగై నా పరే! ఒక్కసారి సిద్ధార్థి
ప్రతిభావుల్లో మాట్లాడాలి. నా ప్రాణంకొట్టుకు పోతోంది.

మీ సుభ్రహ్మణ్యంగారి ద్వారా ఒక పోలీసు అధికారిని
పూడి, సిద్ధార్థ అరెష్టు విషయంచెప్పి "నేను తైమంగా ఉన్నాను,
శ్రీగా లీన్నాను, నువ్వు తైర్యంగా వుండు, నీ తైమంప్రాయి.
ఇంకి ప్రాసి కాగితం సిద్ధార్థకి పంపమని ప్రాచేయవడాను.

ప్రాణి పునర్వ్యాపకం:

వారం రోజుల తర్వాత, పోస్టులో ఒక ఈ తరం వచ్చింది. ఇది ప్రాసినది. అదిమాడగానే నంతోషంతో నాకు పిచ్చే కొండా వచ్చింది.

అందులో యిలా వుండి.

卷之三

పేసు క్రైమంగా ఉన్నాను. నువ్వు ప్రాసిన ఉత్తరం
ఏది. నువ్వు ధైర్యంగా ఉన్నందుకు నాకు భాలానంతో షంగా
ఇం. ఎందుకంటే, నా దిగులు అంతా సీ గురించే! నువ్వు యొలా
ఇంటున్నావా అనే! నేను యిం అపదలో చిక్కుకోవటం
కొండ పున దురదుష్టం అన్నిస్తోంది! మనకి వీసా త్వరగా వస్తుం
ది, సాయంతేస్తానని అర్థా జూ రమ్మనితుంబే. నేను పొర్చుసారథి అనే
ఇం రగరక్త వెళ్లాను. అయిన మెద్రాన ఫోన్ చేసి చెబుతానని
ఇచ్చు, నేను తిరిగి వచ్చేస్తుందే అయిన ఒక కవరుతీసి నాచేతిక
ట్టు "అర్థా కా హెచ్చాటల్" లో ఎనిమిదవ నంబరుగదిలో షంక్రా
ణి కాయన వున్నాడు. అయినకి యిం కవరు కాన్ యిచ్చి
ఇంటున్నాడు.

పేసు కవరు తీసుకున్నాను.

"పరి పరి!" అన్నాను.

"నేను హెచ్చాటల్కి వచ్చాను. లిఫ్ట్‌లో పెంచుకొన్నావు. ఎదురుగా ఎనిమిదవ నంబరు గది వుంది. "నేను కాలిగీ డేర్ నోక్కాను. నల్గా, పొత్తిగా వున్న ఒక వ్యక్తివిషి తఱ్పుణ్ణాడు.

"వణ్ణుగంగారు కావాలి" అన్నాను.

"లోపలికి రండి" అన్నట్టు చెయి వూపాడు.

నేను లోపలికి వచ్చాను, ఈ వ్యక్తి వై టటి వెళ్లాడు.

లోపల ఎవరూలేదు. నేను మాస్తుపూను. ఇంకాలో రూమ్ తలుపుతెరుచుకుని ఎర్రగా, పొడుగా, పన్నగా శ్వసు ఒకతను వచ్చాడు.

అతను నన్ను చూసి ప్రశ్నార్థకంగా అగాడు.

"పార్శవరథిగాం దగ్గరమనంచి వచ్చాను" అంటూ కండ చేబులోంచి తీశాను. ఆయన చెయి బాధాడు. నేను యమ్ముణ్ణ, ఇంతలో గభాల్చు తలుపు తీసుకుని నలుగురు వచ్చేరాదు. వార్చేతుల్లో పిష్టల్ని వున్నాయి.

"వణ్ణుగం హండ్చువ్వు" అన్నాడు.

అనుకోని ఈ నంఖుటనకి నేను యమ్మన్న కవరు అక్క అందుకోలేదు ఒకడుగు వెనక్కు వేసాడు. వెంటనే అతను కూడా జేబులోంచి ప్రశ్నల్త తీశాడు. నేను తాస్తుండగానేతని వెనకాప్పు బాల్కనీలోంచి ఇద్దరు లంఘించి కట్టికిలోంచి వచ్చి, వెనకనంచి అతన్ని వాటేసుకున్నారు. అందరూ కలిసి అతన్ని పట్టేశాడు. ఆ క్షణంలో అతను వెనుగులూడటం చూసే నాకే కిర్ణ అన్నించింది. చేయి ఎనుగుల శక్తి ఉన్న వాడిలా పెడుగులాడాడు. వాళ్లలో ఒకతను వచ్చి. నా పెడకెక్కలు విరిచి చట్టుకున్నాడు. ఒక ఆఫీసరు వచ్చి నా చేతిలో కవరు లాక్కుని కదిచి చూసాడు.

నా చేతులకూడా చేడిలు వేసారు.

"నాకేం తెలియదు" అన్నాను.

పోతీను ఆఫీసర్ కండిట్ నా చెంపమాద కొట్టాడు. నా ఈ

పోతీసులు విలచిల లాడుతూ వచ్చారు. అక్కాయికో నలుగురెడుగురిని చేడిలు వేసి తీసుకువచ్చారు.

మా అందరికి కళ్ళకి గంతలు కట్టేసారు. క్రిందకి తీసుకుట్టువాల్లో ఎక్కుంచారు. అక్కడనుంచి అందరం పోతీనీ ప్రస్తుతి వచ్చాం. అక్కడ మా వివరాలు నోట్ చేసుకున్నారు. నికటయ పెట్టాం. అక్కడ నుంచే నీకు పోనే వేసాను. వాట్టు గ్రామ్సోనం ఎదురుచూస్తా మమ్మల్ని ఆక్కడ వుంచటంతో. నీ నీలో ఫోన్లో మాట్లాడటానికి వీలు అయింది.

వణ్ణుగం నాకు తెలియదు అని అంటే వాట్టు నమ్మ లేదు. చేపిలో నసిచేసే అందరూ అదే మాట అంటున్నారు అన్నారు. క్షూసిరథిగార్చి పోనే చెయించాను, ఆయన చెచితే నాకు విడు కు లభిస్తుందని అనుకున్నాను. కానీ చిత్రంగా ఆయన "సిద్ధార్థ జీశాస్న ఎవరూ నాకు తెలియదు. నేనెవరికి కవరు యివ్వులేదు. నా మానం" అన్నాడు.

నేను నీరు కారిపోయాను. "అబద్దం" అని అన్నాను. "అదే కు ప్రస్తుత వచ్చిన బాధ! ఇందులో ఎవరు అబద్దం అక్కతు ర్మా మాకు తెలియటం లేదు" అన్నాడు పోతీను అభికారి. నేంకా అయిమయింగా ఉండి జంతలో ప్రాన్ వచ్చింది. అడలోకి మమ్మల్ని ఎక్కుంచేముందు బలవంతంగా యింజక్కున్నారు. నాకు నీద వచ్చేసింది.

పెలుకు వచ్చి చూసే యిక్కడ వున్నాను. నా వాచీలో కేం చూసే ఒకరోజు మారి వుంది! నేను ఏ తప్పు చేయలేదు. నేను నీరోపిని. నేను యిందులో నుంచి తప్పుకుండా బైట పడ్డామ్మా గాధమైన నమ్మకం వుంది. జమునా! దైర్యంగా వుండు. ఉపికి ఉపికంలో అప్పుడప్పుడూ యిలాటి పరీక్ష - నమయాలు ముంటాయి. అప్పుడే దైర్యంగా ఉండాలి. ఇంతకంటే నేనేం జుగుండు? ఈ విభారణేదో త్యరగా ముగిస్తే బాగుండును. ఇప్పుడు ఈ త్రంగం ఎలా పంపాఫో వాట్టు తెలుషుదు, నాకుకాపల్లా

ఆతను తెచ్చి యిచ్చాడు. ఇది చూడగానే నాకు కొండక
ఆనందం కలిగింది, జమునా! ఏం చెప్పును? నేను నిన్నపేట
సున్నానని చెప్పునా! ఉహు! ఆ మాటలు చాలా పేలవంగ
శ్నాయి జ్ఞానశ్శు నేను అనుకున్నాను నాకు యా లగో
అధ్యయనం, నువ్వు రెండూ ముఖ్యం అని. కానీ యవ్వడు తెఱ
స్టోది. నేను బ్రతికేదే నీ కోసం అని లగోళ అధ్యయనం రేక
పోయినా బ్రతకగలను. నువ్వు లేకపోతే నేను లేను అని. మాసావ!
ఈ ప్రమాదం రాకపోతే నాకీ సత్కయం తెలిసేది కాదేమో. ఈటిలో
నుచి కనిస్తున్న ఆ ఆకాశం అంతా ఒక పేరవుగా వేసి, దాని
మిాద నీకు ఉత్తరం వ్రాయాలని అన్నిస్తోంది. మాసావ! నేను
కూడా రోమాంటిక్ గా అలోచించగలనన్న మాట. ఈ బంధిభాగ
ఎన్నో కొత్త విషయాలని తెలుపుతోంది. నేను ఒంటరిగా కీం
వటం లేదు. ఎందుకంటే, నాకు తోడుగా నువ్వు నా దగరే శన్నా
వుగా! జవాబు వ్రాయి. జమునా! ధైర్యంగా వుంటావని నాకు
మాట యివ్వు.

న

సిద్ధా.

నేను ఆ వుత్తరం చదవగానే ఏడైసాను. ఆ రాత్రి అంత
కూర్చుని. నుదీర్ఘంగా జవాబు వ్రాసాను.

మర్మాడు, మొదట నా వుత్తరం పంపిన పోలీసు అధికారి
గారి దగ్గరకి వెళ్ళి అది అందించాను.

అయిన అది చుసి "ఎమిటమ్మా యిది?" అన్నాడు.

"మా ఆయనకి ఉత్తరమండీ" అన్నాను.

"ఇంత దస్తాలు నేను పంపలేనమ్మా! ఎదో ఛైమం కెలియ
టూనికి ఒక ముక్క అంటే నరే అన్నాను" అన్నాడు.

నేను అతికష్టం మిాద ఒక పేజీ వ్రాసి యిచ్చాడు.

నా దురదుష్టం! మరువటి వారంలోనే అయిన త్రాన్స్‌ఫర్
అయి వెళ్లిపోవటంలో, నాకు అ అధారం కూడా భోయింది,

ఉగమ నో

195

శూరిమంచి అమ్మ వచ్చింది. సిద్ధార నుంచి మళ్ళీ ఉత్తరం
శేషమేగురు ఒక భయంకరమైన వ్యక్తితో ముడి పడాడమ్మై
మణ్ణగం మిాద దేశద్రోహం కేసే కాదు, మర్దు, రేవ్వెలనోన్న
శ్నాయి. ఆ కవరు యిస్తూ పట్టిపడటంతో సిద్ధారని వాళ్ళు
చెప్పటం లేదు. ఆ కవరులో మనం యదంలో వుపయోగించే
యథాల గురించి వుంది" అన్నాడు. నేను నీరు కారిపోయాను.

ఇదో చుట్టుమై చూడవప్పే బ్రహ్మరాక్షసిలా పటుకున్న
ధూ ఉంది. అ పాన్సపోర్చు కోసం వెళ్ళకుండా ఉంటే పోయేది.
"మిం పోం! విధి ఆలా తడుచుకుపోతుంది." అంది అమ్మ.

"నేను ఒక్కసారి అయినని బూస్తానండి" నేను లాయర్
గాని వేడుకున్నాను.

"నేను ప్రయత్నిస్తున్నానమ్మా. దానికి కాస్త డబ్బు ఖర్చు
చేపుంది" అన్నాడు, నేను అయిన కోరిన డబ్బు యిచ్చాను.

మాడు నెలలు గడిచాయి! నేను సిద్ధారని ఇదుగో. అరుగో
ఒట్టు ఆళ పటుడమే తప్ప చూడలేదు. లాయరుగారు "అతన్ని
కెకోటి ఉంచటం లేదు. ఆ పట్టుగం గాంగోతో మధ్యప్రదేశ్
ఫ్రాన్సా, గుజరాత్ వాళ్ళు నేరాలు చేసిన చోట్లు అన్నింటికి
చిర్చుతున్నారు, ఈ పట్టుబడ్డ వాళ్ళుగాక, పీళ్ళు ములా యింకా
శుద్ధి! వాళ్ళలో ఎవరికోసం అయినా మనం ఒకటికి రెండు
శాస్త్రాలిగితే మనల్ని అనుమానిస్తున్నారు" అన్నాడు.

"ఎలాగెనా పరే నేను ఒక్కసారి మావారిని చూసేవ్రాటు
చేయండి. మాకు వుణ్ణం వుంటుంది" అన్నాను.

"నేను ప్రయత్నం చేపున్నాను" అన్నాడు.

శోఝలు గడిచి సిద్ధార గుర్తుకువచ్చిన కొస్తీ నాకు కన్నీశ్శు
శురులు అయి పొంగుతున్నాయి. మళ్ళీ అంతలోనేనేనుసిద్ధారకి
చెంచిగా ఉంటానని చేసిన వాగ్గానం గుర్తుకువచ్చి చప్పవన
చేసు అక్కడ ఎదురుగా వున్నట్టే కస్తు తుడుచుకునేదాన్ని!

లాయర్ గారి పుణ్యమా అని సిద్ధారటి, నాకు ఈ తర ప్రశ్నురాజు మాత్రం అడపా, దడపా జరుగుతున్నాయి. అదొక్కపే పా ఇం రికీ అధారం.

ఒకసారి సిద్ధార తన వివయం యిప్పుడప్పుడే తెలరాజు, తనని గురించి భయపడవద్దనీ, హౌదరాబాద్ మా అమ్మ రగ్గు వెళ్లిపోమని, ఆ అడ్రన్ కే ఈ తరం ఖ్రాస్తానని ఖ్రాస్తాడు.

నా దగ్గర యిక డబ్బు కూడా లేదు! ఈ ఈ ఈ నాయం చేసేవాస్తు కూడా లేదు, అందుకే యిక సేను గత్తిశరిగి లేనిదానిలా ఇల్లా భాషిశిసి అమ్మతో హౌదరాబాద్ వచ్చేసాను.

నాకు నెల తప్పింది. నేను తల్లిని కాబోరుస్తావు! ఈ వార నాకు ఆనందం కంటే, ఎక్కువ దుఃఖాన్ని కలగేసి,

మా అయిన దేశద్రోహా అని, దేశద్రోహాలతో చేయి కలిపి డబ్బుకోనం చేయరాని పని చేసాడని, అందుకే పట్టచి జైలులో తుంపారని అందరూ అనుకోసారు.

మూడు నెలల తర్వాత అతి కషాంమార నేను సిద్ధారాజు కలుసుకోగలిగాను. అతను మెద్రాన్ జైలులో వున్నారు, ఈ వార తెలియగానే నేను పరుగెతాను. అతన్ని కలుసుకున్నామి. అతను పాపారుగానే వున్నాడు. ఇదంతా ఒక పీడకల అన్నాడు, త్వరలోనే విడుదల అయి వచ్చేస్తానని అన్నాడు.

విభారణ జరుగుతుంది.

త్వరలోనే బైటకి వచ్చేస్తానని అన్నాడు.

నేను ధై ర్యంగా ఇంటికి వచ్చాను.

నెలరోజులు గడిచాయి. విభారణ తైమ్చకి నేను మళ్ళీ మెద్రాన్ వెళ్లాను.

విభారణ ముగిసింది. హణ్ణుగానికి పురణశిక్ష వేసాడు. అతని తోటి అనుచరులకి యావజ్ఞిక కారాగార శిక్ష వేసాడు. ఆ పేచలో సిద్ధార పేచుకూడా వుంది. అందరికి మూకపుష్టిగా శిథిచేసారు ఈ జడ్డిమె టీఎన్గానే నేను కుప్పులా కూతిపోయాము.

పొరాని మిగతా వారితోపాటు పూనా జైలుకి వంపించారు. నీ శాశ్వతాను.

ఈ సారి సిద్ధార ఈ పారుగా లేదు, కృంగిపోయినట్టుగా ఇంద్రి.

“నుం చాలా దురదృష్టపంతులం” అన్నాడు.

“నేను లాయరుని పెట్టాను. సుప్రీం కోర్టుకి అప్పయి చేయాం” ఇంద్రి.

“అంత డబ్బు మనకి ఎక్కుడిది? ఇదొక ఈంది. ఇందులో పోయాసు నేను. నాకు విముక్తి లేనట్టుంది” అన్నాడు.

“నేను హౌదరాబాద్ వచ్చాను. మా మామగారిని ప్రాథేయ ప్రాపుగుల్లు అంత డబ్బుల్లుకి ఇష్టపడలేదు. ఎంతైనా పెంచిన కూడా! అందులో వాళ్ళని కాదని, ఎదురు తిరిగి నన్ను పెళ్లిపుడయ్యు! నేను వాళ్ళ మానంచూసి “మింకన్నుకొడుకు ఏలా వదిలేసారా!” అన్నాను ఆవేశంగా. మా అత్తగారు ప్రాపేసింది. “ఆటైవాగకు. మా కన్నుకొడుకు అయితే, మామాట చెప్పిపుకుని ఉంటే కాళ్ళు విరక్కాట్లీ ఉండేవాళ్ళం.” ఇంది.

నేను వచ్చేశాను! వాళ్ళని అనే పనేమంది?

ఇంది సిద్ధారది కాదు! నాది దురదృష్టం అంతా! వద్దించిన పోరాటి పీటికం నేలపాలు అయింది.

పొరాని కృంగిపోయట్టుగా జైలులో ఉన్నాడు. అతను పోరాటి రక్కించుకోలేదు. అతను ఒక వూబిలో యిరుక్కుపోయి పోరాటికి వెళ్లిపోతున్నాడు. అతన్ని నేనే రక్కించుకోవాలి. ఈ కావటంలేదు. నేను అడగరానివారిని కూడా నోరు తెరిచి పోసు, పెయి చాచి యాచించాను. ఎవ్వురూ నాకు సాయపడ ఇప్పుడు అతని రక్కించలేకపోయాను. ఈ బాధ నన్ను కృంగిప్పింది నేను కూర్చున్నా, పడుకున్నా అతని ముఖమే నా

యద్దసహకి సులోచనాకి

కళ్ళెడుట కన్నిస్తోంది. నేను తిండి మానేసాను. ఎప్పుడు భాషించి వం లేనిదానిలా, శువ్యంలోకి చూస్తూ మంచంలోపడి ఉండాన్ని! అమ్మ నన్ను మందలించేని. "ఒట్టి మనిషి కూడా కాణిసిలా అయితే కాన్ని యొంత కష్టం అవుతుందో తెలుసా! ఈగీ అపరేషన్ అదీ అంటే డబ్బు యొంతవుతుందో ఆలోచించ!" ఈ దగ్గర కానీలేదు. ఇప్పటికే వదిననానామాటలు అంటోంది. నేను లేచి తిరగసాగాను. నేను ప్రసవించాను. దీపు పుట్టాడు.

నేను ఈ నంగతి సిద్ధార్థకి ప్రాశాము. అతనిమంచి వెంటి నమాధానం రాలేదు. బాలారోజుల తర్వాత. ఉత్తరం విధించి అందులో తన మనఃపరిస్తే ఏం బాగాలేదని. ఉత్తరం వింటి ప్రాయందుకు ఏమియా అనుకోవడ్డని, తనలో కష్టం వ్యక్తి ప్రాశాడు. ఆ ఉత్తరం వదువుతుందే నా కళ్ళ వెంట నీస్తు ఇంచి రాలినాయి. ఆ ఉత్తరంద్వారా అతను పడ్డన్న ఒంటరికం అర్థం అవుతూనేవుంది. ఆ పరిశీతిలో తన్న మనిషి కొడు పుట్టిన అనందం యేం ప్రకటించగలడు! అతనికి డాచ్చి కావాల్సింది అపరిమితమైన మనోబలం! అది అతనికి సేయిస్తాలి. నా బాధలు, నా కన్నిశ్శు, కష్టాలు అపచ్చి క్రూషి విషయాలు, నాకు కావాల్సింది సిథార. నేను అతన్ని దక్కించోవాలి.

నేను అతనికి ఎంతో ప్రేమగా ఉత్తరం ప్రాశాము. ఈకి కీష్టమైన వున్నకాలు పంపాము. అవి అందగానే అతను జపించాడు. ఈసారి ఆ ఉత్తరంలో ఒంటరితనం, నిర్వాచించి ఇంకా అతనికి కావాల్సిన వుప్పకాల గురించి ప్రాశాడు. నేను వాకోనం వేట ప్రారంభించాను.

అతను విధి వేతిలో కిలుబోమ్మ అయిపోయాడు. మేంక్కు దిద్దుకోలేని పరిస్తులు నాకు ఎదురు అయాయి. అతను ప్రాశించక్కు ఉత్తరం వదువుతుందే నా గుండెలు సిందినట్టు ఉయింజమునా! ఎన్నాశ్శు నాకీ నరకం! నా వదువు, నా పాచి

ప్రశ్నం ఏమెపోయినాయి! ఏం తప్పచేశానని నాకీ శిక్ష! నాటించి ఎడకిలా అయిపోయింది? ఈ జైలునుంచి యిక నాకు ముప్పేరిదా! ఇక్కడ నలుగురు కలిసి ఉన్నాం. మిగతా యద్దరు ఇప్పుడ్లో ఒకడు మతిచెలిస్తున్న మనిషి. వాళ్ళబూతులు, వాళ్ళ ఇంచి, విక్కశంగావున్న వాళ్ళ నవ్యులు వింటుందే యిక కటు ఇంద్రులు కౌట్లి అయినా సరే పారిపోవాలి. లేకపోతే ఇప్పుడ్లో బాధకుని చచి అయినా పోవాలి అన్నిస్తోంది! ఇంకంలోనుంచి నన్ను రక్షించేవాకైవరు లేనేలేరా జమునా! ఇప్పుడ్లో చెయ్యి. నాకు యిచెర నుంచి విముక్తి ప్రసాదించు. ఇప్పుడ్లో యిలాగే అయితే నాకు సిచ్చుక్కి పోతుందేమో ఇప్పుడి."

ఆ ఉత్తరం నా నిన్నపోయతని రెట్లింపు చేసేది. నేనేంచేయి ఈ సిగువిధిని యాచించినా యెవ్వరూ నాకు సాయం చేయటం ఇంచి తెలుంచి నాతో మాట్లాడితే వాళ్ళ కుటుంబాలకి ఎక్కడ ఏం ఇంచిటుందో అన్నట్టు తొలగిపోతున్నారు. ఇశ్శులో వుండి కారెని చెప్పించి ముఖ్యాలు చాటేస్తున్నారు.

శెండు నెలలకి ఒకసారి నేను అతన్ని చూడవచ్చు. అడేట్ సులక్కను, నేను ఎంతో ఎదురు చూసేవాళ్ళం! నేను అతన్ని ఈ పచ్చేపుండేబ్బుక్కుసారి అతను కటుకటులకి తలదించిపేచేనేడని. నేను వెనక్కివల్పి అతన్ని అనునయించేదాన్ని. "చూడు ఇంచించోమంది భర్తలు, ఏ ఉద్యోగాల కారణంగానో భార్య గురురంగా ఉంటారు. నువ్వుకూడా యెప్పుడు అలాగే ఉన్నాయి! నీతర్మికల్కి అనలు ఎంతో ఏకాంతం కావాలి! అందుకే నెంతుంచిలు వేశాడేమో! లోకానికి నినుంచి మేలు జరగా కిందించేమో! అయినా, మన పిచ్చిగాని, అనలు యా లోకం చొకపెర్క జైలు! ఎవరు యెప్పుంవచ్చినట్టు వాస్తు యేంచేయి ఏక్కడున్నా ఒకటీ!" అంటూ పిచ్చిపెచ్చిగా ఎదేదో చెప్పే ర్షానీ నేడు గమనిష్టునే ఉన్నాను. ఆతనిలో కిలాటిదేదో

క్రమంగా పోతోంది! అతను కృంగిపోతున్నాడు. ఇశ్శి ఆసంతా వ్రాత పనిమాద కేంద్రికించుకుంటున్నాడు.

మాస్తుండగా నే కాలం గడివిపోయింది. ఈ మధ్యకాలయితమ్య పోయింది. అమ్య పోగానే మా వదిన నన్ను యింట్లో వెళ్లిపోమంది. దీపు అప్పటిక నాలుగు నెలల పసిపిల్లాడు. ఈ చెయ్యను. ఇవతలకి వచ్చేయక తప్పలేదు.

ఒంటరిగా ఉన్న నన్ను యా లోకం అనరాని హాట అంది. నా శీలాన్ని శంకించింది. నా మిద రకరకాల అవాడుడ వేసింది. వాటన్ని టికీ యొదురు తిరిగి మొందిగా బ్రతుకుతున్నామి. ఈ ప్రపంచంచే అవహేళనల కంటే మించిని నేను పచేణిచూధి! ఒకవక్క పసిపిల్లాడు. ఇంకో ప్రక్క నా రాక కోసం, నేను పంపే పుస్తకాలకోపం వేయికళ్లుతో యొదురుచూసే భర్త! ఈప్పినేను అదుకోవాలి. అహారిశలూ నా ఆరాటం ఇదే! ఒక్కప్రసారించూరు వెళ్లటానికి, అ పుస్తకాలు కొనటానికి నా దగ్గర రష్య ఉండేదికాదు. ఎంతో కష్టపడేదాన్ని! దీపు పెద్దవాడు ఇశ్శన్నాడు. నేను యాంత్రికంగా బ్రతుకుతున్నాను. సిద్ధార్థ దూర అవటంతో. అగిపోయన కాలం తిరిగి అతను వసేగానీ పోకరలదు.

నేను సిద్ధార్థ "అగమనం" కోసం వేచి చూస్తున్నాను.

దీపు తో లిపిల్లలతో ఆడుకుంటుండగా వాస్తు "పొత్తు! పెళ్లికాలేదు. సీకు నాన్న లేదు. మీ అమ్య మంచికాదు" అని వెక్కిరిస్తున్నారని ఏడుస్తూ వచ్చి చెప్పాడు. అప్పుడు నేను పోకమేజర్ దుప్తులతో పున్న పోటో చూపిస్తూ "డాడి! అక్కడక్కియుదంచేహూ మిలట్రీలో ఉన్నారని, ఆ పని అయిపోగానే వచ్చే స్తారని చెప్పాను."

మాధవిని సిద్ధార్థ గురించి ఎవరితోనూ. ఏమియెప్పుండి నా మిద ఒట్టు వేయించుకొని వాగ్గానం తీసుకున్నాను. క్రమంగోకం సిద్ధార్థ గురించి మర్చిపోయింది, నేను వెళ్లి కాని తరిశి,

పోకి నన్ను మోసం చేసారని నా మిద రకరకాల కథలు ప్రచారోకి వచ్చినాయి, నాకు ఒకటే గుండె డైర్యం, నేనుగాని, సిద్ధార్థగాని ఏమి తప్ప చేయలేదు. మేం విధివంచితులం! అదుష్ట మష్టుల్లిదగా చేసింది. మేం సిగు పడాల్సీంది కాని కృంగి రాశ్వింది కాని ఏం లేదు. ఈ నిబ్బరంతోనే నేనులోకం ముందు ఒక తీహాగా తలెతుకుని తిరుగుచున్నాను. నాథిమా చూసిలోకం పస్తు సిగులేనిదాన్ని" అంటూ చీదరించుకునేది. ఆర్పెల్ సిద్ధార్థ, ఈ సంవత్సరం ఆకోబర్లో, గాంధీ జయింతి రోజున కొపంది ఫైదిలని వదిలు వేసారని. అందులో సిద్ధార్థ పేరు ఉడ తుందని అన్నారు. ఈ మాట వినగానే మేం ఎంతో సంతోషం. కానీ యిప్పుడు తెలిసిందట! ఆ లిష్టలో సిద్ధార్థ పేరు ఉటట, యింకోకరు ఎవరో పరపతి ఉపయోగించుకొని తమపేరు తెచ్చుకున్నారు! మళ్ళీ వేచి చూడటం! మళ్ళీ ఈ రాకపోకలు! చూశా వేచి చూడటంతోనే మా యిద్దరి జీవితాలు ముగిసిపోతాడీమా! ప్రసన్నా! ఇది నా జీవితం. వూరు వెళ్లటంలో నా ద్రోఘం యిది—" జమున చెప్పటం హూరి చేసింది.

ప్రసన్న చేతులు కట్టుకుని, కిటకి రెక్కుకి భుజం అనించి నీంపి వున్నాడు. జమున ముక్కు వీరులోంది. అతనికి ఒక కీళకాలం క్షేమరుగా చూసినట్లుగా వుంది.

జమున యిప్పుడు అతని కళ్లుకి కొత్తగా కన్నిస్తోంది. ఈ మునలో యింత విషాదం వుండా!

శంత భయంకరమైన పరిస్థితి గుండెల్లో దామకుని, నవ్వుతూ శిగటానికి ఆ మనిషికి ఎంత శక్తి కావాలి! జీవితంలో చేయిన పోరాటికి ఇక్క అసుఖవిస్తూ, ఒంటరిగా పోరాటతూ బ్రతకటం శంటి మాటలు కాదు.

ఆ త్వంలో జమునని చూస్తుంటే, అతనికి చెప్పులేనంత ఇంపిసింది, రెట్టింపు గౌరవం కూడా కలిగింది. జమున ఒదరి తీల లాటిది కాదు. అమె వ్యక్తిత్వం మహాన్నత శాసగిరి శభదం లాటిది!

అమె ముందు తన ఎంత?

అందుకే అతను జమునని విభ్రమంగా చూస్తున్నారు.

27

ప్రచిహేను రోజుల తర్వాత —
ఆ రోజు ఆదివారం.

జమున దీపుకి తల స్నానం చేయించి బట్టలువేసి శల దువ్వుతోంది. ఈలోగా బైటు కారు బహుధు అయింది, జమున తిరిగి చూసింది. ప్రశన్న కారు దిగి లోపలికి వస్తున్నాడు.

అతని చూడగానే దీపు "అంకుల్ వచ్చాడు" అంటు తల్లి చేతులని తోసేసి పరుగాల్తాడు. ప్రశన్న తనకి ఎదురు పడగి తుట వచ్చిన దీపుని చేతులు వావి ఎత్తుకున్నాడు.

"అంకుల్! నువ్వు రాలేదేం. మా నూక్కిలో శరే మంచి ప్రోగ్రాం జరిగింది. మరే, నేనే మిసాలు పెట్టుకుని గాంధి శాశ వేషం వేసాను. నాకు ఫష్టు ప్రయిక్ వచ్చింది" అంటూ గంగ గఢ చెప్పేటున్నాడు.

"నిజంగానా!" వాడి బుగ్గ సాగదీసి, ముద్దు పెట్టుకుంటూ లోపలికి వచ్చాడు.

జమున అప్రయత్నంగా లేవి నిలబడింది.

అతని వైపే అలాగే చూస్తోంది!

ఆ రోజు పూనాలో, హౌట్లో తన "గతం" గురించిన్న తర్వాత, ఆతనేం మాట్లాడలేదు. మానంగా ఉండిపోయాడు. ఆ మర్మాడు తన యింకోసారి సీదారని చూసి ఆ సాయంత్రం ప్రైదరాబాద్ వచ్చేసింది. ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజు వరకూ [ప్రశన్న] ఎందుకోగాని, మళ్ళీ తన కంటికి కనిపీంచలేదు. ఆఫుసుకి పోనే చేసే పీట్లో లేదన్నారు. యింకోసారి ఫోన్ చేసే పూరిలో రేష్టు ఇన్నారు. ఎష్టుడు వసాడని ఖడిగితే తెలియదన్నారు,

పగులు

జమునకి అతని మౌనం చాలా బాధగా అనిపించింది! ప్రశన్న యిలా హారాత్తుగా దూరం అయిపోయా డేమిటి? తన పీశంలో అతను లేని వెలితి కాట్టావ్చినట్టు కనిపోంది!

జమున ఒకోగైసారి దీపుని ఒడిలో పెట్టుకుని పొపులో బెగ్గులు చూసుండగా భోజనం చేపూ చేపూ మధ్యలో ఆగిపోయాగే వరధ్యానగా కూర్చుండి పోలోంది! ప్రశన్నని తన ఎంచా పెట్టింది? ఎందుకలూ నిశ్శబ్దంగా, దూరంగా వెళ్లిపోయాడు. ఈ ర ఈ ఉండటం అతనికి బాధ అనిపించిందా? చి చీ! అలాటి స్టోర్పూరిత అలోవనలు చేసే మనిషి కాదే? అతను తనవట్ల చూపే స్నేహం చాలా నిష్టులైష్టు మైనదని. అందులో ఎలాటి స్టోర్పింటనా లేదని జమునకి గాధ నమ్మకం, అతడు చేసిన స్టోర్పిన పసి కేవలం చిన్ననాటి స్నేహితురాలిగా తనకోసమే! ఈ విన్న పసి కేవలం చిన్ననాటి స్నేహితురాలిగా తనకోసమే! ఈ సంచి ఏదో ఆరించి అతడు చేయలేదు! అతని నిష్టులైష్టు మను అతని ప్రతి వనిలోనూ కనిపుంది.

జమున గాధంగా నిట్టుచిప్పింది! అంధకార బంధురంగా, శియాముయంగా ప్రశన్న తన జీవితంలో ప్రశన్న "తగమనం"తో దిదుడుకులు తగినాయి. యి బ్రితుకుళకటం ఒంటిచక్రంతో కషయాడవలేక కృంగిపోతుంటే దై వం పంపిన తోడుగా అతను ప్పి, చెందో చక్రం ఎత్తి ఆపరా ఇచ్చాడు. అప్పటినుంచే తనకి దిదుడుకులు తగాయి! అపలు శాంతి, సుఖం అంటే ఏమిలో ప్పుడిప్పుడే తెలుస్తున్నాయి! అందుకేనేమో, ప్రతి తీర్చి సమర్పు ప్పుడిప్పుడే తెలుస్తున్నాయి! అందుకేనేమో, ప్రతి తీర్చి సమర్పు దివుషుషు సీదలో జీవితం వెళ్లిదియాలని అశిష్టుంది. అ చెన పురుషుకి సీదలో జీవితం వెళ్లిదియాలని అశిష్టుంది. అ పురుషుడు తండ్రి కావచ్చ, భర్త కావచ్చ, చివరికి స్నేహితుడైనా పూర్వాలేదు మనిషి జీవితంలో ఈ "డబ్బు" అనేది ఎంత ముఖ్యం. ఫలిషి జీవితం ఒక చెట్టు అయితే, ఇది ఒక తల్లిపేరులాటిది! ప్రశన్న అది తనకి దొరికేలా చేసాడు! తను అతనికి ఎంత కృత్ప్రశ్న! తను, దీపు కమ్మటి భోజనం తిన్నా, మెత్తటి పక్క

మిాద పడుకున్నా, నిశ్చింతగా నిద్రపోయినా దానికి మూలకారణం అతనే!

అన్నింటికంటే అతనికి తన మూలంగా బాధ కలిగిప్పి యైతే, అది తనవల్ల కలిగిన త్వమించరాని నేరమే!

జమున వ్రష్టపున్ని ఒకపారి కలిసి తన మనసులో ఈ రూఢ అంతా చెప్పాలని అన్నిస్తోంది. మనిద్దరి స్నేహం ఈ రాగ ద్వేషాలకి అతీతం కాదా అని నిలదియాలని అన్నిప్పోంది.

"ఏమిటక్కు జి! మిారనలు భోజనమే చేయటంలేదు. ఆ కూర పక్కి తోసారు. ఈ పులుసు ఇటు తోసేస్తున్నారు. ఎమెంది!" పరధాయనగా చుండిపోయిన జమునసి, ఉడ హెచ్చరిస్తూ అనేది. ఉడ హెచ్చరికి ఉలికిపాటుగా ఈ లోకంలోకి వచ్చేది. ప్రపన్న ఎంత మంచివాడు! తనకి ఎంత మేలు చేసాడు. దానికి బహుమతిగా తననుంచి అతనికి "బాధ" లభించటా! జమున జి భరించలేకపోతోంది.

ఈ ప్రపంచంలో ప్రియమైన స్నేహితుడిని పోగొట్టుకోవటం కంటే దురదృష్టకరమైనది ఇంకేది లేదేమో! జమునకి ఇంకోటి కూడా అన్నిస్తోంది. తన భర్త ఏ మేజరో కాకుండా, జైలులో మగ్గుతున్న వంతకి అవటం ప్రపన్నకి బాగాలేదా! లోకంలో మిగతా అందరి లాగానే, అతను కూడా తన కుటుంబాన్ని చీడ పురుగులా చూస్తున్నాడా!

ఏమిటో! ఈ అలోచనలు పరిపరి విధాల పోతున్నాయి. జమున మనసు మనసులో లేదు.

ఇంత వేదన మూగగా భరిస్తున్న జమునకి ప్రపన్న ఈ రోజు ఇలారాగానే ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టయింది. వట్టరాని సంతోషం కలిగింది. ఒక్కశంధి పూర్వకంటే ముందు తనే పరుగెతుకు వైపు అతని చెయి పట్టుకుని "ఇన్నాళ్ళందుకు రాలేదు, నేనే చేచొను!" అని అడిగేయాలనిపించింది.

ప్రపన్న లోపలికి వచ్చాడు. జమున అతనే చూస్తోంది. ఏమిఖంలో కనిపించే పోవభావాల కోసం వెతుకుతోంది. జమున సరిగా ఉన్నాడా! నామిాద చిరాకుగా ఉన్నాడా! అతను ఇది జముననే చూస్తున్నాడు.

ఇది కళ్ళలో అడగని ప్రశ్నలు ఎన్నో!

చెప్పలేని జవాబులుకూడా అంతకి రెట్టింపే ఉన్నాయి.

"జమునా! కాఫీ ఇస్తావా?" అన్నాడతను.

జమున తల వూపింది. గిరుకున్న వెనక్కు తిరిగి లోపలికి చుగి తీంది.

కాఫీ కలుపుతుంటే కళ్ళవెంట నీట్టు జల జలా రాలసాగి రాయి. అవి అనందభాష్యాలు. వాటిల్లో యొంత శాంతి! ప్రపన్న ఛములుగా ఉన్నాడు. అతనికి తనవట్ల యొలాచి నిరాదరణ, కేంగానీ లేవు. "జమునా! కాఫీ ఇస్తావా?" ఆ కంఠస్వరం ఘృతులాగానే ఇష్టంగా, స్నేహాపూర్వకంగా. అత్మియంగా వుంది. జమున ఒక్క త్వంం కళ్ళ మూసుకుని యిష్టదేవానికి లోలోపలే జమునరించింది. "భగవంతుడా! ఎంత పెద్ద ప్రమాదం కీంపావు."

జమున కాఫీ తెచ్చి యిచ్చింది. దీపు ప్రపన్న ఒడిలో కార్పుని తను గాంధీతాత వేసిన పొటోలు చూస్తున్నాడు.

ప్రపన్న కాఫీ కప్పు తీసుకున్నాడు. దీపు ఒడిలోనుంచి పిం అడుకోవటానికి వెళ్లిపోయాడు. ప్రపన్న కాఫీ తాగు ఉన్నాడు.

"ఇన్నాళ్ళు ఎక్కుడికి వెర్మావు" అంది జమున.

"పనిమిాద వెళ్ళాను" అన్నాడతను.

"కాసు మాటయినా వెప్పుకుండా వేళ్ళే ఆ గొప్పపని యేమి శ్యామ" అంది. ఆ కంఠంలో నిష్టారం ఉంది.

అతను నవ్వాడు. ఆ నవ్వు ఎప్పుతులాగానే ఉంది.

206

యద్దనపూడి సలోబనారాతీ

అతను కాఫీ కప్పు క్రింద పెట్టి లేస్తూ "జమునా! నేను ఏకైక పాయింత్రం పూరు వెత్తన్నాను. నాలుగు రోజుల తర్వాత తిరిగివస్తాను."

"ఎక్కడికి?"

"చెప్పునా."

జమున తల దించుకుంది.

అతను చిరునవ్వు నవ్వుతూ చూస్తున్నాడు. "నేను నీ అంక అద్భుతవంతుడిని కానులే! నా రాకకోసం వేయకళ్ళతో వేచిచూసే వ్యక్తికి ఎక్కడా లేరు."

"ప్రశ్నన్నా! నా మొద కోపంగా ఉండా?" అడగేక అడిగింది.

"కోపమా! నీ మొదనా? ఎందుకు?" అతడు ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"నేను నిన్ను ఎక్కడో, ఏ విషయంలోనో బాధ పెట్టాడు, అదేమటో సరిగా తెలియటంలేదు. కానీ నీకు బాధ కలిగించావి మాత్రం తెలుస్తోంది."

అతను కిటకిదగరకి వెళ్ళి బైటకి చూస్తూ నిలబడ్డాడు. ఇధరిమధ్య మోనం ఏర్పడింది.

"నన్ను త్తమించు ప్రశ్నన్నా!"

"దేనికి జమునా?"

"నిన్ను బాధ పెట్టేనందుకు."

"నువ్వు నన్నేం బాధ పెట్టటంలేదు. భాధలాటి దేవీనా కలిగితే దానికి నేనే కారణం. నేనే" అతను లేచి చెయి భాతీమార అనించుకున్నాడు. "నేను యేవే అశలు పెట్టుకున్నాను, ఏవేవో కలలు కన్నాను. ఇప్పుడు అన్నిస్తోంది- ఆదోషం అంతా నాది. నీది కాదు. నువ్వు యెప్పుడూ నాకే అశలూ కల్పించరేదు. నువ్వు నిష్కల్పమంగా, నిజాయాతీగా ఉన్నావు. ఆ కల్పం, ఉనిజాయాతీ లేకపోచటం నాలోనే ఉండన్నమాట!

"ప్రశ్నన్నా! ఏమైంది చెప్పవు? నువ్వులా మాట్లాడుతుండే శాఖయింపోంది" జమున రుద్దకంరంతో అంది. అతను వెన్ను తిరగలేదు. తనక తాను చెప్పికుంటున్నట్టుగా అన్నాడు. "జమునా! నువ్వు నా జీవితంలోకి వచ్చిన తర్వాత నాకేమట్టో క్యాపంతురాలు యో బ్రతుకు బ్రిత్కాలి అని మళ్ళీ జీవితం చార తళపెర్చడింది. నేను జీవితంలో యిప్పటివరకూ ఎరకమెన చూమూ పొందలేదు. అది హుర్కకుంభంతో పట్టుకుని నువ్వు నా క్రమ ప్రాంగణంలో నిలబడివట్టుగా అనిపించింది. నిన్ను నా ప్రాంగణంలోకి అధ్యోనించాలని, మనిద్దరి జీవితాలూ ఒకటిచేసుకోవాలి అనుకున్నాడు. చెబుతున్నానుగా! ఇది నా అలోచన మాత్రమే కి నీకు పెళ్ళికాలేదని, ఎవరో మొనం వేశారని ఒకరు, నీ భర్త న్నుప్పుడే చప్పిపోయాడని మరొకరు, దీపూ అనలు నీ కొడుకు రచని, నీ స్నేహితురాలి కొడుకని మరికొందరు యిలా తలొక కొంగా అంటున్నారు. ఏదయినా ఫర్మాలేదు. నేను నిన్ను నా గుణైగే దామకోగలని అనుకున్నాను. నా కళ్ళముందు రఘ్య చిర్యాం యేదో కనిపించసాగింది! నా ఆశ నీకు స్వయంగా ప్రేషించు లేక ఉత్తరం ద్వారా తెలియచేయటమా అనుకుంచున్నాను.

ఇంతలో ఈ విపత్తు నంభవించింది. హునాలో నిన్ను అనుకొండా చూడటం, నీ నోటివినిచి సిద్ధార్థ విషయం వినటం నాకు శిని పోగొట్టినంత వని చేసాయి.

నీ మనసునిండా యింకో వ్యక్తి నిండి ఉన్నాడు. నువ్వు ఏకి రాకకోసం వేయకళ్ళతో త్తణాలు లెప్పి పెట్టుకుంటూ ఎదురు చూస్తున్నావు. అతనికి నువ్వు ప్రాణం! ఒక్కమాటలో చెప్పాలంతే మాయ్దరూ వేరు వేరు కాదు, ఒకటే వ్యక్తి. అంత బలీయమైన ఒధం మిాది! నేను నీకు స్నేహితుడినిమాత్రమే ఓ గాడ్! నన్ను మీ వంపుకోవాలన్నంత నిరాశ కలిగింది. కానీ, జమునా! క్రమంగా నా మనసు నాతో యుద్ధం చేసింది. నన్ను యెదా జెణ్ణ

విషాట్లు పెట్టింది. నీవై వకల్లా పుచ్చుకుని, నన్ను శల్యపర్మీ చేసింది. ఇదంతా నీ తప్పుఅరంది. ఒక్కరోజు! ఒక్కటం లయిడా జమున తన మాటలకోగనీ. ప్రవర్తలోగనీ నీకు లోట రేకె తీంచిందా! అంది. లేదు అన్నాను. క్రమంగా నాకళ్ళ తెచ్చి పడినాయి. నాకళ్ళ ముందు నేను కల్పించుకున్న భ్రమణ తోలిగినాయి.

నీ "గతం" అంతా మళ్ళీ మళ్ళీ గుర్తుచేసుకున్నాను. అది గురుచేసుకున్న కొద్ది నువ్వు మహోన్నమిత్తెన వ్యక్తిగా కనిపించావు. భర్తవట్ల నీ ప్రేమ, దాంపత్యం అనే దానిపట నీక రక్షణిష్ట. నీ పోరాటం నన్ను ముద్దుడిని చేసాయి. త్రీ అంటే దీలా ఉండాలని నేను కోరుకుంటానో. త్రీలో మగవాడు యేది తిథాడో అవస్థి నీలో ఉన్నాయి. నీ లాటివాళ్ళ పరిపూర్ణమై వ్యక్తిత్వం గల త్రీలు! వాళ్ళతో జీవితం ముదిపడిన వ్యక్తిలున్నారే, వాళ్ళేంతో అదృష్టవంతులు. జమున ఒక మహోన్నమిత్తెన వ్యక్తి.

ఆ వ్యక్తిగా నిజమైన స్నేహితుడిగానే ఉండాలి. అప్పుడే నేను నీకు నిజమైన "స్నేహితుడిని" అని చెప్పుకునే అరణ వముంది. జమునా! నేనే నిన్ను క్షమార్గణ కోరాలి" జమున వ్యక్తి అతని చెయి పట్టుకుంది. అందులో మఖండాచుకుని యేధేసింది. "ప్రవన్నా! నేనెనంత అదృష్టవంతురాలిని" అంది. అతను జమున తలమిద చెయి వేసాడు. "నువ్వు యింకా అదృష్టవంతురాలి అహ్వాలి జమునా!" అన్నాడు.

28

జమున జీవితం మామూలు దెనందిన కార్యక్రమాలలో నిండిపోయి సాఫీగా జరిగిపోతోంది. పొపులో అప్పుకాల రోచ్చోళ్ళకీ పెరుగుకున్నాయి. అది చిన్నదినాభిన్నది వెందుకోంది రెండు

శ్రీపాపు వార్షికోత్సవం వస్తోంది. ఈమ, రుక్కమ్మ, బక్కయ్య బాధసంగా వెయాలని అంటున్నారు. ప్రవన్న కూడా ఉత్సాహపిత్తున్నాడు. జమున "సాకేం అభ్యంతరం లేదు" అంది. వాళ్ళ ఒకబేళ కుటుంబం. అనందం కలిసి పంచుకోవటంలో బగ్గా బకటే కుటుంబం. అతనందం కలిసి పంచుకోవటంలో బగ్గా, భాగరూకతగా పనిచేస్తారు.

పశుం దొరికినప్పుడల్లా జమున. ప్రవన్నల మధ్య దౌని గురించిన ప్రస్తుతి పసుంది. సిద్ధార వాళ్ళ కళ్ళ కెదు వెచ్చి గురించిన ప్రస్తుతి పసుంది. జమున తన లోకపోయినా వాళ్ళ మధ్య వున్నట్టే వుంటుంది. అతను తిరిగి వసేసి వేసే డబ్బు "యిది సిద్ధార కోసం" అతను తిరిగి వసేసి వేసే డబ్బుల కోసం! అతను రీసెర్చ్ చేసే సామాను కోసం మనసేది.

అరోజున-

జమున అప్పుడే పొపునుంచి వచ్చింది. స్నానంచేసి వచ్చి ఒద్దుకుంటోంది. దీఘుని బక్కయ్య రవి వాళ్ళ క్రికెల్ ఒద్దుకుంటోంది. దీఘునికి తీసుకువెళ్ళాడు. రుక్కమ్మ వంట ఇంట్లో పని చేసి భాగటానికి తీసుకువెళ్ళాడు. రుక్కమ్మ వంట ఇంట్లో పని చేసి భాగటానికి తీసుకువెళ్ళాడు. ఇంతలో కాలింగ బెల్ మోగిన శబ్దం విని చేసింది.

రుక్కమ్మ వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది.

"ఎవరు మారు!" రుక్కమ్మ అడగటం వినిప్పునే తుంది కుసకి, అవతలి వ్యక్తి గొంతు వినిపించలేదు.

"ఎవరయ్య నువ్వు!" రుక్కమ్మ డబాయిస్తోంది. అవతలి క్రీపిమన్నాడో కానీ రుక్కమ్మ మండిపడుతూ "జమున లేదా! పెద్దాయి! ఏం మా అమ్మగార్చి బొడ్డుకోసి పేరు పెట్టావా! మా మర్మాద అఖస్తేదా!

అప్పుడప్పుడూ ఎవరో ఒకరు చండాలకి వచ్చి యలా విసి నిషణి ఇలిపాదీ, రుక్కమ్మ వాళ్ళని కనురుటుంది,

"ఎళ్ళవయ్యా! వెళ్ళ. మా అమృగారు ఇంట్లో లేదు. ఊ!" రుక్కమ్మ ధడాలున తలపు వేసి తిరిగి వస్తూ "మాయారి చట్టి నోట్టు. ఏదో వంక పెట్టుకుని పెద్ద పని వున్నట్టు రావటం. పగలు వీళ్ళే జులా చూసి రాత్రివేళ హొంగతనాలకి దిగుతాడు"

"ఎవరు రుక్కమ్మా!" అంది జమున.

"ఎవడో! దొంగ వెదవలా వున్నాడమ్మా! అడిగితే జహాయ చెప్పుకుండా వత్తురు వత్తురు మంటున్నాడు. వాడి ముఖంహన్నే నాకు అనుమానంగా వుంది."

"హూరిలో బాలా దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి. రక్కమ్మా! జాగ్రత్తగా వుండాలి. నేనిప్పుడే గుడిక వెళ్ళి వస్తా" చెప్పుబేసు కుంటూ అంది. బుక్కవారం సాయంత్రం గుడిక వెళ్లి అప్పు వారికి పూజ చేయించి వస్తుంది.

జమున చెప్పులేసుకుని పూలు, కొబ్బరికాయలు వున్న బట్ట తీసుకుని వచ్చి తలుపు తీసింది.

వెనకే రుక్కమ్మ వచ్చింది.

జమున గబగబా వరండా దాటి వెళ్ళింది.

రుక్కమ్మ కంరం వున్నట్టుండి ఖంగుమంది.

"ఇదిగో! ఏమిటి ఇక్కడ తిప్ప వేసావు? పొమ్మని చెప్పుశేడా! అమ్మా! చరి నీ మొహం మండా! దర్జాగా కుర్చీలోనే కూర్చున్నావా! లే! లే! కాళ్ళు విరక్కాడాను" రుక్కమ్మ కోపంగా అ కుర్చీలో కూర్చున్న వ్యక్తివైపు కొట్టెటంత తీవ్రంగా వెళ్లింది.

రుక్కమ్మ వీపు అడ్డం రావటంతో జమునకి అ వ్యక్తిసరిగ్గ కనిపించలేదు.

"లే!" రుక్కమ్మ అరివింది.

ఆ వ్యక్తి లేచాడు. అతను భుజాలు వంగిపోయి. క్షణి పోయిన మనిషిలా వున్నాడు. గడ్డం బాగా పెరిగింది. తల మాసింది. బట్టలు చెక్కబోమ్మకి తగిలింపినట్లుగా, వదుభగా వేళ్ళాడుతున్నాయి.

రుక్కమ్మ "అమ్మా-" అంటూ తిరిగిచూసింది ఆప్పెటికే జమున పరుగున వచ్చింది. రుక్కమ్మని రెక్క శపలకి తోసేసి ఆ వ్యక్తి దగరకి వెళ్ళింది. అతని పట్ల "సిద్ధా! సిద్ధా! ఇదేమిటి? ఎప్పుడు వచ్చావు! నువ్వేలా చెప్పా? ఇది-ఇది-కలా-నిజమా! సిద్ధా! నువ్వు నిజంగా నీప్పా!" చిన్నపిల్లలా అశ్చర్యంగా, నంభ్రమంగా, సంతోషంగా నంగా అంటూ అతని గాధంగా హత్తుకుపోయింది.

"జమునా! నన్ను విడుదల చేసేసారు."

"నిజంగానా! నాకు చెప్పలేదేం? షటిగ్రాం యస్తే నేనే ప్రిన్సు తీసుకు వచ్చేదాఖ్వి కదా!"

"చెప్పుకుండా వచ్చి నిన్ను ఆశ్చర్యపరచాలని అనుకున్నాను. ష్టేంత సంతోషిస్తాపో చూడాలనిపించింది" బిక్కపోయిన నీ ముఖంలో నవ్వు కనిపించింది.

"భగవంతుడా! ఇది నిజమా! నేను కల కనటం లేదుకదా!"

"నా కూడా అలాగే అనిపిస్తోంది జమిా! నేను కూడా ష్టేరేకపోతున్నాను."

పారిశ్రారూ ఆ పరిసరాలు మర్మిపోయనట్టే మాట్లాడుకుంటు గ్రూరు రుక్కమ్మ సోద్యంగా కళ్ళపుగించి. నోరు తెరిచి ఈ పట్టే చూస్తోంది.

ఇతలో ఒక్కయ్య, దీపూ వచ్చారు. దీపూ "మమ్మా" పురుగెతుకు వచ్చాడు.

ఇమన వెనక్కుతిరిగింది. దీపూని చూపినూ "మనదీపు" అంది, "నిజంగానా!" అతను సంతోషంతో వుక్కురిచిక్కిరి అవు ప్రట్ట చూస్తున్నాడు. చిక్కె శల్యంలూ వున్న అతని కళ్ళలో వెప్పం మాసుంటే జమునకి కళ్ళలో నీట్టు వచ్చేసాయి.

దీపూ తల్లి దగరకి పరుగెతుకు వచ్చి అక్కడ జీబిరు గో, నెరిసిన తలతో, చికారిలూ వున్న వ్యక్తిని చూసాడు. ఇంటు వెనక్కి వేసాడు.

జమున కొడకు చెయి పట్టుకొని దగ్గరకు లాక్ష్మి ఆవ్యక్తిని చూపిస్తూ "దీపు! డాడీ! డాడీ వచ్చాడు చూడు" అంటూ ఆనందంగా చూపించింది.

సిద్ధార అపురూపమైన వ్యక్తిని చూసినటుగా, దీపుని చ్ఛాన్నాడు. మోకాలిమాద కూలబడి దీపు కోసం చేపులు చూశాడు. కానీ దిపు అటు వెళ్లేదు. వెనక్కి అదుగువేసి, తల్లి పీర కుష్మణ్ణుని గట్టిగా పట్టుకుంటూ, ఆ వ్యక్తిని అనహ్యంగా చూపాడు "డాడీఐ! ఈ మునులాడా! భీ!" అన్నాడు, అతను చీ అనటంలే ఎంతో అనహ్యం కన్నిస్తోంది.

"అలా అనకూడదు. డాడీయే దిపు" అంది జమున.

"భీ! వీడు మా డాడీ కాదు. అన్నీ అబధాలో" అన్నాడు.

సిద్ధార ముఖం వెలవెలా పోయింది. అతని చేపులు క్రింది జూరిపోయినాయి. జమున సిద్ధారని "కొత్తకడా!" అంది. "లోపరికా" అంది.

జమున వెంట లోపలికి వస్తున్న దిపు, తన వెనక వస్తున్న సిద్ధారని "ఏయ్, లోపలికి రా. వైటనే కూర్చున్నావేం" అని కసిరాడు.

"అలా అనకూడదు అన్నానా." అంది జమున గట్టిగా.

దిపు రుక్కమ్ముతో లోపలికి వెళ్లిపోయాడు.

సిద్ధార జమున వెంట లోపలికి వచ్చాడు. ఇంతలో పాకించి కారు శబ్దం అయింది. ప్రవన్న లోపలికి వచ్చాడు. జమున ఇంచి కెదురు పరుగె తింది.

"ప్రవన్నా. ఎవరు వచ్చారో చూడు" అంటు చెయిష్టే లాక్ష్మి వచ్చింది.

"ఎవరు వచ్చారు? మాధవి వదినా" అతను గడ్డువు వ్యక్తి చూసి తిగిపోయాడు.

జమున అంది. "సిద్ధార!" అని అతనివైపు తిరిగి "సిద్ధా. ప్రవన్న! ఇతని సాయం లేకపోతే నేను ఈ రోజు యిలా శంకే చాన్ని కాను" అంది.

"గ్రాద్ టు మిట్ యూ!" ప్రవన్న స్నేహపూర్వకంగా లైబోడు సిద్ధార చెయి యిచ్చాడు.

ఇంతలో ఫోన్ గంగాచా మోగింది.

"వన్ మినిత్!" అంటూ ప్రవన్న సిద్ధార చెయి వదిలి వెళ్లి రేవ్ తొడు.

"హలో! యన్! యన్! వ్యయ్కెన్ సప్పయ్. జస్ట్ లీ మినిత్." అంటూ అతను పక్కటిరిగి "జమునా! జమునా" అంటూ రిందు,

ఎంట ఇంట్లో కాఫీ కలపటానికి వెళ్లిన జమున పరుగెత్తుకు మ్మింది. "ఎమితి?"

"మనం మార్చి ముపైలోగా. నాయగువందల లేపాక్సీ శుంఘ్ వీరెలు సప్పయ్ చేయగలమా!"

"మార్చి ముపైలోగానా! ఓ!" అంది.

అతను ఫోన్ లో మాట్లాడాడు. ప్రవన్న జమునవైపు తిరిగి, ధర విషయం నంప్రదించాడు.

అతను ఫోన్ లో వాళ్గ ధర వెప్పాడు!

జమున సిద్ధారతో "నీకు మాచి కాఫీ తెస్తాను" అంటూ లోప ఇపరుగె తీంది.

"నాకు ఇవ్వావా?" అన్నాడు ప్రవన్న.

"ఎందుకివ్వావు" అంది నవ్వుతూ. ఇంతలో దిపువచ్చాడు. గానే ప్రవన్న దగ్గరకి పరుగెత్తి "అంకుల్" అంటూ అతని చెపికోగలించుకున్నాడు.

ప్రవన్న ఒడిలో కూర్చుని "ఈరోజు నేను క్రికెట్ రెండు రోర్ కొట్టాను" అన్నాడు.

సిద్ధార కూర్చున్నాడు. యింతలో మళ్ళీ ఫోన్ మోగింది. ఫసి కాఫీ యిన్నెన్న జమున పరుగెత్తుకు వెళ్లి ఫోన్ తీసింది. నీ వచ్చింది. జమునకి ఏవో లెభ్ఫులు చెపుతుంబే "అవస్త్రీ రేవు!

ఇప్పుడు వినను!" అంది. ప్రసన్న వెళ్లిపోయాడు. ఈప్రసిద్ధిలో వాళ్లు ఇంటిదగ్గర దింపమని పురమాయించింది. వాళ్లిద్దరూ వెళ్లిపోయారు.

దీపూకి అన్నం తినిపిస్తుంటే "ఆ పీచ్చాడు మన యింద్రుంచి ఎప్పుడు వెళ్లిపోతాడు" అని అడిగాడు.

"భీ! అలా అనకూడదని చెప్పశేటు" అంది.

సీదార హోలులో సోఫామిాద ముడుచుకున్న పీల్లిలాపొక్కి మిాద చేతులు అనించి అరచేతులో తల దించుకుని కూర్చున్నాడు! ఇదేమిటి? ఇలా జిరిగింది. తను వచ్చేతప్పుడు ఈప్రాంచుకుండేమిటి? ఇప్పుడు జిరిగిండేమిటి?

అతను రాగానే జమున ఎదురు వస్తుంది. ఒకరిని ఒకరు పెనవేసుకుంటారు. ఆ తర్వాత ప్రతి క్షణం కరువుదీరా, ఇన్నాళ్లు వియోగంలో తను ఎంత నరకంపడ్డాడో జమున ఒడిలో తలపెట్టుకుని, పడుకుని కరువుదీరా బెబుతాడు.

కానీ యక్కడ ఇంకోరకంగా జిరిగింది!

అతనికి జమున దగ్గరకి వచ్చినట్లు లేదు.

ఇంకొ దూరంగా ఐ లులో పుండి, వేవి చూస్తున్నట్టే ఏంది!

ఈ పీచ్చాడు యా రాత్రికి యింటోనే వుంటాడు అని తెలిసి సరికి, దీపూ కంటినిఁడా నిద్రపోలేదారోజు. సొమ్ముసీల్లిసట్టుగా తొమ్మిదిగంటలకే నిద్రపోయి, అటునుంచి యటు తిరగకుండా నిద్రపోయే దీపూ ఈరోజు మంచంమిాద కూర్చున్నాడు.

"పడుకో" అంది జమున.

"నిద్రరావటంలేదు" అన్నాడు.

జమున సీదారికి అన్నం పెట్టింది. ఇద్దరూ కలిసి తినారు. మాట్లాడుతుంటే దీపూ ఎక్కడినుంచి వస్తాడోనని మాస్మానే ఉంది జమున. జమున ధ్యాన తనమిాద లేనందుకు సీదారికి కొథగా అని పెంచింది.

జమున వచ్చేసరికి దీపూ కట్ర ఒకటి తెచ్చి మంచం క్రింద దాస్తున్నాడు!

"అది ఎందుకు?" అంది.

"ఆపిచ్చాడు నిన్నెమైనా చేస్తే బుప్ర పగలగొట్టటానికి" శగున.

"భీ!" అంది జమున.

దీపూ నిద్రపోయేసరికి రాత్రి ఒంటిగంట అయింది. వాడు దీపూయిన తర్వాత తలుపు గడియేసి, హోలులో సోఫాలో చుట్టునితన్న సిద్దర రగరికి వచ్చింది.

"సిద్దా!" పక్కన కూర్చుని తలమిాద చెయి వేసింది. కూ లేపాడు. అతని వొస్సు కాలిపోతోంది. జ్యోరం మండీ కోంది.

జమున అతనిన్న ఒడిలోకి తీసుకుంది,

అతను జమున గుండెలో తల దాచుకుంటూ ఆ రిగా ఇముసా! నేను అంత మారిపోయానా? రైలులో వస్తుంటే మించారి తలను కనిపించాడు. నేను పలకరించాను. అతను నన్ను స్వీపట్టించేదు, నేను ఫలాన అని చెలితే "ఓర్రి నువ్వు! స్వీచ్చి? యింత మునులాడివి అయిపోయావు" అన్నాడు. అప్పుడు సీపటించుకోలేదు. కానీ ఇప్పుడు దీపూ అంటుంటే—"

"సిద్దా! సీకు ఒంటో బాగా లేదు. నువ్వు యిన్నాళ్లు పడిన రేస సామాన్యమెందా! నా రగరికి వచ్చేసావుగా! ఇక చూడు, ఎంతబాగంటావో!" అంటూ సముదాయించింది. అతనికి ఒక్కంతా శ్వాసులుగూ ఉన్నాయని అన్నాడు.

ఇంతలో దీపూ "మమ్మా" అంటూ తలుపులు బాదాడు. జమున వెళ్లి తీసింది. "ఎక్కడి కెళ్లావు?" యేడుస్తూ శగున.

జమున దీపూ దగ్గరకువచ్చి పడుకుంది! దీపూ తల్లిమిాద ప్రియేసి పడుకున్నాడు. వాడు జమున కదులుతుంటే లేపున్నాడు! కొగా తెల్పారాంది.

ఎంతో ఎదురుచూసిన సీదార "ఇంటికి రావటం" ఆ విధంగా ప్రియేయింది.

29

పొప యానివర్షరీ దగ్గరకు పచ్చింది!

జమునకి వూపిరి ఆడటంలేదు. ఓ బెంప ఇంట్లో సీధార విషయాలు చూడాలి. అతను వచ్చినతర్వాత పదిహేనురోజులపాటు జమున కంటికి రెప్పలా సాకి మందులు, టానిక్కులు యిప్పించగా కా న్న కోలుకున్నాడు. జ్యురం బాగా తగ్గింది. అతను ఒకరోజు ఉదయం అద్దంలో చూసుకుంటూ దీఫూ నన్ను చూసి భయచ్చు డంటే, అందులో తప్పేంలేదు. నేను నిజంగానే బాలా భయం కరంగా ఉన్నాను' అనుకున్నాడు.

అతను గడ్డంచేసుకుని, క్రావ్ చేయించుకున్నాడు,

ఇప్పుడు ముఖం కా న్న నయం! జమున అతనికి చ్ఛిబు కుట్టించింది. పాపు పనితో యొంతో వూపిరాడనట్లు సతమరం అవుతున్నా. జమున అతని వీషయాల్లో కా న్న కూడా లోటు జరగనీయదు. కా న్న లైమ్ దొరికితే చాలు, వచ్చి అతని రగే కూర్చుంటుంది.

సీధార్థకి తన పడకగది భాగీవేసి యిచ్చింది. అక్కడ అతనికి మంచం, పడకుర్చీ, టీ. వి. సెన్ అమర్చింది. అక్కడ చీరువాల నిండా అతనికి కావాల్చిన పుస్తకాలు వర్షింది. రైటింగ్ లేవిర్, పెన్ను. కుర్చీ అన్ని ఉన్నాయి.

జమున అనాడు అతను మర్చిపోయిన కళ్ళజోడు తెచ్చి తన చేతులతో న్యయంగా తనే అతని ముఖానికి పెట్టింది. పెన్ను జేబులో అమర్చింది. అతని మెడచుట్టూ చేతులు పెనచేసి, అతని గుండెల్లో తల దాచుకుంటూ, "సిద్ధ! యారోజు మళ్ళీ జన్మన్నలో వుస్తున్దని అనుకోలేదు" అంది.

సీధార జమున తలని గుండెలకి అదుముకున్నాడు.

"మనకి పట్టిన గ్రహణం విడిపోయింది జమునా! అన్నాడు గెక్కికణో.

జమున అతని ప్రపంచం అతనికి సృష్టించి యివ్వాలని పోగానో ప్రయత్నిస్తోంది.

పాపు వారికోత్పవం జరిగింది! అది ఘనంగా, జమున రోత్కి తగ్గణ్ణ ఏర్పాటు చేసారు!

పాపు నిండా రంగు కాగితాల తోరణాలు అంటేంచారు. రంగు రంగుల లైట్లు వెలుగుతున్నాయి.

శిల్పిన వాళ్ళందరూ వచ్చారు. వాళ్ళంతా జమునని అభిప్రించారు, అమెతో గౌరవ పురస్కరంగా మాట్లాడుతున్నారు.

సీధార కూడా వచ్చాడు. జమున "వా భర్త" అని పరిచయం చేస్తుంటే వాళ్ళ కళ్ళలో అశ్వర్యం కనిపొంది. అందరూ ఐచ్చాలు తింటున్నారు. టీ తాగుతున్నారు. తెలిసినవాళ్ళు రొచుండి రావటంతో అందరూ జమునతోనూ, ప్రసన్నతోనూ రోపారి వ్యాపార విషయాలు మాట్లాడుతున్నారు.

జమున, ప్రసన్న వారి భలోకులతో విరగబడి నవ్వుతున్నారు. సీధార ఒక్కడూ మిగిలిపోయాడు.

అతను దేవిల్ దగ్గర ఒంటరిగా కూర్చున్నాడు. తననిమాసి గెరూ తలోరకంగా "గునగున లాడటం అతని చెవుల్లో పడుకొనే వంది.

"ఆ మునలాయన భర్త అంటుందేమిటి!" అంది ఒకావిడ.

"అదే నాకూ అర్ధం గావటం లేదు."

"ఇప్పుడు ఎక్కడమంచి హలాత్తుగా వూడిపడ్డాడు ఈ పెగుద?"

"ఏమో మరి!"

ఓకో అవిడ తనకి తెలిసినట్టే వెప్పింది. "అక్కడక్కడా గోలా తిరిగుతూ, ఈవిడని భూక్ మెయాల్ చేసే అ పోడ పడ్డికర్గా అందరికి చెప్పినట్లుంది,"

"అలా చెప్పా. నేను అప్పుడే యిందులో ఏదో తిరకు వుండని అనుకున్నానులే!"

"మరి ఆ ప్రపన్నన్నా-ఆవిడ -"

"అది అంతలే! అనలు ఆవిడ, అతనే మొగుదూ పెర్కులుగా వుంటున్నారు."

"ఆ కొడుకు?"

"ఆ ప్రపన్నన్నకి పుట్టినవాడే "

"అందుకే కాబోలు! ఆ పేల్లాడిమిాద అంత యిష్టం, చూడు, వచ్చి నప్పటినుంచి చూస్తున్నాను ఆ దీపు అతని చంక ఎక్కి దిగటంలేదు."

"ఎమిటో! ఈ ప్రపంచం అంతా మాయే సుమా!"

జమున తలు వచ్చింది. వారి సాభావణ మాయమెంది.

వాళ్ళు జమునని పొగిదారు. ప్రాణస్నేహాతుల్లా మాట్లాడు స్థిరార్థ యింటికి వచ్చేసాడు. జమున అతనికోనం బూసింది. అక్కడ లేకపోయేసరికి తను కూడా యింటికి వచ్చేసింది. స్థిరకణతలు నొక్కుకుంటూ కూర్చున్నారు.

"ఎందుకు ఆలా చెప్పుకుండా వచ్చేసావు." అంది.

"నాకు ఒంట్లో బాగా లేదు."

"మళ్ళీ జ్యారం వచ్చిందా?" అద్దూగా ఒంటిమిాద వెయి వేసింది. జ్యారం లేదు.

ప్రపన్న దీపుని తీసుకువచ్చాడు. అతను వెస్తుండే జమున బాకిట వరకూ వేస్తి వంపివచ్చింది.

స్థిరార్థకి తనకి తానే జమున జీవితంలో వెలువలనే వున్న ట్లుగా అసిపించింది. వాళ్ళంతా ఒకటి!

ఒకరిమిాద ఒకరికి ఎనలేని అభిమానం. తను వాళ్ళలో ఒకడు కాలేకపోతున్నాడు. బివరికి రుక్కమ్మ దగరపుంచి "పుష్టి క్కడి నుంచి ధాపురింబాఫు" అన్న చిన్న చూస్తే

జమున ఎదురుగా ఉండేటప్పుడు వాళ్ళు చూపించే మన్నన చును కనుమరుగు అవగానే పోతోంది.

మంచినిశ్శు కావాలని పేతినే "వస్తున్నా వుండు" అంటుంది లెక్కగా ఎప్పటికో తెచ్చి, గ్లామ అక్కడ తెలిల్లేమిాద గట్టిగాపెట్టి శింప్యం అయిందని అమ్మగారికి చెప్పుకు. నాకు నీలా తిని శోచటం కాదుగా! బండఁడు చౌకరీ వుందయ్యే" అంది. అతని చుపు చివుక్కుమంది.

నీన్న తను స్నానంచేసి వచ్చి రుక్కమ్మని దుష్టేన అడి శేయప్పలేదు అతను రెండోసారి అడిగి విసిగించటం యిష్టం గోళ దుష్టుకోకుండా అలాగే కూర్చున్నాడు.

జమున రాగానే విషయం తెలిసి రుక్కమ్మని భడమడా చౌటు వేసింది. "అయ్యగారు అడగగానే యిష్టుకుండా ఎం మ్మున్నావు? ఇంకోసారి యిలా చేసావంటే హరుకోను" అంటూ ఖరలించింది. రుక్కమ్మకి ఒళ్ళు మండిపోయింది, జమున వేస్తి శేయన తర్వాత, స్థిర వినెట్లుగా ఒక్కటియైతో. "తిని కూర్చుని శిఫాద చాడిలు చెప్పటి తప్ప ఈయనకి పనే వుంది" అంది.

ఈ విధంగా అడుగడగుపొ విదిలింపులు, తిరస్కరాలతో శసీకి ఆ యింట్లో తను పరాయివాడు అని గుర్తుకు వస్తునే ఉంది. తను ఈ జైలు జీవితంతో శారీరకంగా చాలా మారిపోయాడు. జమున ప్రక్కన దిష్టిబోమ్మలా వున్నాడు. జమున ఎవ క్రింపా "వా భర్త" అని పరిచయం చేస్తుంటే వాళ్ళు అనుమాంగా, ఎగాడిగా చూస్తున్నారు. ఈ బంగారు బొమ్మకి ఈ "అవరాం" భర్త ఎలా అయిడబ్బా! అనే సందేహం వాళ్ళ కళ్ళలో సోస్పుటంగా కనిపోంది. తనవల్ల జమునకి గౌరవం ఎమిరావటంలేదు అని తెలుస్తానే వుంది. అతనికి ఏం వేయాలో శేషటం లేదు.

అతను క్రమంగా పై ఉ ప్రపంచంలో ఏం జరుగుతోందో

గమనించటం జప్తం లేనట్లుగా, తన ఖగోళశాస్త్ర అధ్యయనంలో మనసిగిపోవటానికి ప్రయుత్తించుసాగాడు.

ప్రసన్న నాయంత్రంవేళ వచ్చేవాడు. సిద్ధార్థ దగ్గరకు వెళ్లి అతనితో ఏవేహో కబుర్లు చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది, సిద్ధార్థ "జమున అక్కడుంది వెళ్లండి" అని జమున వున్న లోపి గదివైపు వేలు పెట్టి చూపించేవాడు.

ఒకసారి జమున ఇది విని భర్తని నిలదిసింది.

"నువ్వు ప్రసన్నతో నరిగా ఎందుకు మాట్లాడవు?"

"ఎం మాట లుంటాయి మాకు?"

"ఎదో లోకాభి రామాయణం మాట్లాడవచ్చుగా."

"నాకు ఇంటరెస్టు లేదు. అతను వచ్చేడి పనిమిాద. నీ కోసం నీతో మాట్లాడటానికి వచ్చినవాడు త్లేమ్ ఎందుకు వేష్టేసు కోవాలి. నా బోర్ ఎందుకు భరించాలి."

జమున మాట్లాడ లేకపోయింది.

ఒకసారి మధ్యహ్నంవేళ సిద్ధార్థ తన వ్రాహ్మను కాగితాలు పక్కకి బొత్తిపెట్టి, కవరు ఒకటి పోష్టు చేయటానికి పోస్టాఫీటుకి వెళ్లాడు. అతను తిరిగి వచ్చేనరికి అతని కాగితాలనిండా ఇంక్ ఒలకపోసి, అతని పెన్ విరిచి ముక్కలు చేసి వుంది.

సిద్ధార్థ తిరిగి మానేనరికి అక్కడ దిపు చేతులు కట్టుకుని, సిద్ధార్థ నగర్వంగా చూస్తూ నిలబడి వున్నాడు.

"పూడి! ఎందుకులా చేసావు." అన్నాడు.

"రోజు చేసారు. నువ్వు మాయింట్లోంచి వెళ్లిపోయేవరకూ నీ కాగితాలు ఇలాగే చించేసాను." అంటుండగానే జమునఇంతలో వచ్చింది.

"దిపు! ఎం చేస్తున్నావు అక్కడ." అంటూ వచ్చిన జమున తేవిలో మిాద కాగితాలమిాద ఒలికిన సిరా చూసి "అయ్యుయ్యా, ఇది ఎవరి పని." అంటూ వెళ్లి తిసింది, అ కాగితాలు అన్ని సిరాతో వానిపోయినాయి. సిద్ధార్థ నెలరోజుల నుంచి క్షుపచితయారుచేసిన అణ్ణికల్ నక్కాశవం అయింది.

"దిపు! నువ్వేనా ఈ పని చేసింది?" అని అడిగింది.

"అతను" అన్నాడు.

జమున వచ్చి ఎడి చెపి పట్టుకుంది. "ఎందుకులా చేశావు?" ఇంటింది, అంతలో కొట్టకుండా తమాయించుకుంది.

"ఈ విచ్చిపాడు మన ఇంట్లోంచి పోయేవరకూ అలాగే క్రొను" నిర్భయంగా అన్నాడు.

"అలా అనవద్దని అణ్ణునా? ఇంకోసారి అలా అణ్ణు, రాబి కోతిచసి వేసినా వంపేస్తాను జాగ్రత్త! పో! అవతలకి, చ్చెసులు ఈ గదిలోకి అడుగు పెట్టావంటే చూడు" జమున క్రొని మెడవట్టి గదిబైటక తోసింది.

దిపు ఏడువు లంకించుకున్నాడు.

జమున సిద్ధార్థ దగ్గరకి వచ్చింది. అతను పడక కుర్చులో ఉప్పి చేతులమధ్య తల దించుకున్నాడు. "సిద్ధా! దిపు! పసి చెమ! పాడిని మనమే అర్థం చేసుకోవాలి" అంది. అతను తల ఇంటుడు.

దిపు షైడ్ లో పోయికూర్చుని వెక్కి వెక్కి యొక్కస్తున్నా ఇంటక్కమ్మ వచ్చి చెప్పింది. జమున అక్కడికి పరుగెత్తింది. "పూ!" అంటూ దగ్గరకి తీసుకోబోతే వాడు రాలేదు.

"సీకు నేనంటే ఇష్టంలేదు. పో! పో! నేను సీదగ్గరకిరాను" ఇంటు ఎడ్డాడు. వాడిని నముదాయించి యింట్లోకి వచ్చేనరికి మనకి తలప్రాణం తోకకి వచ్చినంతపైనైంది.

జమునకి పొపు పని వత్తిడి, ఆ పనిమిాద వచ్చిపోయాట్టు. ఇంట్లో సిద్ధార్థ దగ్గర కూర్చోవటానికి త్లేమ్ విక్కుటం లేదు! ఈ సింటించి సమన్యయ పరమాలంటే వూపిరి ఆడటంలేదు. పొపుని క్రొగా చూడాలంటే సిద్ధార్థ ఒంటరివాడు అవుతాడు! అతని దగ్గర

కూర్చుండే పొపులో ఎదో ఒక అవకతవక జరుగుతుంది. రాను, రాను జమునకి విశ్రాంతి కరువె పోసాగింది.

సీదార వేరే ఉద్యోగానికి అఫ్ట్యూ చేస్తున్నాడు. కనిపించిన
ప్రతి ఉద్యోగానికి ధరబాను పెడున్నాడు. అది తన అర్థ తక్కిళి
తక్కువ అయినదఱినానరే అతను సంకోచించటంలేదు. ఎన్న
శైలా జమునమింద అధారపడి బ్రతకటం!

తత్తు ఒకసారి అప్పికేవన్ పూర్తి చేస్తుంటే జమన చూసింది. ఇది చూడగానే జమనకి చాలా కోపం వచ్చింది. చాలా బాధ పడింది.

"నొ డబ్బు నేడికాదూ?" అంది.

“డబ్బా! నాతో తర్వాంపెట్టుకు” అన్నాడు.

"నేను అంత పరాయిదాన్నిగా అన్నిమున్నావా?"

ಅತనು ಮಾಟ್ಲಾಡಲೇದು. ಜಮನ ವಿಕ್ರಿಸ್ತಾ ಇವತಲಿಕಿ ವರ್ಷಿಂದಿ. ಅಕ್ಕಡೆ ಹದುವುಕುಂಟೂ ಕರಾರ್ಯನ್ನು ದಿರ್ಪೂ ಯಾದಿ ಮಾರಾಡು ತರಿ ಏಡವಟಾನಿಕಿ ಕಾರಣಂ ಆ ಪಿಬಾಪ್ಪಡೆ ಅನಿ ತೆಲಿಸಿಂದಿ. ದಿರ್ಪೂಕಿ ಖಾಲ್ ಕೋಪಂ ವರ್ಚಿಂದಿ. ಪು ನಕಾಲು ವದಿಲೇಸಿ ಲೇಬಾನು.

సోఫాలో కూర్చుని మొచ్చేతి ఒంపులో తల దింమకున్నాడు. తను ఇలా ఉండలేదు. ఉద్దీయగం వేస్తానంతే జమునని బాధ పెట్టాలి. అతను బూలా దీనమెన సితిలో ఉపాడు.

ఇంతలో వెనకనుంచి దిప్పు వచ్చి క్రికెట్ బ్యాట్‌తో సిద్ధా
ముబింమిాద ఫెడీలునకొట్టాడు. సిద్ధార్ “అబ్బా!” అన్న కెక విని
జమున పరుగెతుక వచ్చింది. దిప్పు బాట్‌తో తలమిాద కొడు
న్నాడు. సిద్ధార్ యొదురు తిరగటంలేదు. తల ఒర్కోకి దింపకు
న్నట్టు తలమిాద చేతులు పెట్టుకుని వంగిపోయి ఉన్నాడు. జమున
పరుగెతుక వచ్చింది. దిప్పుని పెట్టుకుని, ఆ బాట్ లాక్ష్మిని అవశల
పొరేసింది వాడి రెక్క పట్టుకుని “వెధవా! ఏం పనిరా అది! ఒక్క
బిలిసిందా?” అంటూ కొడుకుని ఎదాపెడా చెంపల వాయిం
చేసింది దిప్పు దితరపోయాడు వాడిని ఒక్క లోపు అవశలకొని

ప్రగతికి వెళ్లి సిద్ధార్థ తలని దగ్గరకు తీసుకుంది. రక్తం చిమ్ము
ప్పు నుదురుని కొంగుతో నొక్కపట్టి “రుక్కమ్మ” అని
కేబి పెట్టి పిలిచింది. రుక్కమ్మ రాగానే “డాక్టర్ కి ఫోన్
ఐయ్” అంది. “సిద్ధూ, సిద్ధూ” అంటూ అతని తలని గుండెలకి
ఉపుంది.

డాక్టరు వచ్చాడు. సిద్ధార్త తలకి కట్టుకట్టాడు. డాక్టర్ వెళ్ళి రాత్రి పది అయింది.

"రుక్కమ్మ! దీపు ఎక్కడ?" అప్పటిక దీపు గుర్తుకు ఏర్పడు. "ఎమో తెలియదమ్మ, గదిలో పోయి పడుకున్నాడే మో" అంది రుక్కమ్మ.

జమున గదిలోకి వచ్చింది.

ಅಕ್ಷಯ ಮಂಚಂವಿಾದ ದೀಪು ಲೇಡು.

"దీపు!" పిల్చింది. దీపు వలకలేదు. మంవం క్రింద ఏగి పడుకున్నాడేమోనని చూసింది. అక్కడా లేదు. "దీపు! దీపు" అని పిలుపూ యిల్లంతా వెత్తికింది. షైల్స్ లో చూసింది. దీపు ఎక్కడా కనిపించలేదు. జమునకి భయం వేసింది. దీపు మొయ్యాడు!!

30

జమున పనస్కి ఫోన్ చేసింది.

"నీదగరకి వచ్చాడా?" అంది.

"దిష్టాన్! వా దగరకా! రాలేద్!"

"దివ్వ కనిపించటం లేదు" జమున కృపంగా జరిగినదంతా వీఠి.

"ప్రాణ జీవుడో, ఖుండు" అన్నాడను.

పొవగంటలో ప్రసన్న వచ్చాడు. ప్రసన్న, బక్కయ్య దిప్ప
మండించు గాలించారు. ఎక్కుడా కనిపించలేదు,

రాత్రి పన్నెంకుగంటలు అయింది. ప్రసన్న పోలీస్ సేవన్‌కి పోనే చేసి పిల్లాడు తప్పిపోయినట్టు రిపోర్టు యిచ్చాడు.

జమున సోపాలో కూర్చుని వుంది. యేడువు బలవంటంగా అపుకుంటోంది. రుక్కమ్మ, బక్కయ్య, ఉప పక్కన నిలయి ఉన్నారు.

ప్రసన్న హాలులో అటూ యిటూ పద్మా చేత్తున్నాడు. మంచంమిాద సిద్ధార కట్టుకట్టిన తలతో దిక్కుకిచేరిలభద్రికార్యుని వున్నాడు అతను చేతివేశ్శు చూసుకుంటున్నాడు! ఈ యంకో ఇప్పుడు పేళ్ళుందరికి కలిగిన అదుర్దాకి తనే కారణం కదా అప్పి సోంది. ప్రసన్న ఆ పరిస్థితిని అంతా చేతిలోకతిసుకుని దిప్పాకోసం ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

యంకో పోనే గణగణా మోగింది. ప్రసన్నవేళ్ళి తిసాడు.
"అవును, ఎవిమిది నంపవస్తాలాల కురాడు అపును, నల నిక్కురు, బారలు, హావు హండ్చు వర్షు వేసుకున్నాడు. ఇప్పుడేవున్నాం" అని పోనే పెట్టిసి "జమునా! దిప్పా రై లైసేస్‌వన్‌లో వెంటి మిాద వడుకుని దొరికేడుట" అన్నాడు.

జమున లేచింది. సిద్ధారకూడా మంచంమిాద సుంచి దిగాడు. "నువ్వు ఉండు, మేం వేళ్ళి తిసుకువస్తాం" అంది జమున.

"ఉపు! నేనూ వస్తాను" అన్నాడు సిద్ధార. దీపుని మళ్ళీ కళ్ళురా చూసేవరకూ అతనికి ప్రాణం విల్పెట్టు లేదు.

ముగురూ ప్రసన్న కారులో పోలీస్ సేవనుకి వచ్చారు. దిపు అక్కడ ఉన్నాడు. బట్టలు మట్టికొట్టుకు పోయినాయి. జ్ఞాటు చెచిరి పోయింది. కట్టు ఎక్కిపు ఎడ్డు ఎరుగు ఉన్నాయి. వాడి మఱం చూసేనే వాళ్ళగుండెలు నీళు కారినాయి.

"దిపు!" జమున దగ్గరకి పరుగెత్తింది.

దిపు ఆ చేతులు అవతలకి తోసేసాడు.

"దిపు!" మళ్ళీ పేళ్ళుతో జమున చెయి కొరికాడు,

"నువ్వు మా అమ్మివి కాదు పో!" అన్నాడు.

ప్రసన్న జమునని చెయిమిాదతట్టి యివతలకి లాగి "దిపు!" అటను వెళ్ళాడు.

దిపు ప్రసన్న మెడని కౌగలించుకున్నాడు. ఎడుస్సా ఒంటలీ! అమ్మి నన్ను కొట్టింది, అమ్మికి ఆ పిచ్చాడంటేనే డాడు. సెనంబే యిష్టంలేదు" వెక్కి వెక్కి ఎడ్డుసాడు.

"కాదు దిపు అలా ఏం కాదు. అమ్మికి నువ్వుంటే అందరి కించే యిష్టం—" అంటుంటే ప్రసన్న గొంతు గద్దదికం అయి కొండి.

"ఉపు! నీకు తెలియదు" అన్నాడు తల తివ్వాతూ.

పోలీసు అధికారులు జమునని. ప్రసన్నని, సిద్ధారని మాచి చూస్తుహాలంగా చూస్తున్నారు.

"ఇంటికి వెళ్ళాం రా దీపు" అంది జమున.

"నేను రాను! నేను రాను! ఆ దొంగవెదవ మన ఇంట్లోని ప్రిప్పియేవరకూ నేను రాను"

దీపు ప్రసన్న మెడకి కరుచుకుపోయాడు.

"పోనీ నాతో పస్తావా!" ప్రసన్న అడిగాడు.

దీపు తల వూపాడు.

ప్రసన్న దీపుని తిసుకుని వైటకి వచ్చాడు.

జమున కారెక్కుతుంటే, దీపు వెంటనే "వాళ్ళ వసే నేను రావు" అన్నాడు. నిస్సహయంగా చూసిన జమున కారు దిగేసింది.

ప్రసన్న ముందు నీటో కూర్చున్నాడు. దీపు అతని ప్రక్కన కొర్కున్నాడు.

జమున, సిద్ధార టాక్కీలో యంటిక వచ్చారు. కారులోవస్తుంటే జమున భర్త భుజానికి తల అనించి ఎడ్డుసింది! సిద్ధారజమునని గరకి తిసుకున్నాడు. 'నా మూలంగా నీకు ఎంత బాధ వచ్చింది. శుభకేనా నేను వచ్చింది' అతను లోలోపథ అస్తోసాగాడు,

31

వారం రోజులు అయింది. ఈ వారం రోజులనుంచి జమున ఎన్ని మాటలు చెప్పినా దీపు యింటికి రానేలేదు. ప్రపన్న దగ్గరే వుండిపోయాడు. జమున బక్కయ్య వేత దీపు పుస్తకాలు, బట్టలు. క్రికెట్ బ్యాట్ పంపించింది. తన వెళ్లి రెండు హాటలు భూసి పసోంది. దీపు ప్రపన్నతో కలిసి భోజనం చేస్తూ, అతనితో క్రికెట్ అట నేర్చుకుంటూ, అతనితో కలిసి టి.వి, భూస్తూ కులా సాగానే వున్నాడు. ఇప్పుడిప్పుడే కాన్న తల్లితో మాటలుతున్నాడు.

జమున ఆ రోజు వచ్చేనరికి ప్రపన్న దీపుకి డైనింగ్ టీలీర్ దగ్గర కూర్చుని ఐన్క్రిం తినిపిస్తున్నాడు. ప్రపన్న పెల్లి నక్క కథ చెబుతుంచే దీపు విరగబడి నవ్వుతున్నాడు. జమున బుల్క్రూడిక్ పచ్చి నిలబడింది. జమున కళ్ళకి ఆ త్యఙంలో ప్రపన్న స్థానంలో సిద్ధార కనిపిస్తున్నాడు. సిద్ధార దీపు యిలా వుండే రోజు పుట్టుడా!

జమునని మొరటగా దివుయే మాసాడు. "అదుగో, మమ్మి వచ్చింది" అనందంగానే అన్నాడు. అంతలోనే ముఖం మాడ్చు కున్నాడు. టీచిల్ దగ్గరనుంచి లేచి వెళ్లి తన గదిలో పుస్తకాలు చదువుకోసాగాడు.

"రా! జమునా! కూరోచ్చ" అన్నాడు ప్రపన్న.

జమున కూర్చుంది.

"ఎమిటి? అలా వున్నావు. ఒంత్లో బాగాలేదా" అడిగాడు ప్రపన్న.

"బాగానే వుంది" అంది నీరపంగా జమున ముఖంలో అల పట బాగా కనిస్తోంది. నిద్ర లేమివల్ల కళ్ళ క్రింద నల్లటిబారలు కనిప్పున్నాయి.

"ప్రపన్నా! దీపు ఎప్పుటికి దారికి వసాడో తెలియటంలేదు. ప్రుతిరోజు యింటిచే వెర్మాలంచే భయం వేస్తోంది, సిద్ధార దీపు

రాలేదా అని అడుగుతాడు. రాలేదు అనగానే వొపంగా తన గది రోజెళ్లిపోతాడు. భోజనం కూడా పరిగొచేయటంలేదు. నిద్ర పేడు. నాకూగ్గుడా యిదంతా ఎమిటి చాలా గందరగోళంగా శంది" అంది.

జమునలో కనిప్పున్న నిస్పత్తువక అసలు కారణం దీపు ప్రపన్న దగ్గర వుండటం, హాడికోసం తన రోజు అతని యింటికి రాకపోకలు సాగిస్తుంటే అందరూ తలోరకంగా అంటున్నారు. "ఎలు భర వచ్చేనరికి యిదరి పస్తి యిరకాటాన పడింది, కొడు కని అలా అక్కడ వుంచితే తన వెళ్లి రావచ్చగా" అని ఒకరు. "ఎలు ఆ కొడుకు అతనికి పుట్టినవాడే" అని యింకొకరు షెమనికి ఎంత కాదని యిం మాటలు తోసేయాలన్నా మనము విషారితంగా అవుతోంది. ఇలాటి మాటలు సిద్ధార చెవిన పడితే!

"మంచినీశ్శు తాగుతావా?" అడిగాడు ప్రపన్న.

"వద్దు" జమున క్కప్పంగా. అందరూ వాగే వాగుడు గురించి చెప్పు దీపు మాలంగా ఈ నమస్య వచ్చింది. రెండు తన్నించున్నా సరే దీపుని యింటికి తీసుకువెళ్లాలి అనిపిస్తోంది" అంది.

"అంత మాత్రాన ఈ నమస్య తీరుతుందని నేను అనుకోస్తున్నాడతను.

"సిద్ధార వన్నే నా జీవితంలో అన్ని బాధలూ తీరుతాయని ఉపకున్నాను. ఇలా కొత్త నమస్యలు తల్లితూతాయని అనుకోలేదు" అంది.

"జమునా! దీపు పసిపిల్లాడు. బెట పడున్నాడు. సిద్ధారచెట పడటంలేదు. అంతే తేడా! నువ్వు కాన్న ఓర్కె వహిస్తే పరిశీతులు ఉపే చక్కపడ్డాయి. నహానంతో వేచి మాడాలి, తప్పదు."

"నహానం! నహానం!" జమున ఆవేశంగా అంది.

"ఎంతకాలం! ఎన్ని నంపత్తురాలు! ఈ నహానం పట్టటం తోసే నా జీవితం సౌంతం ముగిసేట్టు ఉంది. ప్రపన్నా! నాలో

శక్తి పుర్విగా అయిపోయింది. ఇక ఏది భరించటం నా వర్కాడు!" అంది.

"జమునా! ఈ పరిస్థితుల్లో నువ్వు ఆవేళపడితే జరిగే కషం బాలా ఎక్కువ దిపు విషయంలో నువ్వు బాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహారించాలి. నేను దిపుకి నచ్చచెబుతున్నాను, డాడీ బాలా అందంగా వుండేవాడని, యుద్ధంలో వుండగా జబ్బుపడితని, డాక్టరు ఒక మందుకి, ఒక మందు ఇబ్బడని, అందువల్ల తల నెరి సెందని, చిక్కిపోయాడని అలా మెల్ల మెల్లగా వాడి మనపుకి పోతోలో వున్న సిద్ధార్థ ఈ సిద్ధార్థ అని నమ్మకం కలిగేలా వేష్టన్నాను. వాడు దారిక వస్తున్నాడు."

"మరి నన్ను చూడగానే అలా వెళ్లిపోయాడేం!"

"మొదట నువ్వు రాగానే మమ్మా వచ్చింది అని నంతో వంగా వెప్పాడా లేదా?"

జమున తల పూపింది.

"పొద్దుపోతోంది ఇక వెళతాహా!" అన్నాడు ప్రశ్నను.

జమున సిట్టూర్చి లేవింది.

అతను తేవిల్ మిార మర్చిపోయన పర్చు అందించాడు.

"దిపు-దిపు" పిలిచాడు.

దిపు వచ్చి గది గుమ్మంలో నిలబడ్డాడు.

"మమ్మాకి గుడ్డనైత్ చెప్పు" అన్నాడు ప్రశ్నను.

దిపు చెప్పచేయాడు. ప్రశ్నను దిపు దగ్గరకి వెళ్లాడు.

"దిపు, గుడ్డనాయ కడూ" అన్నాడు,

"గుడ్డనైత్ మమ్మా" జమునకి చెప్పి ప్రశ్నను మెడని కొగతించుకున్నాడు.

ప్రశ్నను దిపుని గదిలోక పంపి జమునతో శ్రీందరకూ వచ్చి జమునని ఆటో ఎక్కువచాడు.

జమున ఆటో ఎక్కుపోతూ అతనివైపు తిరిగింది,

"ప్రశ్నన్నా! నేను ఎంతో అదృష్టవంతురాలిని కడూ!"

"ఎందుకుట!"

"నీలాటి అర్థం చేముకునే స్నేహితుడు ఉన్నందుకు. నాకు ఏం సాయం చేస్తున్నావు? నువ్వే లేకపోయినట్టయితే?"

"అలా అనకు! నేను చేసింది ఏమియి లేదు. రేపు నాకేద నూ నమన్య వస్తే నువ్వు నన్ను వదిలేస్తాహా!"

"పద్ధు! ఎవ్వారికి ఎలాటి నమస్కారాకూడదు. అందరూ ఇంగా వుండాలి." అంది

"నువ్వు వెళ్లు. ఒక అరగంటలో దిపుసి తీసుకుపస్తాను. ఇచ్చరతో చెప్పా."

"నిజంగా నా!"

"నిజంగానే! అనఱు ముందుగా చెప్పకూడదు ఇనుకున్నాను నూ చెప్పకుండా ఉండేకంటే చెచితే మిారు అనందంగా ఎదురు ఉపారు కడా!"

"రాకపోతే" భయంగా అంది.

"తప్పకుండా వస్తాం. దీపు ఒప్పుకున్నాడు. దీపు క్రెచి ప్రప రనతో ఉంటానని మాట యిచ్చాడు."

"ప్రశ్నన్నా! నీకు కృతజ్ఞతలు ఎలా చెప్పగలను?"

"జన్మ జన్మలకు నాకిలాగే స్నేహితురాలిగా వుండు."

"ఎంత మంచివాడివి."

అతను నవ్వాడు. "నీకంటే మాత్రం కాదు" అన్నాడు.

జమున ఆటో ఎక్కుంది.

ఇంటికి పస్తుంటే మనను అనందంతో రెపరెవలాడసాగింది ప్రశ్న మాటల్లో. అతని సాన్నిహిత్యంలో ఏదో మంత్రదండం ఉంది.

తను యక్కుటికి వచ్చేటప్పుడు మనసంతా ఎంతో రెంగా, దిగులుగా కృంగిపోతున్నట్టుగా వచ్చింది. ఇప్పుడు క్రూహంగా, అ బరువంతా దింపేసుకున్నట్టుగా వెళుతుంది.

ప్రశన్నకి ఎవరినెనా మంచి అమ్మాయిని చూడాలి. పేర్కెచుపుంటే గానీ వీలులేదని మొండిపట్టు పట్టాలి. ప్రశన్న తన మాట తప్పక వింటాడని నమ్మకం వుంది.

జమున కళ్ళమందు ఉష కదిలింది.

ఉష బాలా మంచి అమ్మాయి. ప్రశన్న అంటే ఉరాధన భావం ఉంది. ప్రశన్న మంచినీశ్శు అడిగినా, తన పెంట కారులో దింపుతానన్నా ఉషకి ఎంత ఆనందమో! ఉష అతని నుంచి ఏది ఆకించదు. అతనంటే యాప్తం. అంతే! కానీ ప్రశన్న ఒప్పుకుంటాడా, ఆర్థికపరమైన వ్యత్యాసం ఎంతో వుంది.

అదో యింటిమందు వచ్చి అగింది. జమున పర్సీ తెరిశ దబ్బు చెల్లించి యింట్లోకి వస్తూ "రుక్కమ్మ, రుక్కమ్మ" అని పిలిచింది.

రుక్కమ్మ ఎదురు వచ్చింది. "రుక్కమ్మ, దిప్పు ఇంటి పసున్నాడు, వాడికి పాయనం ఇషం కావు చేధ్యా" అంది.

"అలాగేనమ్మ, క్షణంలో చేస్తాను" అంది రుక్కమ్మ యింట్లోకి వెళుతూ.

జమున సిద్ధార గదివైపు వరుగెత్తింది. ఆ గది తలవుల ఎప్పటి లాగానే దగరకి చేరిపేసి ఉన్నాయి. వాటిని తోషుని లోపలిక వెళ్లు "సిద్ధా! దిప్పు వచ్చేస్తున్నాడు—" అంది.

అక్కడ లోపల పడక్కర్చిలో సిద్ధార పడుకుని లేడు, టేబిల్ వైపు చూసింది. అక్కడ లేడు.

"సిద్ధా!" పిలిచింది.

జమున హారాతుగా అగిపోయింది. అక్కడ టేబిల్ పక్కన రాక్కలో వుండే పుస్తకాలు లేవు. ఆ అర అంతా ఫాకీగా, పోనేనిరు తెరిచి జమునని చూసి నవ్వుతున్నట్టుగా వుంది. జమున తిరిగి చూసింది. అక్కడ చెప్పులు లేవు. టేబిల్ పింద ఎత్తే పెట్టిన కాగితాలు గాలికి రెపరెవ లాడుతున్నాయి. జమున వాటిని తీసి చూసింది. అది నుత్తరం. సిద్ధార ప్రాసాడు.

అందులో యిలా వుంది.

జమున!

నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. నువ్వు బాధపడవద్దు. నేను రాత్రిం పేసు ఈ నమస్కరికి పరిపొర్చం ఏమిటా అని ఆలోచించాను. మీ మా నుంచి దూరంగా వెళ్ళిపోవటం ఒక్కటే సరైన పరిపొర్చం అనిపించింది. అదే చేస్తున్నాను.

జమున! రెండోసారి విధి నన్ను వంచించింది. అద్వాషం గా చేసింది. జైలులో ఉండగా ప్రతి నిముషం ఎప్పుడెప్పుడు క్రగికి వస్తానా అని ఎదురుచూసాను. ఎప్పుడో ఒకరోజున సైలులో గడువుతున్న ఈ "పీడకల" లాటి జీవితం పరిమూలి చెందుతుందని, అ నికృష్ట జీవితంనుంచి నాకు విముక్తి చేయుటుందని ఎదురు చూసాను. ఆ బలంలోనే నేను యాన్ని ట్రైపు దఱగలిగాను. నేను జైలునుంచి విడుదల అయాను. నీ దగ్గరికి పరుగెతుకు వచ్చాను. ఎంత వెప్రిహాదిని నేను! నేనుయంకా కోఱు నేను వదిలేసి వెళ్లిన "జమునే" నా కోసం ఎదురు చూసేందని అనుకుంటున్నాను అ జమునకి నేనే సర్వస్యం. నా టోడే అమె లోకం! నాతోనే తనకి ఆనందం! నాకోసం వేచి చూచుటమే అమె జీవనగమ్మం! నేను లేనిదే అమెకి జీవితం లేదు. జేము జైలు నుంచి తిరిగి రాగానే ఆ "అగిపోయన మన జీవితం" ప్రీతి మొదలు అతుతుందని, కోలోప్పియన అనందం రెట్టింపు శుభఫలింప వచ్చునని ఆశపడ్డాను. ఆ అంశ నాపూపిగిగా ఇనాటు న్ను బ్రతికించింది.

కానీ, నేను యిక్కడికి వచ్చినతర్వాత నాకు ఎదురైన పరిపులు నన్ను విముఢిడిని చేసినాయి. ఈ "జమున" నేను వదిలి ప్రీతి జమున కాదు. ఆ జమున సిద్ధారభార్య! సిద్ధార కి వంటచేసి పెట్టటం, సిద్ధార కి కావాల్చిన పుస్తకాలు కొని తెచ్చి పెట్టటం. శ్శిక్కర్చ ప్రాయటంలో అతనికి పాయం చేయటం, ఆ మతి నుంచు మనిషి అల్లనా, పాలిషా చూడటం యిధి ఆ జమున జీవితం

నేను యివ్వడు చూస్తున్న ఈ జమున వేరు. ఈమెకి తనది అనే ఊపిరాడని ఒక వ్యాపారం ఉంది.

అమెని నమ్ముకుని, అమె మిాద అధారపడి బ్రతికే పను మ్యులున్నారు. వారి మంచి చెడులు అమె బాధ్యతే! ఈ జమునకి నంపుంలో పరపతి వుంది ఒక హేశాదా వుంది. ఈమెకి ఈ పట్టతో, బాధ్యతలతో క్రూణం తీరదు. నా కోసం కాలం, అలోబ నలు వినియోగించాలంటే అమె ఆ బంధాలు తెంపుకోవాలి వాళ్ళకి దూరంగా జరిగిపోవాలి. అమె అలా చేస్తుంది నాకు తెలుసు ఎందుకంటే అమెకి నేను కావాలి. కానీ అలా తన నుఖాలు, పరపతి పదులుకుని వచ్చిన ఆ వ్యక్తికి నేను ఏం యివ్వగలను? ఆర్థికంగా నా కంటే ఎంతో పై మెట్టున ఉన్న అమెకి నేనంక నంపాయినే దీటుగా రాగలుగుతాను. బహుళా నా జన్మలో ఆది సొధ్యం కాదు. ఆ నంగతి అందరికంటే నాకే భాగా తెలుసు.

నేను జైలునుంచి వచ్చేసరికి ఈ జమున బీవితంలో భాగి అనేది లేకుండా ఎవరెవరో నిండిపోయారు. వారితో అమె ఆను బంధం ముచిపడిపోయింది. జమునా! నేను దీనికి నిన్ను తప్ప పట్టటంలేదు. పొరపాటుగా కూడా అలా అనుకోకు. ప్రసన్నతో నీ వసువు, స్నేహాన్ని నేను శంకిస్తున్నానని కలలోకూడా అనుకోకు! ప్రసన్న సీకు ఎంత మంచి స్నేహాతుడో నాకు తెలుసు! అలాటి స్నేహం ఏర్పరచుకొనటం, దానిని పదిలంగా, ప్రాణ పమానంగా కాపాడుకోవటం నీ ఒక్కదానికి తెలుసు. అందుకే నువ్వు అంటే నాకు యింత యిష్టం.

నేను భాగా అలోబించాను జమునా! నేను యిలా మిశు దూరంగా వెళ్ళిపోవటానికి మిారెవ్వరూ కారణంకాదు. నా మనసే నన్ను దూరంగా లాక్కుపోతోంది. ఎందుకో తెలుసా! ఈ బీవితంలో నేను రాజీ పడలేకపోతున్నాను. నేను నిన్ను ఈక్కుణంలో నీ బీవితంలో ఆ అనుబంధాలు అన్ని తెంపుకుని నాలో రమ్మ సట్టు భాలా అస్యాయం. ఆ నంగతి నాకు భాగా తెలుసు! పోసీ

నేను వుండిపోదాం అంటే ఆ పని వా వల్ల కాదనిపిస్తోంది. నేను ప్రెడకి ఒక గుదిబండలా వున్నాను. నా వలన సీకు గౌరవం లేదు! అనందంలేదు. అశ్చికపరమైన విగ్రాంతిలేదు. నేను కష్టాది పేదే చేసి డబ్బు నంపాయించగల స్థితిలో వున్నానా! లేను. నీ మానసికంగా, శారీరకంగా భాగా కృంగిపోయి వున్నాను. నీ ఈ జీవితంతో మళ్ళీ తేరుకోగలనో, యిలాగే జీవచ్ఛవంలా మెచితం గడిపేస్తానో, నా భవిష్యతు ఏమిలో నాకు తెలియదు. మ్యూడో నీ మెదలో తాళి కట్టినందుకు జీవితాంతం నీ సుఖ సంతోషాలు బలి తీసుకునే అధికారం నాకేంలేదు.

ఇప్పుడు అన్నిస్తోంది. నేను జైలులో వుంది, నువ్వు ఇక్కడ ఎటరిగావుండి నీ బీవితం ఎంత వృధాచేసానా అని! జమునా! నీ చాలా తప్ప చేసానని కృంగిపోతున్నాను. ఎందుకో తెలుసా? నీ సీకు యిచ్చినదానికంటే, నీ దగ్గరమంచి పొందినదే యొంతో క్షువగా వుంది. దీపు విషయంలో నువ్వు పడ్డున్న వేదన మసుంటే నా గుండెలు తరుక్కుపోతున్నాయి. భీ! నేను అనలు ఎందుకు తిరిగివచ్చానా అని బాధపడ్డున్నాను. నేను వచ్చేసరికి నీ బీవితం యిలా రకరకాల వ్యక్తులతో నిండిపోయి ఉంటుందని, నీ "పరాయివాడిగా" బైతే నిలబడిపోవాల్సి వస్తుందని అనుమతిలేదు.

జమునా! నేను వచ్చిన తర్వాత నీ కష్టాలు తీరేదిపోయి ఒక రెట్టింపు అయినాయి. ఇది దారుణం కదూ! నువ్వు యొంతో మంచిదానివి!! నా మూలంగా ఇన్నిభాదలు వచ్చినా నన్ను రవంత కూడా కష్టపెట్టేమాట అనలేదు, విసుకోగైలేదు. నువ్వు నన్ను వది రేయలేదు. నీలాటి ఉత్తమ ఇల్లాలుకి భర్తని అయి. నీతో నహశ్యం చేయలేని నేను యొంతో దురదృష్టపుంతుడిని కదూ. నా భాగ్యాత్మం పగవాళ్ళకికూడా వద్దు.

ఇష్టింపు! విధి నన్ను రెండో సారి వంచించింది. నిన్ను నాకు

అన్నట్టే యిచ్చి నన్ను నీ రగరగా ఉండనీయలేదు. రెండోసారి, కణసారి శక్యతంగా దూరంగా వెళ్లిపోతున్నాను మనం ఇక కలుపుకోలేం! నేను దూరంగా వెళ్లిపోయి నీకు దగరగా ఉండాలని అశిస్తున్నాను. నన్ను నీ మెడకి బంధించిన ఈ కృంఖలాలని నేనే ఉద్దలు కొట్టేస్తున్నాను జమునా! నామిద కోవగించుకోవు ఈదు! ఇంతకంటే నేను యొమి చేయలేను. నేను అనమర్చుడిని జమునా! ఈ విషయం నేను మన్సూరిగా ఒప్పుకుంటున్నాను. ఈ అశిషితంతో రాజీ పడలేను. దీన్ని నా యిష్టం వల్మివల్మిషట్టుగా వక్కదిద్దుకోలేను! ఉండి నేను బాధపడి నీన్ను బాధపెట్టలేను. అందుకే యూ నుదూరపు తిరోగునం! దీపుక నా అశిస్తు!

ఉంటాను,
నీ సిద్ధా."

జమున ఆ ఉత్తరం చదివేసరికి ముఖంవిండా చెమటలు కారుతున్నాయి. పెదతలు ఒఱకుతున్నాయి!

ఇంతలో ప్రవన్న దిపుని ఎత్తుకుని అక్కుదికి వచ్చాడు.

"డాడి!" దీపు ప్రవన్న పెస్తిన విధంగా అతనివెయి వదిలించుకుని, ఆగదిలోక పిలుస్తూ వచ్చాడు.

అక్కడ జమున కుర్చీలో కూలబిద్దినుంది, అమెవేతిలో కాగితాలు ఉన్నాయి. జమున శొయ్యంలోకి చూస్తోంది. ఆ కట్టు తను వాన్నిశ్శూ రాత్రిమిబవశ్శు కష్టపడి. ప్రాణం పణంపెట్టే కట్టుకున్న శాసాదం కళ్ళిదులనే కుప్పకూలిపోతే దాన్ని చూస్తున్నట్టుగా ఉన్నాయి. ఇన్నాళ్ళక్రమ, ఇన్నాళ్ళు యెదురు భాటటం అంతా ఖూడిర అయిపోయింది. ఈ ఒక్క ఉత్తరం జమునలో ఆశనికాల్చి ఖూడిర చేసింది.

దీపు తలివేతిని పట్టుకుని కదువుతూ "మమ్మా! డాడి ఎక్కడ?" అని అగ్గాడు.

ఇప్పుడు వేతులో ముఖం దాటుకుని ఏడవసాగించి,

ఐదారు నెలలు గడిపాయి!

ప్రవన్న - ఈవ నెలరోజులక్కితం వివాహం చేసుకున్నారు. వ్యధు రిచిష్టర్ మేరేజ్ చేసుకున్నారు. జమున దగ్గరుండి సాక్షీ సంతకం చేసింది. ప్రవన్న ఈవని వివాహం చేసుకుంటానని జమునకి చెప్పాడు. "జమునా, మగవాడు రెండు వివయాలు కోరు ఉని పెళ్లిచేసుకోవాలి. తాను ప్రొషప్రదంగా ప్రేమించిన అమ్మాయిని వివాహం చేసుకోవటం. అమెద్దారా తనరక్కాన్ని పంపుకుని శట్టే పిల్లలిన్న కనటం. ఈ రెండూ నూటికో, కోటికో ఒక మగవాడికి లభ్యం అవుతాయి. బాలామంది పండంటి పిల్లలిన్న యిచ్చి, ఇట్లని జాగ్రత్తగా చూసుకుని, తన జీవితంలో నమయ్యలు నృష్టించుండు, అంతర్వ్యాహానిలా ప్రవహిస్తుండే వ్యక్తి భార్యగా కావాలని అనుకుంటారు, నూటికి తొంబైతొమ్మిది పెళ్లిశ్శు యాలాగే జుగుతాయి! నేను మొదటిది కావాలని ఆశపడ్డాను. అది అత్యాశ అని తెలిసింది. ఈ రెండోది నమంజనంగా అన్నిస్తోంది. భార్య పిల్లలులేని మగవాడి జీవితం పరిపూర్ణమైన జీవితంకాదు. అతన్ని అడుగుడునా సంఘం అనుమానంగా చూస్తుంది. ముఖ్యంగా నీలాటి వ్యక్తికి స్నేహాతుడిగా ఉండాలంటే యాలాటి మచ్చలేవి ఉండుకు! ఈవ అరోగ్యంగా వుంది. నిదానపురాలు! నాకుపండంటి పిల్లలిన్న ఇవ్వగలదు. నేను పెళ్లిచేసుకోవాలని అనుకున్నాను. నాజీవితంలో కిలకమైనపొత్త సీది. నేను పెళ్లిచేసుకోబోయే యువతి ముఖ్యంగా విన్ను యిష్టపడిన వ్యక్తి అయివుండాలి. మనిద్దరి అనుంధం ఏమిటో త్రుణ్ణంగా తెలుసుకుని, మనతోపాటు కలిసిపోయే మనిషి అయివుండాలి. అది నాకు బాలాముఖ్యం! ఈ రకంగా ఆలోచ్చేనే నాకు అన్నివిధాలా ఉచ్చే తగిన వ్యక్తిగా అనిపించింది. ఈవ

యష్టపడితే నేను పెళ్ళిచేసుకుంటాను” అన్నాడు. ఈష యా మాటలునగానే జమున కాళ్ళకి వంగి నమస్కరంచేసింది. “అక్క! నేనుయంత అదృష్టవంతులాలిని అంటే నమ్మలేకపోతున్నాను. నేనుకంకంగా నీదగ్గరే ఉండిపోవచ్చాలంటే నాకు ఇంకా అనందంగా ఉంది” అంది.

ప్రశన్న సింపుల్గా రిజిష్టర్ మేరేజ్ చేసేసుకున్నాడు. అందరూ అతను ఈషని చేసుకోవటం చూసి అళ్ళర్యాపోయారు. ప్రశన్న తన పెళ్ళికోసం ఎండుకింత త్వరపడ్డాడో జమునకి బాగాతెలును. సిద్ధార తననివదిలి పెళ్ళిపోయాడు. ప్రశన్నని తననికిలిపించుంచాలు. అనరాని మాటలు అంటోంది. తనకి పెళ్ళి అయితే కథపుం బాలా అనరాని మాటలు అంటోంది. తనకి పెళ్ళి అయితే కథపుం యా కారుకూతలు పోవని ప్రశన్న గ్రహించాడు. అందుకే అతను త్వరగా నిర్ణయం చేసుకున్నాడు.

నెలరోజుల ప్రీతం సిద్ధార కేరళలో త్రివేండ్రం దగ్గరకొత్తగా నెలకొల్పిన “సైన్స్ సిటీలో” నక్షత్ర శాఖ విభాగంలో ఉద్యోగం వచ్చిందని. అతను అక్కడున్నాడని ప్రశన్న చెప్పాడు.

“జమునా! అక్కడికి వెళుంపద” అన్నాడు ప్రశన్న.

“ఎందుకు?”

“ఎందుకేమిటి? సిద్ధారని ఇంటికి తీసుకువద్దాం.”

జమున పెదవులమాద విరక్తినిండిన చిరునవ్వు మెదిలింది.

“నీకేమెనా పిచ్చా ప్రశన్నా! అతను కావాలని కోరుకుని, కుక్కడ నాతో సుఖంలేదని నిర్ణయించుకుని, నాముంచి దూరంగా పెళ్ళిపోతే నేను అతనివెంట పడ్డానా? నన్ను నువ్వు యేమని అనుపెళ్ళిపోతే నేను అతనివెంట పడ్డానా? నన్ను నువ్వు యేమని అనుపెళ్ళిపోతే నన్నువు!” అంది. అక్కలో రోషం మెరుసోంది. అక్కంటున్నావు!” అంది. అక్కలో కుత్తలతో హృదయాన్ని విలుపున్న బాధ ఎంతోసహానంతో దిగబింగుతున్నట్లుగా నపుష్టంగా తెలుసోంది.

ప్రశన్న జమునని చూస్తానే ఉన్నాడు. సిద్ధార పెళ్ళిపోయన తర్వాత జమున హసుందాగా నే ఉంది. అతని కోసం యేడవలేదు,

పేరకలేదు! తనని అన్యాయం చేసాడని తిట్టలేదు. బాలాగంభీరుగా ఒంఘటనని తిట్టకుంది! జమున వ్యాపారం నాపాటికి వుటి గొదుతోంది. రోబురోజుకి అమె పేరుప్రతిష్ఠలు పెరుగుతున్నాయి. పీశంలో సందడి యింకా యింకా పెరిగిపోతోంది. జమున వెనందిన కార్బ్రూక్రమాలు ఇస్తాన్ని నిర్విషాంది. కానీ ప్రశన్న చూస్తానే ఉన్నాడు. జమున కళ్ళలో కాంతిలేదు! అమాటలు, మభావళ యాంత్రికంగా ఉన్నాయే తప్ప హాటిలో అస్తకి, ఉత్సహం లేవు! అప్పుడవ్వదూ ఒక్కత్తు అలా మానంగా గార్చుండిపోతుంది. జమున వ్యక్తిత్వంలో ఏదో తేజస్సు లాటిది ఒతరించిపోతోంది. యిది గమనిస్తన్న ప్రశన్నకి బాధగా ఉంది.

ఆరోజు జమున యిలాగే కూర్చుని ఉంది.

ప్రశన్న పరుగెత్తుకు వచ్చాడు. “జమునా! జమునా! చి విన్నావా!” అతని చెతిలో పేపరు పుంది. అతను చూపిస్తాంన్నాడు.

“ఏమిటది?” అస్తకి లేని కళ్ళలో చూస్తా యాంత్రికంగా ఉంది.

“సిద్ధారకి బహుమతి వచ్చింది.”

జమున కళ్ళలోకి అ పేరు వినగానే ఛంగీన కాంతి దూకి వచ్చింది.

“ఏమిటది!” అంది.

ప్రశన్న చదివి వినిపించాడు.

“అస్ట్రోలియా డాతీయ లిక్ష్యవిద్యాలయం జవసీన్ ఖగోళ శస్త్రవేత్తలు అయిన డాక్టర్ ఎం. పుజిమాటో, డాక్టర్ టి మెర్రిల శద్వర్యాలో ఏర్పాటు చేసిన “నక్షత్ర కుటుంబాలు-హాటి తీరు షైప్పులు” అనే ఆర్టికల్స్ | వాసిన నారిలో సిద్ధారకి బహుమతి వచ్చింది. ఒక గోల్ఫుమెడల్, ఇరవై వేల డాలర్లు బహుమతి గెట్టుకున్నాడుట!

యద్దనపూడి సులోచనారాణ

"ఏది! జమున ఆ పేవరు లాక్ష్మిని చూసింది. అందులో సిద్ధార ఫోటో వుంది. దానికింద ఈ హార్త వుంది,

"ఎంతో బాగుంది కదూ! దీనికోసమేగా అంత కష్టపడింది. అఖ్య! కొన్ని పుస్తకాలు దొరక్క ఎంత అవస్థపడ్డాడో! ఒక్కస్కర్ప పుస్తకం తీసుకువెళ్ళి యస్తే సిద్ధార ఎంత నంతోపడెవాడో! ప్రపన్హన్నా! ఎంత మంచివార్త వినిపించావు. వుండు! నీ నోరు తీపి చేయాలి. రుక్కమ్మా! రుక్కమ్మా! ఇంట్లో స్వీట్ ఎదుయా వుండా! లేకపోతే పంచదార అయినా పట్టుకురా" జమున గాను కేకలు పెట్టేస్తోంది. ప్రపన్హన్కి జమున ముఖంలో ఆప్రెరిసంతోషం చూస్తోంటే మళ్ళీ ఎదివరకటి జమునని చూస్తున్నంత ఆనందం కలిగింది.

రుక్కమ్మ పంచదార తెచ్చి అందించింది.

జమున దాన్ని తీసుకొని ప్రపన్హన్న నోటిలో పోసింది.

"అరెరె! ఇదేమిటి జమునా! ఇది సిద్ధార నోటిలో పోయాలి గాని -" అన్నాడు.

జమున ఈ మాట వినగానే హారాతుగా అగిపోయింది. ఆ కళ్ళు వెదల్పు అయినాయి. ఆ చూపులు హృష్యంలో చిక్కుపోయాయి. ఆ కళ్ళలో కాంతి క్రమేపీ అంతరించిపోయింది. ఆ ముఖంలో కళ మాసిపోయింది.

"అప్పును కదూ! అయినా-అయినా-నా కెందుకు నంతోషం! నేను ఎవర్చు అని! అతనికి ఏమోతానని! నేను పిచ్చిదాన్ని కదూ! పెరిదాన్ని! మతిలేనిదాన్ని! -"

"జమునా -" ప్రపన్హన్ దగ్గరకు వచ్చాడు. జమున అతని పై పు తెరిగింది. వెంటనే అతని భుజంమీద తల అనించి ఎడ్డెసింది.

"జమునా! ఏమిటిది -" ప్రపన్హన్ విన్నప్పెల్లని నముదాయించి నట్టుగా సముద్రాయించాడు.

"ఈ క్రూణం ఎంత ఆనందంగా వుండాల్సింది. ఎలా వున్నాను" జమున వెకిక్కళ మధ్య అడెది. "నీకు తెలియడు

ఆగమనం

పున్నా! నా గుండెలు ఎంత రంపతుకోత కోస్తున్నాయో. సిద్ధార శ్ను వదిలేసి వెళ్ళటం నేను భరించలేకపోతున్నాను. అది నాకు శాశగా కంటే. తీరని అవమానంగా వుంది. అతను కొంచెం కొడా నా గురించి ఆలోచించలేదు" అంటూ ఎడ్డెసింది.

[ప్రపన్హన్కి గొంతులో ఏదో అడుపడ్డలే అయింది. అతనికి కపోతే జమున పడ్డున్న మనోవ్యధి యింకెవరికి తెలుస్తుంది.

తలను ఈ విషయంలో ఏమిచేయలేకపోతున్నాడు.

వారిద్దరూ భార్యాభర్తలు! ఇది వారిద్దరీకి నుబంధించిన ప్రయం. జమునకి ఎంత ప్రాణ స్నేహాత్మకు అయినా. ఈ విషయంలో మాత్రం కల్పించుకోలేదు. అతని ఇళ కత అతసికి బాధ కోసింది. దీనికి మారం లేదా అన్నిస్తోంది. సిద్ధార చాలా సెన్ని యేసి! ఖగోళశాస్త్ర అధ్యయనంలో అతనెంత చతురుడో. మిగతా ప్రయాల్లో అంత మొంది. అతను దూరంగా వుండటమే జమునకి పేటు జరగటం అనుకుని నమ్మాడు. అది చేపాడు.

నెలరోజుల తర్వాత - జమునకి పోస్తులో ఒక ఇన్ఫూర్మేషన్ ఫెరు వచ్చింది. అది సిద్ధార దగ్గరమండి వచ్చింది. దాన్ని చూడగానే జమున కళ్ళలో కోటి నక్కల్లాలు పెలిగినాయి. సంతకంచేసి పుస్తకంటే గుండెలు నంతోషంతో గుబగుబలాడినాయి.

కపరు తీసి చూసింది. అందులో "గోలు పెడల్ వుంది. జీవె వేల డాలర్ చెక్ వుంది." దానికి ఒక వుత్తరం పిన్ చేసి ఉంది. అందులో యిలా వుంది.

జమునా!

నేను ఔలులో వుండగా వ్రాసిన ఆప్రీకల్కి ఆస్ట్రేరీలియా ప్రభుత్వంయివి బహుమతిగా యచ్చింది. ఇవినా కంటే, నీకేచెందు శాయి, పీటి శ్రేమ నీదే! పీటిని అందుకునే ఆధికారం నీకే వుంది. అందుకే నీకు పంపిస్తున్నాను. జమునా! నీకు నా అభినందనలు! సిద్ధార పడిన శ్రేమకి ఫలితం దక్కింది.

ఇట్లు,
సిద్ధార".
ఉఠి

ఇంతలో ప్రపన్న అక్కడికి వచ్చాడు.

"ఎమిటి జమునా అవి!" అన్నాడు.

జమున వాటిని చూపిస్తూ "చూసావా! సిద్ధార పంపాడ.

ఇప్పిని నావితు! నాకే దెండుతాయట. వా శ్రీమతి ఫలితమట, నన్ను అభినందిస్తున్నాడు. అంటే, అంటే నేను పడిన శ్రీమతి తనువిలువ కళ్ళితేస్తే సౌధన్నమాట, చేతులు దురిపేసుక న్నాడన్నమాట!"

"అలా ఎందుకు అనుకుంటావు?" ప్రపన్న ఎదో బెస్ట్ చోయాడు.

"ప్రపన్నా! ఇక మాట్లాడకు. నాకే గుర్తు పస్టోండో తెలుసా! నా చిన్నప్పుడు వగలంతా బాకిరీ చేయించుకుని. ఒక పనిమనిషికి సాయంత్రం అవగానే, రెండు రూపాయలు ముఖాన పడేసి "పో" అనేవాడు మా ముఖ్య. నాకు అ పనిమనిషే గుర్తుకు పస్టోండి. నేను సిద్ధార కళ్ళకి ఆ పనిమనిషిలాగా నే వున్నాను."

"భి. భి ఏం అలోబనలు అవి" ప్రపన్న కసిరాడు.

33

మూర్ఖవి దగరపుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. ఇరవై ఎనిమి దవ తెదీన వాళ్ళ మేరేట్ యానివర్షారీ తుందిల, అ మర్మాడు వాళ్ళకు వార్షికోత్సవం ఉందిల. ఈ రెండూ చాలా ఆర్యాంగా ఘనంగా జరుపుతున్నారు. చూడముచ్చెన వేడుకలట! అది కాకండా థిలీలో సెన్స్ ఫేర్ జరుగుతోంది. అది చాలా బాగుంచుంది. దీప్పాని తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. తప్పక రావాలి. నేను ఎదురు చూస్తుంటాను అంటూ వ్రాసింది.

ప్రపన్న ఉష ఎటూ వెళ్లస్తూరు. ప్రపన్న జమునని రమ్మ మని బలవంతం చేసాడు. ఈ మధ్య జమున పొప్ప విషయం మాడ అంతగా పట్టించుకోవటంలేదు. అ భాద్యత, రాబడి, ఖర్చు మొదల్చయన డబ్బు వ్యవహారాలన్నీ ఉషకే పదిలివేసింది, వీలయించుట దీటిరిగా సమయం గడువుటుంది.

అగుమనం

ఉషకి కూడా జమునని ఒంటరిగా వదిలి వెళ్ళటం ఏ మాత్రం యిష్టంలేదు. వెంట దీప్పు లేనిదే పారికి కూడా తోపదు.

ఉష-ప్రపన్న మరీ మరీ బలవంతం చేయటంతో జమునకి యిక బైలుదేరక తప్పలేదు.

వాళ్ళతో ధీల్ వచ్చింది. ఇది వరకు రెండు మూడుసార్లు వచ్చింది. మాధవి, జమున ధీల్, ఆగ్రా అంతా పుత్రుహంగా తిరిగారు. తను పేవేమెంట్ మిాద, లైబ్రరీల్లో. పుస్తకాల పాపుల్లో సిద్ధార పుస్తకాల కోసం వేటాడుతుంటే "నీకు నిద్రలో కూడా యిదే కలవరింత" అని మాధవి రెక్క పుచ్చుకుని లాక్కుపోయేది.

జమునకి పుస్తకాల పాపులు చూస్తుంటే అదే గుర్తుకు పస్టోంది.

ఆరోజు ఉదయం బేక్ పాప్సీ చేస్తుంటే మాధవి హాడావిడిగా వచ్చింది. "జమునా! నా ప్రాణంమిాదకి వచ్చింది. నువ్వు తప్ప ఇష్టుడు నన్ను అదుకునేవాళ్ళెవరు లేదు?"

"ఎమిటి?"

"సాయంత్రం మాక్రవీ హారికోత్సవం ఉండా! ముఖ్య అతిథిగా ప్రాలోని మొమొంటోన్ యిచ్చే మేయర్ గారి భార్యకీ హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చి హస్పిటల్లో జాయనయింది! సాయంత్రం అరుగంటలకి పంచ్ఛన్! ఇష్టుడెవరు దొరుకుతారు? ఇది లేడీన్ క్వీ కొబట్టి మేమందరినీ అడవాళ్ళనే ఎన్నిక చేశాం. ఇద్దరు ముగురు తెలిసినవాళ్ళని అడిగాం. వాస్తు వేరే పట్లమిాద ఉన్నారు."

"నన్ను ఏంచేయమంటావు?"

"నువ్వు మా ముఖ్య అతిథిగా వచ్చి అపనికాస్తా చేసిపెట్టు. పుష్టిల్లి రక్కించినదానిచి అవుతావు! నా కిష్టుడు వేరే వాళ్ళని వెతికే ఓఫికలేదు. నా బంగారుతల్లీ! కాదని నాకు చి.పి.తెప్పించకే. నువ్వు ముఖ్య అతిథిగా వట్టున్నావు."

"నేనా!"

"ఎమాళ్ళ! హౌచాబాద్ లో నువ్వు ఎన్ని ఫుక్కన్నకి అల్లా

యద్దనపూడి సులోచనారాణి

వేళ్ళేదూ. సీకు అలవాటయన వనేగా! నేను వసాను. బాలా పనుంది సరిగొ పదుగంటలకి కారు పంపిస్తాను. నువ్వు. ఉష రంధి” అని చెబుతూనే వెళ్లిపోయింది.

జమున కూర్చుంది. ఏ పని వేయాలన్నా ఉత్సాహం లేదు. కారంటే మాధవి పూరుకోదు. సాయంత్రం అయింది. మాధవి పోనే చేసింది. “జమునా! వండర్ఫుల్ విషయం ఎమిటో తెలుసా? మేం సర్కాను చేసేవాళ్ళలో సిద్ధార ఉన్నాడు” జమున ని శేషప్పరాలు అయింది.

ఉష. జమున, దీపూ ప్రసన్న కలిసి వెళ్ళారు.

ఘంఞ్చన బాలా ఆర్థాటంగానే ఏర్పాటు చేసారు.

బాలామంది వచ్చారు.

జమునని మాధవి యొదురువచ్చి తీసుకు వెళ్లింది. జమున మాధవి చెవిలో యేదో వెప్పింది. మాధవి తల పూపింది! ప్రోగ్రాం మొదలు అయింది. క్లబ్ తరఫున యొకరెవరిలో నన్నా నిష్టన్నారు.

గాయకులు, చిత్రలేఖనా ప్రసిద్ధులు, చేతికళలో ప్రతిభావం తులు. మాధవి ఒక్కస్కారి పేరు ఎనోన్నెచేసి, వారిప్రతిభని కొని యాడుతుంటే, జమున వారికి పట్టు శాలువలు కప్పే మొమొంటోలు యిస్తోంది.

మాధవి పేరు ఎనోన్న చేసింది.

“సిద్ధారి!”

ఈ పేరు వినగానే జమునకి నాలిక పొడారి పోయింది, ముఖాన చిరుచెముటలు పోసినాయి మాధవి ప్రైక్లో సిద్ధార వేయని తప్పకి జై లులో పుండి. శిక్షమాండుతూ మా ఆర్టికల్ ప్రైసి సైన్స్కి ఎంత ఉపయోగపడాడో, దేశానికి ఎంత పేరు ప్రతిష్టలు తెచ్చాడో అనరథంగా, అవేళింగా చెబుతుంటే అహాతులంతా ముగ్గులైనట్లు వింటున్నారు.

సిద్ధార స్టేజీమాడకివచ్చి నమస్కరించగానే ప్రశంసాపూర్ణ క్రంగా క్రంతాళధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి,

అగ్నసం

సిద్ధారకి జమున వచ్చి అతని భుజాలు చుట్టూ శాలువాకప్పింది. మొమొంటో యిచ్చింది. అతను వెళ్లింపే. “ఒక్క నిముషం” అంది మాధవి. సిద్ధార ఆగాడు మాధవి ప్రైక్లో ఎనోన్న చేసింది

“మా ముఖ్య అతిథిగావచ్చిన జమునగారు, దేశానికి ఎంతో గారవం తెచ్చిన ఈ వ్యక్తిని అభినందిస్తూ తను ప్రత్యేకబహుమతి ఇస్తున్నారు” అంది.

జమున పర్సీలోనుంచి గోలుమెడల్ తీసి అతని పర్సుక పిన్ చేసింది. డాలర్స్ చెక్ పున్న కవరు అందించింది.

సిద్ధార ఒక్కసిముషం అప్రతిభుడై నాడు.

ప్రేక్షకుల పవ్పట్లు మారుమెగినాయి.

అతను వెళ్లి అతిధుల పరసలో కూర్చున్నాడు. జమున యాంత్రికంగా మిగతాపారికి మొమొంటోలు యిస్తోంది. ఘంక్కనే ముగిసింది.

జమున కారు దగ్గరకివస్తూ కశ్చతిరిగిపడుతుంటే, ప్రసన్న, ఉష చప్పున పట్టుకున్నారు.

పడిపోయన జమునని కారులో తీసుకు వెళ్లటం సిద్ధార మాసాడు!

34

సిద్ధార హోటల్ గదిలో సోఫాలో ముడుమకుని కూర్చున్న ట్లూగా ఒక మూలకి కూర్చున్నాడు.

గదిలో మాధవి అటూయటూ తిరుగుతూ, అతనివైపుతిరిగి అవేళంగా అంది. “నువ్వే, నువ్వే జమునని బంపేసావు నువ్వే జమునకి విషం యివ్వలేదు, మర్కర చేయలేదు, నీ ప్రవర్తనలో బంపేసావు. ఎందుకలా జమునని వదిలేసి వెళ్ళావు. నువ్వే ఎంత స్వార్థపరుడివి? ఎంతసేపూ నీ విషయమే ఆలోచించుకున్నావుగానీ, ఒక్కనాడుయినా, ఒక్క నిముషం అయినా జమున గురించి అలోచించావా?

ఎంతసేవు ఆ జైలులో కూర్చుని "నాకు ఒంటరితనంగా వుంది?" అంటూ ఎళ్లగె త్రిగోలపెట్టావే తప్ప, ఒక్కనాడయనా జమున పడ్డున్న ఒంటరితనం గురించి అలోచించావా? జమున నిన్ను అదుంది అహార్మిశలూ నీ గురించే ఆలోచించేది. నీ కోసమే బ్రతికింది. ఆ జైలులో ఆ కటకటాల మధ్య నీకు "బక ప్రపంచం సృష్టించి యిచ్చింది. దానికోసం తను యొంత శ్రమ పడిందో ఏనాడయనా నువ్వు వూహించావా! అంతంత ఖరీదయన పుస్తకాలు ఎలా కొనుక్కువచ్చి నీకు యిసోందో ఆలోచించాలని నీకు ఎందుకు గుర్తుకురాలేదు. నీవు ఆ జైలు జీవితం గడపటానికి తను నీకు మనోబలం యిచ్చింది. నువ్వు తనకి యొం యిచ్చావు! జమున నీ దగరికిపనే "ఏం పుస్తకాలు తెచ్చావు?" నేను చెప్పిన పన్ని తెచ్చావాలేదో" అని జమున వేతులవైపు చూసేవాడివికారి. జమున ముఖం ఎలాగుందో, ఆ కళ్లులో ఎంత ఒంటరితనంపుందో నువ్వు చూసేవాడివా? నీకేం? జైలులో కూర్చున్నావు.

ఆడపిల్ల! అందులో వయసులోనున్న ఆడపిల్ల! అయిన వాళ్లంతా "నీ భర్త వెఫవవనిచేసి జైలుకి వెళ్లాడు" అని యాన దిస్తుంటే, వాళ్లందరికి "నా భర్త ఏతప్పా చేయలేదు" అన్నట్టు ఎదురుతిరిగి నీ గౌరవం కాపాడి, తన గౌరవం కాపాడుకుంటూ బ్రతికింది. ఒక్కసారి నీ దగరకి రావటానికి రెలు భార్యల్లికూడ గిర్భటానికి ఒకపూట భోజనం చేసేది, బహు యొక్కకుండా నడిచి వెళ్్ళేది, అలాటి జమునకి అనలు "భర్త" అనిపించుకునే అర్థా నీకుండా!

జైలునుంచి తిరిగి వచ్చావు! నువ్వు అముకున్నట్టుగా లేదని భాధతో సుధివడిపోయావేతప్ప దీపు వసివడు! వాడి మనసు సరి ఉధటానికి, వాడిని మాలిమి చేసుకొనుటానికి నుచ్చేమైపూ పయత్సుం చేసావా! కసీనం అలా పెనుగులాడున్న జమునకి మనో ధైర్యం యిచ్చావా? అండగా నిలబడ్డావా? జమునని ఈ లోకమే హాసించి అముకున్నాను. అ లోకంి కంటే నువ్వే వేయిరెట్లు

ఎక్కువగా హాసించావు. జమున నిన్ను ప్రేమించినందుకు బాగా ఫలితం దక్కింది!

నువ్వు జైలులో ఉన్నావని తెలియగానే ప్రపంచు ఇక్కడికి వచ్చాడు. మా అందరి ప్రాణాలుతీసి, మంత్రుల దగ్గరమంచి రిక మండేషన్ తెచ్చి నీకేసు తిరగల్ డించి, నీకు అన్యాయంగా శిక్ష పడిందని బుబువు చేయించి, నీకు శిక్ష రద్దులయి నువ్వు విడుదల అయ్యెలా చేసాడు. మేమంతా ఎందుకంత శ్రమ పడ్డా! నువ్వు తిరిగిపనే జమున సంతోషంగా వుంటుందని, మారు హాయిగా వుంటారనే కదా!

ఇంట్లోంచి పెళ్చిపోయావు! మళ్ళీ ప్రపంచు నీకు సాయం చేసాడు. ఎందుకంటే ఎక్కుడో అక్కడ నువ్వు నుఖంగా ఉన్నావని తెలిసే కనీసం జమున బ్రతుకుతుంది అని! నిరాశలో నువ్వే దయనా అఫూయిత్యం చేసే జమున బ్రతకు అని మాకు బాగా తెలుసు. అందుకే ప్రపంచు త్రివేంద్రంలోని ఆ సైన్స్ సిటీకి అప్పయి చేసావని తెలియగానే కేరళలో వున్న ఒక తెలిసిన టీ ఎస్టోన్ యజమానిని కలిసి నువ్వు తన కజిన్ వని చెప్పి ఆ ఉద్దోసం నీకు వచ్చేలా చేసాడు. మేమంతా నీ కోసం ఆరాటపడుంటే, నువ్వు మమ్మల్ని తీసేసినట్టు చేస్తున్నావు.

జమున జీవితంలో మేమంతావుంటే నీకేం నష్టం! ఇందులో మేం ఎవ్వరం, వివరకి ప్రసన్నతోనహో నీకు సాటిగాని, పోటీగాని కాదు. జమున జీవితంలో నీ స్థానం, నీ విలువవేరు. నీ తర్వాతనే మేమంతా! ఆ సంగతి మాకు తెలుసు. నువ్వు కూడా తెలుసుకుని ఉంటే జమునని యింత దుఃఖపెట్టేవాడివికాదు. నీతో కలిసి జమునని మేం అంగికరించినప్పాడు. నువ్వు మాతో కలిసి జమునని ఎందుకు స్వీకరింపవు! మేమంతా యింత దగ్గర అయ్యమంటే జమునలో మంచితనం, ప్రేమించే హృదయం ఉండబట్టే స్నేహం వల్ల మా జీవితంలో మాకు బాలా పూరట అభిసోంది. అందుకే

మేం జమునని అల్లుకుపోతాం! మయ్యెక్కడి స్వార్థపరుడిచి! ఈ ప్రపంచంలో చందుడి వెన్నెల అంతా నా ఒక్కడికి కావాలి అనుకునే వెప్రిహాడిచి! ఇంకాకరికి ఆ వెన్నెల దొరుకుతుందని ఒనుకుతో నీకు నువ్వే బీకట్టో వెళ్లి కూర్చునే మూర్ఖుడిచి అయివు.

నీకు త్లైలులో కూర్చుని ప్రాసిన ఆ అర్థికల్కి గోల్లుమెడల్ దేశం అంతా పేరు ప్రతిష్టలు! నీకు వెన్నెముకలా వుండి, అపసికి తోడుడిన జమునకి నిరాశ! చావు! యివి నీ బహుమానాలు! చాగుంది! చాలా చాగుంది.

నీ రాకతో జమున జీవితం సుఖ శాంతులతో కళకళ లాడా లీంది పోయి వున్న జీవం కూడా పోవటానికి సిద్ధం అవుతోంది. డాక్టర్ చెప్పాడు. "ఈవిడ చాలా ఎనమీకుగా ఉంది. ఈ పరిస్థితి యిలాగే కొనసాగితే ప్రాణానికి ముప్పు అని" వెళ్లు! జమునని నీ "అహం"తో వంపుకుంటావో, నీ "ప్రేమ"తో బ్రతికించు కుంటావో నీ యిష్టం!" మాధవికి కళ్ళువెంట నీళ్ళు వచ్చేసినాయి, గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగి తలుపు థడాలున వేసేసి వెళ్లిపోయింది.

సిద్ధార చిత్తరువులా కూర్చుండిపోయాడు. మాధవి మాటల్లో అతని మసనుని ఎడా పెడా కడిగేసి వెళ్లిపోయింది. దానికి పట్టిన మాలిన్యం ఎదో తొలిగిపోయినట్టుగా వుంది, ఏమిలీ? జైలునుంచితను విడుదల అవటానికి ప్రపన్చే కారణమా? త్రివేంద్రంలో తనకు వచ్చిన ఉద్యోగానికితనేకారణమా! ఇంస్టీలుస్టులను ఎందుకు చేసాడు? జమున కోసం. జమున సుఖంగా ఉండటం కోసం! జమున మనశ్శాంతి కోసం. జమున స్నేహాతుడిగా ప్రపన్చు యింత ఉన్నతమైన మనసుతో ప్రవర్తిస్తే, జమున "భర్త"గా తను యింకా ఎంత మహోన్నతంగా అలోచించాలి, ప్రవర్తించాలి. చి.భీ! తను ఇలా చేసాడే మిటి? జమునని దక్కించుకోవాల్సిందిపోయి దూరం చేసుకున్నాడు. జమునని సుఖపెడ్తున్నాను అనుకుంటూ "నరకం" పెట్టి సాడు, మొదటినుంచీ అంతే తను! ఎదీ పరిగా అలోచించలేదు, జమున అన్ని సరిగ్గా అలోచిస్తుంది. మరి యిందులో జమునసరిగ్గా

ఎందుకు ఆలోచించలేకపోయింది. "మయ్య చేస్తున్నది తప్ప" అని తనని ఎందుకు మందలించలేదు ఎందుకు మందలించలేదో అతనికి అర్థం అయిపోయింది జమున ఆశించినట్టు, అనుకున్నట్టు తను లేదు.

35

పోస్టిటలో జమున మంచంమిద పడుకుని ఉంది. అముఖం రక్కపిఫోన్డగా, పాలిపోయనట్టుగా వుంది. ఆ కళ్ళలో ఆశ, నిరాశలు, రాగ ద్వేషాలు ఏపీ లేవు. చాలా నిర్దిష్టంగా ఈ లోకంతో తనకి ఏది పట్టనట్టుగా, దేనికి తను చెందనట్టుగా వుంది.

నర్స వచ్చి "అమ్మా! మిమ్మల్ని కలవటానికి ఎవరో వచ్చారు" అంది. మాధవి ప్రెండ్స్, ప్రసన్న ద్వారా తెలిపిన చాలామంది చూడటానికి వస్తున్నారు.

"నా కిప్పుడు ఎవరితోనూ మాట్లాడే ఓపిక లేదు" అంది చిసుగా. నర్స తలహూపి అ మాట చెప్పుటానికి వెళ్లింది. తలుపు తీసుకుని ఎవరో శ్రోపలకి వచ్చిన శబ్దం అయింది. జమున కళ్ళు తెరిచి చూసింది. ఎదురుగా గుమ్మంలో సిద్ధార నిలబడి ఉన్నాడు! అతని చేతిలో పొడుగాటి పెద్ద పూలగు తీవుంది.

జమున తన కళ్ళని తాను నమ్మలేకపోయింది.

"జమునా!" అతని పిలుపు అర్థిగా వుంది.

జమున మంచంమిదలేవి కూర్చుపోయింది. అతను రెండం గల్లో వచ్చి పట్టుకున్నాడు.

"లేవకు."

"మయ్యెనా! నిజంగానేనా!"

"నిజంగానే! నిన్ను, దీపుని నాతో త్రివేంద్రం తీసుకువేళ్ళానికి వచ్చాను."

జమున అతని కళ్ళలోకి వెప్రిదానిలా చూస్తోంది. అతను

జమున భజంమిద చెయి ఆనిష్టా "ఈ వెరివాడిని యొన్నో సార్లు అర్థంచేసుకుని భరించావు. ఈసారికూడా భరించు జమునా!"

జమున కళ్ళలో నీట్టు నిండుకుని వస్తున్నాయి. పెదవులు కంపిస్తున్నాయి. "జమునా! నేను పొరపాటు చేసానని తెలుసుకుని నీకోసం తిరిగి వచ్చాను" అన్నాడతను. జమున అతని గుండెల్లో తలదాచుకుని ఏడ్చేసింది. అ ఏడుపులో ఎంతో ఓదార్పు!

తలుపు తోసుకుని ప్రపన్న, దీపూ, ఉష, మాధవి వచ్చారు.

దీపూ సిద్ధార్థని చూడగా నే దగ్గరకి వచ్చి చెయి పట్టుకుని "డాడి! నేను నిన్ను ఎప్పుడూ ఏమి అనను. నేను చెడగా మాట్లాడటంవల్లనే నువ్వు వెళ్లిపోయావని ఉషక్కి చెప్పింది. నువ్వు వెళ్లిపోయావు కాబట్టే అమ్మకి ఇంత జ్వరం వచ్చిందిట!" అన్నాడు. సిద్ధార వాడిని అమాంతం ఎత్తుకుని ఒడిలోకి తీసుకుని. రెండు బుగ్గలమిదా గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

సిద్ధార ప్రపన్నవైపు తిరిగి "ప్రపన్నా! త్రిమేంద్రం సైన్కి టికెట్టు బుక్ చేయించు జమునని, దీపూని నాతో తీసుకువేళ్లున్నాను. నువ్వు, ఉష, మాధవికూడా మాతో రాకూడదూ! నాలుగు రోజులపాటు మాదగరఫుండి వద్దురుగాని. అక్కడ వాతావరణం చాలా బాగుంటుంది" అన్నాడు. ప్రపన్న - ఉష ముఖాలు చూసుకున్నారు.

జమున అందరినీ చూస్తోంది. అ కళ్ళలోకి కాటతి మెల్ల మెల్లగా వస్తోంది. ఆ ముఖంలోకి కళ తిరిగి వస్తోంది. జమున ఒక చెయి సిద్ధార చేతిని, మరో చెయ్య దీపూ చేతిని గట్టిగా పట్టుకుని వున్నాయి.

ప్రపన్న పెదవులు చిరునవ్వుతో విచ్చుకున్నాయి. జమున అతని కళ్ళకి మళ్ళీ ఎప్పటి జమునలా కనిపోంది.